

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

สถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี

Narcotic Treatment & Rehabilitation Center Surathanee Province

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 49504
วัน, เดือน, ปี 23 ก.พ. 2547

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2545-2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติ
ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรของปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร-
บัณฑิต

.....
(ยศ. กุลธร เลื่อนจวี)
คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผศ. กอบกุล อินพรวิจิตร ประธานกรรมการ
อาจารย์ อาง ดุลวานิช กรรมการ
อาจารย์ ดร. ธพิชิตย์ สุวรรณะภาณุ กรรมการ
อาจารย์ ทวีศานีย์ ลีตระกูล กรรมการและเลขาฯ

.....
(อาจารย์ ไชติวิทย์ พงษ์เสริมผล)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(อาจารย์ วนัสสุดา ไชยมนตรี)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สถานพื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี

ชื่อ นายจิรเดช ทองสุข ภาควิชา สถาปัตยกรรม

ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

ข้อปัญหา

เนื่องจากสภาวะปัจจุบันของประเทศไทยนั้นมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มบุคคลทุกเพศทุกวัยอย่างรวดเร็ว ซึ่งจากปัญหานี้ได้กลายเป็นสาเหตุของปัญหาสังคมอื่นๆตามมาอีกมากมาย ปัญหายาเสพติดจึงนับเป็นปัญหาในระดับประเทศ ที่ทุกคนในสังคมควรช่วยกันแก้ไขและป้องกัน นโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปัจจุบันนั้นเป็นไปอย่างจริงจัง ทั้งการสืบสวน จับกุมผู้ที่เกี่ยวข้องทำความผิด ทั้งผู้ขายและผู้เสพ มีการแก้ไขกฎหมายบทลงโทษที่รุนแรงขึ้น มีโครงการส่งเสริมสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด โดยการสนับสนุนให้โรงพยาบาลของรัฐหลายแห่งเป็นศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ควบคุมดูแล ซึ่งนับเป็นการแก้ปัญหาที่ดีในระดับหนึ่ง แต่ภายใต้ต้นนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้นก็ยังมีปัญหาใหม่ๆเกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยหนึ่งในนั้นคือการที่ผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาจนหายจากอาการติดยาเสพติดแล้วมีแนวโน้มว่าจะกลับไปเสพยาเสพติดอีกครั้ง เนื่องจากเมื่อออกจากสถานบำบัดอาการติดยาเสพติดแล้วผู้ป่วยจำเป็นต้องกลับไปอยู่ในสังคมเดิมๆ พบกับเพื่อนฝูงและปัญหาเดิมๆ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยเริ่มใช้ยาเสพติดในครั้งอดีต ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ซ้ำเติมอีกครั้ง ทำให้ผู้ป่วยมีแนวโน้มที่จะกลับไปใช้ยาเสพติดอีกครั้งจากการศึกษาปัญหาพบว่า สาเหตุที่ผู้ป่วยกลับไปเสพยาเสพติดอีกครั้งมีดังนี้

1. ในการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดของโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งส่วนมากมีระยะเวลาระหว่าง 2-4 สัปดาห์ นั้นสามารถรักษาอาการต้องการยาเสพติดซึ่งเป็นความต้องการทางร่างกายของผู้ป่วยได้ดี แต่ไม่สามารถรักษาความต้องการทางจิตใจของผู้ป่วยได้ เนื่องจากการบำบัดทางจิตนั้นต้องอาศัยระยะเวลาที่นานกว่า แต่จะได้ผลที่ดีเพราะจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้ป่วยไม่ต้องการยาเสพติดจากภายในจิตใจได้สำนึกของตนเอง

2. เมื่อผู้ป่วยผ่านการบำบัดครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้วผู้ป่วยจำเป็นต้องกลับสู่ที่พักอาศัยของตน ต้องกลับไปพบกับเพื่อนและสังคมเดิมๆ ซึ่งสาเหตุของการติดยาเสพติดมี 2 สาเหตุสำคัญ คือ เกิดจากการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติดและการประสบปัญหาครอบครัว จึงสมควรแก้ปัญหานี้ด้วยการให้ผู้ป่วยมีแหล่งพักพิงเพื่อเตรียมพร้อมสภาพจิตใจให้เข้มแข็ง ก่อนที่จะกลับสู่ที่พักอาศัยและสังคมเดิมของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เมื่อผู้ป่วยผ่านการบำบัดครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ผู้ป่วยมักจะประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม เนื่องจากผู้ป่วยได้ตัดขาดกับสังคมปกติมานาน ไม่ว่าจะในช่วงที่ตนเองติดยาเสพติด หรือในช่วงที่ต้องเข้าบำบัดในสถานบำบัด ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมปกติอย่างเข้มแข็งได้

ดังนั้น โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้ติดยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี (Narcotic Treatment & Rehabilitation Center Surathanee Province) จึงสมควรเกิดขึ้นเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว โดยคำนึงถึงข้อปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการหาพื้นที่ใช้สอย และองค์ประกอบของโครงการ
2. ปัญหาการเลือกทำเลที่ตั้งของโครงการ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและชุมชนข้างเคียง
3. ปัญหาการวางผังของกลุ่มอาคาร การจัดทรงเข้าออก และการสัญจรในโครงการ
4. ปัญหาการเลือกใช้โครงสร้างและงานระบบภายในโครงการ

วิธีการวิจัย

เพื่อให้สามารถกำหนดถึงและลักษณะอาคารให้สอดคล้องกับความต้องการ และพฤติกรรมผู้ใช้งาน ตลอดจนข้อปัญหาที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ลักษณะการให้บริการทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วย องค์ประกอบทางการแพทย์ และงานสนับสนุนบริการ
2. พฤติกรรมและลักษณะของผู้ใช้งานโครงการ
3. สภาพแวดล้อมที่ตั้งของโครงการ อาชีพและลักษณะประชากรในตำบล พุมเรียง
4. แผนการดำเนินงานของภาครัฐทั้งในระดับประเทศ และภูมิภาคต่อผู้มีอาการติดยาเสพติด
5. วิธีการประยุกต์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ตลอดจนกลวิธีการประหยัดพลังงาน และการเลือกใช้งานระบบต่างๆ
6. ข้อบังคับทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

สรุปการวิจัย

1. สถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้ติดยาเสพติดจำเป็นต้องมีที่หน่วยงานของรัฐต้องเร่งดำเนินการเข้ามาควบคุมหน่วยงานองค์กรอิสระ และจัดการให้ถูกต้องตามหลักการแพทย์และสิทธิมนุษยชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ที่ตั้งของโครงการต้องได้รับการยอมรับจากชุมชนข้างเคียง โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากโครงการในด้านสังคมสงเคราะห์และการศึกษา
3. การวางผังอาคารต้องคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวและแยกประเภทผู้ใช้งานอย่างชัดเจน เพื่อสะดวกในการควบคุม และเกิดสภาพแวดล้อมที่น่าพอใจแก่ผู้ป่วย
4. ใช้โครงสร้างเสาและคานในโครงการเนื่องจากสะดวก ประหยัด และหาแรงงานในการก่อสร้างได้ง่าย
5. การประยุกต์ใช้สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในโครงการ ใช้ลักษณะหลังคา ช่องเปิดและวัสดุในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเบาเสฟติด การปฏิบัติตัวกับผู้ป่วย การรักษาตัวขั้นต้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ ต่อประชาชนทั่วไปเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเบาเสฟติดแก่ครอบครัวและชุมชนขนาดเล็ก
2. สถานพยาบาลที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรฐานในการดูแลรักษาผู้มีอาการติดยาเสฟติด มีเครื่องมือและห้องพักให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ป่วยในปัจจุบัน
3. ประชาชนทั่วไปควรให้ความสำคัญกับครอบครัวและชุมชนของตนเองต่อการป้องกันปัญหาเบาเสฟติด เนื่องจากในปัจจุบันเกิดการแพร่ระบาดอย่างกว้างขวาง
4. หน่วยงานวิจัยรักษาและบำบัดฟื้นฟูที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอาการติดยาเสฟติดควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐให้งบประมาณมากกว่ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

เส้นทางทุกเส้นทางไม่เคยเหมือนกัน บางเส้นทางลัดเลี้ยว บางเส้นทางราบเรียบ สะดวกสบาย บางเส้นทางทางทอดไปไกลสุดตา บางเส้นทางกลับสั้นนัก แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือ ทุกคนต่างมีเส้นทางของตนเอง ทางที่ต้องฝ่าฟัน ทางที่ต้องมุ่งไป บางครั้งด้วยความพึงใจ บางครั้งก็ต้องทนฝืน และบางครั้งก็ต้องฝ่าฟัน เพราะเป็นทางที่เราต่างเลือกเอง

เส้นทางที่ผมเลือกเดินนั้นไม่ได้ราบเรียบเสมอ แต่ก็ได้ฉลุยฉลุยจนกว่าจะถึง เป็นเส้นทางที่สนุกสนาน ได้พบกับผู้คนแปลกหน้าที่เลือกเดินทางเดียวกัน และคล้ายๆกันมากมาย เมื่อวันเวลาผ่านไปทำให้เรากลายเป็น เพื่อน พี่ น้อง ที่ได้ร่วมเส้นทางแห่งความสุขมากมายและความทุกข์เล็กน้อยมาด้วยกันเสมอ จนมาถึงปลายทางที่เราได้พบกับหัวเลี้ยวสำคัญ เปรียบได้กับจุดทดสอบของผู้ที่เลือกเดินทางสายนี้ ว่าเราจะมีความสามารถที่จะผ่านมันไปได้หรือไม่ ไม่มีใครล่วงรู้ แต่ถ้าเราผ่านมันไปได้จะได้เจอกับอะไร นอกจากได้ยินเพียงคำบอกเล่าของคนรุ่นก่อนต่างๆนานา

ณ ที่แห่งนี้ผมได้พบได้สัมผัสถึงพลังบางอย่างที่ทุกคนแสดงออกมา ทั้งจากตัวผมเอง เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนใช้ความสามารถและประสบการณ์ทั้งหมดของตัวเองช่วยกันฝ่าฟันจนผ่านจุดนั้นมาได้ และเมื่อผมได้มองย้อนกลับไปจุดทดสอบนั้นอีกครั้ง ทำให้ผมนึกขึ้นได้ว่านี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่ผมได้เห็นมัน ผมพบกับการทดสอบในทุกปี ผมได้เห็นพลังของความสามัคคีเช่นนี้ทุกปี แต่ครั้งก่อนๆนั้นไม่ใช่ตัวผมที่ต้องผ่านไป แต่ผมคือผู้ที่ต้องมาเรียนรู้จากการช่วยเหลือพี่ๆ ให้ผ่านไป เรียนรู้เพื่อสะสมประสบการณ์ เพื่อที่วันหนึ่งผมจะได้ผ่านมันไปด้วยตัวเอง...

ตอนนี้พวกเราแต่ละคนเริ่มมองเห็นเส้นทางข้างหน้าแล้ว แม้จะยังลางเลือนอยู่แต่ในอนาคตมันคงจะชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ ความแน่นอนเพียงอย่างเดียวของเส้นทางของเราทุกคนก็คือ เราคงต้องแยกย้ายกันไปตามเป้าหมายของชีวิต เราจะได้พบสิ่งใหม่ๆ เพื่อนร่วมทางคนใหม่ อุปสรรคใหม่ๆ ที่ไม่คุ้นเคย เมื่อมาถึงวินาทีนี้ผมได้แต่หวังว่าคงมีสักวันหนึ่งที่เส้นทางของพวกเราจะได้มาบรรจบกันบ้าง เพื่อจะได้มาพูดคุยกันถึงคืนวันที่เราเคยร่วมทุกข์ร่วมสุขสนุกสนานกันอีกครั้ง...

ขอขอบคุณและขอให้ทุกคนก้าวไปอย่างมั่นคง...ตามเส้นทางที่เลือกเอง

.....ตั้งใจที่ครั้งหนึ่งเราเคยร่วมเส้นทางเดียวกัน.....

จิรเดช ทองสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

๖

คำนำ	ก.
บทคัดย่อ	ข.
กิตติกรรมประกาศ	ค.
สารบัญ	ง.
สารบัญตาราง	จ.
สารบัญรูป	ฉ.

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1-1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	
1.2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1-2
1.2.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ	1-3
1.3 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ	1-3
1.4 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ	1-4
1.5 องค์ประกอบของโครงการ	1-5
1.6 ข้อมูลและแหล่งอ้างอิง	1-7

บทที่ 2 ข้อมูลสนับสนุนโครงการ

2.1 การศึกษาลักษณะแผนโครงการ	2-1
2.2 สภาพปัญหาภัยเสพติดในประเทศไทย	2-8
2.3 พฤติกรรมของผู้ติดยาเสพติด	2-12

บทที่ 3 การดำเนินงานของโครงการและผู้ใช้อาคาร

3.1 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดส่วนดำเนินงานของโครงการ	3-1
3.2 ประเภทและพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	3-3
3.3 การคาดคะเนผู้ใช้โครงการ	3-11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอยของโครงการ		
4.1	การวิเคราะห์องค์ประกอบของโครงการ	4-1
4.2	สรุปรายละเอียดองค์ประกอบของโครงการ	4-7
4.3	การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบโครงการ	4-11
4.4	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์องค์ประกอบของโครงการ	4-22
บทที่ 5 การวิเคราะห์และกำหนดที่ตั้งโครงการ		
5.1	การวิเคราะห์และพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	
5.1.1	หลักการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	5-1
5.1.2	การพิจารณาหาที่ตั้งที่เหมาะสม	5-3
5.1.3	การวิเคราะห์เปรียบเทียบ และสรุปผลการเลือกที่ตั้งโครงการ	5-13
5.2	การศึกษารายละเอียดของที่ตั้งโครงการ	
5.2.1	สภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ	5-19
บทที่ 6 การศึกษาตัวอย่างโครงการ		
6.1	กรณีศึกษาด้านองค์ประกอบและการบริหารโครงการ	6-1
6.2	กรณีศึกษาอาคารตัวอย่างในประเทศ	6-4
6.3	กรณีศึกษาอาคารตัวอย่างในต่างประเทศ	6-10
บทที่ 7 อิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ		
7.1	ข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบของโครงการ	7-1
7.2	งานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	
7.2.1	ระบบโครงสร้างและวัสดุ	7-10
7.2.2	ระบบไฟฟ้า	7-10
7.2.3	ระบบปรับอากาศ	7-15
7.2.4	ระบบประปา	7-24
7.2.5	ระบบบำบัดน้ำเสีย	7-25
7.2.6	ระบบควบคุมน้ำท่วมและการระบายน้ำ	7-26
7.2.7	การป้องกันมลพิษทางอากาศและฝุ่นในอาคาร	7-35
7.2.8	การป้องกันมลพิษทางเสียงในอาคาร	7-37
7.2.9	การป้องกันอัคคีภัย	7-39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2.10 ระบบกำจัดขยะมูลฝอย	7-41
7.3 ลักษณะการออกแบบเพื่อประหยัดพลังงาน	7-42
บทที่ 8 สรุปผลงานการออกแบบ	
8.1 แนวความคิดในการออกแบบ	8-1
8.2 ผลงานการออกแบบ	8-3
บรรณานุกรม	ฉ.
ภาคผนวก ก. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	9-1
ข. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคาร	10-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1.1(1)	การวิเคราะห์หน่วยงานที่ดำเนินงาน	3-1
ตารางที่ 3-1	แสดงการปฏิบัติประจำวัน	3-8
ตารางที่ 3-2	แสดงการปฏิบัติกิจกรรมบำบัดกลุ่ม	3-9
ตาราง 3-3	แสดงจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาโดยสมัครใจในช่วง ม.ค. - ธ.ค. ปี พ.ศ. 2544 ในภาคใต้	3-12
ตาราง 3-4	แสดงอัตราการรับผู้ป่วยเข้ารับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติด ของโรงพยาบาลในจังหวัด สุราษฎร์ธานี ช่วงเดือน ม.ค. - ธ.ค. ปี 2544	3-13
ตาราง 3-5	แสดงประเภทและจำนวนผู้ใช้เฉลี่ยจากงานกีฬาประจำปีและงานขึ้น ปีใหม่ในปี 2542 - 2543	3-14
ตาราง 3-7	แสดงจำนวนผู้ใช้ใช้โครงการโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เด็กยากเสพติด	3-15
ตาราง 4.1	การพิจารณาองค์ประกอบหลักของโครงการ	4-1
ตาราง 4.2	แสดงอัตราส่วนผู้ใช้สภานิติตามกระทรวงฉบับที่ 39	4-15
ตาราง 4.3	แสดงพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบของโครงการ	4-16
ตาราง 5.1.1.1	แสดงข้อพิจารณาในการเลือกที่ตั้งโครงการ	5-1
ตาราง 5.1.2.1	แสดงอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่นๆ	5-5
ตาราง 5.1.2.2	แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี 2539-2543	5-7
ตาราง 5.1.2.3	อุณหภูมิต่ำสุด สูงสุด และเฉลี่ยปี 2539-2543	5-7
ตาราง 5.1.2.4	แสดงข้อมูลน้ำประปาภายในจังหวัด สุราษฎร์ธานี	5-9
ตาราง 5.1.2.5	แสดงโครงการชลประทานของจังหวัดที่สร้างเสร็จแล้วถึง สิ้นปีงบประมาณ 2539	5-10
ตาราง 5.1.2.6	ระยะทางถนนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	5-12
ตาราง 5.1.3.1	แสดงการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	5-18
ตาราง 7.2.2.1	แสดงกำลังของแสงสว่างที่เหมาะสมกับการใช้ในส่วนต่างๆของอาคาร	7-14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่ 2-1	ผังแสดงระบบบริหารของโครงการในระดับรัฐบาล	2-3
รูปที่ 2-2	แสดงการบริหารระดับกระทรวงเกี่ยวกับด้านยาเสพติด	2-4
รูปที่ 2-3	แสดงระบบการเชื่อมต่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคงเพื่อการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	2-5
รูปที่ 2-4	ผังแสดงโครงสร้างการบริหารของโครงการ	2-6
รูปที่ 2-5	ผังแสดงขั้นตอนการฟื้นฟู	2-7
รูปที่ 3-1	แสดงผังพฤติกรรมผู้เข้ารับการฟื้นฟู	3-4
รูปที่ 3-2	ผังแสดงพฤติกรรมผู้มาติดต่อในหน่วยงาน	3-5
รูปที่ 3-3	แสดงผังพฤติกรรมของผู้มาฝึกสอนผู้ป่วย	3-5
รูปที่ 3-4	แสดงผังพฤติกรรมผู้เข้ามาค้นหาข้อมูล	3-6
รูปที่ 3-5	ผังแสดงพฤติกรรมพนักงานประจำ	3-7
รูปที่ 3-6	แสดงผังพฤติกรรมของพนักงานชั่วคราว	3-7
รูปที่ 4-1	แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบโครงการ	4-22
รูปที่ 4-2	แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบของส่วนบริหาร	4-24
รูปที่ 4-3	แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบของส่วนธุรการแพทย์	4-25
รูปที่ 4-4	ผังแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนอาชีวบำบัด	4-26
รูปที่ 4-5	ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการ แผนก Sterilize	4-27
รูปที่ 4-6	ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการ แผนก ซักgrid	4-28
รูปที่ 4-7	ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการส่วนที่ฝึกผู้ป่วยและ NURSES' STATION	4-29
รูปที่ 5-1	แสดงที่ตั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเส้นทางหลวง	5-4
รูปที่ 5-2	แสดงแผนที่จังหวัดสุราษฎร์และอาณาเขตที่ติดต่อกับจังหวัดอื่นๆ	5-6
รูปที่ 5-4,5-5	แสดงภาพเขื่อนรัชชประภา	5-10
รูปที่ 5-6	โรงไฟฟ้าพลังความร้อนสุราษฎร์ธานี	5-11
รูปที่ 5-7	แสดงอำเภอของ Site ทั้ง 3 แห่ง	5-14
รูปที่ 5-8	แสดงที่ตั้งโครงการ A บริเวณ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	5-15
รูปที่ 5-9	แสดงที่ตั้งโครงการ B บริเวณ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	5-16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5-10	แสดงที่ตั้งโครงการ C บริเวณ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	5-17
รูปที่ 5-11	แสดงรูปด้านทิศตะวันออก	5-20
รูปที่ 5-12	แสดงรูปด้านทิศตะวันตก	5-20
รูปที่ 5-13	แสดงรูปด้านและทางสัญจรทางเข้าหน้าที่ตั้งโครงการ	5-20
รูปที่ 5-14	แสดงรูปด้านทิศใต้ของที่ตั้งโครงการ	5-21
รูปที่ 5-15	แสดงทางสัญจรทางเข้าหน้าที่ตั้งโครงการและสวนสนที่อยู่ข้างที่ตั้งโครงการ	5-21
รูปที่ 5-16	แสดงภาพสวนสนที่อยู่ด้านทิศเหนือของที่ตั้งโครงการ	5-21
รูปที่ 6-1	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-5
รูปที่ 6-2	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-6
รูปที่ 6-3	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-6
รูปที่ 6-4	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-7
รูปที่ 6-5	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-7
รูปที่ 6-6	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-8
รูปที่ 6-7	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-8
รูปที่ 6-9	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-10
รูปที่ 6-10	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-11
รูปที่ 6-11	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-11
รูปที่ 6-12	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-12
รูปที่ 6-13	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-12
รูปที่ 6-14	แสดงอาคารตัวอย่างภายในประเทศ	6-13
รูปที่ 7-1	แสดงวัฏจักรการทำควมเย็น	7-16
รูปที่ 7-2	แสดงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน	7-17
รูปที่ 7-3	แสดงการทำงานของ Central Chilled-Water System	7-19
รูปที่ 7-4	แสดงระบบทำความเย็นแบบจูนย์กกลาง	7-20
รูปที่ 7-5	แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียง	7-29
รูปที่ 7-6	แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียงและแอ่ง	7-29
รูปที่ 7-7	แสดงการระบายน้ำด้วยระบบกรวย	7-30
รูปที่ 7-8	แสดงการระบายน้ำด้วย Area Drain	7-31
รูปที่ 7-9	แสดงท่อตกน้ำ	7-31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 7-10	แสดงท่อระบายน้ำแบบฝรั่งเศส	7-32
รูปที่ 7-11	แสดงการระบายน้ำแบบท่อลอด	7-32
รูปที่ 7-12	แสดงการใช้ท่อพูน	7-33
รูปที่ 7-13	แสดงการวางท่อน้ำแบบธรรมชาติ	7-34
รูปที่ 7-14	แสดงการวางท่อแบบกำแพงปลา	7-34
รูปที่ 7-15	แสดงการวางท่อแบบตาราง	7-34
รูปที่ 7-15	แสดงการวางตัวดัก	7-35
รูปที่ 7-16	แสดงการใช้แนวต้นไม้เพื่อลดความดังของเสียง	7-38
รูปที่ 7-17	แสดงวิธีการลดเสียงดังโดยการยกระดับและจัด Landscape	7-39
รูปที่ 8-1	Process ของ โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เสพยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี	8-3
รูปที่ 8-2	แสดงผังหลังคาโครงการ	8-4
รูปที่ 8-3	แสดงผังบริเวณชั้น 1	8-4
รูปที่ 8-4	แสดงผังพื้นที่ชั้น 2	8-5
รูปที่ 8-5	แสดงรูปตัดอาคาร	8-5
รูปที่ 8-6	แสดงรูปด้านโครงการ	8-6
รูปที่ 8-7	แสดงทัศนียภาพภายนอก	8-7
รูปที่ 8-8	แสดงทัศนียภาพภายใน	8-7
รูปที่ 8-9	แสดงทัศนียภาพภายใน	8-7
รูปที่ 8-10	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ	8-8
รูปที่ 8-11	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ	8-8
รูปที่ 8-12	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ	8-8
รูปที่ 8-13	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ	8-9
รูปที่ 8-14	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ	8-9
รูปที่ 8-15	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ	8-9
รูปที่ 8-16	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายในโครงการ	8-10
รูปที่ 8-17	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายในโครงการ	8-10
รูปที่ 8-18	แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายในโครงการ	8-10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เมื่อผู้ป่วยผ่านการบำบัดครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ผู้ป่วยมักจะประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม เนื่องจากผู้ป่วยได้ตัดขาดกับสังคมปกติมานาน ไม่ว่าจะเป็นช่วงที่ตนเองติดยาเสพติด หรือในช่วงที่ต้องเข้าบำบัดในสถานบำบัด ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมปกติอย่างเข้มแข็งได้

เนื่องจากปัญหาที่กล่าวมาแล้ว จึงได้วิเคราะห์ถึงแนวทางการแก้ปัญหา ดังนี้

1. ควรมีการบำบัดสภาพจิตแก่ผู้ที่ผ่านการบำบัดอาการติดยาเสพติดแล้ว เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจที่เสียหายของผู้ป่วยให้ดีขึ้น พร้อมทั้งจะกลับเข้าสู่สังคม
2. ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับรู้ถึงโทษของยาเสพติดแต่ละประเภทและทำให้ผู้ป่วยสามารถเผยแพร่ความรู้แก่ญาติพี่น้องของตนเองได้ ซึ่งนับเป็นการป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้เป็นอย่างดี
3. ควรมีศูนย์อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติดแก่ชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด เป็นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ซึ่งนับเป็นการป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้เป็นอย่างดี
4. ควรเสริมสร้างอาชีพรองรับให้แก่ผู้ป่วย เพื่อสร้างโอกาสที่ดีแก่ผู้ป่วยในการกลับไปใช้ชีวิตในสังคมปกติอีกครั้ง
5. ควรสนับสนุนกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ป่วยกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดความยอมรับในตัวผู้ที่เคยติดยาเสพติด และช่วยให้ผู้ป่วยมีกำลังใจ ความมั่นใจในการเข้าสู่สังคม และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นเพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลและแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว สถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เสพยาเสพติด จึงถูกนำเสนอเป็นโครงการเสนอแนะขึ้น โดยมีมุ่งหวังที่จะแก้ปัญหาสังคม พัฒนาบุคลากรและให้ความรู้ในเรื่องยาเสพติดแก่ประชาชน เพื่อแก้ปัญหาของชาติ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เป็นสถานฟื้นฟูสภาพจิตแก่ผู้ที่ผ่านการบำบัดอาการติดยาเสพติดแล้วเพื่อพัฒนาสภาพจิตของผู้ป่วย ให้พร้อมที่จะกลับเข้าสู่สังคมตามนโยบายของรัฐบาล
2. เป็นแหล่งให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ประชาชน เพื่อให้ได้รับรู้ถึงโทษของยาเสพติดแต่ละประเภทและทำให้ประชาชนสามารถเผยแพร่ความรู้แก่ญาติพี่น้องของตนเองได้ ซึ่งนับเป็น

เอกสารนี้เป็น การป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้เป็นอย่างดี ไม่นอญญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป็นศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรมระหว่างผู้ป่วยกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดความยอมรับในตัวผู้ที่เคยติดยาเสพติด และช่วยให้ผู้ป่วยมีกำลังใจ ความมั่นใจในการเข้าสู่สังคม และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดียิ่งขึ้น

4. เป็นแหล่งส่งเสริมการฝึกสอนอาชีพแก่ผู้ป่วย เพื่อสร้างโอกาสที่ดีในการกลับไปใช้ชีวิตในสังคมปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เป็นสถานที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับผู้ผ่านการบำบัดอาการติดยาเสพติดมาแล้วในระหว่างที่มาฟื้นฟูสภาพจิต

6. เป็นโครงการที่สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ในการขจัดความสูญเสียชีวิตอันเกิดจากพฤติกรรมที่มีผลต่อเศรษฐกิจและสังคม

1.2.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด พฤติกรรมของผู้เสพตลอดจนสภาวะของผู้เสพหลังจากเลิกใช้ยาเสพติดแล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบงานสถาปัตยกรรม

2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของสถานบำบัดอาการผู้ติดยาเสพติดในปัจจุบันที่มีผลต่อการออกแบบโครงการ รวมถึงข้อปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโครงการ

3. ศึกษาเพื่อให้ทราบถึงพื้นที่ใช้สอย (Area requirement), ที่ตั้งโครงการ (Site), พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ (User behavior), การจัดพื้นที่ (Zoning) ที่เหมาะสมต่อโครงการ

4. ศึกษาส่วนประกอบของโครงการ กวาดดำเนินงาน และพฤติกรรมผู้ใช้ของผู้ใช้โครงการ เพื่อนำมากำหนดความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ และรายละเอียดของโครงการ

5. ศึกษาลักษณะอาคารในปัจจุบัน และอาคารประเภทเดียวกัน รวมถึงลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารที่เหมาะสม และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้โครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ศึกษาเพื่อให้ทราบถึงเทศบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโครงการ

7. ศึกษาถึงรูปแบบของงานสถาปัตยกรรมท้องถิ่นภาคใต้ และทำความเข้าใจในงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบให้มีความร่วมสมัย สามารถสอดคล้อง และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมและสังคม รวมถึงความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

1.3 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ

1. เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด พฤติกรรมของผู้เสพตลอดจนสภาวะของผู้เสพหลังจากเลิกใช้ยาเสพติดแล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบงานสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นของสถานบำบัดอาการผู้ติดยาเสพติดในปัจจุบัน ที่มีผลต่อการออกแบบโครงการ รวมถึงข้อปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบงานสถาปัตยกรรม

3. เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เพื่อใช้ในการออกแบบและแก้ปัญหาทางด้านสถาปัตยกรรมในอนาคต

4. เพื่อให้ทราบถึงพื้นที่ใช้สอย(Area requirement) , ที่ตั้งโครงการ(Site) , พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ(User behavior) , การจัดพื้นที่(Zoning) ที่เหมาะสมต่อโครงการ

5. เพื่อให้ทราบถึงส่วนประกอบของโครงการ การดำเนินงาน และพฤติกรรมผู้ใช้ของผู้ใช้โครงการ เพื่อนำมากำหนดความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ และรายละเอียดของโครงการ

6. เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบของงานสถาปัตยกรรมท้องถิ่นภาคใต้ และทำความเข้าใจในงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบให้มีความร่วมสมัย สามารถสอดคล้อง และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมและสังคม รวมถึงความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

7. เพื่อให้ทราบถึงเทศบัญญัติและข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโครงการ

8. เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ สำหรับนำไปใช้ในการออกแบบและแก้ปัญหาทางด้านสถาปัตยกรรมในอนาคต

1.4 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ

ศึกษาข้อมูล และข้อสันนิษฐานความเป็นไปได้ของการจัดตั้งโครงการศูนย์พักฟื้นสภาพจิตผู้ติดยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี โดยมีขอบเขตการศึกษาโครงการดังนี้
ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของโครงการ

- ศึกษาแนวความคิดในการจัดทำ หลักดำเนินการ ขั้นตอนและวิธีการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโครงการ

- ศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์พักฟื้นสภาพจิตผู้ติดยาเสพติด และวิธีการดำเนินงานพร้อมหน่วยงานสนับสนุน

- ศึกษาข้อมูลทั่วไปของที่ตั้งโครงการในจังหวัด สุราษฎร์ธานี

ศึกษารายละเอียด และส่วนประกอบโครงการ

- ศึกษาแนวทางในการบริหารโครงการศูนย์พักฟื้นสภาพจิตผู้ติดยาเสพติด

- ศึกษาประเภทและจำนวนผู้มาใช้โครงการ และพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

- ศึกษาถึงองค์ประกอบโครงการ

- ศึกษาถึงขนาดพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบของโครงการให้เหมาะสมกับสภาพจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อจัดระบบการรับรู้ภายใน และภายนอก
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคาร โดยให้สอดคล้องกับสภาพโดยรวม และให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ศึกษาตัวอย่างของโครงการศูนย์พักฟื้นสภาพจิตผู้ติดยาเสพติด เพื่อหาข้อสรุป และแนวทางในการกำหนดรายละเอียดซึ่งสามารถนำมาใช้กับโครงการ
- โครงการไม่รวมถึงสถานที่สำหรับบำบัดผู้ติดยาเสพติด

ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับที่ตั้งโครงการ

- ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของที่ตั้งโครงการ โดยศึกษาที่ตั้ง เขตการปกครอง สภาพทางกายภาพ และโครงสร้างพื้นฐาน

- ศึกษาสภาพพื้นที่ในลักษณะสภาพทางภูมิศาสตร์ และสภาพพื้นที่โดยรอบ
- ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อโครงการ
- ศึกษาเส้นทางคมนาคม การสัญจร และการเข้าถึงโครงการ

ศึกษาถึงอิทธิพลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ และมีผลกระทบต่อโครงการ

- ศึกษาถึงข้อกำหนด, เทศบัญญัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
- ศึกษารายละเอียดทางโครงสร้างที่เหมาะสมกับอาคารประเภทศูนย์พักฟื้นสภาพจิตผู้ติดยาเสพติด
- ศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

1.5 องค์ประกอบของโครงการ

ขอบเขตของโครงการนั้นประกอบด้วยส่วนต่างๆเป็นองค์ประกอบหลักดังนี้

องค์ประกอบหลัก

1. ส่วนบริหาร

- 1.1 ฝ่ายบริหาร
- 1.2 ฝ่ายธุรการ
- 1.3 ฝ่ายการเงินและการบัญชี
- 1.4 ฝ่ายทะเบียนและสถิติ
- 1.5 ฝ่ายวิชาการ
- 1.6 ฝ่ายบุคคล
- 1.7 ฝ่ายประชาสัมพันธ์
- 1.8 ส่วนบริการเจ้าหน้าที่

2. ส่วนการแพทย์

- 2.1 ฝ่ายตรวจรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบุคลากรศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.3 ฝ่ายจิตเวช
 - 2.4 ฝ่ายเทคนิคการแพทย์
 - 3. ส่วนฟื้นฟูสภาพจิตผู้ป่วย
 - 3.1 ฝ่ายฟื้นฟูสภาพจิตใจ
 - 3.2 ส่วนอาชีพบำบัด
 - 3.3 ส่วนนันทนาการบำบัด
 - 3.4 ส่วนส่งเสริมความรู้
 - 4. ส่วนที่พักผู้ป่วย
 - 4.1 ที่พักผู้ป่วย
 - 4.2 ส่วนเจ้าหน้าที่
- องค์ประกอบรอง
- 1. ส่วนบริการโครงการ
 - 1.1 แผนกโภชนาการ
 - 1.2 แผนกซักกรีด
 - 1.3 แผนก Sterilize
 - 1.4 แผนกช่างและงานระบบ
 - 2. ส่วนบริการชุมชน
 - 2.1 ส่วนจัดนิทรรศการ
 - 2.2 ห้องสมุด
 - 2.3 ส่วนจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฝีมือผู้ป่วย
 - 3. ส่วนประกอบกิจกรรม
 - 3.1 ลานแสดง
 - 3.2 ลานกีฬา
 - 3.3 ส่วนพักผ่อนหย่อนใจสำหรับผู้ป่วย
- องค์ประกอบเสริม
- 1. ส่วนควบคุมงานระบบต่างๆของโครงการ
 - 1.1 ระบบไฟฟ้า
 - 1.2 ระบบน้ำประปา
 - 1.3 ระบบปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ระบบรักษาความปลอดภัย

2. ที่จอดรถภายในโครงการ

2.1 ที่จอดรถสำหรับผู้ใช้โครงการ

2.2 ที่จอดรถสำหรับบริการโครงการ

1.6 ข้อมูลและแหล่งอ้างอิง

1. ข้อมูลปฐมภูมิ – จากการสัมภาษณ์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่มีอาการติดยาเสพติด และผู้ผ่านการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดแล้ว

2. ข้อมูลทุติยภูมิ – จากการค้นคว้าเอกสารหนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ งานวิจัย Website ต่างๆที่เกี่ยวข้อง และวิทยานิพนธ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ข้อมูลสนับสนุนโครงการ

2.1 การศึกษาลักษณะแบบแผนโครงการ

2.1.1 ประเภทของโครงการ

ลักษณะแบบแผนโครงการเป็นการบำบัดรักษาแบบสมัครใจ (Voluntary System) คือ การให้โอกาสแก่ผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการจะเลิกยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลต่างๆที่เปิดบริการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ ผู้เข้าบำบัดรักษาต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานพยาบาลนั้น มีหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานพยาบาลต่างๆ คือ กระทรวงสาธารณสุข และมีแบบการรักษาเป็นแผนปัจจุบัน

1. ซึ่งขั้นตอนการบำบัดคือการติดยาเสพติดนั้น แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนเตรียมการ
2. ขั้นตอนถอนพิษยา
3. ขั้นตอนฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งร่างกายและจิตใจ
4. ขั้นตอนการติดตามผล

โดยที่โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี จะทำหน้าที่ในการรับผู้ป่วยที่ผ่านการถอนพิษยาจากโรงพยาบาลหรือหน่วยงานอื่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดใกล้เคียง แล้วจึงมาทำการฟื้นฟูสภาพจิตใจ เนื่องจากในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้ป่วยสามารถเลิกยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการทำให้สภาพจิตใจของผู้ป่วยเข้มแข็งขึ้น สามารถอดทนต่อปัจจัยที่จะทำให้ผู้ป่วยกลับไปใช้ยาเสพติดอีกครั้งได้

2.1.2 ผู้ใช้โครงการ

โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี จะรับผู้ป่วยโดยมุ่งเน้นไปที่เยาวชนอายุประมาณ 15 – 25 ปีและต้องเป็นผู้ที่มีความสมัครใจจริงที่ต้องการเลิกยาเสพติด

เนื่องจากเยาวชนเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง เป็นวัยที่ชอบอยู่กับเพื่อน และมีอัตราเสี่ยงในการติดยาเสพติดสูง นอกจากนี้จากสถิติยังพบว่าจำนวนผู้ติดยาเสพติดที่มีช่วงอายุอยู่ในช่วงนี้มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี ถ้าเยาวชนเหล่านี้ติดยาเสพติดแล้วโอกาสที่จะขยายไปในหมู่เพื่อนจะมีสูง ซึ่งหลังจากที่ติดยาเสพติดแล้วเยาวชนเหล่านี้จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตถดถอย และทำให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา เช่น ปัญหาเรื่องการเรียน ปัญหาเรื่องการเข้าสังคม ปัญหาอาชญากรรม

เอกสารนี้เป็นต้นแบบที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีผู้นำไปใช้

1. วิจัย โปษะจินดา "การศึกษาปัญหา ยาเสพติด ในผู้มารับการรักษาที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ กรุงเทพมหานคร" รายงานสถาบันวิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

เนื่องจากสภาวะปัจจุบันของประเทศไทยนั้นมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มบุคคลทุกเพศทุกวัยอย่างรวดเร็ว ซึ่งจากปัญหานี้ได้กลายเป็นสาเหตุของปัญหาสังคมอื่นๆตามมาอีกมากมาย ปัญหายาเสพติดจึงนับเป็นปัญหาระดับประเทศ ที่ทุกคนในสังคมควรช่วยกันแก้ไขและป้องกัน

นโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปัจจุบันนั้นเป็นไปอย่างจริงจัง ทั้งการสืบสวน จับกุมผู้ที่กระทำความผิด ทั้งผู้ขายและผู้เสพ มีการแก้ไขกฎหมายบทลงโทษที่รุนแรงขึ้น มีโครงการส่งเสริมสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด โดยการสนับสนุนให้โรงพยาบาลของรัฐหลายแห่งเป็นศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ควบคุมดูแล ซึ่งนับเป็นการแก้ปัญหาที่ดีในระดับหนึ่ง แต่ภายใต้้นนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดนี้ก็ยังมียาเสพติดใหม่ๆเกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยหนึ่งในนั้นคือการใช้ผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาจนหายจากอาการติดยาเสพติดแล้วมีแนวโน้มว่าจะกลับไปเสพยาเสพติดอีกครั้ง เนื่องจากเมื่อออกจากสถานบำบัดอาการติดยาเสพติดแล้วผู้ป่วยจำเป็นต้องกลับไปอยู่ในสังคมเดิมๆ พบกับเพื่อนฝูงและปัญหาเดิมๆ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยเริ่มใช้ยาเสพติดในครั้งอดีต ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ซ้ำเติมอีกครั้ง ทำให้ผู้ป่วยมีแนวโน้มที่จะกลับไปใช้ยาเสพติดอีก

จากการศึกษาปัญหาพบว่า สาเหตุที่ผู้ป่วยกลับไปเสพยาเสพติดอีกครั้งมีดังนี้

1. ในการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดของโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งส่วนมากมีระยะเวลา ระหว่าง 2-4 สัปดาห์ นั้นสามารถรักษาอาการต้องการยาเสพติดซึ่งเป็นความต้องการทางร่างกายของผู้ป่วยได้ดี แต่ไม่สามารถรักษาความต้องการทางจิตใจของผู้ป่วยได้ เนื่องจากการบำบัดทางจิตนั้นต้องอาศัยระยะเวลาที่นานกว่า แต่จะได้ผลที่ดีเพราะจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้ป่วยไม่ต้องการยาเสพติดจากภายในจิตใจได้สำนึกของตนเอง

2. เมื่อผู้ป่วยผ่านการบำบัดครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้วผู้ป่วยจำเป็นต้องกลับไปพักอาศัยของตน ต้องกลับไปพบกับเพื่อนและสังคมเดิมๆ ซึ่งสาเหตุของการติดยาเสพติดมี 2 สาเหตุสำคัญ คือ เกิดจากการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติดและการประสบปัญหาครอบครัว จึงสมควรแก้ปัญหากรณีนี้ด้วยการให้ผู้ป่วยมีแหล่งพักพิงเพื่อเตรียมพร้อมสภาพจิตใจให้เข้มแข็ง ก่อนที่จะกลับไปสู่ที่พักอาศัยและสังคมเดิมของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2-2
ดังนั้นกลุ่มเป้าหมายจึงเน้นไปที่กลุ่มเยาวชนเนื่องจากเยาวชนเป็นอนาคตของชาติ และ
นอกจากนี้แล้วการกำหนดช่วงอายุของผู้ป่วยให้อยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกันนั้นจะเป็นการลดปัญหาที่
เกิดจากความเหลื่อมล้ำของวัย เช่น ปัญหาการรีดไถ หรือรังแกคนที่อ่อนแอกว่า เป็นต้น

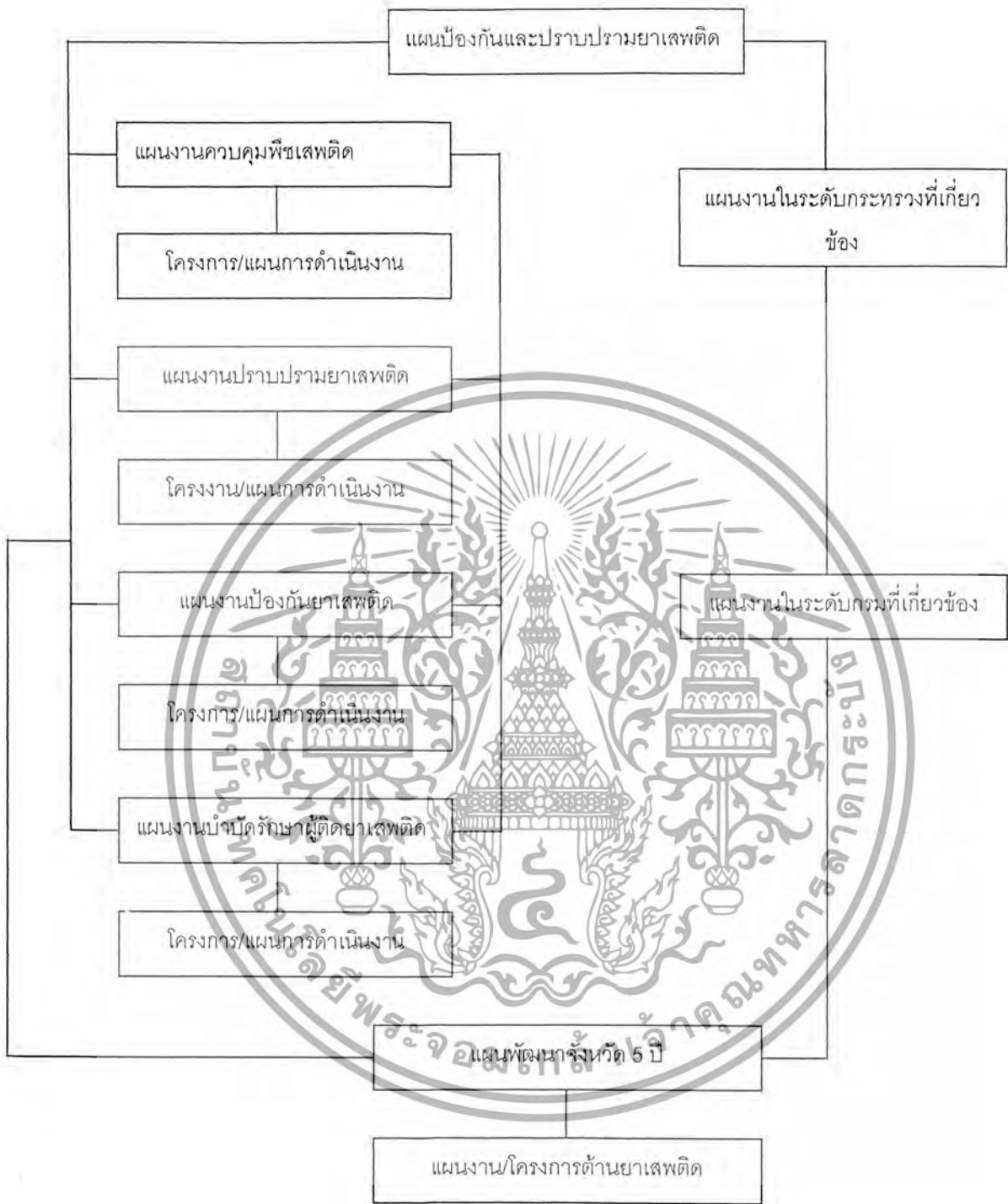
นอกจากผู้ป่วยแล้ว ผู้ใช้โครงการยังนับรวมถึงผู้มาติดต่ออาจจะเป็นญาติหรือเพื่อนของผู้
ป่วย หรือผู้มาติดต่องานอีกด้วย ซึ่งได้ทำการชี้แจงรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 3.2

2.1.3 แผนปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผังแสดงแผนงานต่างๆตั้งแต่ระดับกระทรวงถึงหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง และผังแสดง
แผนการบริหารของโครงการ มีดังนี้

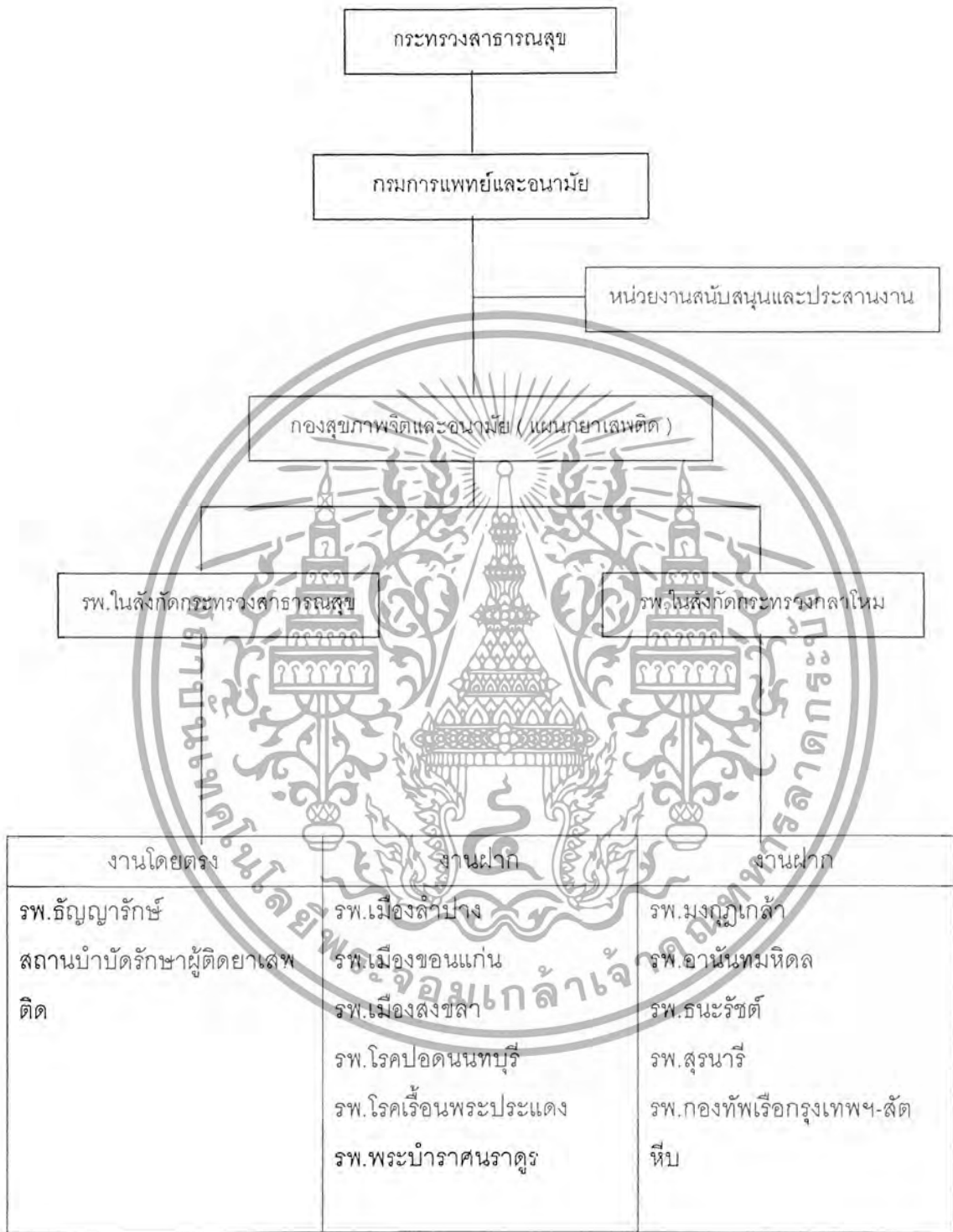

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

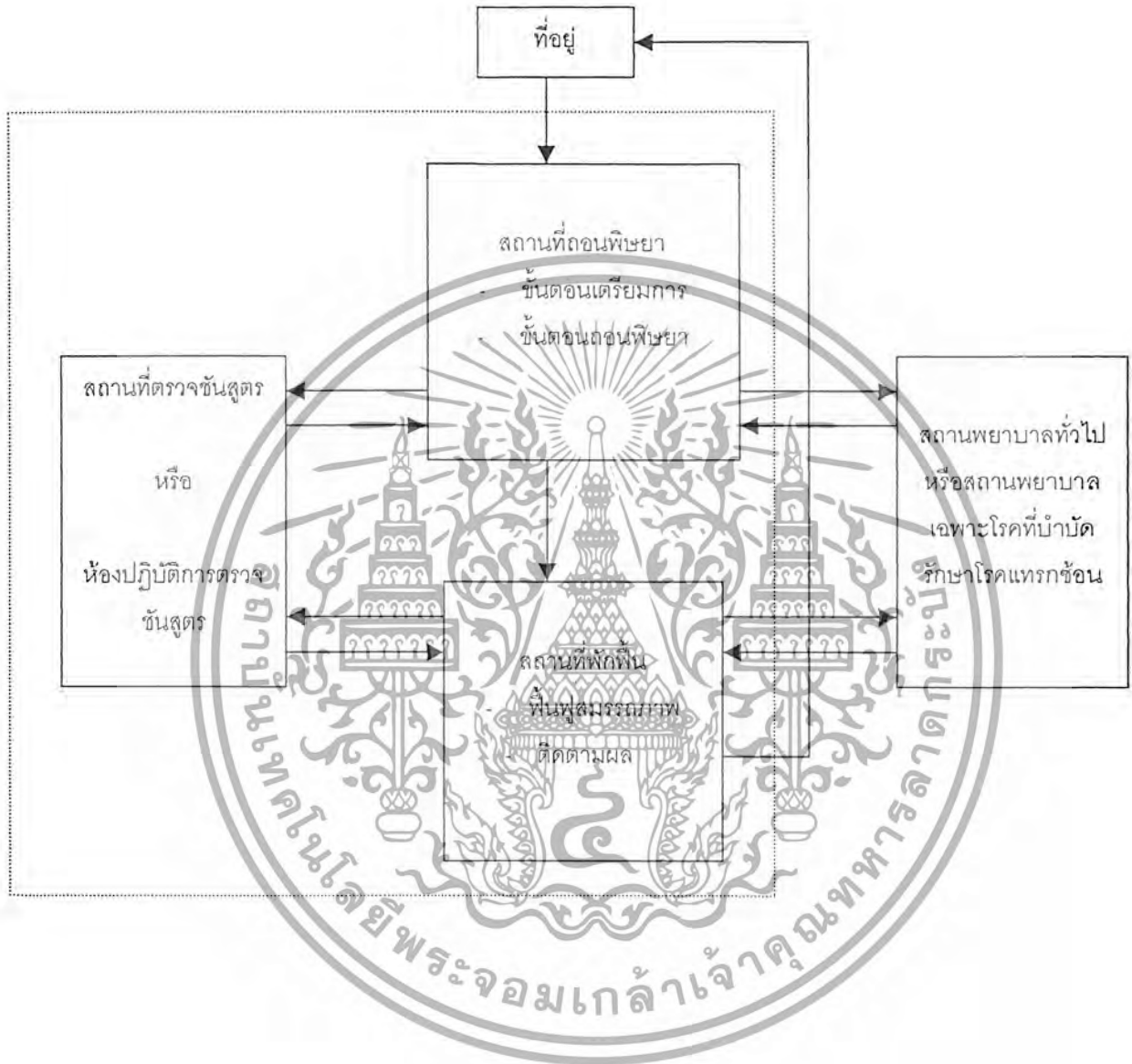
รูปที่ 2-1 ผังแสดงระบบบริหารของโครงการในระดับรัฐบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

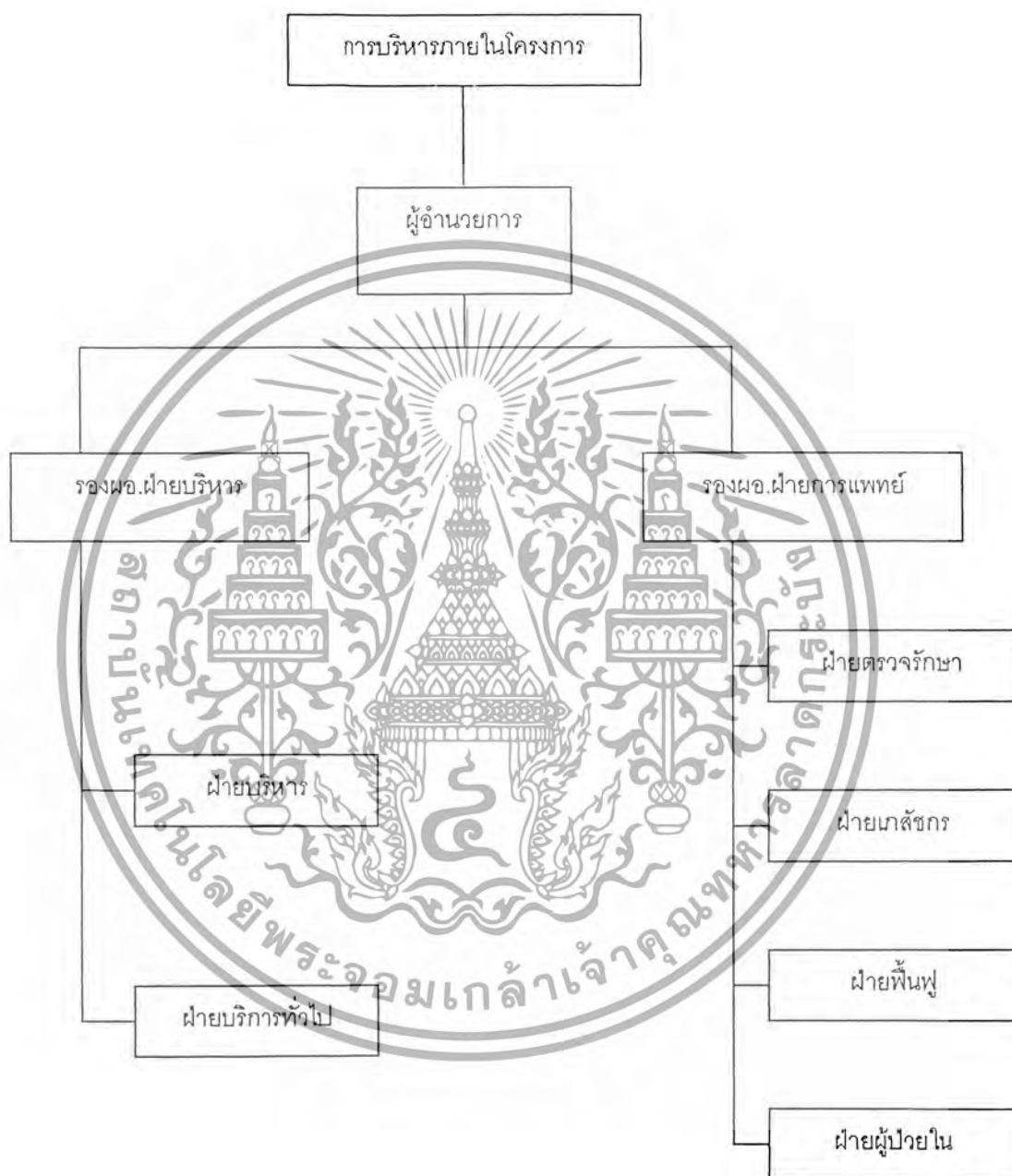
รูปที่ 2-2 แสดงการบริหารระดับกระทรวงเกี่ยวกับด้านยาเสพติด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

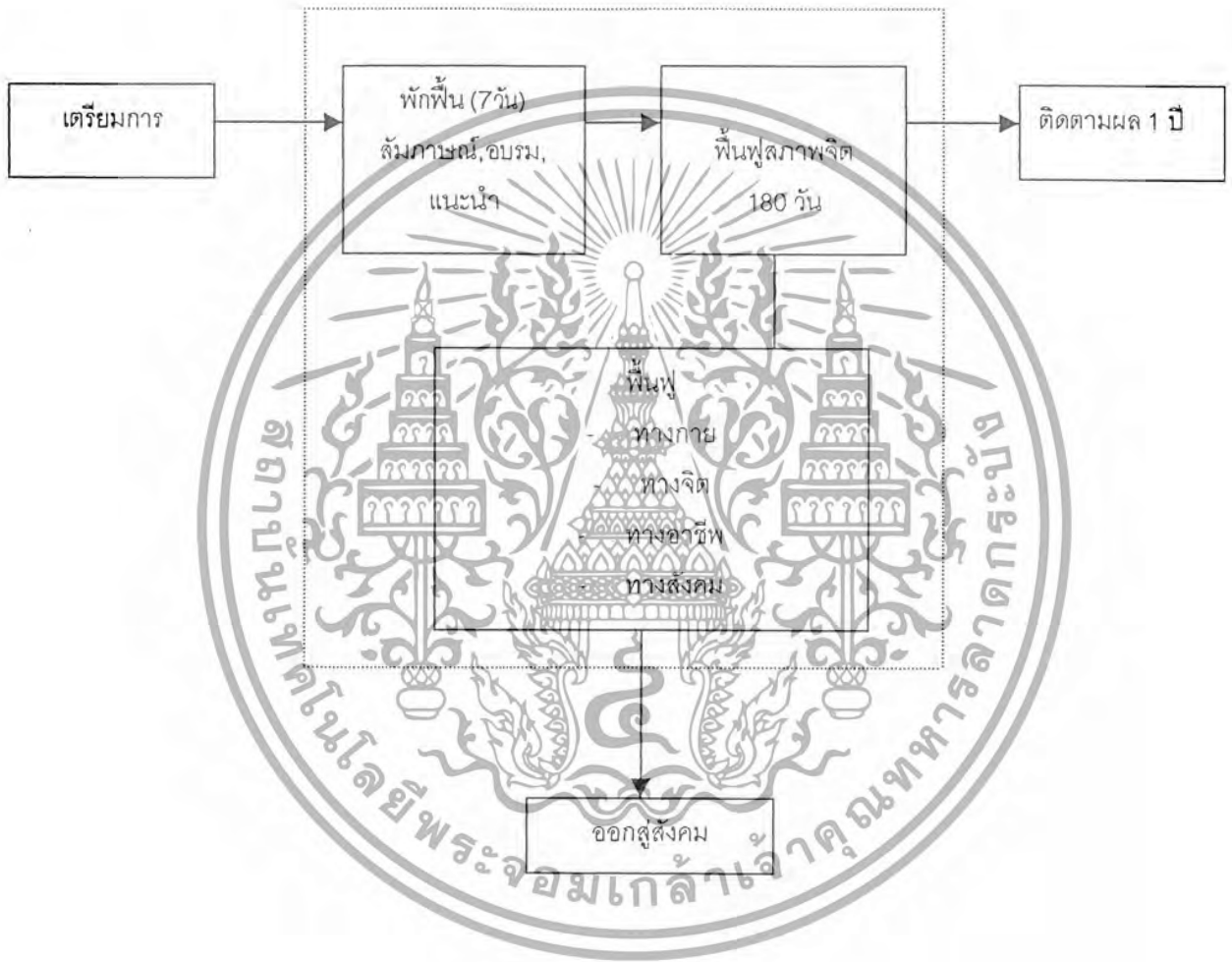
รูปที่ 2-3 แสดงระบบการส่วนต่อด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2-4 ผังแสดงโครงสร้างการบริหารของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 2-5 ผังแสดงขั้นตอนการฟื้นฟู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒.๓

2.3) สภาพปัญหายาเสพติดในประเทศไทย

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสังคมอย่างหนึ่ง ที่มีแนวโน้มความรุนแรงและมีการขยายตัวของปัญหาเพิ่มมากขึ้น สร้างความเดือดร้อนให้ประเทศต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคในโลก โดยแต่ละประเทศจะให้ความสำคัญต่อปัญหาเสพติดแตกต่างกันไป

สำหรับประเทศไทยนั้น มีปัญหาเสพติดใน 3 ลักษณะ คือ เป็นแหล่งผลิต เป็นเส้นทางลำเลียง และมียาเสพติดแพร่กระจายภายในประเทศ

ปัญหาการเป็นแหล่งผลิต

ยาเสพติดที่มีการลักลอบผลิตในประเทศไทย ได้แก่ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า โดยพื้นที่ปลูกฝิ่นส่วนใหญ่อยู่ทางภาคเหนือ เฮโรอีนมีการลักลอบผลิตตามบริเวณชายแดน กัญชามีการลักลอบปลูกมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนยาบ้ามีลักลอบผลิตในเขตเมืองทุกภูมิภาคของประเทศ

ปัญหาการเป็นเส้นทางลำเลียง

เนื่องจากพื้นที่ส่วนหนึ่งของไทยตั้งอยู่ในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำซึ่งเป็นแหล่งผลิตฝิ่นและเฮโรอีนที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ประกอบกับมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก และมีระบบการขนส่งระหว่างประเทศที่ดี ดังนั้น ประเทศไทยจึงตกเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติด จากแหล่งผลิตไปสู่ประเทศปลายทางในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกา ทวีปออสเตรเลีย และประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชีย ยาเสพติดที่มีการลักลอบลำเลียงผ่านประเทศไทย ได้แก่ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า และโคเคน เป็นต้น

ปัญหาการแพร่กระจายในประเทศ

ประเทศไทยมีปัญหาเสพติดชนิดต่างๆ มากมาแล้ว โดยในระยะแรกเป็นปัญหาการเสพยา ต่อมาก็เริ่มมียาเสพติดตัวอื่นๆ เช่น กัญชา เฮโรอีน มอร์ฟีน สารระเหย ส่วนในระยะหลังๆ ยาเสพติดที่เป็นปัญหาแพร่กระจายในประเทศมากที่สุด คือ ยาบ้า นอกจากนี้ ยังมียาเสพติดประเภทวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และยาเสพติดชนิดอื่นๆ บ้างเล็กน้อย

สถานการณ์ยาเสพติดประเทศไทย ปัญหาและแนวโน้มที่สำคัญในปี พ.ศ. 2543

ปัญหาเสพติดในรอบปี 2542 ยังคงมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติดประเภทยาบ้าได้มีการขยายตัวของระบบอุปทานรุนแรงเป็นอย่างยิ่ง ทั้งกลุ่มผู้ผลิต กลุ่มผู้ค้าจากภายนอกประเทศ และจากภายในประเทศได้เพิ่มศักยภาพการขยายเครือข่ายยาเสพติดเข้าสู่ตลาดของประเทศไทยเป็นปริมาณมากที่สุดเป็นประวัติการณ์

โดยในรอบปีที่ผ่านมาหน่วยงานด้านการปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทย และประเทศพม่าได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานภายในเท่านั้น มิฉะนั้นผู้ใดที่นำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
กรมการแพทย์ "รายงานสถิติวิเคราะห์ระบบข้อมูลการติดตามยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2543"

จับกุมยาบ้ารวมกันประมาณ 70 ล้านเม็ด ซึ่งเป็นปริมาณที่สูงที่สุด แต่อย่างไรก็ตามผลการจับกุมดังกล่าวไม่สามารถกระทบกระเทือนระบบอุปทานยาบ้าได้ ประมาณการว่าจำนวนเม็ดยาบ้าในปี 2543 จะนำเข้าประเทศไทยไม่น้อยกว่า 400 ล้านเม็ด สำหรับปัญหายาเสพติดประเภทเฮโรอีนน่า จะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตของฝิ่นในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำมากขึ้นด้วยเช่นกัน กลุ่มผู้ผลิตเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มเดียวกันที่ผลิตยาบ้า โดยเฉพาะกลุ่มว่า ประมาณการผลผลิต เฮโรอีนในฤดูการผลิตปี 2541 - 2542 จำนวน 158 ตันซึ่งในปี 2543 คาดว่าจะมีผลผลิตเฮโรอีน จำนวนเพิ่มมากกว่าปีที่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามผลการจับกุมเฮโรอีนกลับมีแนวโน้มลดลงทุกปี ซึ่งในปี 2542 ไทย และพม่าจับกุมรวมกันได้จำนวน 1.5 ตัน สถานการณ์เฮโรอีนที่สำคัญและมีแนวโน้มรุนแรงต่อประเทศไทยมากขึ้น คือการเป็นเส้นทางลำเลียงผ่านออกสู่ตลาดต่างประเทศ การบริหารจัดการ และระบบการเงิน

สถานการณ์ระบบอุปทาน ระบบอุปสงค์ และการแพร่ระบาดยาเสพติด

ประกอบด้วยการผลิต การลักลอบนำเข้า การลำเลียง การค้าระดับต่าง ๆ การส่งออก กลุ่มคนประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การแพร่ระบาด พฤติกรรมการเสพ โดยรายละเอียดแบ่งตามประเภทของยาเสพติด ยาบ้า เฮโรอีน ฝิ่น กัญชา เป็นหลัก ข้อมูลวิเคราะห์จากรายงานการข่าว รายงานการจับกุมคดีสำคัญ รายงานสถานการณ์จากสำนักงานภาค 4 ภาค รายงานสถิติการจับกุมตั้งแต่ปี 2530 - 2543 (ม.ค. - มี.ค.) ข้อมูลแหล่งข่าวบุคคล ข้อมูลจากการสืบสวนสอบสวน ข้อมูลจากผู้ต้องขัง ข้อมูลจากการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ข้อมูลจาก International Narcotics Control Strategy Report ปี 1999 และรายงานสถิติผู้เข้าบำบัดรักษาเสพติด

สถานการณ์ปัญหายาบ้า

ความรุนแรงของระบบอุปทานยาบ้ายังคงมีมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับยาเสพติดประเภทอื่น เนื่องจากมีอุปสงค์เป็นจำนวนมากในทุกพื้นที่ของประเทศ ความรุนแรงของปัญหาที่สำคัญพิจารณาจากความรุนแรงของสถานการณ์การแพร่ระบาดพบว่า ยาบ้าสามารถหาซื้อได้ง่ายในเกือบทุกพื้นที่ ราคาขายปลีกยาบ้ามียุคใหม่คงที่ และลดลงในบางพื้นที่ ทั้งนี้เป็นผลมาจากปริมาณยาบ้ากระจายในตลาดมืดเป็นจำนวนมาก กลุ่มผู้ค้ามีหลากหลายกลุ่ม การผลิตเม็ดยาบ้ามียุคใหม่หลายกลุ่มด้วยเช่นกัน สถานการณ์แบ่งได้เป็นการผลิตยาบ้าภายนอกประเทศ การผลิตยาบ้าภายในประเทศ การลักลอบลำเลียงยาบ้าเข้าประเทศ การค้ายาบ้าภายในประเทศ และการแพร่ระบาดยาบ้าพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การผลิตยาบ้าภายนอกประเทศ

สถานการณ์การผลิตยาบ้าภายนอกประเทศยังคงมีปริมาณสูงและมีแนวโน้มเพิ่มกำลังการผลิตอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยที่สุดร้อยละ 80 ของปริมาณยาบ้าที่แพร่ระบาดในประเทศมาจากแหล่งผลิตในประเทศพม่า กลุ่มที่ทำการผลิตยังคงเป็นกลุ่มเก่าตั้งแต่ปี 2541 ได้แก่ชนกลุ่มน้อย 5 กลุ่มหลัก คือกลุ่มว้า กลุ่มอดีตกองกำลังขุนล่า กลุ่มจีนฮ่ออิสระ กลุ่มอดีตพรรคคอมมิวนิสต์พม่า และกลุ่มโกกั้ง ซึ่งกลุ่มว้ายังคงเป็นกลุ่มหลักที่ทำการผลิตทั้งหัวเชื้อ และอัดเม็ด โดยเฉพาะกลุ่มว้าพื้นที่ภาคใต้ได้เพิ่มบทบาทในการผลิตยาเสพติดมากขึ้น พื้นที่ผลิตอีกร้อยละ 20 จะอยู่ใน สปป. ลาว และการผลิตจากภายในประเทศ

การลักลอบนำเคมีภัณฑ์ออกนอกประเทศ

ในปีที่ผ่านมา มีชาวสาธารณรัฐประชาชนจีนนำสารเคมีที่ใช้เป็นส่วนผสมอัดเม็ดยาบ้า นำออกไปยังประเทศพม่าเป็นจำนวนมาก มีการจับกุมสารเคมีที่ลี้ภัยออกทางด้านสะพานข้ามแม่น้ำสาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจำนวน 18,000 กิโลกรัม ประมาณว่าสามารถนำไปเป็นส่วนผสมผลิตเป็นเม็ดยาบ้าได้ถึง 360 ล้านเม็ด ซึ่งนอกจากคกเฟิ่นแล้ว ยังสามารถยึดสารเคมีอื่น ๆ เช่น กรดซัลฟูริก ไนโตรอื่น เมทิลเอทิล คีโคโน อาซีไดน กรดเกลือ กรดกำมะถัน กรดอาซิติก ฯลฯ รวมไปถึงการจับยึดถาวรผสมอาหารจำนวน 5,000 กิโลกรัม เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2543 ซึ่งเป็นอาคาเซียชนิดหนึ่ง นอกจากการจับกุมที่จุดผ่านแดนถาวรแห่งนี้แล้ว ยังคงพบการพยายามนำสารเคมี ลี้ภัยออกภายนอกประเทศตามช่องทางผ่านแดนอื่น ๆ ทั้งจุดผ่อนปรนชั่วคราว และช่องทางผ่านแดนผิดกฎหมายอีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการลักลอบนำสารเคมี หรือน้ำยาก ซึ่งยากแก่การติดตามควบคุม

รูปแบบ สัญลักษณ์ ของเม็ดยาบ้าที่ผลิตจากต่างประเทศมีลักษณะเป็นแบบเดียวกันทุกแหล่งโดย

ยาบ้าที่พบเกือบทั้งหมดจะมีลักษณะสี่เหลี่ยม และสี่เหลี่ยม มีตราประทับ wy เป็นร่องลึกที่ด้านหนึ่งของเม็ดยา ในอีกด้านหนึ่งเป็นผิวเรียบ ขนาดเม็ดยาเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.6 ซม. หนาประมาณ 0.25 ซม. แบ่งใส่ของพลาสติกสีฟ้า แบบมีzip ปิด-เปิด ขนาดประมาณ 6 x 8 ซม. ของละประมาณ 200 เม็ด ส่วนใหญ่เป็นเม็ดยาสี่เหลี่ยม และมีเม็ดยาสี่เหลี่ยมประมาณ 3 - 5 เม็ดต่อซอง

ตั้งแต่ต้นปี 42 พบว่ากลุ่มผู้ผลิตได้มีการเพิ่มสัญลักษณ์อีกหนึ่งแบบ ได้แก่รูป R โดยยังคงมีสีและ ขนาดเม็ดยาไม่แตกต่างจากสัญลักษณ์ WY ซึ่งมีข้อสังเกตจากพื้นที่แพร่ระบาด และการจับกุมพบว่าน่าจะมีการผลิตในพื้นที่ชายแดนพม่าด้านตะวันตกของประเทศไทย ตรงข้ามกับจังหวัดตาก และกลุ่มผู้นำเข้าเป็นชนกลุ่มน้อยเผ่าม้ง โดยพื้นที่แพร่ระบาดหลักกระจายในกลุ่มเครือข่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การค้าของมั่ง ได้แก่จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ในช่วงปลายปี 2542 ในพื้นที่หมู่บ้านชนกลุ่มน้อยชายแดนด้านจังหวัดเชียงรายได้มียาบ้าสัญลักษณ์ใหม่รูป D เข้ามาจำหน่ายในพื้นที่ คาดว่าเป็นกลุ่มชาวเขาเผ่าปะหล่องในพื้นที่ชายแดนพม่าเป็นผู้ผลิต แต่อย่างไรก็ตามปริมาณยาบ้าตัว R และ D ยังคงจำกัดไม่แพร่ระบาดในพื้นที่อื่น ซึ่งจะเป็นประเด็นสำคัญในการติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มการผลิตสองกลุ่มนี้ในช่วงปี 2543 ต่อไป

จากข้อมูลผลการตรวจเม็ดยาบ้าที่ผลิตอัดเม็ดจากต่างประเทศมีสัดส่วนของสารผสมในเม็ดยาแตกต่างกัน

โดยวิเคราะห์จากผลการตรวจปริมาณเมทแอมเฟตามีนในเม็ดยาที่ได้จากการจับกุมเฉพาะคดีที่พนักงานสอบสวนนำของกลางส่งมาให้สถานตรวจพิสูจน์ ป.ป.ส. ในปี 2542 โดยเลือกคดีที่ถูกจับกุมเป็นชนกลุ่มน้อยภาคเหนือ คดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ถูกจับกุมขณะลำเลียงข้ามเข้ามาในประเทศไทย การจับกุมที่ผู้ต้องหามองรับสารภาพ หรือจากการสืบสวนที่สามารถระบุที่มาของยาบ้าเป็นการผลิตจากประเทศพม่า สรุปผลการตรวจได้ ดังนี้

ปริมาณสารเมทแอมเฟตามีนที่ตรวจพบจะแตกต่างกันในทุกคดี แต่สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 มีปริมาณไม่เกินร้อยละ 10 กลุ่มที่สองปริมาณร้อยละ 20 และกลุ่มที่ 3 ปริมาณมากกว่าร้อยละ 30

ลักษณะของยาบ้าที่ตรวจพบส่วนใหญ่เป็นสีส้ม และมีสีเขียวปนเล็กน้อย สัญลักษณ์ wy ความเข้มของสีมีหลายเฉดสี คือ ส้มเข้ม ส้มอ่อน ส้มแดง ส้มน้ำตาล เขียวอ่อน และเขียวแก่

- ยาบายังมีหลายสีที่ตรวจพบ คือ สีเหลือง ส้มวง สีนํ้าตาล สีชมพู ในสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับสีส้ม

- สำหรับยาบ้าที่มีสัญลักษณ์ตัว R ทั้งสีส้ม และสีเขียวตรวจพบปริมาณของเมทแอมเฟตามีนประมาณร้อยละ 30 ขึ้นไปทุกเม็ดยาที่ตรวจพิสูจน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 พฤติกรรมของผู้ติดยาเสพติด

เมื่อต้องการกล่าวถึงพฤติกรรมของผู้ติดยาเสพติดจำเป็นต้องทราบถึงสาเหตุของการติดยาเสพติด ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ติดยาเสพติด และวิธีป้องกันการติดยาเสพติด

2.3.1 สาเหตุของการติดยาเสพติด

สาเหตุของการติดยาเสพติดมีอยู่มากมายหลายสาเหตุ โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ครอบครัวหรือผู้ปกครอง โรงเรียน หรือสถานศึกษา สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และสังคม ปัญหาจากทางร่างกายและจิตใจของคนผู้นั้น ปัญหาทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งเราพอสรุปสาเหตุของการติดยาเสพติดเป็นข้อๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. สาเหตุที่เกิดจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์

1.1 อยากรทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนโดยทั่วไปและโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดยาเสพติดได้ จึงไปทำการทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้น ในการทดลองใช้ครั้งแรก อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้ายังไม่ติดยาเสพติดนั้น ก็อาจประมาณไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นอีก จนใจที่สุดก็ติดยาเสพติดนั้น หรือถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียว ก็อาจทำให้ติดได้

1.2 ความคึกคะนอง คนบางคนมีความคึกคะนอง ชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัย โดยเฉพาะวัยรุ่นมักจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตนในกลุ่มเพื่อน โดยการแสดงการใช้สิ่งเสพติดชนิดต่างๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนาน ตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่าตนเก่ง โดยมีได้คำนึง ถึงผลเสียหายหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างไร ในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดยาเสพติดนั้น

1.3 การชักชวนของคนอื่น อาจเกิดจากการเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้าที่เป็นสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น ยากระตุ้นประสาทต่างๆ ยาขยัน ยาม้า ยาบ้า เป็นต้น โดยผู้ขายโฆษณาสรรพคุณของสิ่งเสพติดนั้นว่ามีคุณภาพดีสารพัดอย่างเช่น ทำให้มีกำลังวังชา ทำให้มีจิตใจแจ่มใส ทำให้มีสุขภาพดี ทำให้มีสติปัญญาดี สามารถรักษาโรคได้บางชนิด เป็นต้น ผู้ที่เชื่อคำชักชวนโฆษณาดังกล่าวจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นพวกที่ติดยาเสพติดนั้นอยู่แล้ว ด้วยความเกรงใจเพื่อน หรือเชื่อเพื่อน หรือต้องการแสดงว่าตัวเองเป็นพวกเดียวกับเพื่อน จึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

2. สาเหตุที่เกิดจากการถูกหลอกลวง

ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องสำอางบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากรมาซื้อไปรับประทานอีก

ซึ่งในกรณีนี้ ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทาน จะไม่รู้สึกรู้ว่าตนเองเกิดการติดยาเสพติดขึ้นแล้ว รู้แต่
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การสงวนเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้เห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพียงว่าอยากรับประทานอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้นๆ กว่า จะทราบก็ต่อเมื่อตนเอง รู้สึกผิดปกติต่อความต้องการ จะซื้ออาหารจากร้านนั้นมารับประทาน หรือต่อเมื่อ มีอาการเสพยาติรุนแรง และมีสุขภาพเสื่อมลง

3. สาเหตุที่เกิดจากความเจ็บป่วย

3.1 การเจ็บป่วยทางกาย คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเกิดขึ้นเพราะสาเหตุต่างๆ เช่นได้รับบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรัง มีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำ เป็นโรคประจำตัวบางอย่าง เป็นต้น ทำให้ได้รับทุกขุทรมานมาก หรือเป็นประจำ จึงพยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือตนเองให้พ้นจากความทุกขุทรมานนั้นซึ่งวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่ายคือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นการรักษาที่เป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวดให้หมดไปหรือลดน้อยลงได้ชั่วคราว เมื่อฤทธิ์ยาหมดไปก็จะต้องเจ็บปวดใหม่ ผู้ป่วยก็จะใช้ยานั้นอีก เมื่อทำเช่นนี้ไปนานๆ เกิดอาการติดยานั้นขึ้น

3.2 การเจ็บป่วยทางจิต ผู้ที่มีจิตใจไม่เป็นปกติ เช่น มีความวิตกกังวล เครียด มีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้าสลดเสียใจ เป็นต้น ทำให้สมาธิจิตใจไม่เป็นปกติจนเกิดการป่วยทางจิตขึ้น จึงพยายามหายาหรือสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียดจากทางจิตได้ชั่วคราวหนึ่งมารับประทาน แต่ไม่ได้รักษาที่ต้นเหตุเมื่อยาหมดฤทธิ์ จิตใจก็จะกลับเครียดอีก และผู้ป่วยก็จะเสพยาเสพติด ถ้าทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ก็จะทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดในที่สุด

3.3 การปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ยา การไปซื้อยามารับประทานเองโดยไม่ทราบสรรพคุณยาที่แท้จริง ขนาดยาที่ควรรับประทาน การรับประทานยาเกินจำนวนกว่าที่แพทย์ได้สั่งไว้ การรับประทานยาบางชนิดมากเกินไปขนาด หรือรับประทานติดต่อกันนานๆ บางครั้งอาจมีอาการถึงตายได้ หรือบางครั้งทำให้เกิดการเสพยาติดยานั้นได้

4 สาเหตุอื่นๆ

4.1 การอยู่ใกล้ชิดกับแหล่งสิ่งเสพติด การอยู่ใกล้แหล่งขายหรือใกล้แหล่งผลิตหรือ เป็นผู้ขายหรือผู้ผลิตเอง จึงทำให้มีโอกาสติดสิ่งเสพติดให้โทษนั้นมากกว่าคนทั่วไป

4.2 การอยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดสิ่งเสพติด เมื่อมีเพื่อนสนิทหรือพี่น้องที่ติดสิ่งเสพติดอยู่ ผู้นั้นย่อมได้เห็นวิธีการเสพยาของผู้ที่อยู่ใกล้ชิด รวมทั้งจะเห็นพฤติกรรมต่างๆ ของเขาด้วย และยังสามารถรับคำแนะนำหรือชักชวนจากผู้เสพด้วย จึงมีโอกาสติดได้

4.3 สภาพแวดล้อมทางสังคม คนบางคนอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น ว่างทุกข์ยากต่างเหล่านี้ แม้จะรู้ว่าเป็นชั่วคราวช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้คนอื่นก็ไปกินเหล้าหรือสูบบุหรี่มาให้เมาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สิน บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้นโดยพยายามทำงานให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนักและมากขึ้นทุกๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลียมากจึงรับประทานยากระตุ้นประสาทเพื่อให้สามารถทำงานต่อไปได้ เป็นต้น ถ้าทำอยู่เป็นประจำทำให้ติดสิ่งเสพติดนั้นได้

4.4 การเลียนแบบ การที่ไปเห็นผู้ที่ตนสนิทสนมรักใคร่หรือเพื่อนเสพติดสิ่งเสพติด จึงเห็นว่าเป็นสิ่งน่าลอง เป็นสิ่งโก้เก๋ เป็นสิ่งแสดงความเป็นพวกเดียวกัน จึงไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นจนติด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การดำเนินงานของโครงการและผู้ใช้อาคาร

3.1 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดส่วนดำเนินงานของโครงการ

การวิเคราะห์ส่วนดำเนินงานของโครงการโดยใช้การวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้โครงการสามารถตอบสนองต่อผู้ใช้และเป็นการแก้ปัญหาได้ถูกทาง ตารางที่ 3.1.1(1) การวิเคราะห์หน่วยงานที่ดำเนินงาน

วัตถุประสงค์โครงการ	การดำเนินงาน	หน่วยงานที่ดำเนินงาน
1. เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตแก่ผู้ที่ผ่านการบำบัดอาการติดยาเสพติดแล้วเพื่อพัฒนาสภาพจิตของผู้ป่วยให้พร้อมที่จะกลับเข้าสู่สังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินงานฟื้นฟูสภาพจิตของผู้ป่วยโดยให้การรักษาและคำปรึกษา - จัดกิจกรรมการบำบัดกลุ่ม - จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมและติดต่อหน่วยงานทางศาสนา - จัดกิจกรรมเพื่อความเพลิดเพลินแก่ผู้ป่วย - รับผิดชอบในด้านกรรกำหนดนโยบาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนการแพทย์ - ส่วนงานฟื้นฟูสภาพจิต - ส่วนงานฟื้นฟูสภาพจิต - ส่วนงานฟื้นฟูสภาพจิต - ส่วนบริหาร
2. เป็นแหล่งให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ประชาชน เพื่อให้ได้รับรู้ถึงโทษของยาเสพติดแต่ละประเภทและทำให้ประชาชนสามารถเผยแพร่ความรู้แก่ญาติพี่น้องของตนเองได้	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินงานรวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับยาเสพติด - เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในรูปของนิทรรศการหนังสือเอกสารทางวิชาการคอมพิวเตอร์และสื่อต่างๆ - จัดกิจกรรมเพื่อการศึกษา เช่นการอบรมหรือบรรยาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนวิชาการ - ส่วนวิชาการ - ส่วนวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 3.1.1(2)

<p>3. เป็นศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรมระหว่างผู้ป่วยกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดความยอมรับในตัวผู้ที่เคยติดยาเสพติด และช่วยให้ผู้ป่วยมีกำลังใจ ความมั่นใจในการเข้าสู่สังคม และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดียิ่งขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมอบรมผู้ป่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ - ติดต่อประสานงานหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมระหว่างผู้ป่วยกับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนงานฟื้นฟูสภาพจิต - ส่วนงานฟื้นฟูสภาพจิต
<p>4. เพื่อส่งเสริมการฝึกสอนอาชีพแก่ผู้ป่วย เพื่อสร้างโอกาสที่ดีในการกลับไปใช้ชีวิตในสังคมปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกสอนอาชีพที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงแก่ผู้ป่วย - ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องในการหางานแก่ผู้ป่วยที่ผ่านการฟื้นฟูและฝึกอาชีพแล้ว - ติดต่อประสานงานเพื่อจัดวิทยากรเพื่อมาฝึกสอนอาชีพแก่ผู้ป่วย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนอาชีพบำบัด - ส่วนสังคมสงเคราะห์ - ส่วนสังคมสงเคราะห์
<p>5. เป็นสถานที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับผู้ผ่านการบำบัดอาการติดยาเสพติดมาแล้วในระหว่างที่มาฟื้นฟูสภาพจิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลสถานที่พักของผู้ป่วยให้เงียบสงบ และมีบรรยากาศที่ดี - เสริมสร้างทัศนียภาพของโครงการต่อทั้งผู้ป่วยและบุคคลภายนอก - ดูแลรักษาความปลอดภัยภายในที่พักของผู้ป่วย - ให้การบริการต่างๆ ทั้งด้านโภชนาการและบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายบริการ - ฝ่ายบริการ - ฝ่ายบริการ - ฝ่ายบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ประเภทและพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

3.2.1 วิธีแบ่งประเภทของผู้ใช้โครงการแบ่งออกได้เป็นดังนี้

ก.) แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการใช้โครงการ ได้แก่

1. ผู้มาเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูสภาพจิต
2. ผู้มาชมนิทรรศการ
3. ผู้มาศึกษาค้นคว้า
4. ผู้มาติดต่อโครงการ
5. เจ้าหน้าที่ทำงานประจำ
6. เจ้าหน้าที่ทำงานชั่วคราว

ข.) แบ่งตามประเภทบุคคล ได้แก่

1. ผู้ป่วย
2. ประชาชนทั่วไป
3. นักเรียน นักศึกษา
4. นักวิชาการ
5. วิทยากรพิเศษ

3.2.2 พฤติกรรมผู้เข้าใช้โครงการแบ่งตามวัตถุประสงค์

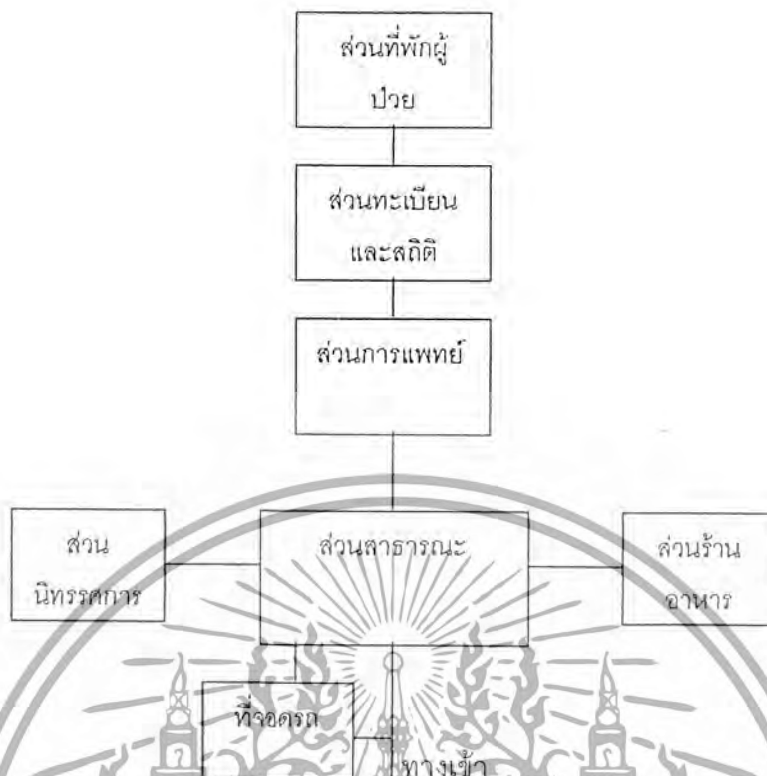
ก.) กลุ่มผู้เข้าใช้โครงการซึ่งมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูสภาพจิต

ผู้ที่มาเข้ารับการรักษาฟื้นฟูสภาพจิตจะมาศูนย์โดยรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสาร รถรับจ้าง โดยอาจจะมีญาติพี่น้องหรือเพื่อนมาด้วย

พฤติกรรมเมื่อมาถึงโครงการจะเข้ามาที่โถงพักคอย สอบถามรายละเอียดที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ เมื่อผู้ป่วยสมัครใจเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูแล้วจึงเข้าพบแพทย์เพื่อตรวจร่างกาย เมื่อผ่านการตรวจร่างกายแล้วจึงไปที่ฝ่ายทะเบียนและสถิติเพื่อเก็บหลักฐาน ประวัติผู้ป่วยแล้วจึงพาผู้ป่วยเข้าสู่ที่พัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

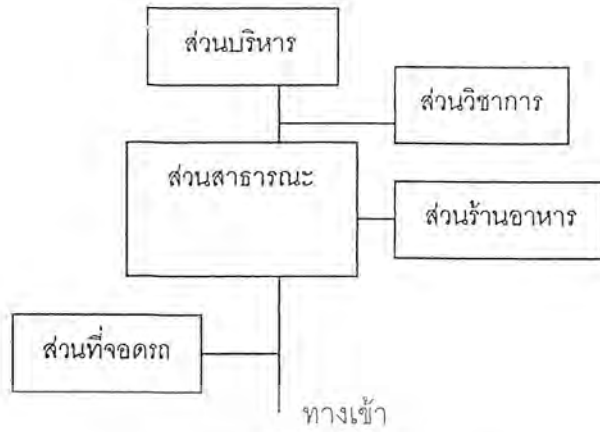
รูปที่ 3-1 แสดงผังพฤติกรรมผู้เข้ารับบริการฟื้นฟู

2. พฤติกรรมผู้ใช้โครงการที่มากติดต่อโครงการ

กลุ่มบุคคลนี้จะเป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสถาบันภายนอกหรือหน่วยก่อน ติดต่อสอบถาม พักคอย ประชุมกิจกรรมในห้องรับรองหรือห้องประชุมที่จัดเตรียมไว้ เมื่อเสร็จกิจอาจจะกลับเลยหรือเข้าชมสถานที่เพื่อวางแผนเตรียมงานอื่นๆต่อไป ซึ่งมี 3 ลักษณะ ได้แก่

- ผู้มาติดต่อกิจกรรมเฉพาะส่วนสำนักงาน เช่น ผู้มาติดต่อขอข้อมูลเอกสาร ผู้มาติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โดยส่วนใหญ่จะมาโดยรถของหน่วยงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3-2 ผังแสดงพฤติกรรมผู้มาติดต่อในส่วนสำนักงาน

- ผู้มาติดต่อทั่วไป เช่น เจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน กศน. หน่วยงานทางศาสนา หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ ที่จะเข้ามาขอช่วยเหลือโครงการในการทำหน้าที่ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเดินทางมาโดยรถของหน่วยงานตนเอง

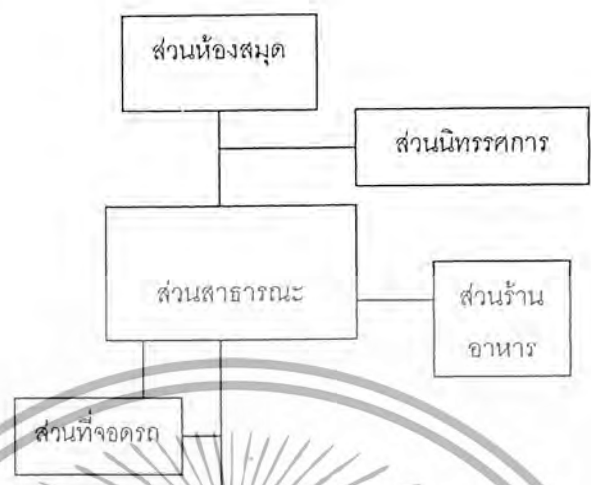

รูปที่ 3-3 แสดงผังพฤติกรรมของผู้มาฝึกสอนผู้ป่วย

- ผู้เข้าเยี่ยมชมในสภานิทรรศการ ห้องสมุด เพื่อศึกษาหาข้อมูล โดยจะติดต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับทางโครงการเพียงแคในส่วนประชาสัมพันธ์และส่วนของห้องสมุดเท่านั้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมาโดยรถยนต์ส่วนตัว รถรับจ้าง และรถโดยสาร

รูปที่ 3-4 แสดงผังพฤติกรรมผู้เข้ามาค้นคว้าข้อมูล

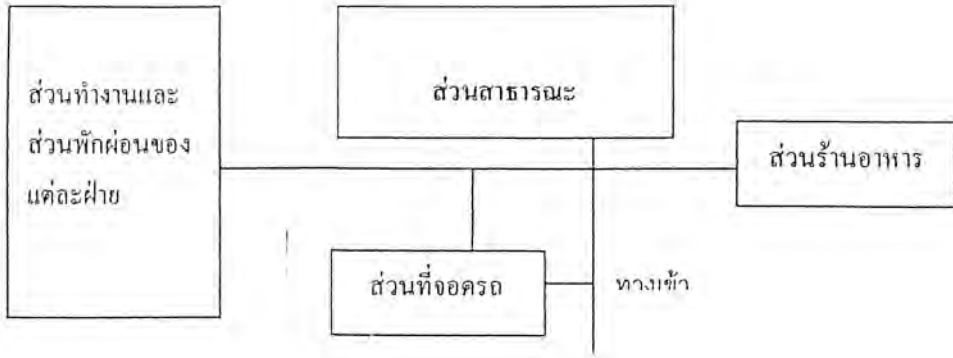
3. เจ้าหน้าที่โครงการ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ 3 ลักษณะ ได้แก่

3.1 เจ้าหน้าที่ประจำ

จะเข้าสู่อาคารโดยมีทางลงเจ้าหน้าที่ ซึ่งแยกจากส่วนผู้ใช้บริการ โดยผ่านจุดตรวจเข็ดและลงเวลาก่อนที่จะแยกไปทานอาหารหรือพักผ่อนจนถึงเวลาทำงาน ซึ่งแยกกันไปปฏิบัติหน้าที่ตามส่วนทำงานของตน

09.00 น. - 12.00 น.	เจ้าหน้าที่กะแรกปฏิบัติหน้าที่
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน
13.00 น. - 17.00 น.	ปฏิบัติหน้าที่จนเลิกงาน
17.00 น. - 20.00 น.	เจ้าหน้าที่กะที่สองปฏิบัติหน้าที่
20.00 น. - 21.00 น.	พัก
21.00 น. - 01.00 น.	ปฏิบัติหน้าที่จนเลิกงาน
01.00 น. - 04.00 น.	เจ้าหน้าที่กะที่สามปฏิบัติหน้าที่
04.00 น. - 05.00 น.	พัก
05.00 น. - 09.00 น.	ปฏิบัติหน้าที่จนเลิกงาน

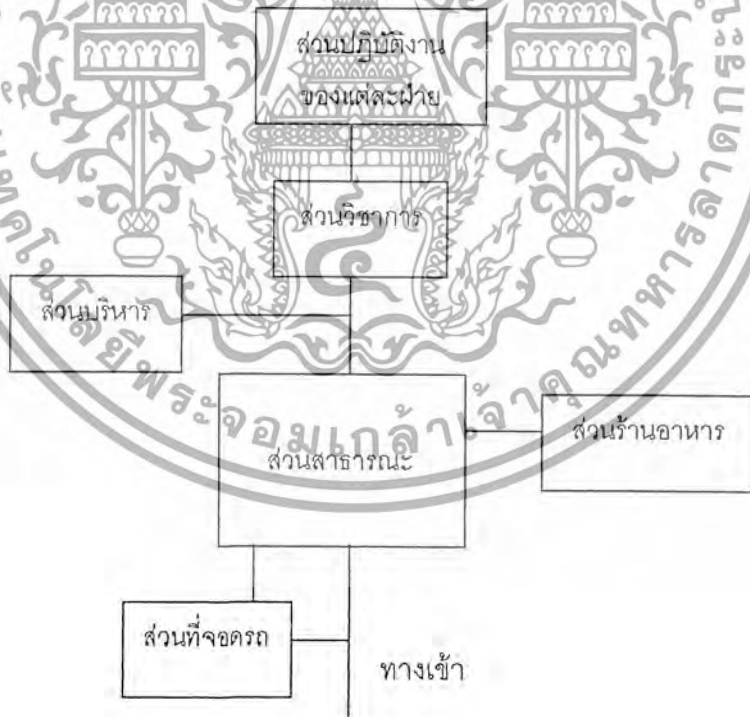
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3-5 ผังแสดงพฤติกรรมพนักงานประจำ

3.2 พนักงานชั่วคราว

คือ กลุ่มบุคคลพิเศษที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานต่างๆเป็นงานๆไป ลักษณะการทำงานจะเป็นการนัดประชุมเป็นครั้งคราว โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำของโครงการร่วมประสานงานและอำนวยความสะดวก เช่น นักวิชาการ วิทยากร ที่ได้รับเชิญมาบรรยายหรือฝึกสอนอาชีพแก่ผู้ป่วย เป็นต้น

รูปที่ 3-6 แสดงผังพฤติกรรมของพนักงานชั่วคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข.) กลุ่มผู้ใช้โครงการแบ่งตามประเภทบุคคล

1. ผู้ป่วย

คือผู้ที่เข้ารับการรักษาฟื้นฟูและจะต้องพักอาศัยอยู่ภายในศูนย์เท่านั้น นอกจากนี้จะมีการออกนอกโครงการไปประกอบกิจกรรมในชุมชนหรือหน่วยงานที่มาติดต่อเท่านั้น ซึ่งจะเป็นการเดินทางโดยรถบัสดูหรือรถตู้ของทางศูนย์เอง

ดังนั้นพฤติกรรมของผู้ป่วยจึงเป็นการพักผ่อนและทำกิจกรรมต่างๆตามตารางเวลาและความสนใจส่วนตัวของผู้ป่วย

ตารางที่ 3-1 แสดงการปฏิบัติประจำวัน

เวลา	กิจกรรม
5.00	ตื่นนอนและปฏิบัติกิจส่วนตัว
5.30 - 6.00	นั่งสมาธิและสวดมนต์
6.00 - 6.30	ออกกำลังกาย
6.30 - 7.00	ประชุมกลุ่ม, มอบหมายหน้าที่ประจำวัน
7.00 - 8.00	รับประทานอาหารเช้า, พักผ่อน
8.00 - 11.00	ทำงานตามที่มอบหมาย, กิจกรรมบำบัดกลุ่ม*
11.00 - 13.00	รับประทานอาหารกลางวัน, พักผ่อน
13.00 - 15.30	กิจกรรมบำบัด, อาชีวบำบัด
15.30 - 16.30	ให้ญาติผู้ป่วยเข้าเยี่ยมได้, พักผ่อน
16.30 - 17.30	ออกกำลังกาย, กีฬา, ให้คำแนะนำปรึกษา
17.30 - 19.00	ปฏิบัติกิจส่วนตัว, รับประทานอาหารเย็น, พักผ่อน
19.00 - 21.00	นั่งสมาธิ, สวดมนต์, สันทนาการตอนเย็น, กิจกรรมยามว่าง, จดสมุดรายงานประจำวัน, เข้านอน

กิจกรรมบำบัดกลุ่ม ได้แก่

กลุ่มสัมมนา (SEMINAR GROUP = SG.) กลุ่มพัฒนาสติปัญญาและความเชื่อของผู้ป่วย การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การแสดงความคิดเห็นถึงแนวทางการดำเนินชีวิตโดยปลอดภัยจากสิ่งเสพติด การแสดงความคิดเห็นถึงการปรับตัวเมื่อกลับสู่สังคม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มระบายความรู้สึก (ENCOUNTER GROUP = E.G.) เพื่อให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้วิธีการควบคุมความรู้สึกและระบายความรู้สึกอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยให้ผู้ป่วยแสดงความรู้สึกที่แตกต่างๆ ของตนเองในขณะที่ติดยาเสพติดหรือช่วงที่ต้องทนทรมานในการเลิกยาเสพติดออกมา เพื่อเป็นการปลดปล่อยอารมณ์ ความอึดอัดที่สะสมอยู่ออกมา

กลุ่มจิตบำบัด (GROUP THERAPY = GT.) เป็นกลุ่มที่เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้พูดเรื่องส่วนตัวแลกเปลี่ยนกัน เพื่อเป็นการแสดงถึงการค้นหาตัวเอง ยอมรับในความเป็นตัวของตัวเองและผู้อื่น รวมถึงการยอมรับที่จะแก้ไขปรับปรุงตัวเองด้วย

ตารางที่ 3-2 แสดงการปฏิบัติกิจกรรมบำบัดกลุ่ม

วัน / เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
5.00							
5.30 – 6.00							
6.00 – 6.30							
6.30 – 7.00							
7.00 – 8.00							
8.00 – 11.00	S.G.	E.G.	GT.	S.G.	E.G.	เรียน*	เรียน*
11.00 – 13.00							
13.00 – 15.30						เรียน*	เรียน*
15.30 – 16.30							
16.30 – 17.30							
17.30 – 19.00							
19.00 – 21.00							

เรียน* จะมีการเรียนการสอนโดยอาจารย์จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในวันเสาร์และอาทิตย์

2. ประชาชนทั่วไป

แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

- ญาติผู้ป่วย

ต้องการเข้าเยี่ยมผู้ป่วยซึ่งทางศูนย์จำเป็นต้องมีสถานที่ที่สามารถเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เยี่ยมผู้ป่วยได้โดยมีความรู้สึกเป็นส่วนตัว และต้องมีการดูแลความปลอดภัย ตรวจหลักฐาน และสิ่งของที่ญาตินำมาเยี่ยมเพื่อป้องกันการลอบส่งสิ่งเสพติดให้แก่ผู้ป่วย โดยมีการจัดช่วงเวลาที่สามารถเข้าเยี่ยมผู้ป่วยได้ตั้งแต่ 15.30 ถึง 16.30 น. ของทุกวัน

- ผู้เข้าชมนิทรรศการ หาข้อมูลเพื่อการศึกษา

สำหรับผู้ใช้โครงการในกลุ่มนี้จะเข้าใช้โครงการในส่วนสาธารณะ เพื่อติดต่อกับประชาสัมพันธ์ เข้าชมนิทรรศการ เข้าค้นคว้าข้อมูลในห้องสมุด และอากรับประทานอาหารในโรงอาหารก็ได้

3. นักเรียน นักศึกษา

กลุ่มนักเรียน นักศึกษาจะเดินทางมาเยี่ยมชมโครงการกันเป็นหมู่คณะ เพื่อศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เกี่ยวกับโทษภัยของการติดยาเสพติด โดยมีคณะครู อาจารย์จากสถานศึกษาต่างๆ เป็นผู้ควบคุมดูแล

ซึ่งผู้ใช้โครงการกลุ่มนี้จะเข้าเยี่ยมชมในส่วนของนิทรรศการ ห้องสมุด ของโครงการ หรือในกรณีพิเศษอาจจะได้เข้าไปในส่วนเยี่ยมผู้ป่วยหรือโรงอาหารของผู้ป่วยเพื่อพบปะพูดคุย สัมภาษณ์หรือเลี้ยงอาหารผู้ป่วยได้

4. นักวิชาการ

เป็นกลุ่มที่ต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ป่วย ตารางการประกอบกิจกรรม ผลผลิตของผู้ป่วย อย่างละเอียดกว่าผู้ใช้โครงการประเภทอื่นๆ จำเป็นต้องเข้าถึงผู้ป่วยทั้งในส่วนที่พัก ที่ประกอบกิจกรรมต่างๆของผู้ป่วย ต้องการสัมภาษณ์ผู้ป่วยเพื่อเก็บข้อมูลทำการศึกษาวิจัย

กลุ่มบุคคลที่มีความรู้จะมีจำนวนไม่มากนัก แต่จะใช้เวลาค่อนข้างมาก ในการเยี่ยมชมหรืออาจจำเป็นต้องมาหลายวัน

5. วิทยากรพิเศษ

เป็นกลุ่มที่เข้าใช้โครงการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆที่ได้รับมอบหมาย เช่น ผู้ฝึกสอนอาชีพ ครูอาจารย์จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พระสงฆ์ผู้บรรยายธรรมะ และวิทยากรในแขนงอื่นๆ กลุ่มนี้จะเข้ามาตามช่วงเวลาปฏิบัติงานของตน เท่านั้น เมื่อเสร็จหน้าที่ก็จะกลับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การคาดคะเนผู้ใช้โครงการ

การคาดคะเนจำนวนผู้ใช้โครงการ เป็นการนำเอาสถิติของผู้ใช้โครงการในองค์ประกอบต่างๆ จากอาคารที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโครงการนี้มาทำการวิเคราะห์ และประเมินผลของจำนวนผู้ใช้ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดขนาดขององค์ประกอบในโครงการได้อย่างถูกต้อง และสามารถรองรับความต้องการของผู้ใช้โครงการสูงสุดได้อย่างเพียงพอ ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ออกตามประเภทของความต้องการในการใช้โครงการเป็น 3 ประเภท ได้แก่

3.3.1 เจ้าหน้าที่ประจำและผู้ป่วย

3.3.2 ผู้เข้าชมนิทรรศการในห้องจัดแสดงนิทรรศการ

3.3.3 ผู้เข้าชมการแสดงและกิจกรรมต่างๆ

3.3.1 เจ้าหน้าที่ประจำและผู้ป่วย

- จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำ ในส่วนของจำนวนเจ้าหน้าที่นั้นได้ทำการวิเคราะห์ไว้ที่ตารางที่ 4.3 ได้จำนวนและตำแหน่ง ดังนี้

ผู้อำนวยการ	1	ตำแหน่ง
รองผู้อำนวยการ	2	ตำแหน่ง
เลขาธิการ	1	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ	7	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน	3	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนและสถิติ	4	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ	3	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล	2	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์	2	ตำแหน่ง
แพทย์	3	ตำแหน่ง
พยาบาล	9	ตำแหน่ง
เภสัชกร	5	ตำแหน่ง
จิตแพทย์	2	ตำแหน่ง
นักจิตวิทยา	4	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคการแพทย์	5	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายฟื้นฟูผู้ป่วย	5	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายจิตบำบัด	2	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายนันทนาการบำบัด	6	ตำแหน่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมความรู้	4	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ส่วนที่ฝึกผู้ป่วย	6	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการโครงการ	8	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝ่าย Sterilize	9	ตำแหน่ง

รวมเจ้าหน้าที่ทั้งหมดของโครงการ 98 ตำแหน่ง

- จำนวนผู้ป่วย ในส่วนของจำนวนผู้ป่วยที่โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เสพยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี จะรับนั้นจะทำการวิเคราะห์จากข้อมูลจำนวนผู้เข้ารับการรักษา ในช่วงเดือน ม.ค. - ธ.ค. ปี พ.ศ. 2544 ซึ่งพบว่า มีผู้ติดยาเสพติดที่สมัครใจเข้ารับการรักษา ในโรงพยาบาลต่างๆทั่วประเทศทั้งสิ้น 38,044 คน เป็นเพศชาย 37,103 คน และเป็นเพศหญิง 941 คน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์คือ เพศชาย 97.5 % เพศหญิง 2.5 %

ตาราง 3-3 แสดงจำนวนผู้เข้ารับการรักษาโดยสมัครใจในช่วง ม.ค. - ธ.ค. ปี พ.ศ. 2544 ในภาคใต้

จังหวัด	จำนวนคน
กระบี่	86
ชุมพร	141
ตรัง	285
นครศรีธรรมราช	429
นราธิวาส	765
ปัตตานี	194
พังงา	36
พัทลุง	195
ภูเก็ต	23
ยะลา	240
ระนอง	85
สงขลา	1244
สตูล	189
สุราษฎร์ธานี	415
รวม	4327

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางสรุปได้ว่า ภาคใต้มีผู้เข้ารับการรักษาโดยสมัครใจในช่วง ม.ค. - ธ.ค. ปี พ.ศ. 2544 จำนวน 4,327 คน คิดเป็น 11.37% ของทั้งประเทศ

และถ้านับเฉพาะจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อนั้นจะได้จำนวนผู้เข้ารับการรักษา 1,192 คน คิดเป็น 27.6% ของภาคใต้ โดยแบ่งเป็นเพศชายประมาณ 1,162 คน และเพศหญิงประมาณ 30 คน

ตาราง 3-4 แสดงอัตราการรับผู้ป่วยเข้ารับการรักษาอาการติดยาเสพติด ของโรงพยาบาลในจังหวัด สุราษฎร์ธานี ช่วงเดือน ม.ค. - ธ.ค. ปี 2544

โรงพยาบาล	จำนวนผู้รับการรักษา	
	ชาย	หญิง
โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	79	12
โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี	120	15
โรงพยาบาลเกาะสมุย	39	6
รวม	238	33

จากตารางสรุปได้ว่าโรงพยาบาลแต่ละแห่งรับผู้ป่วยเฉลี่ยแห่งละ 90 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 88% และเพศหญิง 12%

เพราะฉะนั้นโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานีจึงจะรับผู้ป่วย 90 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 80 คน และเพศหญิง 10 คน

ดังนั้นรวมเจ้าหน้าที่ประจำและผู้ป่วยแล้วเป็น 188 คน

3.3.2 ผู้เข้าชมนิทรรศการในห้องจัดแสดงนิทรรศการ

การวิเคราะห์จำนวนผู้เข้าชมนิทรรศการภายในโครงการจะใช้การวิเคราะห์จากอาคารตัวอย่างโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ เนื่องจากเป็นโรงพยาบาลที่มีจำนวนผู้ป่วยใกล้เคียงกับโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี ซึ่งจากการสอบถามได้ข้อมูลว่า การจัดนิทรรศการชั่วคราวภายในโรงพยาบาลนั้น จะมีผู้เข้าชมประมาณวันละ 50 คน ส่วนมากจะเป็นญาติพี่น้องที่มาเยี่ยมผู้ป่วย และอาจมีบางส่วนที่เป็นผู้ที่มาหาข้อมูลในห้องสมุดของโครงการและจะมีจำนวนผู้เข้าชมมากที่สุดในช่วง 14.30-15.30น. เนื่องจากเป็นช่วงก่อนที่จะอนุญาตให้ญาติเข้าเยี่ยมผู้ป่วยได้ ซึ่งในแต่ละวันจะมีผู้เข้าชมในส่วนนิทรรศการชั่วคราวนี้ประมาณ 35 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3 ผู้เข้าชมการแสดงและกิจกรรมต่างๆ

การวิเคราะห์จำนวนผู้เข้าชมการแสดงและกิจกรรมต่างๆภายในโครงการจะใช้การวิเคราะห์จากอาคารตัวอย่างโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ เนื่องจากเป็นโรงพยาบาลที่มีจำนวนผู้ป่วยใกล้เคียงกับโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี ซึ่งจากการสอบถามได้ข้อมูลว่า การจัดกิจกรรมภายในโรงพยาบาลนั้นมีปีละ 2 ครั้ง คือ การแข่งกีฬาประจำปี และงานสังสรรค์วันขึ้นปีใหม่ ที่สามารถให้ญาติผู้ป่วยและประชาชนที่สนใจเข้าชมได้ จึงเป็นวันที่โรงพยาบาลต้องรองรับผู้เข้าใช้โครงการมากที่สุด โดยจำแนกได้ดังนี้

ตาราง 3-5 แสดงประเภทและจำนวนผู้ใช้เฉลี่ยจากงานกีฬาประจำปีและงานขึ้นปีใหม่ในปี 2542 - 2543

ประเภทผู้เข้าใช้โครงการ	จำนวน
ผู้ป่วย	91
พนักงาน,เจ้าหน้าที่	130
ญาติผู้ป่วย	212
ประชาชนทั่วไป	37
รวม	470

จากตารางสามารถสรุปเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ดังนี้

ตาราง 3-6 แสดงประเภทและจำนวนผู้ใช้เฉลี่ยจากงานกีฬาประจำปีและงานขึ้นปีใหม่ในปี 2542 - 2543 เป็นเปอร์เซ็นต์ ได้ดังนี้

ประเภทผู้เข้าใช้โครงการ	จำนวน
ผู้ป่วย	19.4%
พนักงาน,เจ้าหน้าที่	27.7%
ญาติผู้ป่วย	45.1%
ประชาชนทั่วไป	7.8%
รวม	100%

จากตารางสามารถสรุปเพื่อนำมาใช้กับโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 3-7 แสดงจำนวนผู้เข้าใช้โครงการโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด
จังหวัด สุราษฎร์ธานี ในจำนวนสูงที่สุดเพื่อนำไปใช้หาขนาดพื้นที่ที่ต้องการได้ ดังนี้

ประเภทผู้เข้าใช้โครงการ	จำนวน
ผู้ป่วย	90
พนักงาน,เจ้าหน้าที่	98
ญาติผู้ป่วย	207
ประชาชนทั่วไป	34
รวม	429

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์องค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของโครงการ

การกำหนดองค์ประกอบของโครงการโดยพิจารณาจาก

- ความเป็นมาของโครงการ
- วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ขอบเขตของโครงการ
- หน่วยงานประเภทเดียวกัน

ตารางที่ 4. i(1) การพิจารณาองค์ประกอบหลักของโครงการ

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	หน้าที่
1 ส่วนบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องทำงานผู้อำนวยการ - ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร - ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายผู้ติดตามเสด็จ - ส่วนเลขานุการ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ระดับสูงของโครงการ ประกอบด้วยส่วนรับรองแขกผู้มีเกียรติที่มาติดต่องานราชการ
1.2 ห้องทำงานฝ่ายธุรการ	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องรับแขก ส่วนพัสดุ - ห้องหัวหน้าฝ่ายธุรการ - ห้องทำงานฝ่ายธุรการ - ห้องทำงานฝ่ายพัสดุ - ห้องเก็บพัสดุ - ห้องเก็บเอกสาร - โถงพัสดุ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ควบคุมด้านงานธุรการ พัสดุ และควบคุมการใช้อาคารสถานที่ ซึ่งอาจจัดเป็นห้องใหญ่และกันส่วนทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1(2)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	หน้าที่
1.3 ห้องทำงานฝ่ายการเงิน	- ห้องหัวหน้าฝ่ายการเงิน - ส่วนงานเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี - ห้องจ่ายเงิน - โถงพักคอย	- ควบคุมบัญชี จัดการเบิกจ่าย รายจ่าย รายรับ, จัดเก็บเงินค่า ยา, ค่ารักษา, รับฝากเงินของผู้ป่วยที่อยู่ในโครงการ
1.4 ห้องทำงานฝ่ายทะเบียนและสถิติ	- ห้องหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและสถิติ - ส่วนงานเจ้าหน้าที่ พยาบาล และเก็บเอกสาร	- จัดทำรายงาน, สถิติ, เผยแพร่ เอกสาร, จัดทำบัตรและทะเบียน ผู้ป่วย
1.5 ห้องทำงานฝ่ายวิชาการ	- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ - ส่วนงานบรรณารักษ์	- จัดข้อมูลความรู้และข่าวสาร ของ โครงการและติดต่อหน่วยงานกศน. เพื่อสร้างการเรียนรู้ การสอนในศูนย์ ดูแลและจัดการห้องสมุด
1.6 ห้องทำงานฝ่ายบุคคล	- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายบุคคล - ส่วนงานของฝ่ายบุคคล	- ดูแลการรับลูกจ้างชั่วคราว และเจ้าหน้าที่ควบคุมรายรับ-รายจ่าย
1.7 ฝ่ายประชาสัมพันธ์	- โถงประชาสัมพันธ์และพักคอย - ห้องพักผ่อนพนักงาน	- ติดต่อประสานงาน, ผู้มาใช้โครงการ
1.8 ส่วนบริการเจ้าหน้าที่	- ส่วนบริการเครื่องดื่ม(pantry)	- เป็นที่พักผ่อนของพนักงานในโครงการ
1.9 ห้องประชุมของโครงการ		- จัดการประชุมภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1(3)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	หน้าที่
<p>2. ส่วนธุรการแพทย์</p> <p>2.1 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายตรวจรักษาทั่วไป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องตรวจรักษา - ห้องพักแพทย์ - ห้องพักพยาบาล - ส่วนพักคอย - ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและ locker - ห้องพักวิทยากร 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลรักษาผู้ป่วยทั้งโรคทั่วไปและอาการที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
<p>2.2 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายเภสัชกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องจ่ายยา, ประงยาและเก็บรักษา - ห้องพักรับยา - ห้องพักเจ้าหน้าที่และเภสัชกร - ห้องทดลอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ประงยา, ดูแล, จัดเตรียมยา, จ่ายยาและช่วยเหลือในการจัดยา
<p>2.3 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายจิตเวช</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องพักเจ้าหน้าที่ จิตแพทย์ และนักจิตวิทยา - ห้องทำการสัมภาษณ์และรับคำปรึกษา - ส่วนพักคอย 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลผู้ป่วยทางจิตให้จิตบำบัด, รักษาอาการผู้ป่วยทางจิต, เป็นที่ปรึกษา, สอบถามและสัมภาษณ์
<p>2.4 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายเทคนิคการแพทย์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องตรวจเลือด - ห้องตรวจเคมี - ห้องรังสีเทคนิค - ห้องล้างและเก็บฟิล์ม - ห้องเก็บอุปกรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยเหลือแพทย์ด้านเทคนิค, และการปฏิบัติงาน lab ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1(4)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	หน้าที่
3. ฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย		
3.1 ส่วนปฏิบัติการอาชีพบำบัด	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องฝึกกิจวัตรประจำวัน - ห้องฝึกหัดและแนะแนวอาชีพ งานหัตถกรรม, งานไม้, งานเกษตร, งานช่างเครื่องกลและงานช่างไฟฟ้า - ห้องแนะแนวและปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ - ห้องพักผู้ฝึกสอนอาชีพ - ห้องเก็บอุปกรณ์ต่างๆ 	- ให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติตนเอง สอน, อบรมงานและอาชีพ
3.2 ส่วนจิตบำบัด	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องบำบัดเดี่ยว - ห้องบำบัดกลุ่ม - ห้องพักเจ้าหน้าที่ 	ดูแลการเป็นพี่เลี้ยงในการบำบัดกลุ่ม
3.3 ส่วนนันทนาการบำบัด	<ul style="list-style-type: none"> - โถงแสดงหนัง - ห้องซ้อมดนตรี - ห้องสำหรับเล่นเกม - ลานนันทนาการกลางแจ้ง - สนามบาสเก็ตบอล - สนามวอลเลย์บอล - ห้องพักผ่อน - ห้องเก็บอุปกรณ์ต่างๆ - ห้องเรียนกศน. 	ดูแลการเบิกจ่ายพัสดุทางดนตรี กีฬา และเกมต่างๆดูแลการทำ กิจกรรมต่างๆของผู้ป่วยและติดตาม หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
3.4 ส่วนเสริมความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องพักครูและวิทยากรจากหน่วยงานอื่น - ห้องสมุด 	- ให้บริการยืมหนังสือแก่ผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1(5)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	หน้าที่
<p>4. ส่วนที่พักผู้ป่วย</p> <p>4.1 ที่พักผู้ป่วยชาย - หญิง</p> <p>4.2 ส่วนเจ้าหน้าที่ดูแลผู้ป่วย</p>	<p>- Nurse's Station</p>	<p>- เป็นสถานที่พักสำหรับผู้ป่วย พยายามสร้างบรรยากาศให้เหมือนบ้าน</p> <p>- ผลิตเปลี่ยนหมอนเวียนดูแลผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดกรณีฉุกเฉิน</p>
<p>5. ส่วนบริการโครงการ</p> <p>5.1 แผนกซักกรีด</p> <p>5.2 แผนก sterilize</p> <p>5.3 แผนกช่างและงานระบบ</p>	<p>- ส่วนรับซักผ้า</p> <p>- ส่วนซ่อมแซมเสื้อผ้า</p> <p>- ส่วนเก็บผ้าสะอาดพร้อมจ่ายแจก</p> <p>- ห้องซักพนักงาน</p> <p>- ห้องเก็บของรถมาเข็น</p> <p>- ห้องฆ่าเชื้อ</p> <p>- ห้องเก็บของที่ฆ่าเชื้อแล้ว</p> <p>- ห้องไฟฟ้า</p> <p>- ห้องกรองน้ำ</p> <p>- ห้องเครื่องปั้มน้ำ</p> <p>- ห้อง MECHANICAL</p> <p>- ห้องทำน้ำร้อน</p> <p>- ห้องหัวหน้าแผนก</p>	<p>- ดูแลทำความสะอาด, รีด และ ซ่อมแซมเสื้อผ้า</p> <p>- ทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆ ในการบำบัดรักษา</p> <p>- ดูแล, ควบคุมอุปกรณ์อาคารที่สำคัญ (เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้มีทั้งลูกจ้างประจำและชั่วคราว นั้น)</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1(6)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	หน้าที่
<u>6. ส่วนสาธารณะ</u> 6.1 บริเวณโถงกลาง 6.2 ร้านขายของที่ระลึก 6.3 ห้องอาหาร 6.4 ตู้โทรศัพท์ 6.5 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ	- ประชาสัมพันธ์ และพื้นที่พักผ่อน - ห้องครัว - ห้องเก็บของและอุปกรณ์การจัดนิทรรศการ	- ให้ข่าวและข้อมูลที่เกี่ยวข้องโครงการและตอบคำถามของผู้ใช้บริการหรือผู้ติดต่องานของศูนย์ - เป็นส่วนขายผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการฝึกอาชีพของผู้ป่วย เพื่อให้เกิดรายได้และกำลังใจแก่ผู้ป่วย - จัดแสดงนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
<u>7. ที่จอดรถ</u> 7.1 ที่จอดรถบุคคลทั่วไป 7.2 ที่จอดรถบัส 7.3 ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ 7.4 ที่จอดรถบริการ		- เป็นที่จอดรถของผู้มาติดต่อ คัดค้านหรือขมนิทรรศการ - เป็นที่จอดรถของผู้มาชมเป็นหมู่คณะ - เป็นที่จอดรถของเจ้าหน้าที่ในโครงการ - ที่จอดรถบริการ เช่น รถขนของรถขยะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 รายละเอียดองค์ประกอบโครงการ

ความต้องการใช้พื้นที่ของโครงการมีส่วนประกอบดังนี้

1. ส่วนบริหาร

1.1 ห้องทำงานฝ่ายบริหาร

- ห้องทำงานผู้อำนวยการ
- ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
- ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
- ส่วนเลขานุการ
- ห้องรับแขก ส่วนพักคอย
- ห้องประชุม

1.2 ห้องทำงานฝ่ายธุรการ

- ห้องหัวหน้าฝ่ายธุรการ
- ห้องทำงานฝ่ายธุรการ
- ห้องทำงานฝ่ายพัสดุ
- ห้องเก็บพัสดุ
- ห้องเก็บเอกสาร
- โถงพักคอย

1.3 ห้องทำงานฝ่ายการเงิน

- ห้องหัวหน้าฝ่ายการเงิน
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
- ห้องจ่ายเงิน
- โถงพักคอย

1.4 ห้องทำงานฝ่ายทะเบียนและสถิติ

- ห้องหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและสถิติ
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่ทำบัตร และเก็บเอกสาร

1.5 ห้องทำงานฝ่ายวิชาการ

- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ
- ส่วนงานบรรณารักษ์

1.6 ห้องทำงานฝ่ายบุคคล

- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนทำงานของฝ่ายบุคคล

1.7 ฝ่ายประชาสัมพันธ์

- โถงประชาสัมพันธ์และพักคอย

1.8 ส่วนบริการเจ้าหน้าที่

- ห้องพักผ่อนพนักงาน

- ส่วนบริการเครื่องดื่ม(pantry)

1.9 ห้องประชุมของโครงการ

2. ส่วนธุรการแพทย์

2.1 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายตรวจรักษาทั่วไป

- ห้องตรวจรักษา

- ห้องซักแพทย์

- ห้องซักพยาบาล

- ส่วนพักคอย

- ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและ locker

- ห้องพักวิทยากร

2.2 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายเภสัชกรรม

- ห้องจ่ายยา, ประยาศและเก็บรักษา

- ห้องพักรับยา

- ห้องพักเจ้าหน้าที่และเภสัชกร

2.3 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายจิตเวช

- ห้องพักเจ้าหน้าที่ จิตแพทย์และนักจิตวิทยา

- ห้องทำการสัมภาษณ์และรับคำปรึกษา

- ส่วนพักคอย

2.4 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายเทคนิคการแพทย์

- ห้องตรวจเลือด

- ห้องตรวจเคมี

- ห้องรังสีเทคนิค

- ห้องล้างและเก็บฟิล์ม

- ห้องเก็บอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่วนพื้นที่ผู้ป่วย

3.1 ส่วนปฏิบัติการอาชีพบำบัด

- ห้องฝึกกิจวัตรประจำวัน
- ห้องฝึกหัดและแนะแนวอาชีพ งานหัตถกรรม, งานไม้, งานเกษตร, งานช่างเครื่องกลและงานช่างไฟฟ้า
- ห้องแนะแนวและปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ
- ห้องพักผู้ฝึกสอนอาชีพ
- ห้องเก็บอุปกรณ์ต่างๆ

3.2 ส่วนจิตบำบัด

- ห้องบำบัดเดี่ยว
- ห้องบำบัดกลุ่ม
- ห้องพักเจ้าหน้าที่

3.3 ส่วนนันทนาการบำบัด

- ห้องแสดงในร่ม
- ห้องซ้อมดนตรี
- ห้องสำหรับเล่นเกม
- สนามนันทนาการกลางแจ้ง
- สนามบาสเก็ตบอล
- สนามวอลเลย์บอล
- สนามฟุตบอล
- ห้องพักผ่อน
- ห้องเก็บอุปกรณ์ต่างๆ

3.4 ส่วนเสริมความรู้

- ห้องเรียน กศน.
- ห้องพักครูและวิทยากรจากหน่วยงานอื่น
- ห้องสมุด

4. ส่วนที่พักผู้ป่วย

4.1 ที่พักผู้ป่วยชาย – หญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ส่วนเจ้าหน้าที่ดูแลผู้ป่วย

- NURSE STATION

5. ส่วนบริการโครงการ

5.1 แผนกซักกรีด

- ส่วนรับซักผ้า
- ส่วนซ่อมแซมเสื้อผ้า
- ส่วนเก็บผ้าสะอาดพร้อมจ่ายแจก
- ห้องพักพนักงาน

5.2 แผนก sterilize

- ห้องเก็บของรอฆ่าเชื้อ
- ห้องฆ่าเชื้อ
- ห้องเก็บของที่ฆ่าเชื้อแล้ว

5.3 แผนกช่างและงานระบบ

- ห้องไฟฟ้า
- ห้องกรองน้ำ
- ห้องเครื่องปั๊มน้ำ
- ห้อง MECHANICAL
- ห้องทำน้ำร้อน
- ห้องพ่นน้ำแผนก

6. ส่วนสาธารณะ

6.1 บริเวณโถงกลาง

- ประชาสัมพันธ์ และพื้นที่พักผ่อน

6.2 ร้านขายของที่ระลึก

6.3 ห้องอาหาร

- ครีว

6.4 ตู้โทรศัพท์

6.5 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

- ห้องเก็บของและอุปกรณ์การจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ที่จอดรถ

- 7.1 ที่จอดรถบุคคลทั่วไป
- 7.2 ที่จอดรถบัส
- 7.3 ที่จอดรถเจ้าหน้าที่
- 7.4 ที่จอดรถบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบโครงการ

การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยจะพิจารณาจาก

1. ลักษณะของการใช้สอย
2. ผู้ใช้ จำนวนผู้ใช้และพฤติกรรม
3. เวลา
4. ความต้องการพื้นฐาน

โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานที่กำหนดจาก

1. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.2504	(พรบ.)
2. สถาบันวิจัยสาธารณสุขแห่งชาติ	(สว.)
3. NATIONAL BUILDING CODE สำหรับโรงพยาบาล	(NB.)
4. GENERAL HOSPITAL	(GH.)
5. EXAMPLE BUILDING APPROXIMATE	(E.AP.)
6. BUILDING PLANNING	(BP.)
7. DESIGN FOR LONG TERM	(DFT.)
8. AREA ANALYSIS	(ANA.)
9. การศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบ	(ES)
10. กรณีศึกษา	(CA)
11. มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการราชการ พ.ศ.2521 กรมโยธาธิการ	(SI)
12. มาตรฐานห้องสมุดไทย	(TLS)
13. ARCHITECT'DATA	(AD)
14. TIME-SAVER STANDARD FOR BUILDING TYPE	(TS)
15. NEW METRIC HANDBOOK	(NH)
16. ERNST NEUFERT ARCHITECT' DATA	(EA)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.1 โถงทางเข้า

ต้องมีความสามารถในการรองรับผู้มาใช้บริการที่มาร่วมกันสูงสุดโดยคิดจากจำนวนผู้เข้าชมนิทรรศการ เข้าร่วมประชุมเป็นหมู่คณะ เป็นต้น

จากการคาดคะเนผู้ใช้บริการสูงสุด

ญาติผู้ป่วย 207 คน + ประชาชนทั่วไป 34 คน = 241 คน

Human space = 0.64 ตร.ม./คน(EA)

ดังนั้น โถงทางเข้าจะต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า = $241 \times 0.64 = 154.24$ ตร.ม.

4.3.2 ที่จอดรถ

ผู้ให้บริการส่วนที่จอดรถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ผู้มาใช้บริการและเจ้าหน้าที่ของโครงการ

- ผู้มาใช้บริการ จะคิดในวันที่คาดการณ์ได้ว่าจะมีผู้มาใช้โครงการมากที่สุด คือ 241 คน และเนื่องจากที่ตั้งโครงการไม่มีรถประจำทางเข้าถึง จึงมักโดยสารรถส่วนตัวจำนวนมาก

รถยนต์ส่วนบุคคล	คิดเป็น 80%	= 169	คน
รถจักรยานยนต์	คิดเป็น 15%	= 37	คน
รถบัส	คิดเป็น 5%	= 13	คน
รถยนต์โดยสารนั่งได้ 4คน/คัน	ดังนั้นมีรถยนต์	= 43	คัน
คิดเป็นพื้นที่จอดรถยนต์	43×25.00	= 1075.00	ตร.ม.
รถจักรยานยนต์โดยสาร นั่งได้ 2 คน/คัน	ดังนั้นมีรถจักรยานยนต์	= 19	คัน
คิดเป็นพื้นที่จอดรถจักรยานยนต์	19×2.00	= 38.00	ตร.ม.
รถบัส 1 คัน นั่งได้ 70 คน	ดังนั้นมีรถบัส	= 1	คัน
คิดเป็นพื้นที่จอดรถบัส		= 48.00	ตร.ม.

- เจ้าหน้าที่ของโครงการ อ้างอิงจากสถิติของหน่วยงานราชการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อัตรากำลัง 98 คน

ผู้ที่ใช้รถยนต์ คิดเป็น 15% ของอัตรากำลัง = 15 คัน

คิดเป็นพื้นที่จอดรถยนต์ $15 \times 25.00 = 375.00$ ตร.ม.

ผู้ที่ใช้รถจักรยานยนต์ คิดเป็น 10% ของอัตรากำลัง = 10 คัน

คิดเป็นพื้นที่จอดรถจักรยานยนต์ $10 \times 2.00 = 20.00$ ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รถบริการโครงการ 2 คัน(รถตู้)	2×35.00	= 70.00 ตร.ม.
รวมพื้นที่จอดรถทั้งหมดของโครงการเป็น	$1075+38+48+375+20+70$	=1626.00 ตร.ม.
CIRCULATION ของพื้นที่จอดรถตามมาตรฐาน คือ 15% ของพื้นที่จอดรถ		
เพราะฉะนั้นพื้นที่ของลานจอดรถของโครงการเท่ากับ		1870.00ตร.ม.

4.3.3 ห้องอาหาร

ขนาดบริเวณรับประทานอาหาร จะขึ้นอยู่กับจำนวนผู้มาใช้โครงการสูงสุดที่จะเข้ามารับประทานอาหารในแต่ละคราว โดยจะพิจารณาในช่วงพักกลางวันซึ่งจะมีผู้ใช้บริการมากที่สุด ประกอบด้วย

1. เจ้าหน้าที่ของโครงการ 98 คน
2. ญาติผู้ป่วย 207 คน
3. ประชาชนทั่วไป 34 คน

ดังนั้น ผู้ที่ใช้บริการห้องอาหารมากที่สุดในช่วงเวลากลางวันจะมีจำนวน 339 คน ผู้มาใช้บริการจะใช้เวลาทานอาหารเฉลี่ย 20 นาที /คน

ดังนั้น ในช่วง 60 นาที (12.00-13.00 น.) ในช่วงนี้จึงมีจำนวนผู้รับประทานอาหารจะสามารถบริการได้ประมาณ 3 ผลัด

เพราะฉะนั้น จะมีผู้ที่ใช้บริการพร้อมกันได้ $= 339 / 3 = 113$ คน

1 คนใช้พื้นที่เฉลี่ย $= 0.82$ ตร.ม.

พื้นที่รับประทานอาหาร $= 0.82 \times 113 = 92.70$ ตร.ม.

Circulation 30% $= 27.80$ ตร.ม.

ดังนั้นพื้นที่ห้องอาหาร $= 92.70 + 27.80 = 120.50$ ตร.ม.

พื้นที่ห้องครัวคิด 20% ของส่วนรับประทานอาหาร $= 24.10$ ตร.ม.

เคาเตอร์บริการคิด 20% ของห้องครัว $= 4.82$ ตร.ม.

มีร้านอาหารทั้งหมด 3 ร้าน $= 24.10+4.82 \times 3 = 90.00$ ตร.ม.

สรุป พื้นที่ห้องอาหารทั้งหมด $= 120.50+90.00 = 210.50$ ตร.ม.

4.3.4 ห้องประชุมอเนกประสงค์

สำหรับการประชุม อภิปราย สัมมนา การประชุมประจำปีหรือใช้อเนกประสงค์ประกอบ

ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนนั่งชม คิดพื้นที่นั่ง 1.05 ตร.ม. / 1 ที่นั่ง = 1.05 x 150	= 157.50 ตร.ม.
คิด Circulation 30%	= 47.25 ตร.ม.
- เวทีกำหนดให้มีพื้นที่ประมาณ	= 20 ตร.ม.
- ห้องเตรียมตัวสัมมนาหรือบรรยาย กำหนดให้มีพื้นที่	= 20 ตร.ม.
- โถงหลังเวทีกำหนดให้มีพื้นที่	= 14 ตร.ม.
- ห้องเก็บโต๊ะ เก้าอี้ เก็บของ กำหนดให้มีพื้นที่	= 25 ตร.ม.
- ห้องฉายภาพควบคุมแสง ควบคุมเสียง กำหนดให้มีพื้นที่	= 25 ตร.ม.

สรุปพื้นที่ห้องประชุมอเนกประสงค์ทั้งหมด = 157.5+47.25+20+20+14+25 = 308.75 ตร.ม.

4.3.5 ห้องสมุด

ในส่วนห้องสมุดแบ่งการพิจารณาเป็น 2 ส่วน คือ ห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดสำหรับผู้ป่วยโดยเฉพาะ

- ห้องสมุดประชาชน

พิจารณาจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดจากจำนวนผู้ใช้บริการซึ่งมีทั้งหมด = 399 คน

ผู้ใช้ห้องสมุดคิด 20% ของผู้ใช้บริการของโครงการ (แม่เหล็ก ขวลิขิต, คู่มือบรรณารักษ์ ศาสตร์ 2511)

จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดเป็น

68 คน

เวลาในการใช้ห้องสมุด 25 นาที ถึง 3 ชั่วโมงเฉลี่ย 1 ชั่วโมง 30 นาทีแต่คิดจำนวนที่นั่ง

จากผู้ใช้ห้องสมุดในชั่วโมงที่มีการใช้มากที่สุด (ห้องสมุดเปิดทำการวันละ 8 ชั่วโมง)

$$= (68 \times 3) / 8 = 26 \text{ ที่นั่ง}$$

พื้นที่นั่งอ่าน คิดเป็น 2 ตร.ม./คน

$$= 26 \times 2.00$$

= 52.00 ตร.ม.

ห้องสมุดประชาชน อัตราหนังสือ 50 เล่ม/คน พื้นที่หนังสือคิดเป็น 12.25 ตร.ม./เล่ม ดัง

นั้นพื้นที่หนังสือ

$$= 68 \times 50 \times 12.25$$

= 4.20 ตร.ม.

ดังนั้นรวมพื้นที่ห้องสมุดประชาชนทั้งหมดได้

= 56.20 ตร.ม.

- ห้องสมุดสำหรับผู้ป่วย

พิจารณาจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดจากจำนวนผู้ใช้บริการซึ่งมีทั้งหมด = 90 คน

ผู้ใช้ห้องสมุดคิด 20% ของผู้ใช้บริการของโครงการ (แม่เหล็ก ขวลิขิต, คู่มือบรรณารักษ์ ศาสตร์ 2511)

จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดเป็น

18 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวลาในการใช้ห้องสมุดแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ 11.00-12.00 น. และ 15.30-16.30 ซึ่งเป็นช่วงพักผ่อนของผู้ป่วย ดังนั้นสามารถหาจำนวนผู้ใช้บริการได้ คือ $(18 \times 3)/2 = 27$ ที่นั่ง

พื้นที่นั่งอ่าน คิดเป็น 2ตร.ม./คน $= 27 \times 2.00 = 54.00$ ตร.ม.

ห้องสมุดประชาชน อัตราหนังสือ 50เล่ม/คน พื้นที่หนังสือคิดเป็น 12.25 ตร.ชม./เล่ม ดังนั้นพื้นที่หนังสือ $= 18 \times 50 \times 12.25 = 1.20$ ตร.ม.

ดังนั้นรวมพื้นที่ห้องสมุดประชาชนทั้งหมดได้ $= 55.20$ ตร.ม.

4.3.6 ห้องน้ำ

ตารางที่ 4.2 แสดงอัตราส่วนผู้ใช้สุขภัณฑ์ตามกระทรวงฉบับที่ 39

ชนิดหรือประเภทอาคาร	ห้องส้วม		ห้องน้ำ	อ่างล้างมือ
	ที่ถ่ายอุจจาระ	ที่ถ่ายปัสสาวะ		
สำนักงาน ต่อพื้นที่อาคาร 300 ตร.ม. - สำหรับผู้ชาย - สำหรับผู้หญิง	1 2	2 2	- -	1 1
หอประชุมหรือโรงแรมหรืออาคาร 200 ตร.ม. หรือต่อ 100 คนที่กำหนดให้ใช้สอยอาคารนั้น ทั้งนี้ในถือจำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์ - สำหรับผู้ชาย - สำหรับผู้หญิง	1 2	2 2	- -	1 1
ภัตตาคาร ต่อพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะ อาหาร 200 ตร.ม. - สำหรับผู้ชาย - สำหรับผู้หญิง	1 2	2 2	- -	1 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบโครงการ

ตารางที่ 4.3(1) แสดงพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ ใช้	พื้นที่ หน่วย	พื้นที่รวม	แหล่งอ้างอิง
1. ส่วนบริหาร					
- โถงทางเข้า	1	-	0.64	4.00	AD.
- ส่วนพักคอย	1	6	0.64	4.00	AD.
- ห้องรับรอง	1	6	-	16.00	ANA.
- ห้องน้ำ	1	-	-	18.00	ANA.
- ส่วนบริการเจ้าหน้าที่	1	-	2.00	16.00	AD.
- ห้องเก็บของ	1	-	-	6.00	ANA.
- ห้องประชุมคณะกรรมการ	1	15	2.00	30.00	AD.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 94.00 + Circulation 30% = 122.20 ตร.ม.					
1.1 ฝ่ายบริหาร	1	1	24.00	24.00	ANA.
- ห้องผู้อำนวยการ	1	1	20.00	20.00	ANA.
- ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	1	1	20.00	20.00	ANA.
- ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายพื้นที่ผู้ติดตามเสด็จ	1	1	8.00	8.00	ANA.
- ส่วนเลขานุการ					
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 72.00 + Circulation 30% = 93.60 ตร.ม.					
1.2 ฝ่ายธุรการ					
- ห้องหัวหน้าฝ่ายธุรการ	1	1	20.00	20.00	ANA.
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่แผนกธุรการประสานงาน แผนกสารบรรณ แผนกพัสดุ แผนกประชาสัมพันธ์	1	6	4.50	27.00	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 47.00 + Circulation 30% = 61.10 ตร.ม.					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ ใช้	พื้นที่ หน่วย	พื้นที่รวม	แหล่งอ้างอิง
1.3 ฝ่ายการเงิน					
- ห้องหัวหน้าฝ่ายการเงิน	1	1	20.00	20.00	ANA.
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี แผนกบัญชี แผนกจัดเก็บเงิน แผนกรับฝากเงิน	1	5	4.5	22.5	SI.
- ห้องจ่ายเงิน	1	2	4.5	9.00	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 51.50 + Circulation 30% = 66.95 ตร.ม.					
1.4 ฝ่ายทะเบียนและสถิติ					
- ห้องหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและสถิติ	1	1	20.00	20.00	ANA.
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่ แผนกทะเบียนและสถิติ แผนกเอกสาร แผนกเวชระเบียน	1	3	4.50	13.50	ANA.
- ห้องเก็บเอกสาร			54	54	TS.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 87.50 + Circulation 30% = 113.75 ตร.ม.					
1.5 ฝ่ายวิชาการ					
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ	1	1	4.50	4.50	SI.
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1	2	4.50	9.00	SI.
- ห้องสมุด	1	19	55.20	55.20	ANA.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 68.70 + Circulation 30% = 89.31 ตร.ม.					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.3(3)

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ ใช้	พื้นที่ หน่วย	พื้นที่รวม	แหล่งอ้างอิง
1.6 ฝ่ายบุคคล					
- ห้องหัวหน้าฝ่ายบุคคล	1	1	20.00	20.00	ANA.
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่าย บุคคล	1	1	4.50	4.50	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 24.50 + Circulation 30% = 31.85 ตร.ม.					
1.7 ฝ่ายประชาสัมพันธ์					
- ส่วนประชาสัมพันธ์	1	2	2.00	4.00	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 4.00 + Circulation 30% = 5.20 ตร.ม.					
2. ส่วนอาคารแพทย์					
2.1 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายตรวจ รักษาทั่วไป					
- ห้องตรวจรักษา	3	6	12.00	36.00	GB.
- ห้องพักแพทย์	1	3	6.00	18.00	SI.
- ห้องพักพยาบาล	1	9	3.00	27.00	SI.
- ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและ Locker	1	12	0.50	6.00	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 87.00 + Circulation 30% = 113.10 ตร.ม.					
2.2 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายเภสัช กรรม					
- ห้องจ่ายยา ประยาศและ เก็บรักษา	1	4	54.00	54.00	GH.
- ห้องพักรับยา	1	1	56.00	56.00	SI.
- ห้องพักเจ้าหน้าที่ฝ่าย เภสัชกรรม	1	2	3.00	6.00	SI.
- ห้องทดลอง	1	1	36.00	36.00	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 152.00 + Circulation 30% = 197.60 ตร.ม.					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับโครงการงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.3(4)

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ ใช้	พื้นที่ หน่วย	พื้นที่รวม	แหล่งอ้างอิง
2.3 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายจิตเวช					
- ห้องพักเจ้าหน้าที่ จิต- แพทย์และนักจิตวิทยา	1	6	36.00	36.00	SI.
- ห้องทำการสัมภาษณ์	2	2	9.00	18.00	BP.
- ห้องรับคำปรึกษา	2	2	9.00	18.00	BP.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 72.00 + Circulation 30% = 93.60 ตร.ม.					
2.4 ห้องปฏิบัติงานฝ่ายเทคนิค การแพทย์					
- ห้องพักเจ้าหน้าที่	1	5	15.00	15.00	SI.
- ห้องตรวจเลือด	1	2	24.00	24.00	AD.
- ห้องตรวจเคมี	1	2	100.00	100.00	GH.
- ห้องรังสีเทคนิค	1	2	28.80	28.80	GH.
- ห้องล้างและเก็บฟิล์ม	1	2	12.00	12.00	GH.
- ห้องเก็บอุปกรณ์	1	-	36.00	36.00	GH.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 215.80 + Circulation 30% = 280.54 ตร.ม.					
3. ฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย					
3.1 ส่วนปฏิบัติการอาชีพ					
- บำบัด	1	90	180.00	180.00	SI.
- ห้องฝึกกิจวัตรประจำวัน					
- ห้องฝึกหัดอาชีพ	1	30	60.00	60.00	CA.
งานหัตถกรรม	1	30	60.00	60.00	CA.
งานไม้	1	30	60.00	60.00	CA.
งานเกษตร	1	30	60.00	60.00	CA.
งานช่างเครื่องกล	1	30	60.00	60.00	CA.
งานช่างไฟฟ้า	1	2	9.00	9.00	CA.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.3(5)

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ ใช้	พื้นที่ หน่วย	พื้นที่รวม	แหล่งอ้างอิง
- ห้องแนะแนวและปรึกษา เกี่ยวกับอาชีพ	1	5	4.50	22.50	BP.
- ห้องพักผู้ฝึกสอนอาชีพ	1		16.00	16.00	ANA.
- ห้องเก็บอุปกรณ์ต่างๆ					
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 527.5+ Circulation 30% = 685.75 ตร.ม.					
3.2 ส่วนจิตบำบัด					
- ห้องบำบัดเดี่ยว	1	2	9.00	9.00	AD.
- ห้องบำบัดกลุ่ม	1	11	2.50	27.50	SI.
- ห้องพักเจ้าหน้าที่	1	2	4.50	9.00	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 45.50+ Circulation 30% = 59.15 ตร.ม.					
3.3 ส่วนนันทนาการบำบัด					
- โถงแสดงนิทรรศการ	1	120	2.50	300.00	DFT.
- ห้องซ้อมดนตรี	1	15	1.50	22.50	E.AP.
- ห้องสำหรับเล่นเกม	1	30	2.00	60.00	E.AP.
- ลานนันทนาการกลางแจ้ง	1	150	1000.00	1000.00	ANA.
- สนามบาสเก็ตบอล	1		385.60	385.60	TS.
- สนามวอลเลย์บอล	1		367.30	367.30	TS.
- ห้องพักพนักงาน	1	6	4.50	27.00	SI.
- ห้องเก็บอุปกรณ์ต่างๆ	1		16.00	16.00	ANA.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 2178.40+ Circulation 30% = 2831.92 ตร.ม.					
3.4 ส่วนเสริมความรู้					
- ห้องเรียนกศน.	3	31	1.50	139.50	SI.
- ห้องพักครูและวิทยากร จากหน่วยงานอื่น	1	3	4.50	13.50	SI.
- ห้องสมุด	1	-	-	55.20	ANA.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 207.00+ Circulation 30% = 269.10 ตร.ม.					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.3(6)

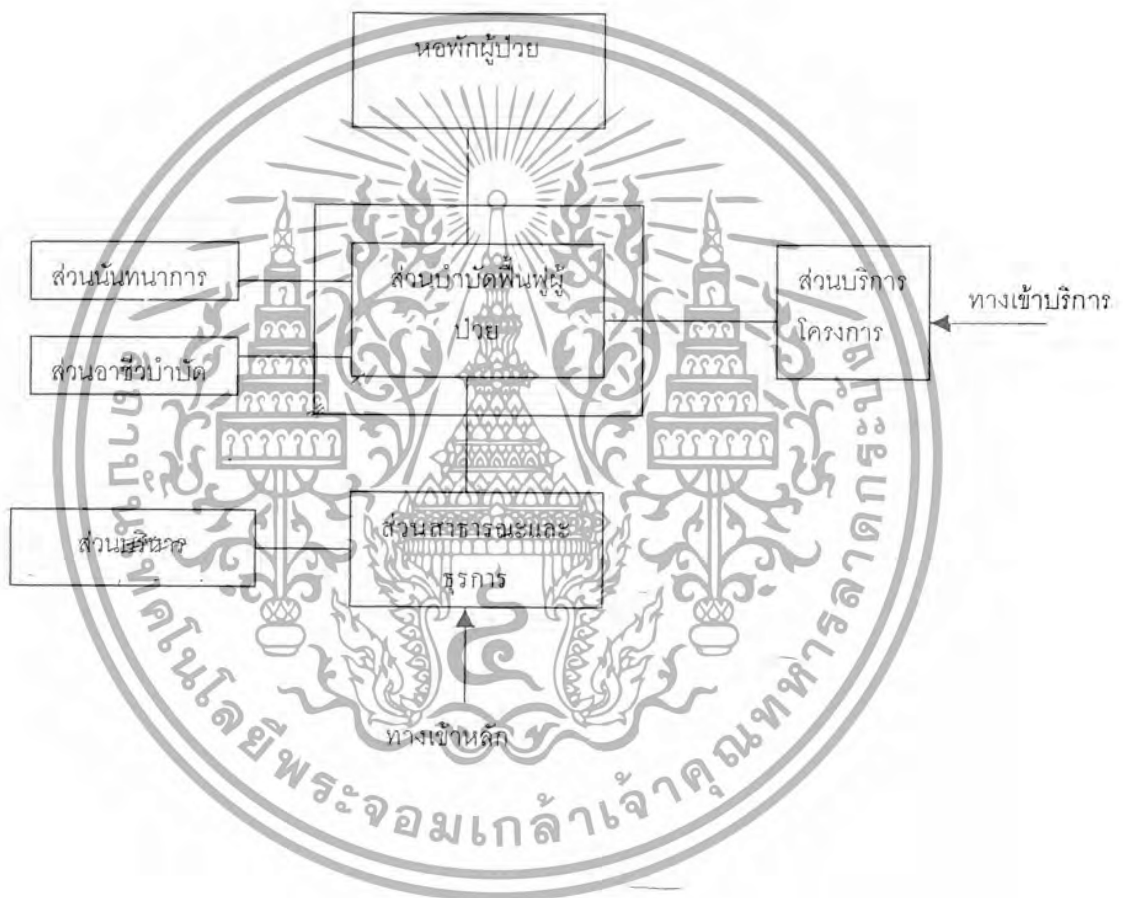
องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ ใช้	พื้นที่ หน่วย	พื้นที่รวม	แหล่งอ้างอิง
4. ส่วนที่พักผู้ป่วย					
4.1 ที่พักผู้ป่วย					
- ที่พักผู้ป่วยชาย	40	80	20.00	800.00	ANA.
- ที่พักผู้ป่วยหญิง	5	10	20.00	100.00	ANA.
4.2 ส่วนเจ้าหน้าที่					
- NURSE STATION	1	6	18.00	18.00	BP.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 918.00+ Circulation 30% = 1193.40 ตร.ม.					
5. ส่วนบริการโครงการ					
5.1 แผนกซักกรีด					
- ส่วนรับซักผ้า	1	4	45.00	45.00	AD.
- ส่วนซ่อมแซมเสื้อผ้า	1	2	30.00	30.00	AP.
- ส่วนเก็บผ้าสะอาด	1	2	30.00	30.00	AP.
- ห้องพักพนักงาน	1	8	12.00	12.00	SI.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 117.00+ Circulation 30% = 152.10 ตร.ม.					
5.2 แผนก sterilize					
- ห้องเก็บของรถมาเชื้อ	1	3	30.00	30.00	E.AP.
- ห้องฆ่าเชื้อ	1	3	24.00	24.00	E.AP.
- ห้องเก็บของที่ฆ่าเชื้อแล้ว	1	3	40.00	40.00	E.AP.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 114.00+ Circulation 30% = 148.20 ตร.ม.					
5.3 แผนกช่างและงานระบบ					
- ห้องไฟฟ้า	1	-	24.00	24.00	GH.
- ห้องกรองน้ำ	1	-	24.00	24.00	GH.
- ห้องเครื่องปั้มน้ำ	1	-	16.00	16.00	E.AP.
- ห้อง MECHANICAL	1	-	100.00	100.00	E.AP.
- ห้องทำน้ำร้อน	1	-	24.00	24.00	E.AP.
- ห้องหัวหน้าแผนก	1	1	6.00	6.00	IS.
- ห้องพักพนักงาน	1	3	13.50	13.50	IS.
รวมพื้นที่ส่วนใช้ร่วมกัน 207.50+ Circulation 30% = 269.75 ตร.ม.					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์องค์ประกอบของโครงการ

จากการกำหนดองค์ประกอบของโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถนำองค์ประกอบดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์เบื้องต้นที่เหมาะสมได้ดังนี้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบโครงการ

รูป 4-1 แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบโครงการ

๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.3(7)

องค์ประกอบ	จำนวน หน่วย	จำนวนผู้ ใช้	พื้นที่ หน่วย	พื้นที่รวม	แหล่งอ้างอิง
6. ส่วนสาธารณะ					
- ส่วนประชาสัมพันธ์	1	2	4.50	9.00	ANA.
- ส่วนที่รับฝากของ	1	1	4.00	4.00	ANA.
- ร้านขายของที่ระลึก	1	3	40.00	60.00	ANA.
- ตู้โทรศัพท์	3	-	0.64	2.00	ANA.
- ส่วนบริการอาหาร					
ส่วนร้านอาหาร	1	3	-	90.00	ANA.
ที่นั่งรับประทานอาหาร	1	113	-	120.50	ANA.
- โถงทางเข้า	1	241	-	154.24	ANA.
- ห้องประชุมเอนกประสงค์	1	150	-	308.75	ANA.
- ห้องสมุดประชาชน	1	68	-	56.20	ANA.
- ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ	1	35	-	78.00	ANA.
รวมพื้นที่ส่วนนี้ใช้ร่วมกัน 882.69 + Circulation 30% = 1147.50 ตร.ม.					
7. ที่จอดรถ					
7.1 ส่วนบุคคลทั่วไป					
- ที่จอดรถยนต์	43	169	25.00	1075.00	AD.
- ที่จอดรถจักรยานยนต์	19	37	2.00	38.00	AD.
- ที่จอดรถบัส	1	13	48.00	48.00	AD.
7.2 ส่วนของเจ้าหน้าที่					
- ที่จอดรถยนต์	15	60	25.00	375.00	AD.
- ที่จอดรถจักรยานยนต์	10	20	2.00	20.00	AD.
- ที่จอดรถบริการ	2	-	35.00	70.00	AD.
รวมพื้นที่ส่วนนี้ใช้ร่วมกัน 1626.00 + Circulation 15% = 1870.00 ตร.ม.					

รวมพื้นที่ในอาคาร

8015.71 ตร.ม.

รวมพื้นที่ที่จอดรถ

1870.00 ตร.ม.

รวมพื้นที่

8015.71+1870.00 = 9885.71

รวมพื้นที่ทั้งโครงการ

9885.71 ตร.ม.

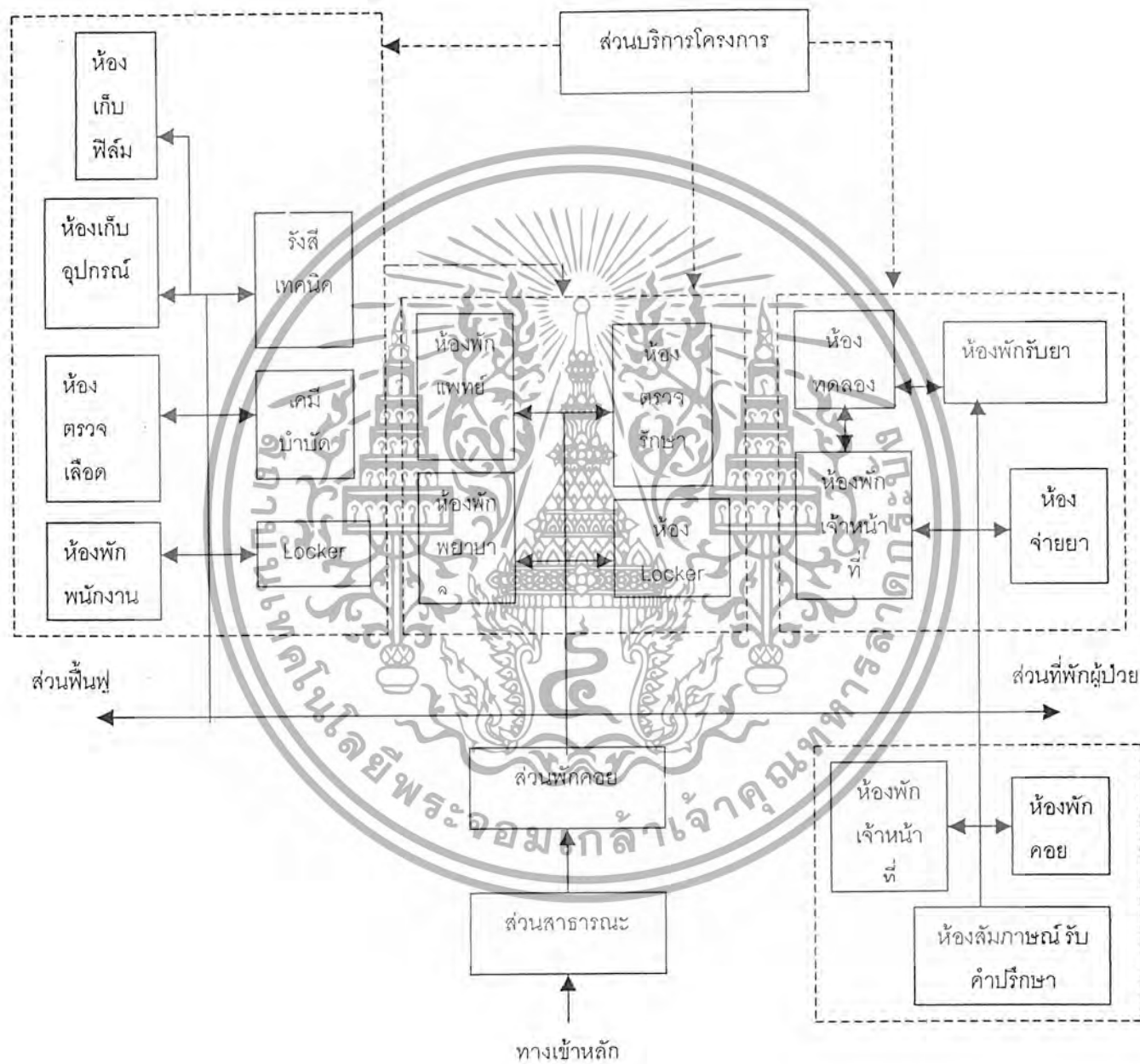
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริหารกลาง

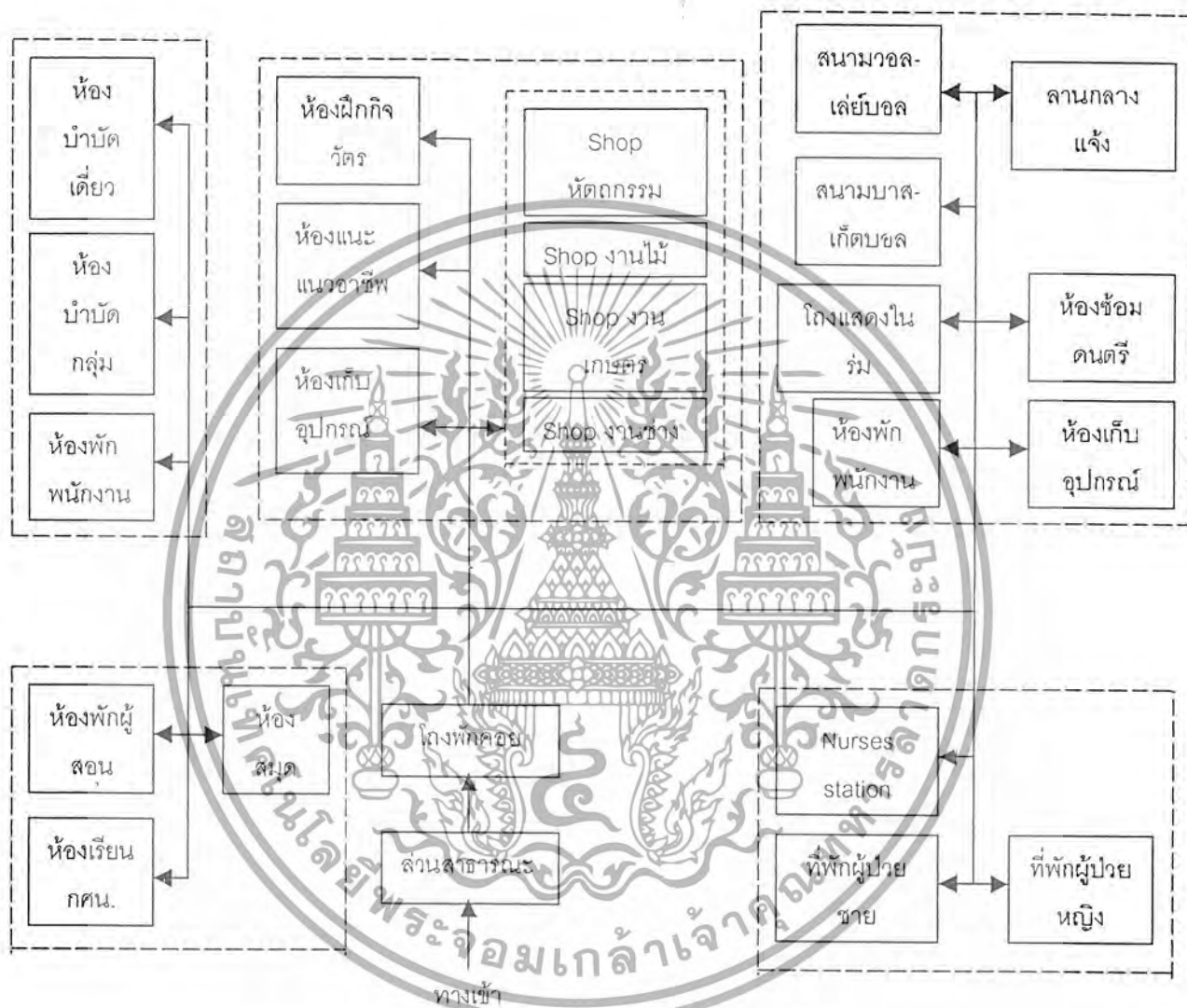
รูป 4-2 แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบของส่วนบริหาร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการแพทย์

รูป 4-3 แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบของส่วนบริการแพทย์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนฟื้นฟูผู้ป่วย

รูป 4-4 ผังแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบโครงการฝ่ายฟื้นฟูผู้ป่วย ส่วนอาชีวบำบัด ส่วนนันทนาการบำบัด ส่วนจิตบำบัด ส่วนเสริมความรู้ และที่พักรักษาพยาบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการ

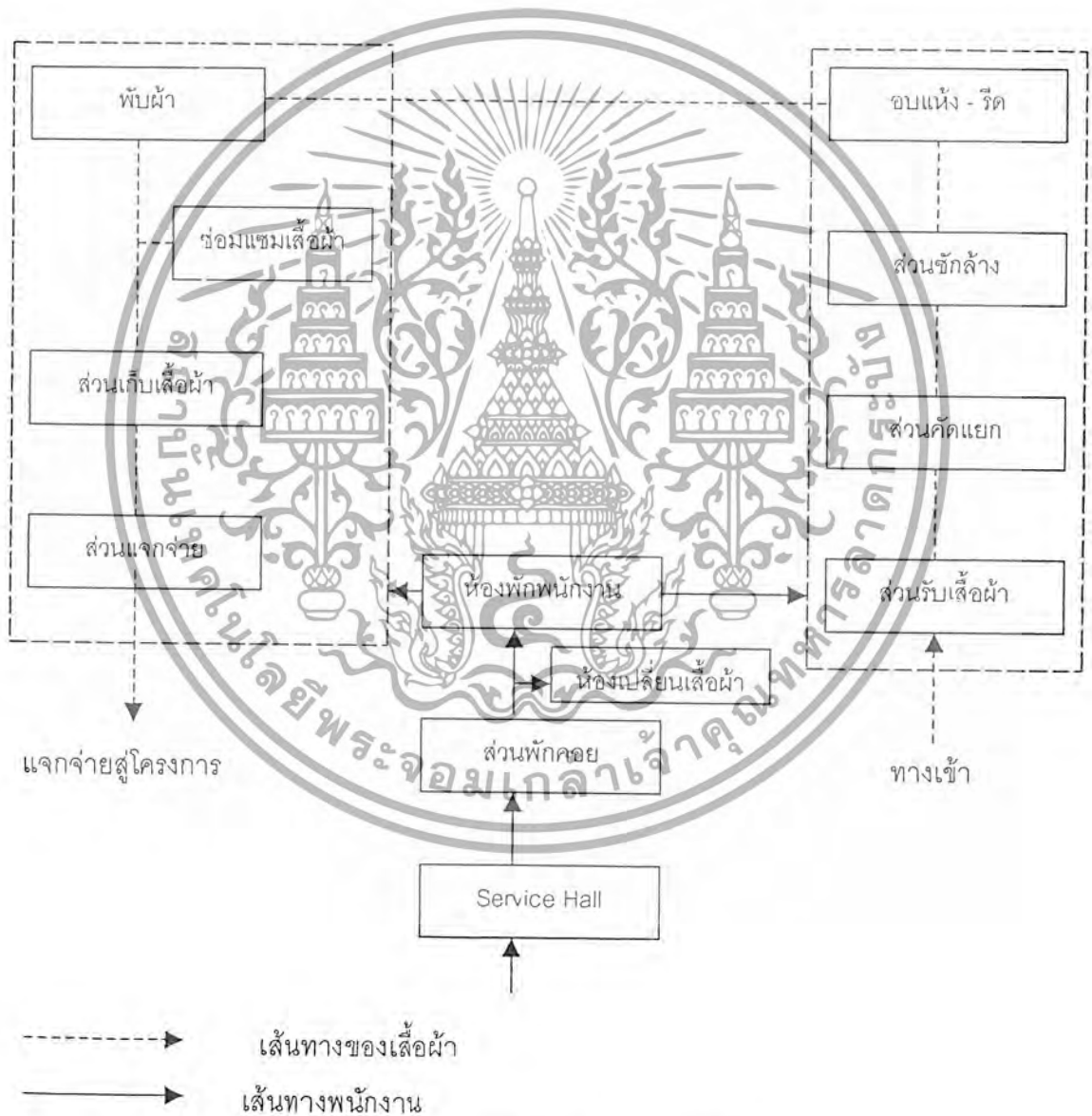
แผนก Sterilize

รูป 4-5 ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการ แผนก Sterilize

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

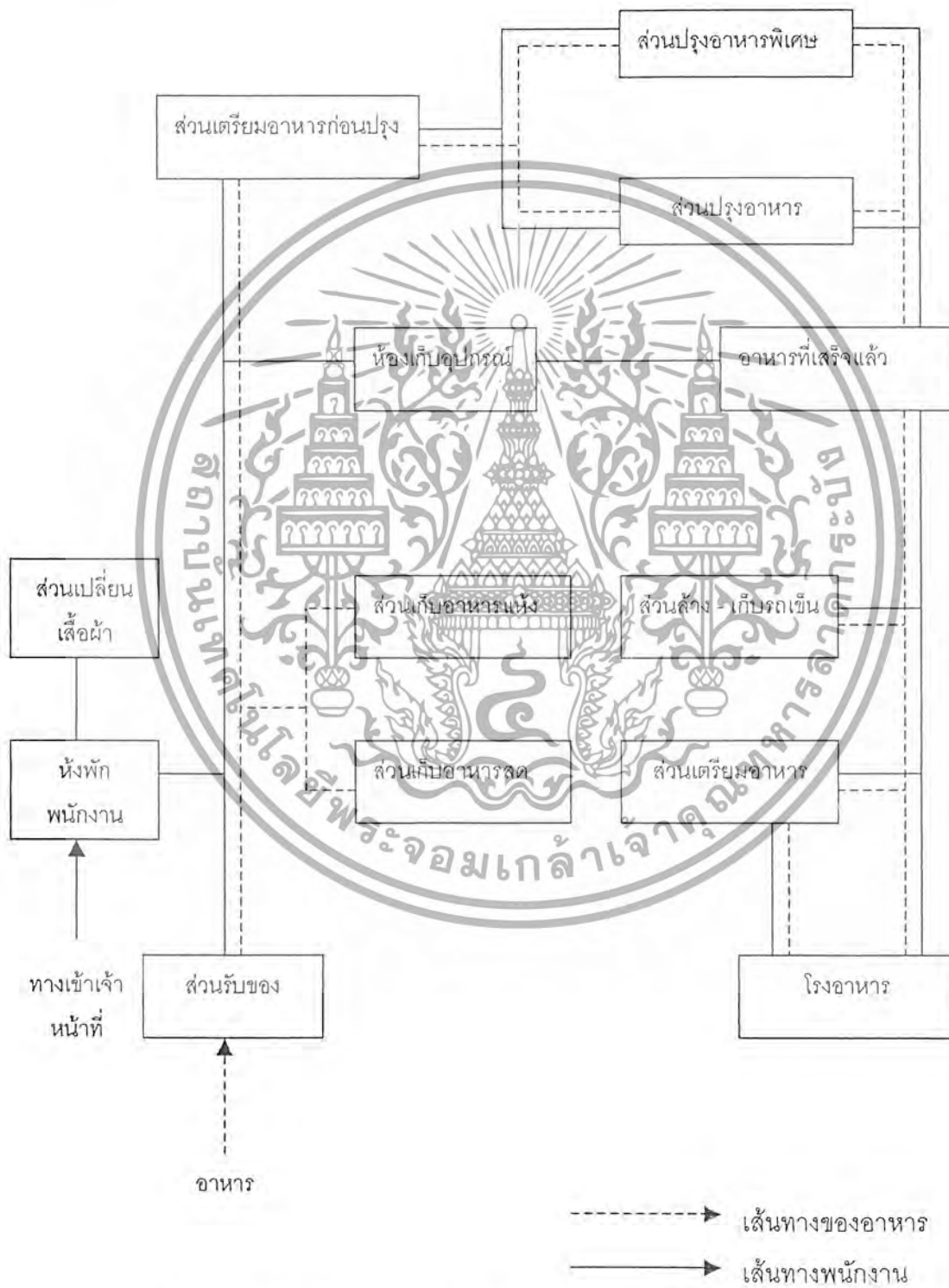
ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการ
แผนก ชักกรีต

รูป 4-6 ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการ แผนก ชักกรีต

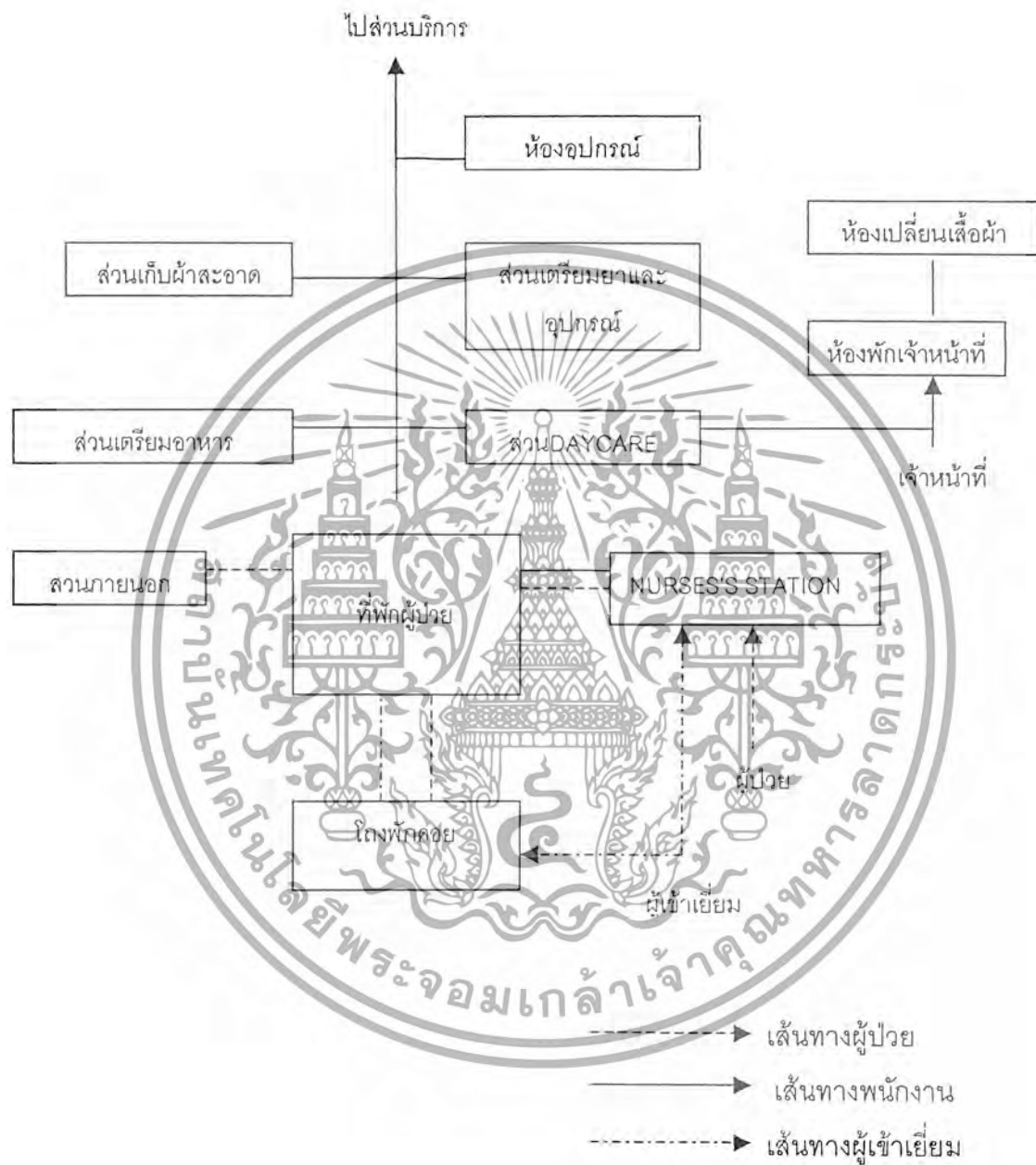
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการ
แผนกโภชนาการ

เอกสารนี้เป็นรูป 4-7 ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการแผนกโภชนาการที่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนที่พักรักษาผู้ป่วยและ NURSES' STATION

รูป 4-7 ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการโครงการส่วนที่พักรักษาผู้ป่วยและ NURSES' STATION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีภาวนำไปใช้

บทที่ 5

การวิเคราะห์และกำหนดที่ตั้งโครงการ

5.1 การวิเคราะห์และพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

5.1.1 หลักการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

การกำหนดเกณฑ์เพื่อพิจารณาที่ตั้งโครงการ โดยวิเคราะห์ลักษณะของโครงการ องค์ประกอบของโครงการ ตลอดจนพฤติกรรม ขนาดและความต้องการของผู้ใช้อาคาร ได้ดังนี้

ตาราง 5.1.1.1 แสดงข้อพิจารณาในการเลือกที่ตั้งโครงการ

ข้อพิจารณา	รายละเอียด
<p>1. ที่ตั้งโครงการ ลักษณะทางกายภาพ คุณภาพของพื้นที่ และ ทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้ออำนวยต่อการ บำบัดฟื้นฟู</p>	<p>พิจารณาถึงขนาดพื้นที่ที่พอเพียงกับโครงการ อาณาเขตที่เหมาะสม ไม่ควรอยู่ในย่านชุมชน แออัดนัก แต่ไม่ห่างไกลเกินเอื้ออำนวยความ สะดวกในการเดินทางสำหรับเจ้าหน้าที่ พนักงาน และญาติผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยไม่เกิดความรู้สึกถูก ตัดขาดจากสังคมและครอบครัว ภูมิประเทศและ พื้นที่เหมาะสม สามารถในการรับน้ำหนักรวมถึง ทิศทางลมและแสงแดด คุณภาพของพื้นที่ที่จะ เอื้ออำนวยต่องานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด</p>
<p>2. สภาพแวดล้อม บริเวณข้างเคียง</p>	<p>พิจารณาสภาพแวดล้อม ควรไม่บรรยากาศเสียง สงบ ร่มรื่น มีความสามารถในการขยายตัว ผล ของการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่มีผลอย่างไรต่อทัศนียภาพของที่ตั้งในอนาคต พิจารณาถึงความ หนาแน่นของประชากรในบริเวณที่ตั้ง ซึ่งควรมี ความหนาแน่นของประชากรที่ค่อนข้างเบาบาง เพื่อหลีกเลี่ยงมลภาวะต่างๆ ที่จะเกิดตามมา รวมถึง การรักษาความปลอดภัยด้วย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพิจารณา	รายละเอียด
<p>3 ถนนและการขนส่ง (TRAFFIC) และการเข้าถึงโครงการ (ACCESS INVITATION)</p>	<p>พิจารณาสภาพการจราจรที่ผ่านที่ตั้งโครงการ ความสามารถและความหนาแน่นของการขนส่ง ความเป็นส่วนตัวและปัญหาการรบกวน ควรหลีกเลี่ยงผ่านที่มีจราจรหนาแน่น สถานที่ตั้งโครงการควรมองเห็นได้ชัดจากถนนใหญ่ ไม่ลึกลับ สามารถเดินทางเข้าออกได้สะดวก ทั้งทางเท้าและทางรถยนต์ ศึกษาเส้นทาง การติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>4. ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ความสะดวกในการจัดหา (INFRASTURE)</p>	<p>พิจารณาการได้รับสวัสดิการต่างๆจากรัฐรวมทั้งระยะห่างจากสาธารณูปการต่างๆที่จำเป็น โครงการไม่ควรอยู่ห่างจากตัวเมืองมากนักเพื่อว่าระบบสาธารณูปโภคหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ตลาด ที่ทำการ ไปรษณีย์ สถานีขนส่ง ฯลฯ เพื่อสะดวกต่อการรับบริการและการติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งพิจารณาถึงความหนาแน่นของการบริการสาธารณะในบริเวณนั้น เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษขึ้นได้</p>
<p>5. ประเภทของการใช้ที่ดิน ข้อจำกัด กฎ-เกณฑ์ ราคาที่ดิน ขนาดของที่ดินที่ต้องการ</p>	<p>พิจารณาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน การรื้อถอน การเวนคืน สิทธิในการครอบครองที่ดิน นโยบายการพัฒนาในอนาคต</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2 การพิจารณาหาที่ตั้งที่เหมาะสม

เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดและอยู่ในตอนกลางของภาคใต้ รวมทั้งเมื่อดูจากสถิติตามตาราง 3-3 แล้ว ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อนั้นยังมีจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดเกินกว่า 1/4 ของจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดทั้งหมดของภาคใต้ จึงเห็นว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะทำการจัดตั้งโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้ติดยาเสพติด

ข้อมูลทั่วไป จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1. ที่ตั้ง

จังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของภาคใต้ Latitude 09 07' Longitude 99 21' ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ 645 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 12,891.4 ตารางกิโลเมตร หรือ 8,057,125 ไร่ มีเนื้อที่มากเป็นอันดับ 6 ของประเทศ และมีเนื้อที่มากที่สุดในภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 5-1 แสดงที่ตั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเส้นทางหลวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาณาเขต

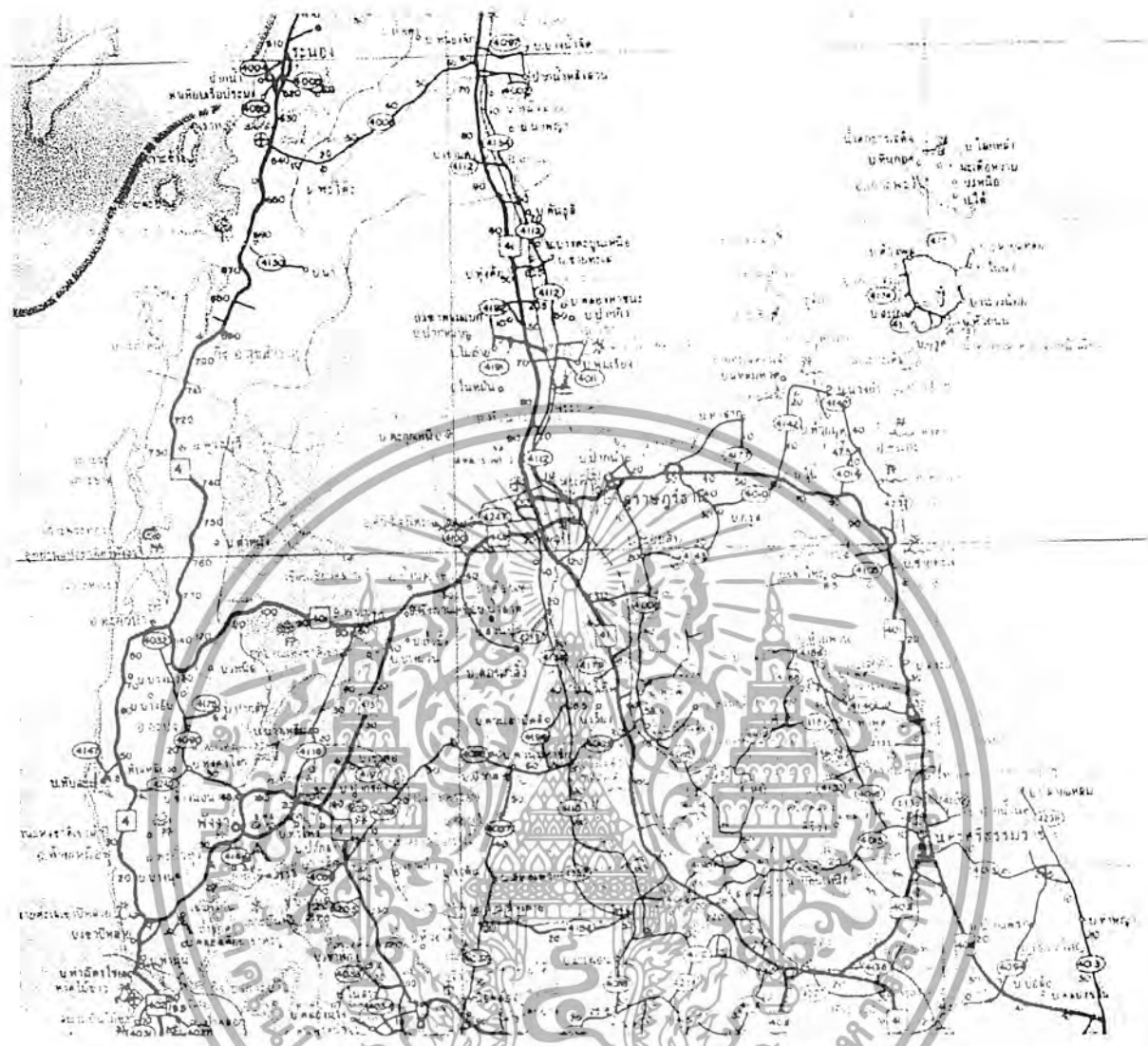
จังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ห่างจากจังหวัดสงขลา และภูเก็ตซึ่งเป็นจังหวัดสำคัญในภาคใต้ 300 และ 400 กิโลเมตรตามลำดับ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้คือ

พรมแดนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทางทิศเหนือและใต้ของตัวจังหวัดใช้ลำน้ำเป็นตัวแบ่งเขตจังหวัด ทางทิศตะวันออกส่วนหนึ่งติดกับอ่าวไทย อีกแนวหนึ่งใช้แนวพืดเขาจนครศรีธรรมราช เป็นแนวแบ่งเขต ส่วนทางด้านตะวันตกใช้สันเขาแนวเทือกเขาภูเก็ตเป็นแนวแบ่งเขต ลักษณะธรรมชาติดังกล่าวมีผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองกับจังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกัน เช่น จังหวัดชุมพร และนครศรีธรรมราช จะมีการเคลื่อนไหวของประชากรกับจังหวัดจังหวัดสุราษฎร์ธานีสูงกว่า จังหวัดพังงา ภูเก็ต และจังหวัดกระบี่

ตาราง 5.1.2.1 แสดงอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่นๆ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดชุมพรและอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและกระบี่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพังงาและภูเก็ต
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอ่าวไทยและจังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 5-2 แสดงแผนที่จังหวัดสุราษฎร์และอาณาเขตที่ติดต่อกับจังหวัดอื่นๆ

3. ลักษณะภูมิอากาศ

พื้นที่ของจังหวัด ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทย และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย จึงมีช่วงฤดูฝนยาวนานระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง มกราคม ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2539-2543 อยู่ในช่วง 935.90 มม. ถึง 2,242.2 มม.

ฝนตกมากที่สุดในปี 2539 วัดได้ถึง 2,242.2 มม.จำนวนฝนตก 169 วัน
ฝนตกน้อยที่สุดในปี 2543 วัดได้ถึง 935.90 มม.จำนวนฝนตก 142 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 5.1.2.2 แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี 2539-2543

ปี	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก
2539	2,242.20	169
2540	1,579.80	137
2541	1,148.50	119
2542	1,1301.00	143
2543	935.90	142

อุณหภูมิต่ำสุด

ในช่วงระหว่างปี 2539-2543 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีอุณหภูมิต่ำสุดตลอดปี ค่าอยู่ในช่วง 26.3 องศาเซลเซียส ถึง 28.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดอยู่ในช่วง 17.0 องศาเซลเซียส ถึง 21.0 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 17.8 องศาเซลเซียส เมื่อปี 2540 และ 2541 อุณหภูมิสูงสุดในช่วง 35.8 องศาเซลเซียส ถึง 38.8 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 28.8 องศาเซลเซียส เมื่อปี 2541

ตาราง 5.1.2.3 อุณหภูมิต่ำสุด สูงสุด และเฉลี่ยปี 2539-2543

ปี	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	เฉลี่ย
2539	36.5	18.6	26.7
2540	37	17.8	26.9
2541	38.8	17.8	28.3
2542	35.8	21.0	27.2
2543	35.6	17.0	26.3

4. สภาพภูมิประเทศและพื้นที่

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาประมาณ 40 % ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีเทือกเขาภูเก็ตทอดยาวตามแนวเหนือใต้ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวก่อให้เกิดลุ่มน้ำน้อยใหญ่ รวม 14 แหล่งน้ำ ลุ่มน้ำสำคัญได้แก่ ลุ่มน้ำตาปี พุมดวง ท่าทอง ท่ากระจาย ไชยา ท่าฉาง เป็นต้น แม่น้ำลำคลองในจังหวัดทุกสายไหลลงสู่อ่าวไทย ด้านทิศตะวันออกทั้งสิ้น สำหรับลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ภูมิประเทศเป็นที่สูง จนกระทั่งภูเขาสลับซับซ้อน ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระแสง พนม ท่าช้าง ไชยา ท่าชนะ เวียงสระ ชัยบุรี และกิ่งอำเภอวิภาวดี

2. ภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมือง และพุนพิน

3. ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงด้านตะวันออก ได้แก่ พื้นที่อำเภอดอนสัก กาญจนดิษฐ์ เวียงสระ บ้านนาสาร

4. ลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะในทะเลอ่าวไทย ได้แก่ พื้นที่อำเภอเกาะสมุย เนื้อที่ 227.250 ตารางกิโลเมตร

5. ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ

แหล่งน้ำ

1. น้ำเพื่อการเกษตรและน้ำอุปโภคบริโภค

จากการสำรวจแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรปี 2542 ประกอบด้วย

- สระเก็บน้ำ 2,519 แห่ง (100 ตกรางวางขึ้นไป)

- อ่างเก็บน้ำ 239 แห่ง

- บ่อบาดาล บ่อดอก บ่อเจาะ 6,715 แห่ง

- หนอง บึง 749 แห่ง

(ข้อมูลจากรายงานผลสัมฤทธิ์หมู่บ้าน พ.ศ. 2542 สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

- โครงการชลประทานขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก รวม 94 โครงการ ปริมาณเก็บกัก

น้ำ 2.2 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน 248,975 ไร่

- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 15 สถานี พื้นที่โครงการ 40,444 ไร่

2. ระบบประปา

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีหมู่บ้านที่มีน้ำประปาใช้ 243 หมู่บ้านไม่มีน้ำประปาใช้ 684 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 26.21,73.79 ของหมู่บ้านทั้งหมดตามลำดับ (จากข้อมูล กชช.2ค ปี 2542)

2.1 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีที่ทำการประปาในเขตเมือง ดังนี้

- การประปาสุราษฎร์ธานี ดูแลรับผิดชอบการประปา 7 แห่ง คือ ประปาท่าข้าม, ประปาพุนพิน, ประปา กม.2, ประปา กม.5, ประปาวัดมะปริงประปาบางไผ่และประปาแสงเพชร

- สำนักงานประปาในสังกัดสำนักงานเขต 4 สุราษฎร์ธานี (เฉพาะเขตในจังหวัดสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6 แห่ง คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 5.1.2.4 แสดงข้อมูลน้ำประปาภายในจังหวัด สุราษฎร์ธานี

สำนักงาน ประปา	กำลังการผลิต(ลบ. ม./ชม.)	น้ำที่ผลิตได้ (ลบ.ม./ปี)	ปริมาณน้ำที่ จำหน่ายแก่ผู้ ใช้(ลบ.ม./ ชม.)	ปริมาณน้ำที่มี เพื่อสาธารณ ประโยชน์และรั่ว ไหล(ลบ.ม./ชม.)	ปริมาณน้ำที่ ใช้ในระบบ (ลบ.ม./ชม.)	จำนวนผู้ ใช้น้ำ(ราย)
สุราษฎร์ธานี	2,910	12,259,600	7,597,754	3,725,971	935,875	31,558
บ้านนาสาร	180	452,530	365,677	63,889	22,964	2,364
บ้านตาขุน	187	458,185	287,128	158,522	12,535	1,855
เกาะสมุย	400	1,981,934	1,262,190	681,462	38,282	2,645
กาญจนดิษฐ์	185	1,085,433	711,413	328,435	45,585	3,799
ไชยา	130	501,804	369,681	129,209	1,058,155	83,557
รวม	3,992	16,739,486	10,593,843	5,087,488	2,113,396	125,778

ที่มา ที่ทำการประปาเขต 4 สุราษฎร์ธานี

- แหล่งน้ำธรรมชาติ (ข้อมูลจาก กองการประสานการพัฒนาชนบท สศช.)

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือแม่น้ำพุมดวง คลองแสง และแม่น้ำตาปี มีแม่น้ำ ฝาย
ลำธาร คลอง 1,102 สาย ซึ่งในจำนวนนี้มีที่ใช้งานได้ในฤดูแล้ง 1,085 สาย มีหนอง บึง 239 แห่งที่
มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 232 แห่ง มีน้ำพุน้ำซับ 23 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 21 แห่ง
และอื่น ๆ 55 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 55 แห่ง

- แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ภายในจังหวัด ประกอบด้วยแหล่งน้ำ ตามโครงการ
ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการขนาดเล็กที่สร้างเสร็จ
แล้ว ถึงสิ้นปีงบประมาณ 2542 รวม 94 โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ 2.20 ล้านลบ.ม. และพื้นที่
ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ 248,975 ไร่ หรือร้อยละ 10.82 ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 5.1.2.5 แสดงโครงการชลประทานของจังหวัดที่สร้างเสร็จแล้วถึงสิ้นปีงบประมาณ 2539

โครงการ	จำนวนโครงการ	เก็บน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน	คิดเป็นร้อยละของพื้นที่
			ที่ได้รับประโยชน์	ที่ถือครองทางการเกษตร
1.ขนาดใหญ่และขนาดกลาง	3	-	67,500	3
2.อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	1	2.2	3,000	0.13
3.ขนาดเล็ก	90	-	178,475	7.93
รวม	94	2.2	248,975	11.06

ที่มา : กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ไฟฟ้า

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแหล่งผลิตไฟฟ้าที่ภาคเบตงนี้

รูป 5-4,5-5 แสดงภาพเขื่อนรัชชประภา

- โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนรัชชประภา

ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านตาขุน สร้างกันคลองแสง ตัวเขื่อนสูง 90 เมตร สันเขื่อนยาว 7 เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ 5,640 ล้าน ลบ.ม. มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาด 80 เมกกะวัตต์ จำนวน 3 เครื่อง รวมกำลังการผลิตติดตั้ง 240 เมกกะวัตต์ สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้เฉลี่ยปีละ 544 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 5-6 โรงไฟฟ้าพลังความร้อนสุราษฎร์ธานี

- โรงไฟฟ้าพลังความร้อนสุราษฎร์ธานี

ตั้งอยู่ที่ กม. 11 ถนนสุราษฎร์ - ตะกั่วป่า ต.เขาหัวควาย อ.พุนพิน ปัจจุบันอยู่ระหว่างขยาย โรงไฟฟ้าให้มีกำลังผลิตเพิ่มขึ้นโดยนายจ้างโรงไฟฟ้าทั้งหมื่นแก๊สไทรน้อย จ.นนทบุรี มาติดตั้งลักษณะ ทั่วไปเป็นโรงไฟฟ้ากังหันแก๊ส จำนวน 2 เครื่อง ขนาดกำลังการผลิตเครื่องละ 122 เมกกะวัตต์รวม กำลังการผลิต 244 เมกกะวัตต์ สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 356.24 ล้านกิโลวัตต์ (เดิน เครื่องวันละ 4 ชั่วโมง คือในกรณีที่มีความต้องการไฟฟ้าสูงสุด) ใช้เชื้อเพลิงได้ทั้งแก๊สธรรมชาติ และ น้ำมันดีเซล เป็นโรงไฟฟ้าที่สามารถเดินเครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้าได้อย่างภายในรวดเร็วภายในเวลา 15 นาที ขณะอยู่ในระหว่างการขยายโรงไฟฟ้า กำหนดแล้วเสร็จจะมาณเดือนธันวาคม 2544

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการไฟฟ้า 3 แห่ง คือ

1. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุราษฎร์ธานี รับผิดชอบพื้นที่ อำเภอเมืองฯ อำเภอกาญจนาดิษฐ์ อำเภอดอนสัก อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอเวียงสระ อำเภอพระแสง อำเภอชัยบุรี ตำบลพรุพี
2. การไฟฟ้าอำเภอพุนพิน รับผิดชอบพื้นที่อำเภอพุนพิน อำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอพนม อำเภอบ้านตาขุน อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง อำเภอท่าชนะ อำเภอเคียนซา
3. การไฟฟ้าอำเภอเกาะสมุย รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเกาะสมุย อำเภอเกาะพะงัน มีโรงจักรไฟฟ้า 2 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ถนนและการคมนาคม

ตาราง 5.1.2.6 ระยะทางถนนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน	ประเภทผิวจราจร/ระยะทาง (กม.)						
	ลูกรัง	ร้อยละ	ลาดยาง	ร้อยละ	คอนกรีต	ร้อยละ	รวมระยะทาง
สนง.รพช. จังหวัด สุราษฎร์ธานี	230.880	28.5	657.578	66.0	44.252	5.47	809.205
สนง.โยธาธิการ จังหวัด สุราษฎร์ธานี	81.708	16.4	397.680	79.9	18.277	3.67	497.665
สนง.พัฒนาชุมชน จังหวัด สุราษฎร์ธานี	2.000	20	-	-	8.000	80.0	10.00
สนง.ประชาสัมพันธ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี	79.500	81.1	18.500	18.9	-	-	98.00
แขวงทางหลวง จังหวัด สุราษฎร์ธานี	39.462	5.25	691.014	82.4	92.589	12.3	751.07
องค์การบริหารส่วน จังหวัด สุราษฎร์ธานี	4,504.000	98.8	55.000	1.21	-	-	4,559.00
รวม	4,937.55	73.4	1,747.72	24.2	163.118	2.43	6,724.93

เส้นทางคมนาคมต่างๆสู่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางสายพุทธมณฑล - นครปฐม - เพชรบุรี หรือเส้นทางสายธนบุรี - ปากท่อ (หมายเลข 35) และแยกที่ อ.ปากท่อเข้าทางหลวงหมายเลข 41 จนถึงหมายเลข 401 (สามแยกหนองขรี) เข้าตัวเมืองสุราษฎร์ธานี การคมนาคมภายในจังหวัด มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและมีรถโดยสารประจำทางให้บริการระหว่าง อ.เมือง ไปยังอำเภอต่างๆทุกอำเภอ

นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ นครศรีธรรมราช สงขลา (อ.หาดใหญ่) ชุมพร ระนอง กระบี่ พังงา และภูเก็ต โดยมีรถยนต์ (รถเมล์) รถยนต์ปรับอากาศ (รถทัวร์) และรถยนต์ตู้ปรับอากาศให้บริการเป็นระยะตลอดทั้งวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทางรถไฟ จากสถานีสุราษฎร์ธานี (พุนพิน) ถึงกรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 650 กม. สถานีรถไฟอยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 13 กม. วิ่งระหว่างกรุงเทพฯ - สุราษฎร์ธานี วันละ 20 เที่ยว(ไป 10 เที่ยว) ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 11 ชั่วโมง มีบริการทั้งรถเร็วและรถด่วน

3. ทางอากาศ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสนามบินพาณิชย์ 2 แห่ง คือ ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ในอำเภอพุนพิน ห่างจากอำเภอประมาณ 25 กิโลเมตร และท่าอากาศยานสมุย ตั้งอยู่ในอำเภอเกาะสมุย ท่าอากาศยานทั้งสองแห่งเป็นท่าอากาศยานนานาชาติ สามารถให้บริการกับสายการบินต่างประเทศได้

3.1 ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี เป็นส่วนราชการสังกัดกรมการบินพาณิชย์ กระทรวงคมนาคมมีสายการบินที่ให้บริการประจำคือ การบินไทย ทำการบินเส้นทาง กรุงเทพฯ - สุราษฎร์ธานีวันละ 2 เที่ยวบิน

3.2 ท่าอากาศยานสมุย เป็นของเอกชนโดยบริษัทการบินกรุงเทพ จำกัด (บากอกแอร์เวย์) ให้บริการเส้นทาง กรุงเทพฯ - สมุย - กรุงเทพฯ และให้บริการเส้นทางอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและประเทศใกล้เคียง

4. ทางน้ำ มีเส้นทางเดินเรือภายในจังหวัด และระหว่างจังหวัด คือ

4.1 ภายในจังหวัดมีเส้นทางเดินเรือคือ ดอนสัก - เกาะสมุย, ดอนสัก - เกาะพะงัน, เกาะสมุย - เกาะพะงัน, เกาะพะงัน - เกาะเต่า

4.2 ระหว่างจังหวัดมีเส้นทางเดินเรือคือ ปากน้ำ อ.เมือง (จ.ชุมพร) - เกาะเต่า

5.1.3 การวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสรุปผลการเลือกที่ตั้งโครงการ

จากการเลือกที่ตั้งโครงการภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานีตามความต้องการดังตาราง 5.1.1.1 จึงได้ที่ตั้งที่มีความเหมาะสม 3 แห่งคือ

Site A บริเวณ ถนน บ้านแหลมท่าทราย ตำบล พุมเรียง อำเภอ ไชยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี

Site B บริเวณทุ่งขุนทะเล ตำบล มะขามเตี้ย อำเภอ เมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี

Site C บริเวณ ตลาดหน้าทอน ตำบล ลิปะน้อย อำเภอ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ดังที่แสดงในแผนภาพต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Site B

ตั้งอยู่บนแนวถนน	ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4001
ขนาดพื้นที่	18 ไร่ (32,400 ตารางเมตร)
ตำบล	มะขามเตี้ย
อำเภอ	เมือง
กรรมสิทธิ์	ราชการและเอกชน
สภาพที่ดิน	เป็นที่ราบริมใกล้ฝั่งขุนทะเล

ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4001

ด้านหน้าติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4001 และอยู่
ใกล้ฝั่งขุนทะเล

รูป 5-8 แสดงที่ตั้งโครงการ B บริเวณ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Site C

ตั้งอยู่บนแนวถนน	ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4169
ขนาดพื้นที่	15 ไร่ (24,000 ตารางเมตร)
ตำบล	ลิปะน้อย
อำเภอ	เกาะสมุย
กรรมสิทธิ์	ราชการและเอกชน
สภาพที่ดิน	เป็นที่ราบต้นเขาใหญ่

ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4169

ด้านหน้าติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4174 และอยู่ใกล้ทะเลอ่าวไทย

รูป 5-9 แสดงที่ตั้งโครงการ C บริเวณ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 5.1.3.1 แสดงการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

สภาพทั่วไป	Site A	Site B	Site C
1.การคมนาคม	สะดวก เพราะอยู่ติดกับทางหลวงแผ่นดิน และอยู่ไม่ห่างจากตัวเมือง	สะดวก เพราะอยู่ติดกับทางหลวงแผ่นดิน และอยู่ไม่ห่างจากตัวเมือง	สะดวกปานกลางเนื่องจากที่ดินอยู่บนเกาะ จำเป็นต้องนั่งเรือข้ามไป
2.สาธารณูปโภค สาธารณูปการ - แหล่งน้ำ - ไฟฟ้า	มีน้ำประปาตลอดปี มีไฟฟ้าเข้าถึงโครงการ	มีน้ำประปาตลอดปี มีไฟฟ้าเข้าถึงโครงการ	มีน้ำประปาตลอดปี มีไฟฟ้าเข้าถึงโครงการ
3.สภาพแวดล้อม	โล่งสบาย มลภาวะน้อยมาก เนื่องจากอยู่ห่างจากตัวเมืองและบริเวณรอบๆที่ดินมีเพียงสวนของชาวบ้าน	ค่อนข้างโล่ง เนื่องจากอยู่ห่างจากตัวเมืองแต่อยู่ใกล้หน่วยราชการอื่น ๆ จึงค่อนข้างมีมลภาวะ	ค่อนข้างแออัด เนื่องจากอยู่ใกล้ตัวเมือง และอยู่ใกล้หน่วยงานราชการและที่สาธารณะอื่นๆ จึงค่อนข้างมีมลภาวะ
4.ทัศนียภาพ	ร่มรื่น สบายตา เนื่องจากอยู่ห่างจากชุมชน และอยู่ใกล้ทะเลที่สวยงามและมีนักท่องเที่ยวน้อย	ค่อนข้างร่มรื่น เนื่องจากอยู่ใกล้บึงขุนทะเล แต่ในวันหยุดจะมีนักท่องเที่ยวค่อนข้างเยอะ อาจเกิดความวุ่นวาย	ค่อนข้างร่มรื่น เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล แต่ในวันหยุดจะมีนักท่องเที่ยวค่อนข้างเยอะ อาจเกิดความวุ่นวาย
5.ลักษณะทางกายภาพ	เป็นที่ราบ ระบายน้ำได้ดีเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล ทำการก่อสร้างได้ง่าย	เป็นที่ราบ ระบายน้ำได้ดีเนื่องจากอยู่ใกล้บึงขุนทะเล ทำการก่อสร้างได้ง่าย	เป็นที่ลาด ระบายน้ำได้ดีเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล ทำการก่อสร้างได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการเปรียบเทียบที่ตั้งโครงการทั้ง 3 จะเห็นได้ว่า Site A บริเวณ ถนน บ้านแหลมท่าทราย ตำบล พุมเรียง อำเภอ ไชยา มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมตามความต้องการและจุดประสงค์ของโครงการ อยู่ห่างจากตัวเมืองไม่มาก มีสาธารณูปโภคสาธารณูปการเข้าถึงได้สะดวก ความหนาแน่นของประชากรค่อนข้างน้อย มีพื้นที่ว่างมากพอสามารถขยับขยายโครงการเพื่อรองรับจำนวนผู้ป่วยในอนาคตได้ รวมทั้งยังมีสภาพแวดล้อมที่สวยงามสบายตาและรักท้องถิ่นของผู้อยู่อาศัย ทำให้มีมลพิษและสภาวะอื่นๆที่จะรบกวนผู้ป่วยมีค่อนข้างน้อย

จึงเห็นสมควรว่า Site A มีความเหมาะสมที่จะก่อตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพจิตใจผู้เลิกยาเสพติดมากที่สุด

5.2 การศึกษารายละเอียดของที่ตั้งโครงการ

5.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตั้งอยู่บนแนวถนน

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4223

ขนาดพื้นที่

20 ไร่ (32,000 ตารางเมตร)

ตำบล

พุมเรียง

อำเภอ

ไชยา

กรมที่ดิน

เอกชน

สภาพที่ดิน

เป็นที่ราบริมทะเล

ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4223

ด้านหน้าติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4223 และทะเล
อ่าวไทย

ด้านหลังเป็นสวนสน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 5-10 แสดงรูปด้านทิศตะวันออก

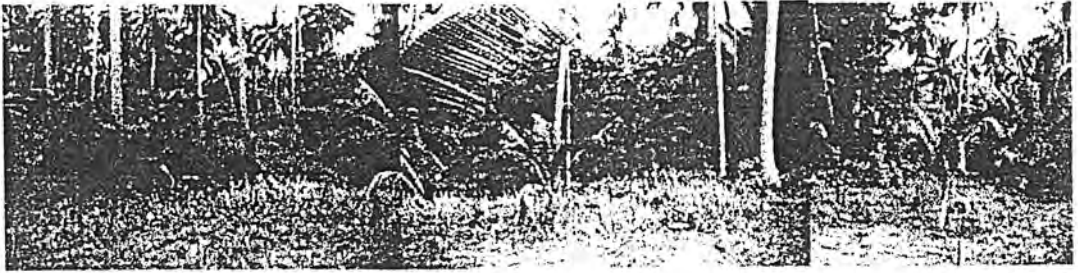

รูป 5-11 แสดงรูปด้านทิศตะวันตก

รูป 5-12 แสดงรูปด้านและทางสัญจรทางเข้าหน้าที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 5-13 แสดงรูปด้านทิศใต้ของที่ตั้งโครงการ

รูป 5-14 แสดงทางสัญจรทางเข้าหน้าที่ตั้งโครงการและสวนสนที่อยู่ข้างที่ตั้งโครงการ

รูป 5-15 แสดงภาพสวนสนที่อยู่ด้านทิศเหนือของที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.1 สภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ

5.2.1.1 สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอไชยา

- สวนโมกขพลาราม

หรือวัดธารน้ำไหล อยู่บริเวณเชิงเขาพุทธทอง แยกจากทางหลวง หมายเลข41 ก่อนถึงตลาดไชยาเล็กน้อย ตรง กม. 134 เดิมชื่อวัดธารน้ำไหล มีท่านพุทธทาสภิกขุเป็นผู้ริเริ่มสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2502 เพื่อเป็นสถานที่แสวงหาความสงบและศึกษาศาสนา รอบบริเวณร่มรื่น เหมาะสำหรับเป็นที่ฝึกอบรมจิตใจและศึกษาพุทธศาสนา มีการสอนฝึกสมาธิแก่ชาวต่างประเทศ ทุกวันที่ 1-10 ของทุกเดือน

- สวนรุกขชาติเขาพุทธทอง อยู่ริมถนนบริเวณกิโลเมตรที่ 134 ติดกับสวนโมกขพลาราม เป็นสถานที่รวบรวมพันธุ์ไม้ต่างๆ ที่มีค่าไว้มาก บริเวณสวยงามตามธรรมชาติ สงบและร่มรื่น

- พระบรมธาตุไชยา อยู่ที่วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรมหาวิหาร อำเภอไชยา ก่อนถึงสุราษฎร์ธานี 54 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ สร้างในสมัยศรีวิชัย มีอายุกว่า 1,200 ปีมาแล้ว ภายในวัดมี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไชยา จัดแสดงประติมากรรมศิลาและสำริด ที่พบในบริเวณเมืองเก่าไชยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไชยา ตั้งอยู่ที่วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร ตำบลเวียง อำเภอไชยา เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประเภทประวัติศาสตร์และ โบราณคดี อาคารหลังแรกด้านหน้าจัดแสดงประติมากรรมศิลาและลัทธิที่ค้นพบในเมืองไชยาเก่า ได้แก่ เทวรูปพระนารายณ์ พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร สุนนอาคาร ที่สอง เป็นที่จัดแสดงหลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี สุโขทัย อยุธยา นอกจากนี้ยังจัดแสดงงานประณีตศิลป์ต่างๆ อีกมากมาย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไชยา เปิดบริการตั้งแต่วันที่ 09.00-16.00 น. ปิดวันจันทร์ วันอังคาร ส่วนค่าบริการเข้าชม ชาวไทย 5 บาท ชาวต่างประเทศ 10 บาท

- หมู่บ้านพุมเรียงและแหลมโพธิ์ อยู่ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 7 กิโลเมตร ผ้าไหมพุมเรียงเป็นผ้าไหมยกด้นเงิน หรือด้นทองสวยงาม เป็นสินค้าพื้นเมืองที่มีชื่อของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เลยจากหมู่บ้านไป 2 กม. ตามเส้นทางพุมเรียง-ชายทะเล จะถึงแหลมโพธิ์ชายทะเลที่นาเที่ยวแห่งหนึ่งของตำบลพุมเรียง จากตัวเมืองสุราษฎร์ธานีใช้บริการรถโดยสารในเส้นทาง สายสุราษฎร์-ระนอง หรือ สุราษฎร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธานี-ชุมพร จากตัวเมืองไชยาใช้บริการรถโดยสารประจำทางสายไชยา-ชุมพรเรียง

5.1.1.2 การเดินทาง

จากตัวเมืองสุราษฎร์ธานี ใช้เส้นทางหลวงหมายเลขที่ 41 ประมาณ 50 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายบริเวณ ก.ม. ที่ 134 จะถึงสวนโมกขพลาราม ส่วนวัดพระบรมธาตุไชยา- ราชวรวิหารตั้งอยู่ห่างจากสวนโมกขพลาราม 3 กิโลเมตร สำหรับรถโดยสารประจำทางที่ผ่านมาแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้แก่ รถโดยสารสายสุราษฎร์ธานี-ระนอง และสุราษฎร์ธานี-ชุมพร นอกจากนี้ยังมีรถแท็กซี่บริการในเส้นทางสุราษฎร์ธานี-ไชยา อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

การศึกษาอาคารตัวอย่าง

6.1 กรณีศึกษาอาคารตัวอย่างในประเทศ

6.1.1 ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภาคเหนือ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. เพื่อการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำหรับผู้ติดยาเสพติดให้โทษ 17 จังหวัด ของภาคเหนือ

2. ให้การอบรมศึกษาและให้ความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดในหมู่ประชาชน และเยาวชนทั่วไป

3. ทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับการติดยาเสพติด และแนวทางบำบัดตลอดจนผลดีของการบำบัดรักษา

4. พัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น ชนกลุ่มน้อยและชาวเขา

5. เป็นสถานที่สำหรับพิสูจน์สารเสพติดที่สถานตำรวจต่างส่งมาให้พิสูจน์การแบ่งส่วนราชการ

ศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติดภาคเหนือได้แบ่งส่วนราชการเป็น 5 ฝ่าย

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. ฝ่ายเภสัชกรรม
3. ฝ่ายแรกจับและติดตามผล
4. ฝ่ายถอนพิษยา
5. ฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพ

อัตรากำลัง

1. แพทย์	2	อัตรา
2. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	1	อัตรา
3. เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	อัตรา
4. เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	1	อัตรา
5. เภสัชกร	1	อัตรา
6. ผู้ช่วยเภสัชกร	1	อัตรา
7. เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด	2	อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.	พยาบาลอาชีพ	3	อัตรา
9.	เจ้าหน้าที่พยาบาล	10	อัตรา
10.	พยาบาลเทคนิค	8	อัตรา
11.	โภชนาการ	1	อัตรา
12.	ผู้ช่วยเหลือคนไข้	7	อัตรา
13.	ลูกจ้างประจำ	37	อัตรา
14.	นักการภารโรง	1	อัตรา
15.	รปภ.	6	อัตรา
16.	คนงาน	11	อัตรา
17.	คนครัว	4	อัตรา
18.	พนักงานขับรถยนต์	2	อัตรา
19.	ช่างทอ	1	อัตรา
20.	พนักงานซักฟอก	4	อัตรา
	รวม	68	อัตรา
ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล			
	เตียงทั้งหมดของโรงพยาบาล	120	เตียง
	- เตียงสำหรับผู้ป่วยถนอนพิเศษ	30	เตียง
	- เตียงสำหรับผู้ป่วยฟื้นฟูสมรรถภาพ	90	เตียง
1.1	เตียงผู้ป่วย/แพทย์/คน	60	เตียง
1.2	เตียงผู้ป่วย/จำนวนพยาบาล	40	เตียง
1.3	เตียงผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่ทั้งหมด	1.76	เตียง
1.4	จำนวนเตียงผู้ป่วยเข้ารับการรักษา/เจ้าหน้าที่อาสาสมัคร	15	เตียง
1.5	อัตรการครองเตียง (BED Occupancy Rate)	63.95	เตียง
1.	จำนวนผู้ป่วยนอกรวมทั้งสิ้น	2,401	ราย
1.1	ผู้ป่วยนอกฝ่ายยาเสพติด	2,329	ราย
	- ผู้ป่วยใหม่	1,190	ราย
	- ผู้ป่วยเก่า	411	ราย
1.2	ผู้ป่วยนอกฝ่ายอื่นๆ	72	ราย
2.	จำนวนผู้ป่วยโรงพยาบาลกลางคืน	-	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.	จำนวนเฉลี่ยผู้ป่วยนอกมารับการรักษาในแต่ละวัน	33	ราย
4.	ผู้ป่วยในรับจริง (ผู้ป่วยยาเสพติดให้โทษ)	1,601	ราย
5.	จำนวนผู้ป่วยจำหน่าย	1,518	ราย
6.	จำนวนตายทั้งหมด	-	ราย
7.	จำนวนวันโดยเฉลี่ยที่ผู้ป่วยอยู่ในโรงพยาบาล (Average Length of Stay)	12.71	วัน
8.	การรักษาทางยา	768	ราย
9.	การรักษาทางใจ	581	ราย
10.	การฟื้นฟูสมรรถภาพ		
	- การบำบัดกลุ่ม	267	ราย
	- อาชีวบำบัด	133	ราย
	- เกษตรกรรมบำบัด	133	ราย
	- บันเทิงบำบัด	48	ราย
11.	จำนวนผู้ป่วยเตรียมการก่อนรักษา	2,401	ราย
12.	จำนวนให้คำปรึกษาแก่ครอบครัว	1,601	ราย
13.	การตรวจทางห้องทดลอง	596	ราย
	- เลือด	293	ราย
	- ปัสสาวะ	293	ราย
	- อุจจาระ	2	ราย
	- หนอง	1	ราย
	- เสมหะ	7	ราย
14.	การตรวจพิสูจน์สารเสพติด	64	ราย
15.	การตรวจพิสูจน์ผู้ต้องสงสัยเสพติด	687	ราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 กรณีศึกษาอาคารตัวอย่างในประเทศ

6.2.1 โรงพยาบาลธัญญารักษ์

ที่ตั้ง : ถนนวิภาวดีรังสิต ต.ประชาธิปไตย อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี

1. ข้อมูลโรงพยาบาล

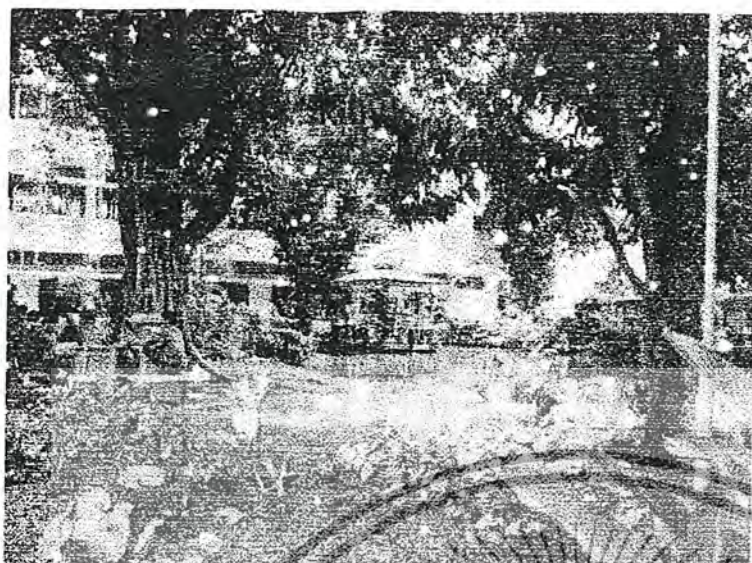
โรงพยาบาลธัญญารักษ์เป็นโรงพยาบาลเฉพาะโรค คือ มีหน้าที่ในการบำบัดรักษาการติดยาและสาร

เสพติดให้โทษ เป็นหน่วยงานส่วนกลาง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 216 ไร่ ถือเป็นโรงพยาบาลหลักของกระทรวงสาธารณสุขในด้านการบำบัดรักษาการติดยาและสารเสพติดให้โทษแก่ประชาชนทั่วประเทศอีกด้วย เป็นโรงพยาบาลที่มีบริการบำบัดรักษาแบบประเภผู้ป่วยนอกและใน มีเตียงรับผู้ป่วยภายใน 400 – 560 เตียง โดยมีการให้บริการบำบัดรักษาครบทุกขั้นตอน คือ การเตรียมการก่อนการรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการติดตามผลหลังการรักษา ตลอดจนมีบ้านกึ่งวิถีบำบัดรักษา ช่วยเหลือผู้ติดยาและสารเสพติดที่ไม่สามารถกลับสู่สังคมปกติได้และนอกจากนี้ยังมีโรงฝึกอาชีพช่างเย็บผ้า และมีโรงเรียนในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้ความรู้แก่ผู้ป่วยควบคู่ไปด้วย

โรงพยาบาลธัญญารักษ์ มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ รวม 10 โครงการคือ

1. โครงการบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติดให้โทษ และโรคพิษสุราเรื้อรัง
2. โครงการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
3. โครงการศูนย์โรคแทรกซ้อนของยาเสพติด
4. โครงการศูนย์ศึกษาฝึกอบรม วิจัย ค้นคว้ายาเสพติดให้โทษ
5. โครงการศูนย์ตรวจพิสูจน์สารและสิ่งเสพติดของกระทรวงสาธารณสุข
6. โครงการรณรงค์ศึกษาและสาธารณสุขชุมชน ป้องกันยาเสพติดให้โทษ (หน่วยเคลื่อนที่)
7. โครงการติดตามผลการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด
8. โครงการบำบัดรักษาโรคต่างๆไปผู้ป่วยนอก
9. โครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดด้วยธรรมะและสมาธิ
10. โครงการป้องกันยาเสพติดให้กับเยาวชน ร่วมกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หน่วยเคลื่อนที่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6-2

แสดงการจัดภูมิทัศน์นี้ให้มีความร่มรื่นในบริเวณพักผ่อน เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีและมีผลดีต่อสภาพจิตใจของผู้ป่วย บริเวณนี้เป็นส่วนภายในรั้ว บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าถึงได้

แนวความคิดในการออกแบบประโยชน์ใช้สอย อาคารในส่วนของการบำบัดรักษาที่ต้องติดต่อกันตามหน้าที่ใช้สอย คือ ในส่วนของอาคารอำนวยความสะดวกที่พักและอาคารกิจกรรมของผู้ป่วยจะมีทางเดิน cover way เชื่อมต่อกัน และจะค่อนข้างมีการปิดล้อมมากกว่าส่วนอื่น ๆ เนื่องจากมีความต้องการในเรื่องของ security ทำให้การจัดพื้นที่ค่อนข้างกระชับเป็นกลุ่มก้อน ส่วนอาคารอื่นๆก็จะอยู่กระจายออกไปตามพื้นที่

ภาพที่ 6-3

แสดงทางเข้าสู่ส่วนภายในโครงการ จะมีการรักษาความปลอดภัยอย่างแน่นหนา และต้องมีเจ้าหน้าที่ตรวจทางผ่านเข้า-ออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6-4
บริเวณที่พักคอย
ของญาติ จะ
แยกออกอยู่นอก
รั้วของส่วนผู้
ป่วย เพื่อเป็น
มาตรการในการ
รักษาความ
ปลอดภัย โดย
การใช้ตัวอาคาร
สร้างส่วนปิด

ภาพที่ 6-5
แสดงการนำแสงธรรมชาติ
มาใช้ในส่วนต่างๆของ
อาคารที่มีช่องพาดกว้าง
ในภาพเป็นส่วนกลางที่ใช้
ในการประกอบกิจกรรม
นันทนาการในร่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6-6

แสดงการป้องกันในส่วนที่พักผู้ป่วย
ในของโครงการ บริเวณหน้าต่างยังมี
กรงเพื่อป้องกันกรรหลบหนี

ภาพที่ 6-7

การป้องกันสำหรับ
เจ้าหน้าที่

แนวความคิดในการออกแบบรูปทรงสถาปัตยกรรม

ลักษณะอาคารส่วนใหญ่จะเป็นอาคารขนาดเล็ก สูงประมาณ 2 -3 ชั้น ในแต่ละอาคารก็
จะ

เป็นแผนก 1 แผนก และเน้นการจัดผังบริเวณเป็นแบบของกลุ่มอาคาร ให้แต่ละอาคารสอดแทรก
ไปกับภูมิสถาปัตยกรรม และมีทางเดินเชื่อมอาคารส่วนต่างๆเข้าด้วยกัน แต่ส่วนใหญ่แล้วก็จะเป็น
อาคารขนาดเล็กๆวางกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ ลักษณะของอาคารจะมีลักษณะความเป็นอาคารแบบ
Tropical จากการยื่นชายคายาว และมีแผงกันแดดรอบอาคาร ในส่วนอาคารที่พักของผู้ป่วยจะ

เน้นการระบายอากาศตามธรรมชาติ มีได้ถุนโล่งใช้เป็นพื้นที่ทำกิจกรรม และมีชั้นบนเป็นที่พัก รูป
แบบสถาปัตยกรรมจะมีความแตกต่างกันบ้างตามยุคสมัย เพราะมีการสร้างขึ้นในคนละช่วงเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอาคารเรียนของอาคารศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัน แต่เนื่องจาก scale ของอาคารแต่ละหลังมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับขนาดของโครงการทั้งหมด ภาพรวมของโครงการจึงมีความกลมกลืนกัน ยกเว้นแต่อาคารหลังใหม่ที่เพิ่งสร้างเสร็จที่ใช้เป็นส่วนบริหารและศูนย์ข้อมูลยาเสพติดที่มีลักษณะรูปแบบต่างไปจากอาคารอื่นๆมาก ประกอบกับ scale ของอาคารมีขนาดใหญ่ สูงประมาณ 6 ชั้น ทำให้โดดเด่นออกมาจากอาคารอื่นๆ

ภาพที่ 6-8

แสดงอาคารสำหรับผู้บำบัด
หญิง เป็นอาคารเล็กๆแยก
ออกจากอาคารผู้บำบัดชาย
อย่างสิ้นเชิง

แนวความคิดในการออกแบบเทคโนโลยีอาคาร

อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดเล็ก สูง 2 - 3 ชั้น และส่วนใหญ่จะเป็นอาคารเก่า มียกเว้นเพียงในส่วนอาคารใหม่ที่เพิ่งสร้างขึ้น จึงไม่ค่อยมีการเน้นระบบเทคโนโลยีเท่าไรนัก

--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 กรณีศึกษาอาคารตัวอย่างในต่างประเทศ

6.3.1 IWATE REHABILITATION CENTER

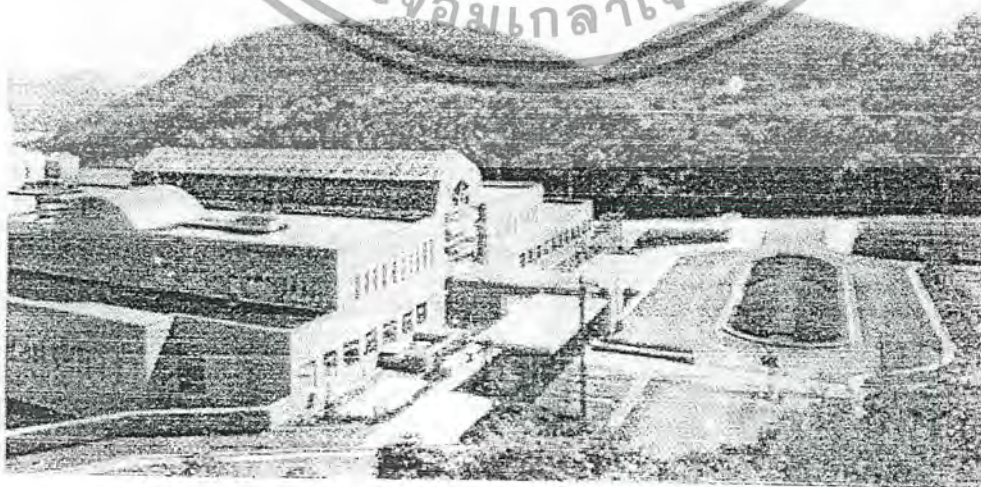
ที่ตั้ง	:	SHIZUKUISHI TOWN , IWATE , JAPAN
ประเภท	:	REHABILITATION
พื้นที่โครงการ	:	30,003 ตร.ม.
โครงสร้าง	:	คอนกรีตเสริมเหล็ก

เป็นโครงการบำบัดและพักฟื้นผู้ป่วยทางสมอง ประกอบไปด้วยส่วนบำบัดรักษา OUT PATIENT, ส่วนที่พักผู้ป่วย, LAB และที่ทำการแพทย์

บทวิเคราะห์

แนวความคิดในการวางผัง

มีการแยกอาคารออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนคลินิก และที่พักผู้ป่วยภายใน มีทางเดินเชื่อมต่อกัน มีการจัดวางอาคารตรงกลาง site มีมุมมองได้รอบทิศทาง มีการคิดเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี มีที่ว่างมาก การจัดพื้นที่จะเน้นเรื่องการใช้งานเป็นหลัก ดังรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 6-9 แสดงมุมมองของทั้งโครงการ

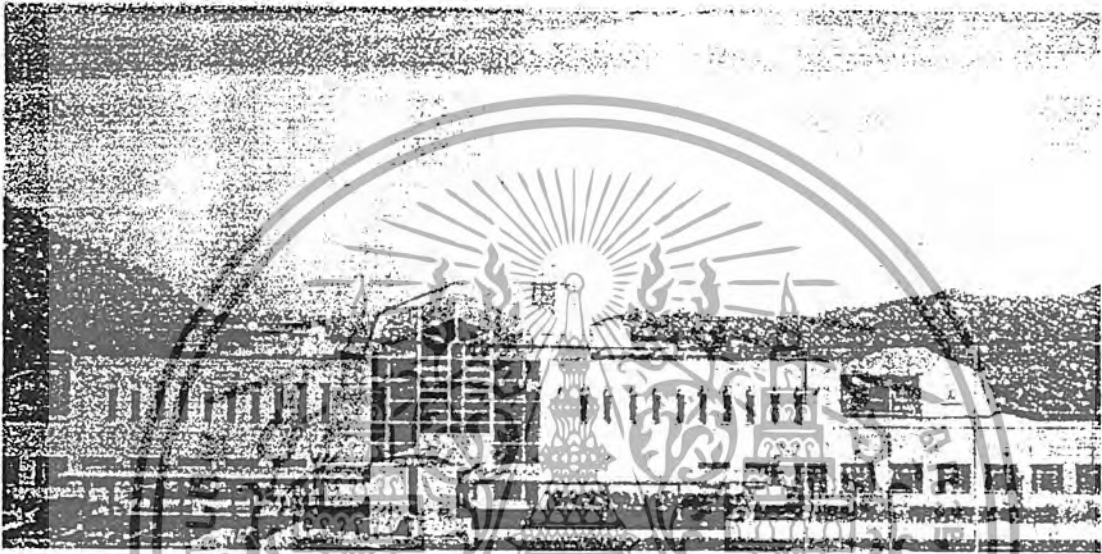
รูปที่ 6-10
แสดงผังรวมของโครงการ จะเห็นได้ว่ามีการจัดส่วนที่พักและส่วนคลินิคให้แยกออกจากกัน เพื่อสร้างความเป็นสัดส่วนและความเป็นส่วนตัวแก่ผู้พักอาศัยในโครงการ

2. Ward	9. Dining/Day-room
3. Atrium	10. Nurse station
4. Out-patient dept.	11. Administration Dept.
5. Laboratory	12. Operating Theater
6. Rehabilitation dept.	13. Training Room
7. Occupation Therapy Room	14. Archive for Medical Records
8. Physical Therapy Room	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ส่วนหนึ่งเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

ลักษณะอาคารมีความเรียบง่าย เน้นทิศทางในแนวนอน ตัวอาคารแผ่ราบและมีลักษณะการเน้นพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารมากกว่าภายนอก โดยเฉพาะบริเวณ atrium และส่วนกายภาพบำบัดที่มีการใช้ skylight และมีผนังกระจกด้านหน้าเพื่อให้มีแสงธรรมชาติเข้ามา มีส่วนโดมที่เป็น skylight ที่เป็นส่วนสร้าง character ให้กับอาคาร

รูปที่ 6-13 แสดงมุมมองภายนอกของอาคาร

รูปที่ 6-14 แสดงรูปตัดของอาคารหลัก

แนวความคิดในการออกแบบระบบเทคโนโลยีอาคาร

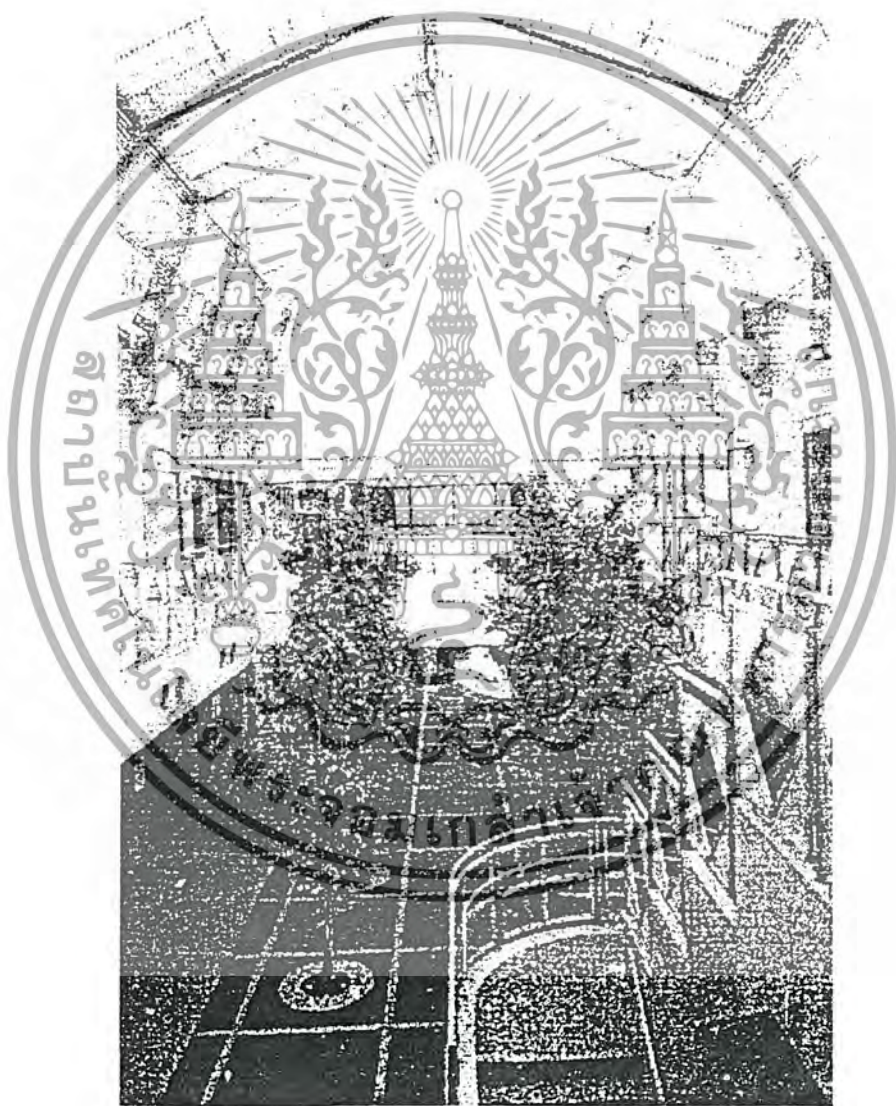
มีการใช้แสงธรรมชาติเข้ามาในอาคารในส่วนของ atrium และห้องกายภาพบำบัด ทำให้มีความสว่างที่เพียงพอและประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มอุณหภูมิภายในอาคารให้เกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ในเชิงพาณิชย์ เมื่อผู้เขียนได้ยื่นเอกสารนี้ไปขอรับการพิจารณาเพื่อขอรับสิทธิบัตรแล้ว เอกสารนี้ยังคงเป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ในเชิงพาณิชย์

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการออกแบบเพื่อประโยชน์ใช้สอย

เนื่องจากผู้ป่วยส่วนใหญ่โดยเฉพาะผู้ป่วยในจะเป็นผู้สูงอายุ การจัด circulation จึงเน้นให้มีความสะดวกตรงไปตรงมา ชัดเจน จะเน้นเส้นทางการสัญจรที่แน่นอนเป็นหลัก ทำให้อาคารออกมาเป็นแนวราบ เป็นอาคาร 3 ชั้น แต่อยู่เหนือทางเดินแค่ 2 ชั้น มีการจัดพื้นที่ตรงกลางที่โถงทางเข้าเป็น atrium โปรงโถง ใช้เป็นที่เอนกประสงค์โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวที่ออกนอกอาคารไม่ได้

รูปที่ 6-12 แสดงบริเวณภายในอาคาร จะเห็นได้ว่าการนำแสงธรรมชาติมาใช้ได้อย่างเต็ม

ที่ และมีการปลูกต้นไม้เพื่อสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่นภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

อิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ

7.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบของโครงการ

ข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรม คือ ข้อมูลที่มีผลต่อการออกแบบโครงการ โดยในกรณีนี้จะกล่าวถึงเฉพาะในส่วนของ โรงพยาบาลและสถานฟื้นฟูสภาพจิตใจ โดยเลือกศึกษาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการเท่านั้น

การศึกษาเทคนิคที่ใช้ในการออกแบบสถานบำบัดและพักฟื้น

การศึกษาหลักการจัดห้อง Hospice

ในสถาปัตยกรรมแบบ Health Care นี้ ควรออกแบบให้มีลักษณะธรรมดา เพื่อให้คนหลายประเภทใช้ร่วมกันได้ เพราะผู้ใช้โครงการก็คือผู้ป่วยและครอบครัว ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ และทั้งนี้เวลาทำการออกแบบควรให้ความสำคัญ และฟังความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เพราะเป็นผู้ใช้โครงการระยะยาว

การออกแบบ Hospice ให้มีความรู้สึกเป็นแบบครอบครัวเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ป่วย, ครอบครัว และเจ้าหน้าที่ต้องการ ควรมีพื้นที่ร่วมกันเป็นแบบครอบครัว มีที่นั่งพักผ่อน ที่ปรุงอาหาร มีการติดต่อกับธรรมชาติภายนอกได้ รวมถึงการออกแบบสภาพแวดล้อมต่างๆ เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความรู้สึกคุ้นเคยเป็นเจ้าของในสถานที่นั้นๆ ในเกิดความรู้สึก "Sense of place" ซึ่งของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน ควรมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของผู้ป่วยแต่ละคน เพื่อให้แต่ละคนมีโอกาสประดับตกแต่งของใช้หรือของที่ระลึกส่วนตัวเพื่อระลึกถึงความทรงจำในอดีต

ความรู้สึกแบบ Family space, พื้นที่พักผ่อน ผ่อนคลายและส่วนบริการด้านอาหารเป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้ ส่วนที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆ เช่น ห้องสวดมนต์ ห้องทำสมาธิ และการติดต่อกับสภาพแวดล้อมภายใน ธรรมชาติก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน รวมถึงการออกแบบสภาพแวดล้อมของผู้ป่วย ระหว่างสิ่งของต่างๆ ให้เขามีความรู้สึกเป็นเจ้าของในสถานที่นั้น "Sense of place" ซึ่งของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน ควรมีการแบ่งเขต และอนุญาตให้มีการประดับตกแต่งของใช้ส่วนตัวของแต่ละคน ไม่ว่าจะ เป็น ช้างของเครื่องใช้, รูปภาพ เพื่อระลึกถึงคนและความทรงจำในอดีต

การออกแบบควรมีทางเลือกเหล่านี้ สะดวกสบาย, ส่วนตัว, มีพื้นที่ส่วนรวมของสังคม, มีอาหารการกิน และมีความดึงดูดความสนใจต่างๆ เช่น มีกิจกรรมมาเบี่ยงเบนความสนใจ

ควรมีที่เงียบสงบและส่วนตัวสำหรับครอบครัวและเจ้าหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วย ซึ่งการจัดห้องต่างๆภายใน Hospice มีรายละเอียดดังนี้

ห้องสวดมนต์

สามารถใช้ได้กับทุกศาสนาและลัทธิ มีบรรยากาศของความศักดิ์สิทธิ์เหมือนกัน ควรมีการจัดแสงสว่างที่ปรับได้ มีความเงียบสงบ จะมีตู้เก็บหนังสือทางศาสนาและอยู่เกือบเป็นส่วนกลางของสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมทั้งหลาย ใกล้ห้องประชุม, ห้องสมุด และห้องหัวหน้าพยาบาล สามารถมองออกไปเห็นสวนภายนอก และมีห้องเล็ก (Antechamber) พร้อมทั้งนั่งแยกจากทางเดินและสามารถทำพิธีทางศาสนาได้

สวนภายใน (Indoor Garden)

Hospice ควรมีไม้ประดับและสวน อาจให้ครอบครัวผู้ป่วยพาเด็กและสัตว์เลี้ยงมาได้ด้วย บางแห่งมีสวนนก มีสถานรับเลี้ยงเด็กตอนกลางวัน

เชื่อกันว่าสัตว์เลี้ยงทำให้ความเครียดลดลง โดยเฉพาะสัตว์ที่สามารถอุ้มลูกคล้ำได้ สัตว์ที่ดูอาจเก็บไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ทางหน้าต่าง ไม้ประดับภายในเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าไม่สามารถตัดแปลงให้มีหน้าต่างได้ อาจมีการดัดแปลงให้เป็นเรือนกระจกปลูกต้นไม้ติดกับห้องโถง ห้องนั่งเล่น ห้องอาหารหรือห้องนอน ในตึกสูงอาจจัดให้มีสวนบนหลังคา (Roof Garden) ในชั้นที่อยู่ต่ำลงไป และให้ได้รับแสงแดด บางแห่งจัดเป็นระเบียงยื่นออกไป เพื่อให้มีบรรยากาศคนนอกบ้าน

สวนภายนอก (Out Door Garden)

ปกติทุกห้องใน Hospice จะมีสวนติดต่อกับภายนอกได้

ห้องพักผู้ป่วย

เป็นบริเวณที่มีทั้งที่เป็นส่วนตัวและส่วนรวมร่วมกัน โดยแบ่งเป็น

- ห้องเดี่ยว ซึ่งมักเป็นหน่วยที่รักษาผู้ป่วยอาการสาหัส การจัดเตียงแบบทะแยงมุมเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ห้องเดี่ยวมีความหมายกับผู้ป่วยที่ต้องการความเป็นส่วนตัว

ห้องผู้ป่วยควรออกแบบให้กว้างพอที่จะเคลื่อนย้ายคนไข้ได้ Furniture และอ่างล้างหน้าควรหลบไม่ให้เกะกะทางเดิน ประตูต้องกว้างพอที่จะขนย้ายเตียงได้ มีราวจับคนพิการที่พื้นผิวไม่ลื่น และอุปกรณ์ช่วยเหลืออื่นๆ ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เพื่อให้ผู้ป่วยไปไหนมาไหนเองได้โดยไม่ต้องมีใครช่วย ผู้ป่วยจะไม่รู้สึกว่าคุณทอดทิ้ง มีวิวที่สามารถมองเห็นจากเตียงได้ แต่ห้องพักเดี่ยวนี้อาจไม่เหมาะสมกับผู้ป่วยในบางกรณี ต้องผ่านการพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องรวม มีโอกาสให้ผู้ป่วยได้มีส่วนร่วมกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นมากขึ้น โดยคำนึงถึงการสื่อสารมากกว่าความเป็นส่วนตัว มีการแก้ปัญหากรณีหนึ่ง คือ การจัดเตียงแบบ Toe-to-Toe Bed ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยสนทนากันได้ง่ายขึ้น

ซึ่งมีการจัดภายในห้องโดยสรุปได้ ดังนี้

- มีที่ว่างรอบเตียง โดยเฉพาะที่หัวเตียง มีโต๊ะและเก้าอี้ที่สามารถโยกย้ายได้ ตั้งเตียงให้มีความเป็นส่วนตัวและสะดวก วางของให้มองเห็นและหยิบได้ง่าย

- สามารถมองจากภายนอกได้ และอยู่ไม่ห่างจากโต๊ะพยาบาล ไม่เกิดความรู้สึกถูกละทิ้ง ละเลย

- มีแสงสว่างมากพอที่จะมองเห็นบริเวณภายนอกหรือมองเห็นบริเวณเรือนกระจกปลูกต้นไม้ได้

- มีอ่างน้ำและที่เก็บของส่วนตัว

ห้องที่มีเสียงดัง (Noisy Room)

ห้องที่มีเสียงดัง หรือมีพื้นที่กิจกรรมเป็นกลุ่ม ควรจะมีขนาดใหญ่พอที่จะจัดรวมผู้ป่วย และครอบครัวให้รวมทำกิจกรรมร่วมกันได้ ขนาดควรไม่ต่ำกว่า 18 ตร.ฟุต/ผู้ป่วย เพิ่มด้วยพื้นที่ Seating สำหรับ Staff และครอบครัว มีการจัดความสัมพันธ์กำหนดทิศทาง Outdoor – Indoor สามารถมองเห็นวิวและทางเข้าได้

Activity Areas

สามารถเป็นพื้นที่เข้ากันได้ ห้องทานอาหาร ห้องกลางแจ้ง และห้องกิจกรรมภายใน จะตั้งอยู่ตลอดทั้ง Unit

Community Areas

- Multipurpose Areas

- Dining Areas

- Day Rooms

ห้องเหล่านี้ต้องการพื้นที่จัด Furniture เป็นกลุ่มสำหรับหน้าที่ใช้สอยที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัว ส่วนรวมขึ้น มีการใช้อุปกรณ์ที่ปรับเปลี่ยนได้ เช่น ชั้นส่วนที่เคลื่อนย้ายได้, ต้นไม้, ฉากกันเสียง เป็นต้น

ที่ทำงานของพยาบาลและผู้ร่วมงาน

คือ ที่ทำงานของพยาบาลรวมทั้งที่พักผ่อน ห้องแต่งตัว ห้องน้ำและห้องเก็บของ ที่ทำงานพยาบาลควรอยู่ที่ในที่ที่ผู้ป่วยสามารถมองเห็นได้ และควรออกแบบให้เรียบง่ายไม่ดูเด่นจนรบกวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาห้องหรือองค์ประกอบที่มีในโครงการ

ส่วนห้องอาหาร

ระบบการบริหารอาหารในโภชนาการ โดยทั่วไปมี 4 แบบคือ

1. แบบจัดเป็นร้านอาหาร

คือ การจัดแบ่งบริเวณจำหน่ายอาหารภายในห้องอาหารออกเป็นร้านๆ แต่ละร้านจะมีบริเวณประกอบอาหาร และบริเวณขายอาหารของตนเอง การให้บริการอาหารโดยวิธีสั่งอาหารแล้วจะมีคนบริการจัดส่งอาหารให้ถึงที่ การบริการโดยวิธีนี้จะสะดวก เมื่อมีร้านจำหน่ายน้อยและผู้ใช้บริการน้อย

2. แบบจัดของเป็นช่องๆ

คือ การแบ่งเป็นบริเวณจำหน่ายอาหาร ภายในห้องอาหาร ออกเป็นช่องๆ จำหน่ายอาหารที่สำเร็จแล้ว โดยอาจมีประกอบอาหารเล็กๆ น้อยๆ และมีบริเวณล้างจานอยู่ด้านหลัง ของช่องจำหน่ายอาหาร การใช้บริการระบบนี้ ผู้ใช้บริการจะต้องช่วยตนเอง ในการเดินซื้ออาหารและชำระเงิน

3. แบบจัดเป็น CAFETERIA

เป็นระบบบริการอาหาร โดยให้ผู้ใช้บริการทุกคนช่วยตนเอง โดยจัดเป็นเคาน์เตอร์จำหน่ายอาหาร ผู้ใช้บริการจะต้องเข้าแถวเดินรับอาหารจากเคาน์เตอร์ พร้อมทั้งชำระเงินที่ปลายสุดของเคาน์เตอร์

ในคาเฟ่ที่เรียจะมีเคาท์เตอร์สำหรับเสิร์ฟอาหาร ซึ่งจะเป็เครื่องกั้นระหว่างครัวกับส่วนรับประทานอาหาร การบริการอาหารเป็นแบบผูกขาดในการให้บริการ อาหารทุกอย่างจะอยู่ในความรับผิดชอบของผู้เป็นเจ้าหน้าที่ที่เป็ผู้จัดการคาเฟ่ที่เรีย ดังนั้น ครัวจึงต้องมีขนาดใหญ่พอที่จะประกอบอาหารทุกชนิด การใช้บริการเริ่มด้วยผู้ใช้บริการหยิบถาดใส่อาหารเวียนไปตามช่องรับประทานอาหารแต่ละชนิดที่ต้องการ แล้วชำระเงินที่แคชเชียร์ จึงยกถาดไปยังโต๊ะเครื่องปรุง รับช้อนช่อมักว่น้ำ แล้วจึงเลือกทานที่รับประทานอาหาร เมื่อเสร็จแล้วต้องนำภาชนะและเครื่องใช้ไปวางยังที่ที่กำหนด

การจัดการบริการระบบนี้จะประหยัดเวลา แรงงาน สะดวกสบายแก่ทุกฝ่าย โต๊ะอาหารไม่เกะกะ และไม่วุ่นวายในการเลือกซื้อ สามารถให้บริการอาหารได้ที่ละมากๆ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยดี

4. การจัดแบบ CANTEEN

การบริการแบบนี้ไม่มีการจำหน่ายอาหารหนักและเป็นเวลา แต่จะเป็นอาหารว่างและเครื่องดื่มจำหน่ายตลอดวัน ภายใน Canteen จะมีที่ขายอาหารที่เก็บของและอุปกรณ์ที่สามารถปรุงอาหารง่ายๆ ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบริการวิธีนี้เหมาะสำหรับกลุ่มคนที่มีจำนวนไม่มาก และมาใช้บริการไม่จำกัดเวลา จากการพิจารณาระบบการจัดการบริการทั้ง 4 แบบ แล้ว ในโครงการนี้จึงเลือกใช้การจัดแบบ CAFETERIA เพราะสามารถสนองความต้องการของผู้ใช้โครงการได้ดีที่สุด โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

1. ภายในบริเวณโครงการ ยังขาดร้านอาหารที่จะให้บริการแก่เจ้าหน้าที่และผู้ใช้โครงการอื่นๆ
2. การบริการระบบนี้สามารถให้บริการอาหารได้ที่ละหลายๆคน และมีระเบียบ
3. ประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน และให้ความสะดวกสบายแก่ทุกฝ่าย
4. ง่ายต่อการควบคุมดูแล

การพิจารณาตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม

เนื่องจากส่วนห้องอาหารนี้ จะเป็นศูนย์กลางที่ให้บริการแก่ผู้ใช้โครงการทุกประเภท ดังนั้นการจัดวางตำแหน่งที่ตั้งของห้องอาหารจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อความเหมาะสมและความสะดวก ตำแหน่งของห้องอาหารไม่จำเป็นต้องอยู่ศูนย์กลาง แต่ควรอยู่ในตำแหน่งที่ทุกคนสามารถไปถึงได้อย่างสะดวกทั้งจากตึกอำนวยการ อาคารที่พักผู้ป่วย อาคารวิจัย จากส่วนบริการต่างๆ และอยู่ในทำเลที่เหมาะสมในการรับประทานอาหารและพักผ่อน ต้องจัดให้มีการบริการที่สะดวกในการส่งของและอาหาร

สำหรับหลักในการพิจารณาเลือกที่ตั้งของห้องอาหาร จะแยกพิจารณาเป็นข้อๆ ดังนี้

1. ข้อพิจารณาในการเลือกที่ตั้งครัว
 - 1.1 ควรตั้งในบริเวณที่ไกลจากบริเวณที่คนส่วนใหญ่ต้องผ่านไปมา และไกลจากส่วนที่พักผู้ป่วย เพื่อป้องกันเสียงรบกวน
 - 1.2 อยู่ในบริเวณที่รถรับส่งของจะเข้าถึงได้ เพื่อสะดวกในการขนส่งของอาหารและขยะในแต่ละวัน
 - 1.3 ไม่ควรอยู่ด้านเหนือลมของอาคารที่มีช่องเปิดมากๆ เพราะจะทำให้กลิ่นอาหารกระจายไปรบกวนการทำงาน
2. ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของบริเวณห้องอาหาร
 - 2.1 ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่บุคคลทั่วไป และผู้ใช้อาคารส่วนใหญ่ สามารถไปถึงได้ง่าย
 - 2.2 เป็นบริเวณที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ แม้ว่าบริเวณอื่นของโครงการจะปิด
3. ข้อพิจารณาในการเลือกทิศทางการวางผังห้องอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 ทิศทางลม ทั้งครัวและห้องอาหาร ควรสร้างในด้านยาวขวางทางลมเพื่อระบายอากาศที่ดี และเป็นที่พักใจของพนักงานและผู้ให้บริการ

3.2 ทิศทางแดด จะต้องไม่รับแดดจนเกินไปเพราะจะเกิดความร้อนอบอ้าว ควรให้ด้านกว้างรับแดดน้อยกว่าด้านแคบอาคาร ควรมีชายคายาวพอสมควรเพื่อป้องกันแดดและฝน

ห้องสมุด (LIBRARY)

ห้องสมุดโดยทั่วไป ตามหลักสากลอาจแบ่งได้ตามวัตถุประสงค์การให้บริการที่ห้องสมุดให้แก่ผู้ใช้และประเภทของผู้ใช้เป็น 4 ประเภท

1. ห้องสมุดเฉพาะ (Special Libraries)
2. ห้องสมุดประชาชน (Public Libraries)
3. ห้องสมุดโรงเรียน (School Libraries)
4. ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (College University Libraries)

ห้องสมุดของส่วนงานวิจัย จัดอยู่ในประเภทของห้องสมุดเฉพาะประกอบด้วยหนังสือเฉพาะวิชาและหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องของยาสมุนไพร ห้องสมุดของโครงการมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการ หรือสถาบัน องค์กรต่างๆ ได้ศึกษาหาความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับยาสมุนไพร ห้องสมุดของโครงการมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้
- เพื่อเป็นแหล่งที่สามารถให้บริการตอบคำถาม และค้นคว้าเอกสารอ้างอิงได้รวดเร็ว ดังนั้นห้องสมุดของศูนย์ฯ จึงมีลักษณะดังนี้

1. มีบรรณารักษ์เป็นผู้ดูแลห้องสมุด และการดำเนินงานต่างๆ ของห้องสมุด
2. มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุด รับผิดชอบงานด้านการให้บริการ การจัดและซ่อมแซมหนังสือ
3. จัดโต๊ะสำหรับดูหนังสือเป็นลักษณะของ Booth เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการค้นคว้าจากลักษณะของห้องสมุดของศูนย์ฯ จึงมีการจัดแบ่งส่วนต่าง ดังนี้

1. ฝ่ายบริการสาธารณะ ประกอบด้วย
 - 1.1 โถงทางเข้า
 - 1.2 จุดฝากของและควบคุมการเข้าออก
 - 1.3 บริเวณ ยืม-คืน หนังสือ
 - 1.4 บริเวณเครื่องถ่ายเอกสาร
2. ฝ่ายเผยแพร่วิชาการ ประกอบด้วย ส่วนบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
3. บริเวณตู้บัตรรายการ
4. บริเวณเก็บหนังสือ ซึ่งจะแบ่งตามประเภทของหนังสือ คือ
 - 4.1 วารสาร – เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.2 หนังสืออ้างอิง
- 4.3 หนังสือตำราต่างๆ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ
- 4.4 ห้องเก็บหนังสือเก่าและวารสารย้อนหลัง
5. บริเวณอ่านหนังสือ แบ่งออกเป็น
 - 5.1 บริเวณอ่านวารสาร
 - 5.2 บริเวณอ่านหนังสืออ้างอิง
 - 5.3 บริเวณอ่านตำราทั่วไป ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - 5.4 บริเวณ Booth สำหรับทำงานค้นคว้า - วิจัย
6. ส่วนของเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย
 - 6.1 ห้องทำงานเจ้าหน้าที่
 - 6.2 ห้องซ่อมแซม & เย็นหนังสือ
 - 6.3 ห้องเก็บของ

ข้อพิจารณาพื้นฐานในการออกแบบห้องสมุด

1. แสงสว่าง (Lighting)

สำหรับห้องสมุดควรเลือกใช้แสงสว่างที่เหมาะสมมีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีความสบายตา สำหรับแสงธรรมชาตินั้น เป็นแสงที่ไม่สามารถให้ความสว่างตามที่ต้องการ ดังนั้นการใช้แสงไฟฟ้าจะเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่คนมักใช้ในการออกแบบห้องสมุดทั่วไป

การให้แสงสว่างภายในอาคาร มิได้พิจารณาเฉพาะความเข้มของแสงเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงคุณภาพดี และทิศทางของแสง รูปทรงของอุปกรณ์ให้แสงสว่างและการกระจายของแสงสว่างต่างก็มีผลต่อการออกแบบ และมีผลต่อหนังสือที่เก็บรักษา นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแสง (Contrast) และความจ้าของแสง (Glare) ที่จะมีส่วนต่อการอ่านหนังสือควรให้จุดที่อ่านหนังสือมีความสว่างแล้วค่อยๆ จางลงในบริเวณโดยรอบ อัตราความสว่างบนหน้าหนังสือกับโต๊ะที่ที่ดีที่สุด ประมาณความแตกต่าง 3.1 มากกว่า 5.1 ก็ไม่เหมาะสมสำหรับการอ่านในระยะยาว

2. โต๊ะรับ - จ่ายหนังสือ (Circulation Desk) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 2.1 จัดเตรียมเนื้อที่สำหรับการลงทะเบียนและออกบัตรให้ผู้อ่าน รวมทั้งการให้ยืมและการคืนหนังสือด้วย

- 2.2 ควบคุมการเข้าออกของผู้ยืมหนังสือ และผู้ใช้ห้องสมุด ให้เป็นไปด้วยความคล่องตัวและรัดกุม

- 2.3 เป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายให้บริการและสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบของโต๊ะจำหน่ายหนังสือ ที่เหมาะสมกับโครงการ คือ แบบอยู่ใกล้ประตู เข้า – ออก (Table near door type) เพราะเป็นงานบริการขนาดเล็กและมีผู้ใช้ไม่มากนัก

3. ชั้นวางหนังสือ (shelving)

การกำหนดขนาดและการวางผังชั้นหนังสือ มีความสำคัญมาก เพราะมีผลต่อความสูงของเพดาน ระบบโครงสร้างระบบไฟฟ้า และอุปกรณ์ห้องสมุดต่างๆ

4. ตู้เก็บบัตรรายการ (Card – Catalogue)

ตู้เก็บบัตรรายการ จะรวบรวมชื่อหนังสือ และตัวอย่างโดยแยกเป็นประเภทอย่างมีระเบียบ เพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหาหนังสือด้วยความสะดวกรวดเร็ว และจัดอยู่ในฝ่ายทะเบียนประวัติ

5. โต๊ะอ่านหนังสือ

เป็นครุภัณฑ์ที่สำคัญ ผู้ใช้ห้องสมุดจะต้องมีความสบายต่อการใช้โต๊ะหนังสือ ดังนั้น ขนาดของโต๊ะจะต้องมีการออกแบบให้มีความสะดวกสบายต่อการนั่งอ่าน

6. ตำแหน่งที่ตั้งของห้องสมุด (Location)

6.1 ต้องคำนึงทิศทางของแสงแดด ควรหลีกเลี่ยงด้านที่แสงจะส่องเข้ามาโดยตรง เพราะความร้อนจากแสงแดดสามารถทำให้หนังสือเกิดความเสียหายได้

6.2 ทิศทางลม ต้องนำมาพิจารณาประกอบโดยเฉพาะประเทศในแถบร้อน ซึ่งต้องการผ่อนคลายความร้อนอบอ้าว แต่ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงการป้องกันความชื้นด้วย

6.3 เสียงรบกวน (Noise) ควรหลีกเลี่ยงจากบริเวณที่คนส่วนใหญ่มักผ่านไปมา โดยทั่วไปเสียงที่พอจะยินยอมให้มีได้ประมาณ 40-50 เดซิเบลล์ ถ้ามากกว่านี้จะเป็นการรบกวนประสาทหู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อื่นมากเกินไป ห้องส่วนตัวของพยาบาลและผู้ร่วมงานควรมีที่ติดต่อกับภายนอก แต่อยู่ห่างจาก
ห้องพักผู้ป่วย

ห้องพักพยาบาล (Staff Retreat Room)

ห้องพักเจ้าหน้าที่บางแห่งเรียกว่า Scream Room จะต้องอยู่ใกล้กับ Staff Lounge และ
Locker แต่บางแห่ง Retreat Room อาจจะต้องใกล้กับบริเวณที่พักรักษาตัว เพื่อให้ Staff หรือครอบครัว
ไม่รู้สึกรู้สึกว่าตนละทิ้งหน้าที่ต่อผู้ป่วยไป แต่ก็ควรจะตั้งอยู่ไกลพอที่จะไม่มีใครรบกวนได้ ผู้ออก
แบบควรคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวโดยการติดตั้งจากกันทางเข้า – ออกในห้องส่วนตัว แต่การใช้
งานก็อาจจำเป็นต้องสะดวกลดน้อยลง

ครัวและห้องอาหาร

Hospice ควรมีที่ทำครัวเล็กๆ เพื่อที่ครอบครัวผู้ป่วยจะได้มาจัดเตรียมอาหารได้ เช่น มีที่คั้น
น้ำส้ม, ตู้เย็นเล็กๆ และห้องนี้ควรตั้งอยู่ใกล้ที่ทำงานของพยาบาล และควรมีที่เก็บอาหาร Hospice
ควรตั้งใกล้กับห้องครัวของโครงการเพื่อความสะดวก

การออกแบบทางเข้า – ออก และทางเดิน

ถ้าเป็นไปได้ควรให้อยู่ชั้นวางติดพื้นดิน แต่อย่างไรก็ตามควรออกแบบให้ดูเหมือนบ้าน ทาง
เดินควรกว้างพอและตกแต่งเหมือนบ้านเรือน

ทางออกควรมีทางหนีไฟเป็นสัดส่วน แยกต่างหากจากทางหนีไฟของอาคารทำการอื่นๆ
มีทางออกโดยตรงไม่ว่าจะอยู่ชั้นเดียวกัน หรือขึ้น – ลงด้วยลิฟท์ และควรจัดตกแต่งให้ดู

เป็นธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2 งานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

7.2.1 ระบบโครงสร้างและวัสดุ

เนื่องจากรูปแบบของโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี ควรมีความมีลักษณะภายในคล้ายคลึงกับบ้านและมีความสูงไม่มากนัก แต่ราบไปกับพื้นที่ ลักษณะของโครงสร้างจึงไม่ซับซ้อน ซึ่งพิจารณาโครงสร้างที่เหมาะสมกับลักษณะโครงการ ได้แก่

ระบบเสาและคาน สามารถพาดช่วงสั้น - ยาวได้ โดยมีเสารองรับเป็นช่วง ซึ่งสามารถทำการก่อสร้างได้ง่าย และสะดวกไม่มีความยุ่งยากในการทำงานก่อสร้าง ประกอบกับมีลักษณะเป็นระบบเดียวกับงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของชาวบ้านทั่วไป เหมาะสมกับส่วนของอาคารที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย เพราะเป็นระบบที่สามารถสร้างบรรยากาศของความเป็นบ้านได้

ระบบ Wide Span สามารถลดจำนวนเสาภายในพื้นที่ใช้สอยได้ เหมาะสมกับส่วนของอาคารที่ต้องการพื้นที่ใช้สอยมาก ในลักษณะกิจกรรมร่วมกัน เช่น โรงฝึกงานอาชีพบำบัด, โถงจัดแสดงงานนิทรรศการ เป็นต้น

วิเคราะห์วัสดุก่อสร้าง

พิจารณาจากความเหมาะสมกับสภาพร่างกายของผู้ป่วยที่บางรายอาจมีสภาพที่อ่อนแอกว่าปกติ การใช้วัสดุพื้นจึงควรเป็นแบบที่ไม่มีคมบาด แต่ควรทำความสะดวกได้ง่าย เช่น กระเบื้องยาง พื้นไม้ไม่ขัดเงา กระเบื้องดินเผา เป็นต้น

นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงความคงทนต่อสภาพใช้งานและสภาพภูมิอากาศ เหมาะสมกับระบบโครงสร้างและกลมกลืนกับบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ดังนั้นวัสดุที่เลือกใช้ในโครงการที่เป็นวัสดุหลัก คือ

- คอนกรีต สามารถเลือกลักษณะผิวได้หลากหลายส่วนใหญ่ใช้เป็นโครงสร้างหลักและตกแต่งในบางส่วน
- เหล็ก ใช้เป็นโครงสร้างเสริม เช่น โครงสร้างหลังคา โครงสร้างพาดช่วงกว้าง เป็นต้น
- อิฐ มีพื้นผิวและสีที่เป็นเฉพาะ ใช้ได้ทั้งโครงการและเป็นวัสดุตกแต่งที่มีลักษณะเฉพาะตัว

7.2.2 ระบบไฟฟ้า

การวางระบบไฟฟ้าภายในอาคารจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และประสิทธิภาพการใช้งานที่สูง โดยจะต้องสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าให้โครงข่ายได้ตลอด 24 ชั่วโมง

โดยทั่วไปใช้กระแสไฟของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งแบ่งพื้นที่การจ่ายกระแสไฟฟ้าออกเป็น ส่วนๆ ทางโครงการรับไฟฟ้ามาจากสถานีย่อย ซึ่งส่งกระแสไฟฟ้า 22 KV มายังโครงการ เนื่องจาก

โครงการนี้เป็นกึ่งสถานพยาบาลจำเป็นต้องใช้กระแสไฟฟ้าแรงสูง ดังนั้นจะต้องเดินสายแรงสูงเข้า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานวิศวกรรมเพื่อการศึกษาคำแนะนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องเครื่องผ่านหม้อแปลงไฟฟ้าออกเป็นไฟฟ้าแรงต่ำ โดยจัดให้เข้าหม้อแปลงไฟฟ้า 2 เครื่อง เครื่องแรกเป็นเครื่องแปลงไฟฟ้ากำลัง และอีกเครื่องหนึ่งเป็นเครื่องแปลงไฟฟ้าที่ให้แสงสว่าง นอกจากนั้นเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรือจากการใช้กระแสไฟฟ้า Overload จะต้องติดตั้งแผงควบคุมแยกระบบต่างๆ โดยเฉพาะ เช่น Air Condition Switchboard Power And Lighting Switchboard เป็นต้น ใน Switchboard แต่ละเครื่องจะต้องมี Main Circuit Breaker แยกควบคุมออกไปอีก และแต่ละชั้นของอาคารมี Branch Circuit Breaker แยกควบคุมแต่ละห้อง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุขัดข้อง Circuit Breaker จะตัดวงจรของบริเวณนั้นๆออกในทันที

ระบบจ่ายไฟฟ้าสำรอง

ไฟฟ้าฉุกเฉินเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการทำงานตามแผนกต่างๆภายในโครงการโดยเฉพาะส่วนบำบัดรักษา ในกรณีที่กระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเกิดขัดข้อง หรือกำลังต่ำกว่าการใช้งานปกติทางโครงการ ได้จัดเตรียมเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองไว้ 1 เครื่อง เรียกว่า Automatic Emergency Diesel Generator

โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. Continous Service เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเป็นแบบที่สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าที่ Rate Outlet โดยไม่จำกัดเวลา
2. Motor Starting Capability เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเป็นแบบที่สามารถ Start อุปกรณ์ไฟฟ้าที่เป็น Motor ได้
3. Automatic Transfer Switch จะทำงานเมื่อกระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดับ หรือกระแสไฟฟ้าตกลงต่ำกว่า 70% เป็นเวลา 3 นาที เครื่องกำเนิดไฟฟ้าจะเริ่มทำงานจนได้ประสิทธิภาพ 90 % วงจรจึงจะตัดเข้าสู่กระแสไฟฟ้าของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เมื่อกระแสของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกลับคืนสู่สภาพปกติแล้ว วงจรจะตัดเข้าสู่กระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และตัวเครื่องจะทำงานต่อไปอีก 5 นาที แล้วจึงหยุดทำงาน
4. Time Delay ช่วงเวลาที่เข้าไป นับตั้งแต่กระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดับลง จนกระทั่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่โครงการได้เต็มที่แต่ต้องไม่มากกว่า 10 วินาที นับรวม Time Delay 3 วินาที

ความต้องการพิเศษ

ในพื้นที่บางส่วนของอาคารมีอันตรายจากการระเบิดได้ เช่น ห้องเก็บสารเคมี ห้องทดลองวิจัย ซึ่งมี Gas ที่สามารถระเบิดได้ เช่น ไนตรัสออกไซด์ การเดินสายไฟฟ้าจึงควรพิจารณาให้ได้มาตรฐาน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สายไฟและ Outlet ของอุปกรณ์ไฟฟ้าของห้องเหล่านี้จะต้องอยู่เหนือพื้น 1.50 เมตร ภายในห้องควบคุมอุณหภูมิ

2. พื้นจะต้องใช้กระเบื้องหรือวัสดุที่เป็นตัวนำ (Conductive) เพื่อไม่ให้เกิดการรวมประจุ (Sparks) ของประจุไฟฟ้าสถิตที่อาจเกิดขึ้นจากการเสียดสี เช่น การเดินของคน ความต้านทานของพื้นควรเป็นดังนี้ คือ พื้นที่มีระยะทางเดินระหว่าง 2 จุด เกินกว่า 0.90 เมตร พื้นควรมีความต้านทานต่ำสุด 25,000 โอห์ม และพื้นไม่ควรต่อสายดินโดยตรง

การคำนวณกำลังไฟฟ้าที่ใช้ในโครงการ

ในโครงการประเภทสถานพยาบาลจะมีการใช้กำลังไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ 3,000 WATT/เตียง ในโครงการขนาด 80 เตียง ต้องใช้กำลังไฟฟ้า

$$= 80 \times 3,000$$

$$= 240,000 \text{ watt}$$

แต่ความต้องการใช้ไฟฟ้าจริง คือ 75% ดังนั้นใช้กำลังไฟฟ้าจริง

$$= 240,000 \times 75\%$$

$$= 180,000 \text{ watt}$$

ดังนั้น ในโครงการสถานพยาบาลที่ผู้พัฒนาจัดผู้เคียวเดสพิต จังหวัด สุราษฎร์ธานี นี้มีความต้องการใช้กำลังไฟฟ้า 180 กิโลวัตต์

ระบบแสงสว่าง

การให้แสงในสถานพยาบาลแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. แสงธรรมชาติ

เพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านความโปร่ง สบาย และประหยัด รวมทั้งให้ผลในด้านการควบคุมความสะอาด เพราะแสงธรรมชาติมีส่วนช่วยฆ่าเชื้อโรคได้ มีผลทำให้ผู้ป่วยรู้สึกดีขึ้น และมีสีสันที่เป็นธรรมชาติ ในเวลากลางวัน แสงธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยตื่นตัวตลอดเวลา และสัมผัสกับแสงธรรมชาติที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง Variety และ Contrast ของแสงที่มีขนาดแน่นอนด้วย

2. แสงประดิษฐ์

การจัดแสงในส่วน Hospice ในโครงการนี้จะแตกต่างจากสถานพยาบาลทั่วไป

Hospice มักใช้ไฟจากหลอดที่มีการตกแต่ง หรือ Indirect Light มากกว่าการใช้ Fluorescent แต่ในส่วนอื่นๆของโครงการที่จำเป็นต้องใช้แสงไฟฟ้ามักเลือกใช้ได้หลายแบบโดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ให้ Incandescent ให้แสงอบอุ่นเหมือนแสงธรรมชาติจากดวงอาทิตย์ ให้แสงและ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงาชัดเจน

2) Fluorescent ให้ความร้อนต่ำและใช้กระแสไฟน้อยกว่าแบบ Incandescent
ในขณะที่ให้ความสว่างเท่ากัน

3) คุณสมบัติของ Fluorescent และ Incandescent รวมกันในห้องที่ใช้แสง
ประดิษฐ์ต้องใช้จิตวิทยาในการให้แสงสีเพื่อก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีและสวยงามอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 7.2.2.1 แสดงกำลังของแสงสว่างที่เหมาะสมกับการใช้ในส่วนต่างๆของอาคาร

Area	Footcandles	Lux
- โถงทางเดิน		
พื้นที่พยาบาลทั่วไปตอนกลางวัน	20	200
พื้นที่พยาบาลทั่วไปตอนกลางคืน	3	30
บริเวณบันได	20	200
- ส่วนบริการพยาบาล		
พื้นที่ทั่วไปตอนกลางวัน	70	700
พื้นที่ทั่วไปตอนกลางคืน	30	300
บริเวณเคาน์เตอร์พยาบาล	70	700
บริเวณเตรียมยา	100	1000
- ห้องพักรักษาผู้ป่วย		
พื้นที่ทั่วไป	20	200
บริเวณอ่านหนังสือ	30	300
แสงสว่างเวลากลางคืนมากที่สุด	0.5	5
- Utility Room		
พื้นที่ทั่วไป	20	200
เคาน์เตอร์ทำงาน	50	500
- ห้องตรวจ	100	1000
- ห้องน้ำทั่วไป	30	300
- ห้องออกกำลังกาย	30	300
- ห้องนวดและรักษา	30	300
- ห้องอาชีวบำบัด		
พื้นที่ทำงานทั่วไป	30	300
บริเวณโต๊ะทำงานละเอียด	100	1000

ที่มา : Callender , John Hancock , Time Saver Standards For Architectural Design Data 6th

Edition , McGraw – Hill Book Company : 1982 , p.4-310

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2 ระบบปรับอากาศ

จุดประสงค์ของการปรับอากาศ

จุดประสงค์ของการปรับอากาศโดยแท้จริง ไม่เพียงแต่แค่การปรับอุณหภูมิภายในอาคารให้เย็นแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังมีประโยชน์อื่นๆอีกตามขอบเขต ดังนี้

1. ควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระดับที่ต้องการ ในต่างประเทศการปรับอากาศไม่ได้หมายถึงการทำความเย็นอย่างเดียว แต่หมายถึงการปรับอากาศให้อุ่นสบาย แต่สำหรับในเมืองไทยแล้วมักเข้าใจกันว่า การปรับอากาศ หมายถึง การทำความเย็นเพียงอย่างเดียว

2. ควบคุมความชื้นให้อยู่ในระดับที่ต้องการ ซึ่งมีทั้งการลดและการเพิ่ม

3. การนำเอาอากาศภายนอก (Outside Air) เข้ามาหมุนเวียนในส่วนที่ทำการปรับอากาศ เป็นการนำเอาอากาศภายนอกเข้ามาทดแทนอากาศภายใน ซึ่งมีการหมุนเวียนตลอดเวลา เพื่อให้อากาศภายในบริสุทธิ์ขึ้น สภาพกลิ่นที่เจือจางอยู่ในอากาศเบาบางลง

4. ควบคุมคุณภาพของอากาศ หมายถึง การขจัดฝุ่นละอองและกลิ่นอันไม่พึงปรารถนาต่างๆ ซึ่งจะต้องใช้แผ่นกรองอากาศ (Air Filter) ที่มีประสิทธิภาพเหมาะกับกรใช้งาน

5. ควบคุมระดับเสียงภายในบริเวณที่มีการปรับอากาศ ทั้งเสียงที่มาจากภายนอกอาคาร และเสียงที่เกิดขึ้นภายในอาคารด้วย

6. ในด้านการออกแบบอาคาร สามารถลดความสูงของอาคารลงได้มาก เพราะไม่ต้องอาศัยการระบายอากาศตามธรรมชาติ ให้อาคารลดค่าก่อสร้างได้

หลักการทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศ

หลักการทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศ เป็นหลักการเกี่ยวกับเครื่องทำความเย็น หรือตู้เย็น ต่างกันที่ความต้องการอุณหภูมิเท่านั้น

หลักการทำความเย็นง่ายๆ คือ การใช้น้ำแข็งใส่ไว้ภายในห้องที่ต้องการความเย็น เนื่องจากน้ำแข็งมีอุณหภูมิต่ำ จึงเกิดความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิน้ำแข็งกับอุณหภูมิห้อง ความร้อนเริ่มไหลเข้าสู่ก้อนน้ำแข็ง เมื่ออุณหภูมิจากอากาศใกล้ๆ ก้อนน้ำแข็งลดต่ำลง ก็จะทำให้เกิดการถ่ายเทอุณหภูมิจากอากาศชั้นที่ห่างออกไป ทำให้อากาศเกิดการหมุนเวียนโดยแรงโน้มถ่วง

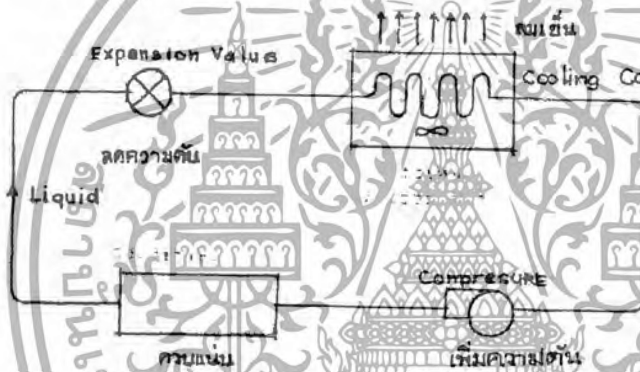
ด้วยหลักการอันนี้ เราสามารถนำมาใช้ในการทำความเย็น แต่สารที่นำมาใช้ในการทำความเย็นนั้นไม่ใช่ น้ำ เพราะน้ำมีจุดเดือดสูงทำให้การสังเคราะห์สารทำความเย็นชนิดใหม่ที่ไม่สารที่มีอยู่ตามธรรมชาติขึ้น เป็นสารประกอบฟลูออรีน คลอรีน และไฮโดรคาร์บอน ที่มีชื่อเรียกทางการค้าว่า "ฟรียอน" ซึ่งมีสมบัติหลายประการที่เหมาะสมเป็นสารใช้ทำความเย็น (Refrigerant) หรือเป็นที่รู้จักกันว่า ก๊าซเหลว (Liquefiabe Vapours) เป็นสารที่ไหลวนในวัฏจักรการทำความเย็น ผ่านเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปใน Compressor ก๊าซนี้จะถูกอัดให้ร้อนขึ้น ผ่านต่อไปยังคอนเดนเซอร์ เป็นเครื่องกลที่ทำให้ก๊าซร้อนกลายเป็นของเหลว ของเหลวที่อยู่ภายใต้ความดันถูกอัดเข้าไปใน Expansion Valve และผ่านไปยัง Evaporator ซึ่งอยู่ในลักษณะของ Air Intake Chamber โดยตั้งในเครื่องทำความเย็น หรือ Cold Store หรืออาจเป็นห้องที่จួយท่อน้ำในลักษณะแบบ Chilled จากนั้นสารทำความเย็นที่เป็นก๊าซจะกลับไปยัง Compressor อีก เป็นวงจรเช่นนี้ สารทำความเย็นที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือ Freon นอกจากนี้มี Arcton , Methy 1 , Chloride และแอมโมเนีย ซึ่งจะนำมาใช้ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

ส่วนอากาศภายนอก เมื่อผ่านท่อน้ำก็จะมีฟิลเตอร์ หรือ Water spray จากนั้นจะมาถึง Cooling Coil ซึ่งมีความเย็นอยู่ ถูกพ่นให้ผ่านท่อไปยังห้องต่างๆที่ต้องการโดยพัดลม

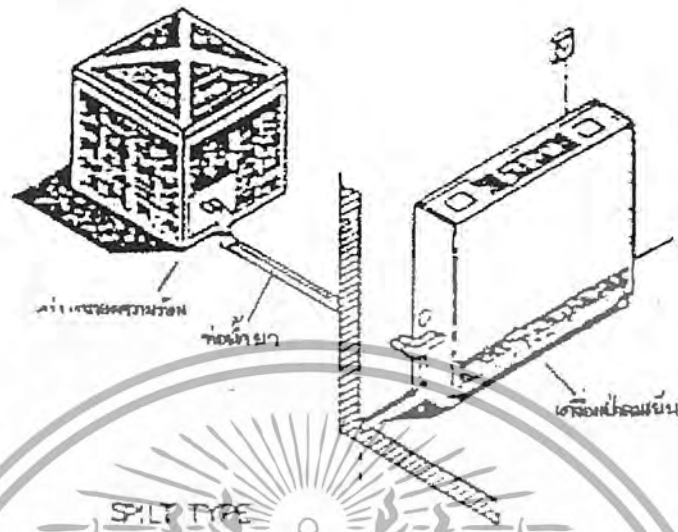
รูป 7-1 แสดงวัฏจักรการทำความเย็นชนิดของเครื่องปรับอากาศ

ชนิดของเครื่องปรับอากาศที่เลือกนำมาใช้กับโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เสิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย

1. เครื่องปรับอากาศระบบแยกส่วน (Split Type)

เป็นเครื่องปรับอากาศขนาดเล็ก มีความสามารถในการทำความเย็นเครื่องละ 0.5 ถึง 2 ตัน มีแบบตั้งพื้น แขนงเพดาน ติดผนัง ซึ่งส่วนมากจะเป็นเครื่องแบบแยกส่วน (Split) และเครื่องแบบติดหน้าต่าง (Window Type) ลักษณะของเครื่องควบแน่น (Condensor) มักจะเป็นแบบระบายความร้อนด้วยอากาศ (Air Cooler) ซึ่งหากเป็นแบบแยกส่วนจะติดตั้งอยู่ภายนอกอาคารร่วมกับ Compressor เรียกว่า Condensor Unit หากเป็นเครื่องขนาดใหญ่จะมีแบบระบายความร้อนด้วยน้ำ (Water Cooler) และมีส่วนพัดลมติดตั้งในห้องเรียกว่าส่วน Air Handling Unit หรือ Fancoil Unit เครื่องปรับอากาศแบบนี้จึงเหมาะกับห้องที่มีขนาดเล็ก เพราะง่ายต่อการติดตั้ง และมีความสามารถในการรักษาความเย็นมาก นิยมใช้กับบ้านพักอาศัยและอาคารทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป. 7-2 แสดงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน

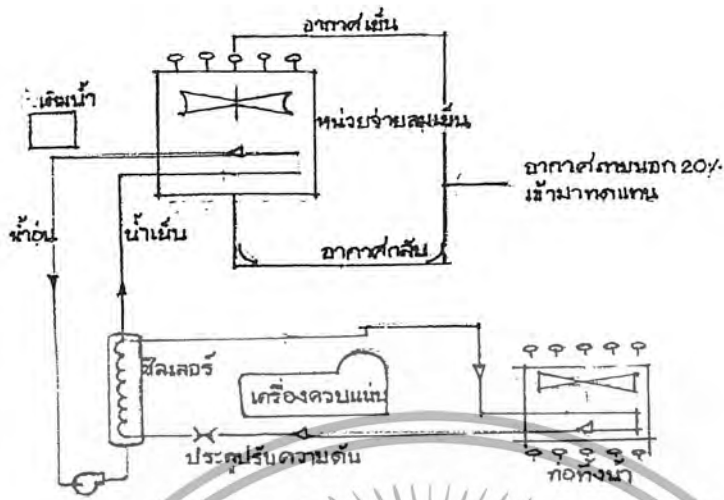
2. เครื่องปรับอากาศส่วนกลาง (Central Air)

เป็นเครื่องปรับอากาศแบบพื้นฐานที่สุดในระบบ Unit Water System มีระบบเหมือนกันกับระบบอื่นๆ เพียงแต่มีสารตัวทำความเย็นเพิ่มขึ้นมาอีกอย่างหนึ่งคือน้ำ (Second Refrigerant) แทนที่จะเดินท่อน้ำยาไปยัง Fan Coil แต่และแห่งที่ต้องทำความเย็น เราใช้น้ำผ่าน Evaporator แล้วปั๊มไปยัง Fan Coil ในแต่ละห้อง ระบบนี้ใช้ในสถานที่กว้างๆ ที่มีห้องจำนวนมาก ซึ่งอาจใช้ไม่พร้อมกัน ถ้าใช้ระบบธรรมดาจะเสียน้ำอย่างมาก และการต่อท่อน้ำยาโกลดๆ ทำให้ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะน้ำจะเปลี่ยนสถานะได้ง่ายกว่าน้ำ ส่วนน้ำนั้นยังส่งไปได้ไกลกว่า ขึ้นอยู่กับกำลังปั๊มที่ใช้ หากแต่จะต้องมีเครื่องระบายความร้อนที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีท่อน้ำเย็นขนาดใหญ่เพื่อทำความเย็นในระบบ

การทำงานของเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง

เครื่องเป่าลม (AHU) ที่อยู่ในชั้นต่างๆ จะเป่าลมผ่านชุดท่อน้ำเย็นที่ส่งมาจากเครื่อง Chiller ที่ห้องเครื่องชั้นล่าง ลมที่เป่าออกมาจะเป็นลมเย็นเข้าสู่พื้นที่ที่ต้องการปรับอากาศ ในขณะที่เดียวกันอากาศซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่มีอุณหภูมิสูงกว่าก็จะถูกดูดเข้าไปใน AHU ผ่านทางหน้าากลมกลับมา และถูกเป่าผ่านชุดน้ำเย็น ลมเย็นจะถูกเป่าออกทางท่อลมเหนือฝ้าเพดาน และปล่อยออกทางหัวจ่ายที่กระจายทั่วพื้นที่ เป็นวงจรมวนเวียนไปเรื่อยๆ ขณะเดียวกันควรจะมีการเติมอากาศบริสุทธิ์จากภายนอกอาคารในปริมาณหนึ่ง และถูกดูดออกทิ้งนอกอาคารในปริมาณที่เท่ากัน

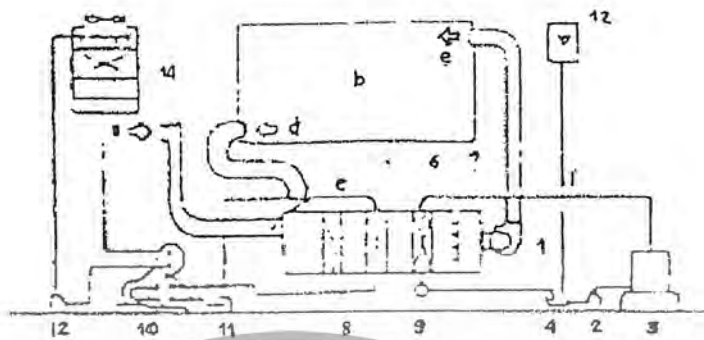
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 7-3 แสดงการทำงานของ Central Chilled-Water System

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อากาศภายนอก

- a. ห้อง
- b. ลมจ่าย
- c. ลมกลับ
- d. น้ำเย็น
- e. น้ำร้อน
1. พัดลม
2. เครื่องทำให้อากาศชื้น
3. ชุดท่อทำให้ขบวนการร้อน
4. ชุดท่อทำให้อากาศเย็นแห้ง
5. เครื่องกรองอากาศ
6. หม้อน้ำ
7. ปั๊มน้ำเลี้ยง
8. ถังน้ำที่ควบแน่น
9. อุปกรณ์ดักไอน้ำ
10. เครื่องทำความเย็น
11. ปั๊มหมุนเวียนน้ำเย็น
12. ปั๊มหมุนเวียนน้ำหล่อเย็น
13. ท่อทำให้น้ำเย็น
14. ถังน้ำขยายตัว

รูป 7-4 แสดง

ระบบทำความ

เย็นแบบศูนย์

กลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การถ่ายเทอากาศในระบบปรับอากาศ

ในพื้นที่ที่การปรับอากาศจำเป็นต้องมีการถ่ายเทอากาศบางส่วนออก และเติมอากาศใหม่ บางส่วนเข้าไปแทน เพื่อสุขภาพของผู้ใช้อาคาร การถ่ายเทอากาศเสีย (Exhaust Air) จะใช้พัดลมดูดอากาศออกจากห้องน้ำของแต่ละส่วน เพื่อปล่อยออกข้างนอก และดูดอากาศบริสุทธิ์ (Fresh Air) โดยใช้พัดลมดูดจากภายนอกอาคารเข้าสู่เครื่องเป่าลมทุกๆชั้น การถ่ายเทนี้จะมีปริมาณประมาณ 20% ของอากาศในพื้นที่ปรับอากาศ ดังนั้น จะต้องมีการเสียความเย็นจากการปรับอากาศไปบ้าง และวงจรหมุนเวียนของลมทั้งหมด จะต้องผ่านแผงกรองอากาศ ซึ่งติดตั้งอยู่ที่เครื่อง AHU หน้าชดท่อน้ำ

ที่ตั้งอุปกรณ์ระบบปรับอากาศ

1. ระบบปรับอากาศส่วนกลาง

- ที่ตั้งของเครื่อง Chiller ตั้งอยู่ในห้องเครื่องชั้นใต้ดินเพื่อกันเสียงดัง และยังต้องใช้กระแสไฟฟ้าผ่านตู้ควบคุมขนาดใหญ่ในเครื่องไฟฟ้า จึงควรอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน เพื่อความสะดวกในการเดินสายไฟ
- ที่ตั้งของเครื่อง Cooling Tower ตั้งอยู่ในบริเวณที่เปิดโล่งมีอากาศถ่ายเทได้ดี เช่น าดคฟ้า เพื่อที่อากาศร้อนที่ระบายออกมาจะได้ไม่ไปรบกวนบริเวณอื่นๆ และจะช่วยระบายความร้อนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงปัญหาของการฟุ้งกระจายของละอองน้ำและเสียงดังของพัดลม
- Air Handling Unit (AHU) จะติดตั้งอยู่ในห้องเครื่องของแต่ละส่วน แต่ละชั้น แล้วจ่ายไปยังจุดต่างๆตั้งอยู่ประมาณส่วนกลางอาคาร และบริเวณใกล้ Core เพื่อความประหยัดและเพื่อความสะดวกในการจ่ายไปยังจุดต่างๆ โดยมี Thermo Stat เป็นตัวควบคุมความเย็น

Diffusion เป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะถ้าไม่มีการกระจายที่ดีก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ แม้จะมีระบบปรับอากาศที่ดีเพียงใดก็ตาม การติดตั้งแบ่งออกเป็น

- Side Wall Unit ติดชานานกำแพงภายใน
- Under The Ceiling Unit ใช้กระจายออกทางเพดานซึ่งอาจทำท่อกระจาย ได้ทั้งกลมและสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด

การหมุนเวียนลมกลับใช้ทางโคมไฟเพดานเป็น Return Air Changer ท่อลมเย็นควรมี Trap เพื่อลดเสียงลม

2. ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน

ระบบแยกส่วนเป็นระบบที่แยก Compressor ออกจาก Fancoil โดยวางไว้บน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารและการออกแบบต้องเตรียมที่ว่างให้เหมาะสมเฉพาะส่วน Compressor เพื่อความสวยงาม และการจัดวาง Fancoil ภายในเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อุณหภูมิของแต่ละห้องปรับได้ด้วยการปรับความเร็วลม และ Thermo Stat

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบปรับอากาศและระบบแสงสว่าง

1. การใช้ระบบปรับอากาศกับแสงธรรมชาติ

(Artificial Air Condition & Day Light)

การใช้ระบบปรับอากาศเพื่อความสม่ำเสมอของบรรยากาศภายในและต้องการใช้แสงธรรมชาติด้วย การใช้ระบบปรับอากาศวิธีนี้ บางทีก็ประสบผลสำเร็จเพียงส่วนเดียวเท่านั้น โดยทั่วไปถ้าต้องการใช้แสงธรรมชาติที่ให้ความพิเศษและสวยงาม ในการจัดแสดงงาน ระบบปรับอากาศต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- สามารถทำงานในสภาพที่ต้องรับความร้อนจากแสงธรรมชาติมากที่สุด รวมทั้งสามารถรับการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิได้
- สามารถชดเชยกับการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใดของอากาศและอุณหภูมิของวัสดุ เช่น กระดาษ ไม่สามารถดูดซับความร้อนไว้ได้ แต่ผนังที่บดสามารถดูดซับไว้ได้
- สามารถทำงานได้ดีในทุกฤดูกาล
- สามารถทำให้มีการหมุนเวียนอากาศอย่างดี ได้อย่างสม่ำเสมอ

2. การใช้ระบบปรับอากาศกับแสงประดิษฐ์

(Artificial Air Condition & Artificial Light)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศประดิษฐ์ (Artificial Environment) ได้ก้าวมาถึงจุดที่การใช้ทั้งแสงและระบบปรับอากาศ สามารถประดิษฐ์และควบคุมได้ทั้งหมด ปัญหาต่างๆอยู่ในขอบเขตของระบบเทคโนโลยีทั้งหมดสามารถควบคุมอุณหภูมิและความคงที่ของอุณหภูมิได้ กำแพงที่อยู่ด้านนอกจะเป็นเครื่องกั้นและฉนวนอย่างดี การติดตั้งและระบบท่อสามารถวางและควบคุมได้ง่าย สามารถจัดการได้เที่ยงตรงกว่าแสงธรรมชาติ และสภาพบรรยากาศที่สร้างขึ้นสามารถทำให้มีความสม่ำเสมอได้เป็นอย่างดี

จะเห็นได้ว่าทั้งสองระบบนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสียต่างกันไป โดยในระบบที่ใช้ระบบปรับอากาศกับแสงธรรมชาติ จะมีข้อดีคือ ความสวยงามและความแน่นอนของแสง แต่การปรับอากาศในแต่ละจุดจะไม่สม่ำเสมอ ในระบบที่ระบบปรับอากาศกับแสงประดิษฐ์นั้นจะได้เปรียบในด้านความแน่นอนที่สามารถที่จะทำได้เป็นอย่างดี วิธีที่จะนำความได้เปรียบของทั้งสองแบบมาผสมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะทำได้โดยการใช้แสงธรรมชาติให้น้อยลงในบริเวณที่จำเป็น เพื่อลดจำนวนของความร้อนที่ผ่านเข้ามาให้น้อยลง ทำให้การควบคุมอุณหภูมิของระบบปรับอากาศทำได้ดีขึ้น

สภาวะอากาศที่เหมาะสม

หลัก Effective Temperature Index (ดัชนีอุณหภูมิที่มีประสิทธิภาพ) แสดงถึงการเคลื่อนไหวของอากาศที่สบายที่สุด คือ 71° F ความชื้น 50% อากาศหมุนเวียนระหว่าง 15-22 ฟุต/วินาที แต่ในฤดูหนาวไม่สามารถทำความชื้นให้ถึง 50% ได้

การเปรียบเทียบระบบปรับอากาศ

เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน เป็นเครื่องที่ประกอบสำเร็จจากโรงงาน เป็นเครื่องที่ไม่สะดวกต่อการปรับอากาศ ตลอดถึงมีค่าบำรุงรักษาสูง ประสิทธิภาพของพัดลมและเครื่องยังไม่ค่อยสูงนัก แต่เนื่องจากเป็นเครื่องที่มีราคาถูก จึงเป็นที่นิยมใช้ในอาคารหลายประเภทหลายประเภท

เครื่องปรับอากาศแบบห้องกับเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลางนั้น ในด้านราคาเครื่องแบบห้องจะมีราคาถูกกว่ามากแต่ในด้านการกระจายลมภายในห้อง การกำจัดฝุ่นละออง และสิ่งสกปรก การถ่ายเทอากาศ การควบคุมเสียง การควบคุมความชื้นในฤดูกาล จะดีกว่าเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง

การเลือกใช้ระบบปรับอากาศ

รายละเอียดที่จะต้องพิจารณาในการเลือกระบบปรับอากาศดังนี้

1. ความสบาย (Comfort Factors)
2. เศรษฐกิจ (Economy Factors) ในการติดตั้งการใช้ การบำรุงรักษา

ควบคุมความประหยัดซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญมาก ต้องพิจารณาดังนี้

- ราคาขั้นต้น (Initial Cost) ขึ้นอยู่กับการลงทุน ซึ่งเป็นตัวตัดสินในการ

เลือกระบบปรับอากาศ

- ราคาดำเนินการและบำรุงรักษา (Operation & MAINTAINANCE

CHARACTERISTICS FACTORS) ระบบที่น่าเลือกใช้ควรเป็นระบบที่บุคลากรที่ทำงาน สามารถเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างลักษณะเครื่องและการใช้เครื่องได้ง่าย

โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี เลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง ระบายความร้อนด้วยน้ำ โดยใช้ในส่วนที่มีลักษณะเป็นห้องมิดชิดขนาดใหญ่ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ส่วนโถงต้อนรับ
2. ส่วนนิทรรศการ
3. ส่วนห้องสมุด

ส่วนสำนักงานและส่วนทำงานบริการต่างๆเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน เนื่องจากเป็นห้องขนาดเล็ก และใช้งานต่างกัน

ส่วนห้องพักของผู้ป่วยจะเปิดโล่งรับลมธรรมชาติ

7.2.4 ระบบประปา

ระบบน้ำใช้ คือ ระบบที่นำน้ำเข้ามาเพื่อจัดความเป็นพิษต่างๆ และจ่ายออกแก่ผู้ใช้ ประเภทของน้ำใช้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. น้ำที่ใช้อุปโภคและบริโภค จะต้องเป็นน้ำสะอาด ปราศจากเชื้อโรค น้ำดื่มจะต้องมี Coliform ไม่เกิน 10 Coliform ใน 1 ลิตร ซึ่งอาจได้มาจากแหล่งต่างๆดังนี้

- น้ำบาดาล
- น้ำประปา
- น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติบนผิวดิน
- น้ำฝน

2. น้ำที่ใช้สำหรับตกแต่งบริเวณ สามารถใช้น้ำที่ได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติที่ไม่มีสภาพเป็นพิษ เช่น แม่น้ำลำคลอง ทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของระบบการระบายน้ำผิวดินด้วย ขั้นตอนการลำเลียงน้ำเพื่อแจกจ่ายแก่ผู้ใช้ภายในโครงการ

1. การลำเลียงน้ำจากแหล่งน้ำ (Transmission Main) เข้าสู่โรงงาน Treatment อาจใช้ คลองหรือ Pipeling

2. Treatment Facility

3. ระบบการจ่ายน้ำให้แก่ผู้ใช้ ซึ่งต้องคำนึงถึงปริมาณการใช้ การสมดุลในการจ่าย การเก็บน้ำสำรอง

4. การจ่ายจากท่อ Main ผู้ใช้ของระบบการจ่ายน้ำทั่วไปมักขึ้นกับระบบถนน ความหนาแน่นของผู้ใช้ และลักษณะภูมิประเทศ ซึ่งมีระบบพื้นฐาน 2 ระบบ คือ

- ระบบกิ่งก้าน (Branch Pattern)
- ระบบตาราง (Grid Pattern)

เป็นระบบที่ใช้สำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นสูง ในกรณีที่มีความต้องการใช้น้ำมากขึ้น อาจต่อเพิ่มในตารางเดิมได้ เรียก Wal Main System เป็นระบบที่นิยมใช้โดยทั่วไปเพราะประหยัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Main จ่ายน้ำ วัสดุที่ใช้สำหรับทำท่อ Main จ่ายน้ำ อาจใช้เหล็กหล่อ ชนิดดัดได้ หรือเหล็กกล้า ใช้สำหรับท่อขนาดเล็ก ใช้ท่อพลาสติก คสล.สำหรับท่อขนาดใหญ่

7.2.5 ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารปฏิบัติการแยกเป็น 2 ระบบ คือ

1. ระบบน้ำเสียทั่วไป
2. ระบบน้ำเสียจากการปฏิบัติการ

การเดินทางจำเป็นต้องแยกท่อน้ำเสียจากการปฏิบัติการเป็นระบบเฉพาะ เนื่องจากความแตกต่างของน้ำที่จะนำไปกำจัด หรือเปลี่ยนสภาพน้ำก่อนปล่อยลงสู่ระบบระบายแม้ว่าในห้องปฏิบัติการจะมีการกำหนดการทิ้งน้ำ สารเคมี เพื่อความปลอดภัยแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีสภาพอื่นๆ เช่น สภาพการตกตะกอนของสาร อุณหภูมิ กลิ่น ซึ่งอาจจะมีสภาพเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม วิธีการกำจัดน้ำเสียนั้น จำเป็นต้องหาสภาพทางเคมีของน้ำก่อน เพื่อจะได้ทราบคุณสมบัติของน้ำเสีย และสามารถเลือกใช้วิธีที่ถูกต้องในการกำจัด โดยมีหัวข้อในการทดสอบดังนี้

- 1) สภาพความเป็นกรด เป็นด่างของน้ำเสีย
- 2) สารตกตะกอนตกค้างที่มากับน้ำ (ทดสอบโดยการระเหยน้ำทิ้งเพื่อหาน้ำหนักของสารที่ปะปนมา)
- 3) จำนวน B.O.D. (Bio-chemical Oxygen Demand) คือจำนวนออกซิเจนที่จุลินทรีย์ในน้ำเสียต้องการใช้ในการกำจัดของเสีย
- 4) ชนิดของ Pesticides ในรูปของสารประกอบเคมี เช่น NaCN (Sodium Cyanide) เพื่อที่จะหาวิธีกำจัดต่อไป
- 5) ปริมาณ Nitrogen และ Phosphorus ในน้ำทิ้ง หลังจากทดสอบคุณสมบัติทางเคมีของน้ำเสียแล้ว จึงหาวิธีกำจัดโดยการเติมสารเคมีบางชนิดลงไปเพื่อทำปฏิกิริยาเพื่อที่จะทำให้
 - ปราศจากสารพิษ
 - เป็นกลางไม่มีความเป็นกรดด่าง
 - ไม่มีสารละลายตกค้าง

การกำจัดน้ำเสียทำได้โดย

1. น้ำเสียจากระบบทั่วไป สามารถต่อเข้ากับทางระบายน้ำหลักของศูนย์รวมกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ได้ทันทีเลย
2. น้ำเสียจากสุขภัณฑ์ กำจัดได้โดยใช้บ่อเกรอะ บ่อซึม
3. น้ำเสียจากการปฏิบัติการผ่านขบวนการกำจัด (Wasted Water Treatment) ในชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 บ่อผสมสารเคมี เป็นบ่อเติมสารเคมี เพื่อปรับค่า pH ให้เป็นกลางขจัดสารที่เป็นกรด ต่าง และ เกลือกลางออกให้หมด นอกจากนี้ยังผสมสารเคมีเพื่อให้เคลือบสารประกอบหรือสารพิษต่างๆ ในน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น น้ำหนักมากขึ้น ทำให้สามารถตกตะกอนได้เร็วขึ้น

3.2 บ่อกวนน้ำ น้ำที่ได้รับการเติมสารเคมีจากขั้นตอน 3.1 แล้วจะล้นออกมาในบ่อที่ 2 นี้ ช่วยภายในบ่อจะมีใบพัดหมุนกวนน้ำอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้น้ำผสมหรือทำปฏิกิริยากับสารเคมีได้เร็วขึ้น และเป็นเปิดโอกาสให้ตะกอนจับตัวกันและตกตะกอนเร็วขึ้น

3.3 บ่อตกตะกอน จะรับน้ำที่ล้นมาจากบ่อที่ 2 เพื่อมากำจัดสิ่งเจือปนและให้มีการตกตะกอนในชั้นแรก และเป็นการเก็บกักน้ำเพื่อให้สารเคมีสลายตัว

3.4 บ่อเก็บกักน้ำ (Reservoir) เป็นการเก็บกักชั้นสุดท้าย เพื่อให้สารเคมีสลายตัว และตกตะกอนเพราะอาจจะมีสารเคมีบางส่วนที่ยังทำปฏิกิริยาไม่หมด

3.5 บ่อทดสอบคุณสมบัติของน้ำเสีย ก่อนที่ปล่อยน้ำที่มีการบำบัดแล้วสู่ระบบระบายน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยจากสารพิษต่างๆ จึงจัดให้น้ำได้ผ่านบ่อทดสอบคุณสมบัติก่อนโดยการใช้การเลี้ยงปลาเพื่อเป็นตัวทดสอบก่อนปล่อยลงสู่ระบายน้ำ หรือระบบแผ่กระจายในดิน

หมายเหตุ บ่อในข้อ 3.3-3.5 ในขั้นตอนการกักจัดน้ำเสียจะเป็นแบบเปิดเพื่อให้เกิดการ Oxidation ระหว่างน้ำกับอากาศ (ปฏิกิริยาทางชีวเคมี) ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเปลี่ยนสภาพของน้ำที่มีสิ่งปนเปื้อน ให้เป็นน้ำดีพอที่จะระบายสู่ระบบระบายน้ำได้

7.2.6 การป้องกันน้ำท่วมและการระบายน้ำผิวดิน

เนื่องจากพื้นที่โครงการ เป็นพื้นที่ติดกับคลองส่งน้ำ จึงต้องคำนึงถึงผลกระทบจากระดับที่อาจท่วมสูงขึ้นเนื่องจากการระบายน้ำ จึงต้องคำนึงถึงเรื่องการป้องกันน้ำท่วมด้วย ระบบป้องกันน้ำท่วม มีดังนี้

- ระบบการระบายน้ำที่ดี
- การทำเขื่อนกั้นน้ำ

ระบบระบายน้ำ

ในโครงการนี้แบ่งประเภทน้ำที่ต้องระบายได้ 3 ประเภท คือ

1. น้ำฝน
2. น้ำผิวดิน
3. น้ำโสโครก

1. การระบายน้ำฝน น้ำที่ไหลไปตามผิวดิน เป็นตัวการสำคัญในการก่อให้เกิดการกัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขาและพังทลาย โดยเฉพาะน้ำฝน ในพื้นที่ป่าเขาที่ยังไม่มีสิ่งก่อสร้างมากนัก น้ำฝนส่วนใหญ่สามารถซึมลงดินได้ เหลือเพียง 20-30% เท่านั้นที่ยังไหลอยู่ตามผิวดิน

ข้อปฏิบัติที่ดีในการระบายน้ำ

1. การกัดเซาะเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดในงานระบายน้ำ น้ำไหลช้าจะก่อให้เกิดที่แฉะ และน้ำที่ไหลช้าจะก่อให้เกิดที่แฉะ และน้ำที่ไหลเร็วจะก่อให้เกิดการกัดเซาะเป็นร่องน้ำที่ไม่ต้องการ ดังนั้นจึงควรคำนวณอัตราความลาดอย่างระมัดระวัง และควรปลูกพืชบนไหล่เนินทันที เมื่อการปรับระดับแล้วเสร็จ

2. การทำให้น้ำผิวดินไหลช้าๆ จะมีผลในแง่ของนิเวศวิทยา โดยน้ำมีโอกาสซึมลงไปในดินได้มาก การขจัดน้ำโดนให้ไหลซึมลงไปในดิน มีผลดีกว่าการปล่อยให้ไหลไปตามผิวดิน

3. การระบายน้ำไปตามผิวดินย่อมดีกว่าการใช้ระบบท่อฝังใต้ดิน เพราะท่ออาจตันได้ง่าย นอกจากนี้ระบบท่อใต้ดินยังแพงกว่าและไม่เปิดโอกาสให้น้ำไหลซึมลงไปในดิน

4. น้ำปริมาณมากๆ เช่นน้ำจาก ลานจอดรถไม่ควรปล่อยให้ไหลข้ามทางเดินเท้าไปลงนิกจากนี้ระบบท่อใต้ดินยังแพงกว่าและไม่เปิดโอกาสให้น้ำไหลซึมลงไปในดิน

5. ในการออกแบบระบบระบายน้ำฝนในบริเวณ ควรคำนึงว่า เมื่อทางระบายน้ำที่ทำให้เกิดการอุดตันนั้น น้ำจะระบายไปทางไหนได้บ้าง นั่นคือการทำทางระบายน้ำสำรองไว้รองรับในกรณีที่เกิดการอุดตัน

6. ปัจจัยในการกำหนดระบบระบายน้ำ

6.1 การใช้ที่ดิน ระบบระบายน้ำขึ้นอยู่กับการใช้ที่ดิน และความหนาแน่นของชุมชน ซึ่งจะเกิดการอุดตันขึ้น น้ำจะระบายไปทางไหนได้บ้าง นั่นคือการทำทางระบายน้ำสำรองไว้รองรับในกรณีที่เกิดการอุดตัน

6.2 สภาพภูมิประเทศ บริเวณที่ชันมาก การระบายน้ำจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว จะมีโอกาสซึมลงไปในดินน้อย ปริมาณน้ำจะมีมาก การระบายน้ำจึงจำเป็นต้องมีทางด้านบนและด้านล่างของเนินเพื่อดักน้ำผิวดินไว้ แล้วให้ไหลไปตามทางระบายน้ำที่ทำขึ้น มิฉะนั้นจะเกิดการพังทลายได้ง่าย เนิบหรือไหลทางทุกแห่งควรปลูกพืชคลุมพื้นที่ทำการปรับระดับแล้วเสร็จ

6.3 ขนาดของบริเวณที่ทำการระบายน้ำ ขนาดของบริเวณที่ทำการระบายน้ำจะเป็นตัวบอกจำนวนน้ำที่เกิดขึ้นหลังฝนตก และเป็นตัวบอกขนาดของระบบระบายน้ำ ขนาดของบริเวณในที่นี่หมายถึง บริเวณที่ถูกปิดหรือลาดแข็งที่น้ำซึมลงไปได้

7. ชนิดของดิน ชนิดของดินเป็นตัวบอกอัตราการซึมของน้ำฝน ดินที่มีอนุละเอียด เช่น ดินเหนียวจะมีการดูดซึมต่ำ เมื่อเทียบกับดินที่มีอนุใหญ่ เช่น ดินทราย จะมีอัตราดูดซึมได้เร็วกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การระบายน้ำฝนบนพื้นราบ จะต้องปรับพื้นให้เอียงเล็กน้อยเพื่อให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำมีวิธีต่างดังนี้

1. ระนาบเอียง (Sloping Plane) เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและถูกที่สุดโดยเฉพาะเมื่อน้ำที่ระบายออกไปนั้นสามารถซึมลงไปใตุนิคมิประเทศบริเวณนั้น แต่มีปัญหาเรื่องการรวมน้ำ

รูป 7-5 แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียง

2. ระนาบเอียงและแอ่ง (Sloping Plane With Valiay) เริ่มโดยการเอียงระนาบลงจากด้านอาคารเมื่อห่างออกไประยะหนึ่งจะลาดชันขึ้นทำให้เกิดแอ่งตรงกลางและแอ่งน้ำตรงกลางและแอ่งน้ำจะเป็นตัวรับน้ำและให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำ

รูป 7-6 แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียงและแอ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระบบกรวย (Funnel System) จะมีระบายอยู่ประมาณกลางบริเวณ แล้วทำระดับทุกๆด้าน ให้ลาดมาสู่ระบายจะใช้วิธีนี้ในย่านชุมชนหนาแน่นเพราะส่วนใหญ่จะมีอาคารล้อมรอบ ข้อเสียของวิธีนี้คือ ต้องใช้ระบบท่อที่มีราคาแพงถ้าท่อตันเพราะไม่สามารถจัดทางระบายน้ำเส้นทางอื่นได้

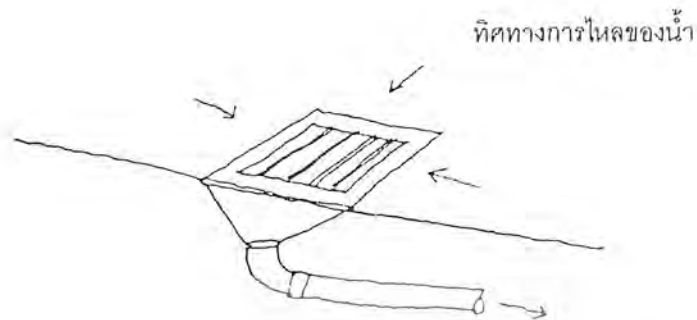
รูป 7-7 แสดงการระบายน้ำด้วยระบบกรวย

การระบายน้ำฝังใต้ดิน

หมายถึง การรวมน้ำผิวดิน แล้วนำมาไปตามท่อซึ่งฝังไว้ใต้ดินสู่ที่ระบายน้ำ โดยปกติโครงสร้างของระบบระบายน้ำฝังใต้ดินมีอยู่ 4 ชนิดใหญ่ๆ ที่ใช้กันมาก

1. ช่องระบายน้ำบริเวณ (Area Drain) หมายถึง ช่องรับน้ำที่รวมมาจากบริเวณเฉพาะที่แห่งใดแห่งหนึ่งลงสู่ท่อใต้ดิน จุดที่ตั้งของที่ระบายน้ำบริเวณนั้น จะต้องอยู่ในจุดต่ำสุดของบริเวณนั้นและมีตะแกรงปิดหน้าเพื่อคัดขยะ และสิ่งๆที่ทำให้ที่ระบายน้ำอุดตัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีเอารนำไปใช้

รูป 7-8 แสดงการระบายน้ำด้วย Area Drain

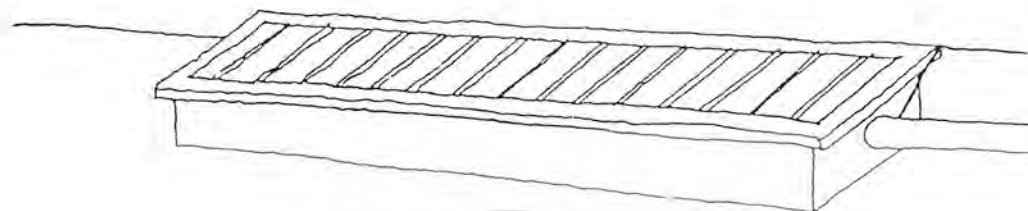
2. ท่อดักน้ำ (Catch Basin) เหมือนช่องระบายน้ำบริเวณข้างต้น เพียงแต่มีกั้นบ่อลึกกว่าปากท่อระบายน้ำออก เพื่อดักตะกอนกันท่อตัน บริเวณที่ควรใช้จึงเป็นบริเวณที่มีการกีดเซาะเกิดขึ้นมาก หรือบริเวณที่มีฝุ่นมาก

รูป 7-9 แสดงท่อดักน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ท่อระบายน้ำแบบฝรั่งเศส (France Drain) เป็นรางน้ำรูปยาว สำหรับดักน้ำตามขอบพื้นที่เป็นรูปยาว เมื่อรับน้ำแล้วจึงปล่อยเข้าท่อใต้ดินต่อไป

รูป 7-10 แสดงท่อระบายน้ำแบบฝรั่งเศส

4. ท่อลอด (Culvert) คือท่อที่ฝังลอดถนนและทางเข้าโดยระบายน้ำจากข้างหนึ่งไปอีกข้างหนึ่งของถนน

รูป 7-11 แสดงการระบายน้ำแบบท่อลอด

ท่อระบายน้ำ ท่อระบายน้ำที่ใช้ในระบบระบายน้ำฝังใต้ดินอาจเป็นท่อดินเผา ท่อซีเมนต์ หรือท่อคอนกรีต ท่อพลาสติก เช่น ท่อ pvc อาจเป็นท่อตันหรือท่อพุนก็ได้ การเดินท่อระบายน้ำควรให้มีมุมหักน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ที่ท่อแยกควรเป็นรูปตัว y ไม่ควรให้เป็นรูปตัว T และไม่ควรมี Cross Connection พยายามใช้ท่อที่สั้นที่สุด ความลาดของท่อควรสม่ำเสมอ และควรให้ความลาดของท่ออย่างน้อย 1%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบการระบายน้ำใต้ดิน หมายถึง การควบคุมและขจัดความชื้น (จนแฉะ) ออกไป
จากดิน

ประโยชน์ของการระบายน้ำใต้ดิน

1. นำน้ำที่ไหลออกจากดินและหินที่น้ำไหลเองไม่ได้
2. ป้องกันน้ำซึมเข้าน้ำใต้ดิน หรือฐานรากที่ไม่ตอกเข็ม
3. ลดระดับน้ำใต้ดิน (Water Table) ในบริเวณที่ราบต่ำเพื่อประโยชน์ในที่ดิน

การเดินท่อระบายน้ำใต้ดิน อาจทำได้ 2 วิธี

1. ใช้ท่อตันเส้นสั้นๆ เว้นรอยต่อห่างเล็กน้อย โดยไม่อุดซีเมนต์หรือวัสดุอุดใดๆ
2. ใช้ท่อพรุน (Perforated Pipe)

การเดินท่อควรขุดเป็นร่อง ร่องด้านกรวด หินย่อยหรืออิฐหัก เมื่อวางท่อแล้ว
กลบด้วยดินเดิม การไหลของน้ำให้ดินเข้าสู่ท่อจะมากขึ้นและรวดเร็วเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ ความ
พรุนของดินความลึกของท่อที่ฝัง ขนาดของท่อ ระยะห่างของท่อ ตลอดจนขนาดของรูพรุน หรือช่อง
เว้นรับน้ำ

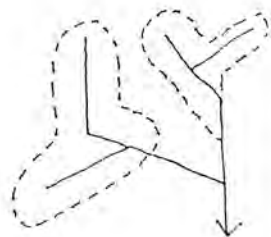
รูป 7-12 แสดงการใช้ท่อพรุน

ประเภทของระบบท่อระบายน้ำ ระบบการวางท่อระบายน้ำมีอยู่ 4 ระบบ คือ

3. แบบธรรมชาติ ใช้กับบริเวณธรรมชาติที่ไม่ต้องการการระบายน้ำหมดทั้ง

บริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 7-13 แสดงการวางท่อหน้าแบบธรรมชาติ

4. ระบบกังปลาเหมาะสำหรับใช้กับบริเวณที่เป็นที่ลาดเว้า ซึ่งลาดเข้ามาทั้ง 2 ทิศ ระบบนี้ไม่ควรทำมุมเชื่อมต่อกันเกิน 45 องศา

รูป 7-14 แสดงการวางท่อแบบกังปลา

5. ระบบตารางใช้เมื่อท่อข้อยอมมาสู่ท่อเมนได้ด้านเดียว การเชื่อมต่อจะทำมุม 90 องศาหรือน้อยกว่าระบบนี้ท่อเมนต้องมีขนาดใหญ่กว่าท่อข้อยอม

รูป 7-15 แสดงการวางท่อแบบตาราง

6. ตัวตัก (Interception) ใช้ตักน้ำใต้ดิน เฉพาะในจุดใดจุดหนึ่งที่น้ำใต้ดินจะ

มาซึ่งและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 7-15 แสดงการวางตัวตัก

ความลึกของท่อระบายน้ำใต้ดินที่ได้ผลดี ควรอยู่ระหว่าง 75-150 ซม. จากผิวดิน สำหรับบริเวณที่ดินมีความชื้นน้ำดีพอประมาณระยะห่างระหว่างท่อย่อยควรเป็น 7.5-8 ม. แต่อย่างไรก็ตามความลึกและระยะห่างของท่อย่อมแปรผันไปตามขีดความสามารถในการซึมซับน้ำของดิน

ความลาดของท่อเมนควรเป็น 2-3% (MAX) ส่วนท่อย่อย อาจทำได้น้อยกว่าที่สุดถึง 0.2% หรือให้คำนวณความเร็วในกรไหลของน้ำได้ประมาณ 50 ซม./วินาทีเป็นอย่างน้อย ขนาดของท่อโดยทั่วไปจะใช้เส้นผ่านศูนย์กลาง 10-15 ซม. เป็นอย่างน้อย

สำหรับน้ำที่จะระบาย 2 ประเภทแรก คือน้ำผิวน และน้ำใต้ดินนั้น เทคโนโลยีอนุญาตให้ระบายโดยตรงสู่ทางระบายน้ำธรรมชาติหรือท่อระบายน้ำสาธารณะ ได้โดยไม่ต้องผ่านการ Treatment เพราะเป็นน้ำที่มีความเข้มข้นของสารเป็นพิษน้อยไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อน้ำตามธรรมชาติ

7.2.7 การป้องกันมลพิษทางอากาศและฝุ่นในอาคาร

ความหมายของมลพิษทางอากาศ

โดยทั่วไปอากาศบริสุทธิ์ประกอบด้วย ไนโตรเจน 78.09% ออกซิเจน 20.94% โดยปริมาตร ก๊าซอาร์กอน คาร์บอนไดออกไซด์ ฮีเลียม คริปตอน ซีนอน เป็นองค์ประกอบของอากาศอีกประมาณ 0.97% นอกจากก๊าซต่าง ๆ แล้วในบรรยากาศยังมีฝุ่นละอองอีกหลายต่อหลายขนาดและมีไอน้ำประมาณ 1-3% เมื่อเกิดมีสิ่งแปลกปลอม และ/หรือ องค์ประกอบของอากาศส่วนใดส่วนหนึ่งในระดับที่ผิดปกติจนมีผลทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลง ก็อาจกล่าวได้ว่าอากาศนั้นไม่บริสุทธิ์อีกต่อไป สิ่งแปลกปลอมนั้นได้แก่ ตะกั่ว ทินเนอร์ ฝุ่นละออง เป็นต้น และองค์ประกอบของอากาศอันได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เป็นต้น สิ่งแปลกปลอมและองค์ประกอบนี้จัดว่าเป็นมลพิษ (Air pollutants) และเรียกอากาศไม่บริสุทธิ์นั้นว่า มลพิษทางอากาศ (Air pollution)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของมลพิษทางอากาศ มี 2 ประเภท คือ

1. อนุภาคมลสาร
2. ก๊าซและไอ

1. อนุภาคมลสาร ได้แก่ มลพิษทางอากาศซึ่งอยู่ในสภาพของแข็งหรือของเหลว ยกเว้นไอน้ำ มีขนาดตั้งแต่ 0.1 ไมครอน จนถึง 200 ไมครอน

ของแข็ง อาจแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ฝุ่นละออง และควัน

- ฝุ่น เป็นสารอินทรีย์ หรืออนินทรีย์ ได้แก่ฝุ่นที่เกิดจากการอุตสาหกรรม หรือโดยธรรมชาติ ฝุ่นเหล่านี้อาจมีขนาดใหญ่ ซึ่งมองเห็นได้จนถึงขนาดเล็กที่ต้องใช้กล้องจุลทรรศน์ส่องดู ฝุ่นที่เกิดจากธรรมชาติได้แก่ เกสรดอกไม้ ดินและสปอร์ต้นไม้ เป็นต้น อนุภาคมลสารมีขนาดใหญ่จนกระทั่งเล็กกว่า 10 ไมครอน โดยทั่วไปถ้าอนุภาคเล็กกว่า 5 ไมครอนแล้วจะสามารถลอยได้ โดยความสามารถในการอยู่ในอากาศ ก็ขึ้นอยู่กับขนาดและความหนาแน่นของฝุ่นนั้นด้วย

- ละออง เกิดจากการเผาเชื้อเพลิง การกลั่นตัว หรือปฏิกิริยาเคมี เช่น ตะกั่ว ได้รับความร้อนทำให้เกิดไอระเหย ซึ่งกลั่นตัวเป็นละอองของแข็งในบรรยากาศ มีขนาดตั้งแต่ 1-0.0001 ไมครอน

- ควัน เกิดจากการสันดาป เช่น การเผาไหม้ ถ่าน ถ่านหิน หรือใบยาสูบ มีขนาดเล็กกว่า 0.5 ไมครอน

ของเหลว ได้แก่หมอกค้าง ๆ เช่น ในการทิ้งให้เกิดกรดหรือด่างร้อนจนกลายเป็นไอ เมื่อปลอยทิ้งไว้ ไอเหล่านี้จะกลายเป็นหมอกขึ้น มีขนาดตั้งแต่ 0.1-25 ไมครอน

2. ก๊าซและไอ ได้แก่มลพิษในอากาศซึ่งอยู่ในสภาพก๊าซและไอ เมื่อมีปริมาณมลพิษในบรรยากาศเช่นคาร์บอนไดออกไซด์มีมากเกินไป ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก (Green house effect)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่าประเภทของมลพิษที่เกิดกับที่ตั้งโครงการน่าจะเป็น จำพวกฝุ่นที่เกิดจากธรรมชาติ ละอองที่เกิดจากการเผาไหม้ และควันที่เกิดจากการจราจร จึงควรที่จะมีการป้องกันอย่างเช่นการปลูกต้นไม้เพื่อกรองฝุ่นควัน ดังเช่นที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อการจัดภูมิสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
— ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2.8 ปัญหามลพิษทางเสียง และวิธีการควบคุมป้องกัน

มาตรการในการควบคุมและป้องกันเสียง สามารถแบ่งกว้าง ๆ ได้ 2 วิธี คือ

1. เก็บเสียงที่พึงพอใจ

2. ขจัดเสียงที่ไม่ต้องการ

ทั้ง 2 ข้อที่กล่าวมานี้ เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลกับงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม

คุณสมบัติโดยทั่วไปของเสียง

1. เสียงเป็นพลังงานไม่สามารถผ่านสุญญากาศได้ ต้องผ่านตัวกลาง (อากาศ ของเหลว ของแข็ง)

2. เสียงเดินทางไปถึงผู้ฟังโดยตรงและโดยการสะท้อน

3. หูคนโดยปกติจะได้ยินเสียงที่มีความถี่ตั้งแต่ 16-20,000 เฮิรตซ์

4. เสียงสองเสียงจะต้องมีความเร็วต่างกัน 0.03 วินาที หูจึงจะแยกเสียงทั้งสองออกจากกันได้

5. เสียงที่มีความถี่มากกว่า 1,500 เฮิรตซ์ หูสามารถจำแนกทิศทางที่มาของเสียงได้ แต่ถ้าความถี่ต่ำมาก ๆ จะไม่สามารถแยกได้

6. เสียงรบกวน คือเสียงที่ดังเกิน 65 เดซิเบล จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ประสาทหูเสื่อมลงทำให้เกิดผลเสียทางด้านอารมณ์และจิตใจได้

กำหนดมาตรฐานในการควบคุมและป้องกันเสียงรบกวน

ห้องทำงานหรือห้องนอน	15	เดซิเบล
ห้องอ่าน-เขียนหนังสือ	20	เดซิเบล
ห้องประชุม-สัมมนา	30-35	เดซิเบล
สำนักงานทั่วไป-ห้องอาหาร	40	เดซิเบล
สำนักงานที่มีเสียงดัง	60	เดซิเบล

เสียงที่มีผลต่ออาคาร แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ตามแหล่งกำเนิด คือ

1. เสียงภายนอก ได้แก่ เสียงรถยนต์ เสียงเครื่องยนต์จากโรงงาน โดยได้ยินเสียงโดยใช้อากาศเป็นสื่อ

2. เสียงภายใน คือเสียงรบกวนที่เกิดขึ้นภายในอาคาร ซึ่งอาจมาจากห้องเหล่านี้ คือ ห้องลิฟท์ ห้องครัว ห้องทำงานที่ใช้เครื่องจักรกล เครื่องมือต่าง ๆ

สำหรับเสียงภายนอกอาคาร สามารถป้องกันได้ด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

- การวางผังอาคาร ควรอยู่ลึกเข้าไปให้ห่างจากกำเนิดเสียงมากที่สุดเท่าที่จะมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ แยกเขตของอาคาร (Zones) หรือถ้าอยู่ในด้านที่จอแจ อาจใช้กระจก 2 ชั้น แล้วใช้เครื่องปรับอากาศ

- ใช้โครงสร้างที่มั่นคงแต่ยืดหยุ่นได้ เช่น ผนังอิฐ คอนกรีต

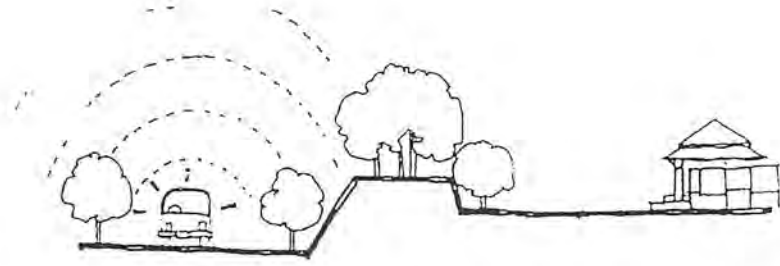
- ทำสนามหญ้า ปลูกต้นไม้เป็นกลุ่มแถว (Green Belt) ซึ่งต้นไม้ และสนามหญ้าสามารถลดระดับเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถลดระดับเสียงได้ประมาณ 15-5 เดซิเบล นับว่าเป็นการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ร่มร้อน ซึ่งเกิดจากเสียงรบกวนลงได้อีกทั้งยังช่วยให้เกิดสภาพความเป็นธรรมชาติมากขึ้น

การใช้เนินดินประกอบการใช้พืชพันธุ์ต่างๆ สามารถช่วยลดระดับเสียงลงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการลดเสียงที่มีความถี่ต่ำ เช่น เสียงจากรถบรรทุกได้เป็นอย่างดี

- ทำ Screen กัน หรือทำเป็น Bunker กันให้ถนนอยู่ต่ำกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 7-16 แสดงวิธีการลดเสียงดังโดยการยกระดับและจัด Landscape

- วางสวนอาคารที่ไม่ต้องการความเงียบมาเป็นส่วนกันเสียง และกำหนดสวนเปิดอาคารเพื่อหลีกเลี่ยงแนวทางของเสียง
- ใส่วัสดุกันเสียงที่บริเวณผิวอาคาร

เสียงภายในอาคารสามารถป้องกันได้ดังนี้

- ที่ตั้งของห้อง ควรแยกห้องที่ต้องการความเงียบให้ห่างจากห้องที่มีเสียงรบกวน
- ลดเสียงภายในห้อง โดยการใช้ผิวหรือวัสดุผิวที่เป็นตัวดูดซึมเสียง
- ลดเสียงจากเสียงต้นกำเนิด
- ใช้วัสดุป้องกันเสียงหรือกระจก-ผนัง 2 ชั้น

- ป้องกันเสียงทางหลังคา โดยทำหลังคาให้สูง มี Air Space ตรงกลางระหว่างหลังคาและฝ้าเพดาน หรือทำหลังคา 2 ชั้น หลังคาคอนกรีตสามารถป้องกันเสียงได้ 45-50 เดซิเบล การมุงกระเบื้องและฝ้าเพดานกันเสียงได้ 25-40 เดซิเบล กระจกแผ่นเล็กกันเสียงได้ดีกว่าแผ่นใหญ่

ภาวะของเสียงรบกวนจากภายนอก ล้วนเป็นปัญหาชุมชน การวางแผนเพื่อป้องกันภาวะดังกล่าว จึงน่าจะอยู่ในความสนใจของผู้ออกแบบ ควรเว้นระยะห่างระหว่างแหล่งกำเนิดเสียงกับอาคารหรือการสร้าง กำแพงกันเสียง กระจกตันไม้ สวมหมวกในกรณีดูดซับเสียงกีด ล้วนเป็นสิ่งที่นำมาใช้กับโครงการได้ และถือเป็นการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพกายสุขภาพจิต นอกเหนือจากการคำนึงถึงเพียงความสวยงามและการใช้สอยเท่านั้น

7.2.9 ระบบป้องกันอัคคีภัยและระบบดับเพลิง

ระบบป้องกันอัคคีภัย เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในอาคาร จะต้องอาศัยทั้งหลักการทางสถาปัตยกรรม และเทคโนโลยีเข้าช่วย เพราะความปลอดภัยของผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองมีอยู่ในอาคารจำนวนมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ขวัญของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญเมื่อเกิดอัคคีภัย ไม่ควรให้เกิดความตกใจ อีกทั้งเครื่องมือเป็นจำนวนมากที่มีราคาแพง จะทำให้เกิดความเสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย

ระบบป้องกันอัคคีภัยในส่วนอาคาร ประกอบด้วย

- Structure Protection เป็นการป้องกันโดยเลือกใช้วัสดุโครงสร้างที่มีความทนไฟสูงและติดไฟยาก ป้องกันการลุกลามของไฟ ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพดีมีมาตรฐานทางวิศวกรรม เพื่อป้องกันการเกิดไฟไหม้จากระบบไฟฟ้า
- Active Protection เป็นการป้องกันอันตรายที่เกิดจากอัคคีภัย โดยการจัดเตรียมเส้นทางเข้าถึงโดยรถดับเพลิง ติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัย
- Mean Of Escape การจัดทำทางหนีไฟฉุกเฉินตามจุดต่างๆของอาคาร ทั้งที่เป็นบันไดและทางลาดสำหรับหนีไฟ โดยคำนึงถึงตำแหน่งและจำนวนของทางหนีไฟที่เพียงพอและเหมาะสม

มาตรฐานของทางออกฉุกเฉิน ต้องมีขนาดกว้างดังนี้

พื้นที่ชั้นล่างสุดต้องมีทางออกกว้างอย่างน้อย 0.56 ม. ต่อจำนวนคน 100 คน

พื้นที่ชั้นถัดไป 0.56 ม. ต่อจำนวนคน 75 คน

การหนีไฟตาม Corridor ที่มีทางออก 1 ทาง มีขนาดกว้าง 1.20 ม.

การหนีไฟตาม Corridor ที่มีทางออก 2 ทาง มีขนาดกว้าง 1.06 ม.

ระบบดับเพลิง

ประกอบด้วย 2 ระบบ

1. ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ ระบบนี้เป็นการวางท่อน้ำ คัดเป็นชุดใกล้เคียงเพดานมีประตูหรือหัวฉีดเป็นตัวควบคุม ซึ่งจะทำงานเมื่อมีอุณหภูมิสูงถึง 135-160 องศาฟาเรนไฮต์ จะใช้ในส่วนที่เป็นที่พักและส่วนที่มีคนใช้จำนวนมาก เช่น โถงทางเข้า
2. ระบบท่อเย็นและสายฉีด ประกอบด้วยถังน้ำสำรอง เพื่อการดับเพลิงและปั๊มฉุกเฉิน ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิง มีหัวจ่ายน้ำสำหรับสายสูบน้ำดับเพลิงเตรียมไว้ โดยจัดเตรียมติดตั้งท่อผ้าใบขนาด 1/2" ยาว 30 ม. พร้อมหัวฉีด และอุปกรณ์ผจญเพลิงไว้ที่ทุกส่วนของโครงการ

การดับไฟ

1. ในขั้นต้น
 - Fire Hose System เป็นท่อฉีดต่อจากถังดับเพลิงชั้นบนของอาคารเป็นระยะ ตามจุดที่สำคัญ เช่น บันได ทางหนีไฟ และจุดที่เกิดเพลิงได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Fire Extinguisher เป็นเครื่องดับเพลิงเคมีตามจุดต่างๆที่จะเกิดเพลิงไหม้ได้ง่าย เช่น ครั้ว Lab

2. ในชั้นที่ 2

ในระบบ Stand Pipe System เป็นท่อเปล่าที่อยู่ตอนล่าง มีท่อต่อตรงไปทุกชั้นโดยมี Landing Valve และมีตู้สายสูบลอยอยู่ ถ้าเกิดเพลิงไหม้ การแก้ไขระยะ 2 ที่ไม่สามารถควบคุมไฟได้ด้วยคนในอาคาร พนักงานดับเพลิงจะต่อท่อน้ำจากรถดับเพลิงเข้าที่ Stand Pipe โดยมี Landing Valve น้ำก็จะออกมาทุกชั้น สามารถต่อสายสูบลอยได้ ซึ่งใช้พนักงานดับเพลิงขึ้นไปดับเพลิง ทางหนีไฟ

- ทางหนีไฟมีหลายประเภท เช่นบันได ทางลาด ลิฟท์ สำหรับอาคารสถานพยาบาล โดยเฉพาะผู้ใช้อาคารที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้สะดวกเหมือนคนทั่วไป ระบบทางลาดจึงมีความเหมาะสมที่สุดโดยมีความชัน 1:8 ถึง 1:10
- ระยะห่างจากจุดต่างๆสู่ทางหนีไฟไม่ควรเกินกว่า 30.00 ตารางเมตร
- ทางลาดหนีไฟทั้งที่อยู่ในอาคารและภายนอกอาคาร ควรมีประตูกันไฟที่ทำด้วยเหล็กอย่างน้อย 1 ด้าน และมีช่องกระงะกันไฟเล็กๆ ด้านรับมองดูทุกชั้นเพื่อให้ผู้ใช้ทางที่ขณะเกิดไฟไหม้ดูว่า ช้างนอกปลอดภัยจากไฟหรือไม่ ประตูควรเปิดจากภายในอาคารออกไปข้างนอกได้สะดวก และมีที่บังคับให้ประตูปิดโดยอัตโนมัติ เพื่อป้องกันการรุกรานของไฟ และป้องกันควันไฟเข้าไปด้วย ตัวประตูนี้ควรป้องกันไฟอย่างน้อย 2 ชั่วโมง เช่นเดียวกับทางลาด ราวบันได ลูกกรงบันได ทางลาดควรทำกันลื่นไว้ และผนังโดยรอบควรเป็นผนังกันไฟ และควรมีหน้าต่างเพื่อให้อากาศภายนอกถ่ายเทเข้าภายในช่องทางหนีไฟอย่างเพียงพอ

7.2.10 ระบบกำจัดขยะ

ลักษณะของขยะที่เกิดขึ้นในโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ขยะธรรมชาติ เช่น เศษกระดาษ เป็นต้น จะแยกส่งรถเก็บขยะของเทศบาล
2. ขยะติดเนื้อ เป็นขยะที่ทิ้งไม่ได้ ต้องทำลายเอง แบ่งเป็นช่องต่างๆ ดังนี้
 - Ward Waste ได้แก่ขยะที่เหลือจากหอผู้ป่วย เช่น ดอกไม้ เศษอาหาร เศษผงที่กวาดทำความสะอาด เป็นต้น
 - Plastic And Dirty Paper ได้แก่ของเหลือที่เป็นหลอดฉีดยาแบบที่ใช้แล้วทิ้งเลย งานพลาสติกสำหรับใส่อาหาร ถ้วยกระดาษ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Theatrewaste ได้แก่ขยะที่เหลือจากการทดลอง เช่น เศษชิ้นเนื้อคน เสื้อผ้าที่จะทิ้ง หลอด พลาสติกต่างๆ และของเสียจากห้องปฏิบัติการ เช่น พวกของเสียจากร่างกายที่นำไปตรวจ เช่น เลือด เป็นต้น
- Clean Paper ได้แก่ของเหลือที่เป็นเศษกระดาษ จดหมาย กระดาษแข็ง และกระดาษที่ใช้ห่อของต่างๆ

สำหรับในโครงการจะก่อสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อซึ่งเป็นเตาเผาที่กองอนามัยสิ่งแวดล้อมอนามัยได้ออกแบบไว้สำหรับโรงพยาบาล ซึ่งเป็นเตาเผาขนาดเล็ก สามารถเผาขยะได้ประมาณ 50 กก./ชม.

ซึ่งการกำจัดขยะด้วยเตาเผามีข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

ข้อดี

1. ไม่มีปัญหาเรื่องแมลง หนู
2. ใช้ร่วมกับการถมที่ดิน โดยกรเผาขยะที่ไม่เน่าเปื่อยได้
3. มีพลังงานออกจากการเผาซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสีย

1. ค่าใช้จ่ายสูง
2. ปัญหาเรื่องอากาศเป็นพิษ

บริเวณกำจัด

1. ควรอยู่ในโซนอุตสาหกรรม
2. ต้องคำนึงถึงทิศทางการลม

7.3 ลักษณะการออกแบบเพื่อประหยัดพลังงาน

หลักสำคัญในการจัดการพลังงานก็เพื่อความประหยัดทรัพยากร ซึ่งการประหยัดพลังงานก็คือการประหยัดไฟฟ้า แต่เนื่องจากอาคารเป็นอาคารขนาดใหญ่จึงต้องมีงานระบบต่างๆ ที่มีการใช้ไฟฟ้าสิ้นเปลือง ดังนั้นจึงต้องมีการคำนึงถึงการประหยัดพลังงานในระบบต่างๆ โดยการประหยัดพลังงานสามารถประหยัดได้จาก 2 ลักษณะ คือ

1. การประหยัดพลังงานโดยการออกแบบ

- การออกแบบให้มีการนำแสงสว่างเข้าในอาคาร ในส่วนของโถง ห้องน้ำ และทางเดิน โดยไม่นำความร้อนเข้ามาด้วย โดยการใช้ แผงกันแดด เพื่อประหยัดพลังงานในการใช้ไฟฟ้า และเครื่องปรับอากาศ
- การออกแบบให้อาคารมีสีอ่อนเพื่อสะท้อนความร้อนออกจากตัวอาคาร
- มีการทำผนัง 2 ชั้นเพื่อกันความร้อน
- การหันทิศทางการอาคารให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ
- การออกแบบโดยใช้เครื่องปรับอากาศให้น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การประหยัดพลังงานโดยใช้เทคโนโลยี

- การใช้หลอดประหยัดพลังงาน
- การออกแบบงานระบบอาคารให้สอดคล้องกับการใช้งาน โดยศึกษาถึงความคุ้มของแต่ละระบบ เช่น โครงการนี้มีการเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบ Central System ในส่วนโถงรวม ส่วนจัดนิทรรศการ และห้องประชุม และใช้ระบบปรับอากาศแบบ Split type ในส่วนของส่วนบริหาร ห้องสมุด ส่วนห้องอาหาร โดยเป็นส่วนที่มีอาจจะมีการใช้งานไม่พร้อมกัน หรือขนาดพื้นที่ของการปรับอากาศไม่ใหญ่นัก ส่วนโรงอาหาร ส่วนบริการ และส่วนพักอาศัย ไม่มีการใช้เครื่องปรับอากาศ

สำหรับโครงการนี้เลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบศูนย์รวมที่เป็นระบบчилเลอร์ ที่อาศัยการทำน้ำให้เย็นก่อน แล้วจึงส่งน้ำนี้ไปเข้าเครื่องเป่าลม เป่าลมให้ผ่านน้ำเย็นก็ได้ลมเย็นมีห้องเครื่องเป่าลมเย็น อาจมีท่อลมต่อจากเครื่องเป่าลมแจกจ่ายตามจุดต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 8

สรุปผลงานการออกแบบ

8.1 แนวความคิดในการออกแบบ

แนวคิดทั่วไปในการออกแบบ โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี พิจารณาจาก การใช้สอยอาคารที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของที่ตั้ง 'และสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเป็นหลักสำคัญ โดยสามารถกำหนดหลักทั่วไปในการออกแบบได้ดังนี้

8.1.1 การออกแบบคำนึงถึงการสนองประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงพฤติกรรมและลำดับการใช้งาน ตามขั้นตอนการฟื้นฟูสภาพจิตของผู้ป่วย

8.1.2 การออกแบบคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของที่ตั้งอาคาร และสภาพภูมิอากาศของที่ตั้ง โดยพิจารณาจากทิศทางแดด ลม ฝน และการระบายอากาศ เป็นสำคัญ

8.1.3 พยายามนำเอาบรรยากาศของสภาพแวดล้อมรอบที่ตั้งซึ่งเป็นทะเล และมีธรรมชาติที่สวยงามมาร่วมกับงานสถาปัตยกรรมโดยการมองเห็นและการจำลองเข้าสู่โครงการ เพื่อให้งานสถาปัตยกรรมสะท้อนถึงอากาศที่อยู่ในสภาพธรรมชาติ และกลมกลืนกับธรรมชาติ Organic Architecture

8.1.4 นำเอาลักษณะของสถาปัตยกรรมและวัสดุท้องถิ่นดั้งเดิมมาใช้ เพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของชุมชนใกล้เคียง

8.2 แนวความคิดในการวางผัง

เนื่องจากสภาพที่ตั้งมีลักษณะโค้งตามแนวถนนและแนวชายทะเล จึงได้สมมติแนวเส้นที่มาจากแนวโค้งหน้าชายทะเล เพื่อนำมาสร้างแกนของอาคารหลักที่เป็นอาคารที่มีแนวแกนตั้งฉาก และในส่วนอาคารที่พักของผู้ป่วยนั้นได้แบ่งไว้ในส่วนที่ไม่อยู่ติดถนนใหญ่ เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัวและความสงบ เหมาะแก่การพักผ่อน ฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วย โดยการวางผังของอาคารบ้านพักจะวางในลักษณะที่ค่อนข้างเป็นอิสระจากแนวแกน และเปิดมุมมองสู่ทะเลที่อยู่ด้านหน้าของที่ตั้งโครงการ โดยใช้การขุดคูน้ำรอบที่พักและการปลูกต้นไม้ที่สามารถแทนรั้วได้ เพื่อเป็นการป้องกันการหลบหนีออกหรือลักลอบเข้าสู่โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.3 แนวคิดในการออกแบบอาคาร

แนวคิดในการออกแบบอาคารจำเป็นต้องแสดงออกถึงความอบอุ่น น่าอยู่ เพราะผู้ป่วยจำเป็นต้องพักอาศัยอยู่ในโครงการนี้เป็นเวลานาน และต้อง มีความปลอดภัยที่ดี จึงสรุปออกมาเป็นแนวความคิดได้ ดังนี้

8.3.1 อาคารหลักวางผังเพื่อให้เกิดพื้นที่ในลักษณะโอบล้อมโดยจัดที่ว่างตรงกลางให้เป็นสัดส่วนของผู้ป่วยในการพักผ่อน ปฏิบัติสมาธิ และพบปะญาติที่มาเยี่ยม ลักษณะการวางผังจะทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย และรู้สึกมีส่วนร่วมกับสังคม

8.3.2 อาคารส่วนที่พักผู้ป่วยมีลักษณะการวางผังที่โอบล้อมลานกิจกรรมส่วนกลาง และเปิดมุมมองสู่ทะเล

8.3.3 ลักษณะของภูมิสถาปัตยกรรมเป็นการออกแบบเพื่อให้เกิดการป้องกันกันชนรั้วได้ ทั้งชนิดของต้นไม้และการขุดคูน้ำล้อมรอบ

8.4.4 ลักษณะอาคารเป็นการประยุกต์มาจากเรือนไทยภาคใต้ทั่วไป ผสมผสานกับเอกลักษณ์ของเรือนโบราณของ ตำบล พุมเรียง อำเภอ ไชยา ซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่รายรอบที่ตั้งของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานออกแบบ

รูปที่ 8-1 Process ของ โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เสพยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

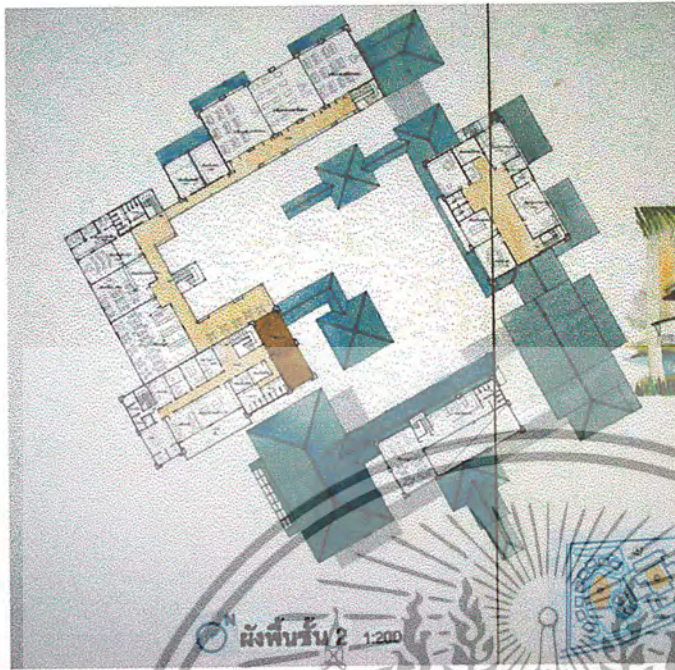

รูปที่ 8-2 แสดงผังหลังคาโครงการ

รูปที่ 8-3 แสดงผังบริเวณชั้น 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8-4 แสดงผังพื้นที่ 2

รูปที่ 8-5 แสดงรูปตัดอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8-6 แสดงรูปด้านโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8-7 แสดงทัศนียภาพภายนอก

รูปที่ 8-8 แสดงทัศนียภาพภายใน

รูปที่ 8-9 แสดงทัศนียภาพภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8-10 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ

รูปที่ 8-11 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ

รูปที่ 8-12 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8-13 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ

รูปที่ 8-14 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายนอกโครงการ

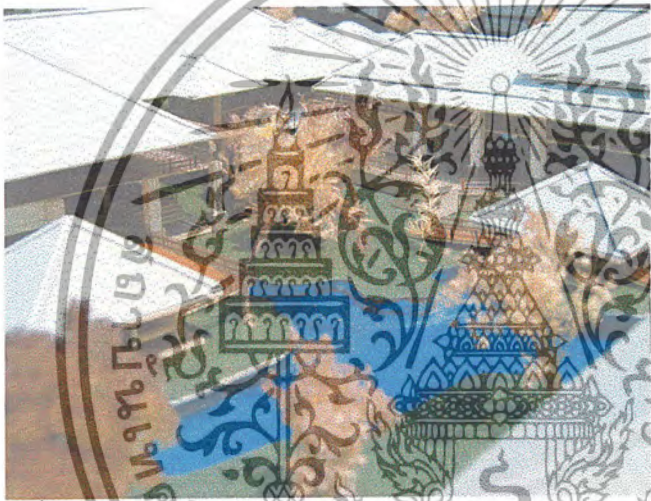

รูปที่ 8-15 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8-16 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายในโครงการ

รูปที่ 8-17 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายในโครงการ

รูปที่ 8-18 แสดงหุ่นจำลอง มุมมองภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมการแพทย์ "รายงานสถิติวิเคราะห์ระบบข้อมูลการติดยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ.2543" กรุงเทพมหานคร, กองประสานการปฏิบัติการบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติด กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2543

การป้องกันยาเสพติด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลดอุปสงค์ในการใช้ยาเสพติด กรุงเทพมหานคร, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2543

จำรูญ ยาสมุทร, อรพิณ นาควัชร "ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษ", เชียงใหม่, โรงพิมพ์ส่งเสริมธุรกิจ, 2521

ทวีศักดิ์ จันทน์ "ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด", กรุงเทพมหานคร, สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2537

ศักดิ์นา บุญเปี่ยม "ทัศนคติของผู้ป่วยยาเสพติดที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารในเรื่องของการบำบัดรักษา ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลธัญญารักษ์ กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร", สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534

วิชัย ไปษยจินดา "การศึกษาปัญหายาเสพติดในผู้มารับการรักษาที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ กรุงเทพมหานคร",

รายงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519

วิทย์ เทียงบุญธรรม "ตำรายาเสพติด" กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์โอเดียนดโตร์, 2531

จรรยาภรณ์ ไสยนาทนันท์ "การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตใจของผู้ติดยาเสพติดให้โทษ"

กรุงเทพมหานคร, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

พ.ศ. ๒๕๑๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๙

เป็นปีที่ ๓๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยิน-

ยอมของสภาที่ปรึกษาองคมนตรี รัฐมนตรี ท้าหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"ยาเสพติด" หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย

"กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย และกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและหมายความรวมถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดด้วย

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติด

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าพนักงาน" หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราช-

บัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หรือของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการใดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือ เจ้าพนักงาน และของส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจเกี่ยวกับยาเสพติด ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยและวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและการประสานงาน

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเรียกโดยย่อว่า

"ป.ป.ส." ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดี กรมศุลกากร อธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ไม่เกินหกคน และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

(๒) ควบคุมการสืบสวน สอบสวน และการฟ้องคดีอาชญากรรมผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยา

เสพติด

(๓) วางโครงการและดำเนินการ ตลอดจนสั่งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

(๔) ควบคุม เฝ้าระวัง และประสานงานการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจ

หน้าที่ในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรืองาน

แผนงาน หรือโครงการของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับยา

เสพติด

(๖) ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาตัวผู้ติดยาเสพติด

(๗) พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการ

กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการและกำหนดให้สถานที่ซึ่งใช้ในการประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธุรกิจใด ๆ เป็นสถานประกอบการที่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ ทวิ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการและประกาศกำหนดให้สถานที่ซึ่งใช้ในการประกอบธุรกิจใด ๆ เป็นสถานประกอบการที่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ตี ในกรณีที่เจ้าพนักงานตรวจพบว่ามีกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการตามมาตรา ๑๓ ทวิ หากเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการดังกล่าวไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ให้คณะกรรมการเชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบการแห่งนั้นชั่วคราว หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสำหรับการประกอบธุรกิจนั้น แล้วแต่กรณี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินครั้งละสิบห้าวันนับแต่วันที่เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการนั้นทราบคำสั่ง

ในกรณีที่สถานประกอบการซึ่งถูกสั่งปิดชั่วคราวหรือถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งเป็นสถานประกอบการซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมการประกอบธุรกิจตามกฎหมายอื่น ให้เลขาธิการแจ้งให้หน่วยงานซึ่งควบคุมการประกอบธุรกิจนั้นทราบ และให้หน่วยงานดังกล่าวถือปฏิบัติตามนั้น

การสั่งปิดชั่วคราวหรือการสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการ และการแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการทราบตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งให้หน่วยงานทราบตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ให้กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจค้น ยึดหรืออายัดยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือจับกุมบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ในกรณีที่มิมีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือบุคคลที่จะถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่นั้น ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหากไม่ดำเนินการในทันที ยาเสพติดนั้นจะถูกโยกย้ายหรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่จะหลบหนี ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๒) คำนเคสสถาน สถานที่ไม่หรือบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติด ซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยึดหรืออายัดยาเสพติดหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่ได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

(๓) จับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๔) สอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

เจ้าพนักงานตำแหน่งใดและระดับใด จะมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวเจ้าพนักงานผู้ได้รับมอบหมายนั้น

เจ้าพนักงานผู้ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงเอกสารมอบหมายนั้นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

มาตรา 14 ทวิ ในกรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด เสพยาเสพติดในเคสสถาน สถานใด ๆ หรือยานพาหนะ ให้กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่

วิธีการตรวจหรือทดสอบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ ให้ถือว่ากรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๓) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั่วราชอาณาจักร และให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๔ (๓) ไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวหรือก่อนนั้นตามที่เห็นสมควร ให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ โดยมีให้ถือว่าการควบคุมผู้ถูกจับดังกล่าวเป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๕ ทวิ เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติตามประกาศตามมาตรา ๑๓ ทวิ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้อ้อยค่า หรือไม่ส่งบัญชี เอกสารหรือวัตถุใดแก่กรรมการ เลขานุการ รองเลขานุการ หรือเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติกรตามมาตรา ๑๔ หรือไม่ยินยอมให้ตรวจหรือทดสอบตามมาตรา ๑๔ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗ กรรมการ เลขานุการ รองเลขานุการ และเจ้าพนักงานผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๑๘ ทวิ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ธำนิพนธ์ กรีชัยวิเชียร
นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ยาเสพติดเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อการดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และรัฐบาลนี้มีนโยบายที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าและการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขัน ในการนี้จำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการและให้อำนาจในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามให้ได้ผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และการดำเนินการเพื่อตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รวมทั้งการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับสารระเหยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งการค้ำและการเสพยาเสพติดในสถานที่ซึ่งใช้ในการประกอบธุรกิจสถานบริการเป็นจำนวนมาก จึงสมควรให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานประกอบการได้เป็นการเฉพาะและให้มีอำนาจกำหนดว่าสถานประกอบการประเภทใดจะอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว หากพบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการแห่งใด สมควรให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบการหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการของสถานประกอบการแห่งนั้นได้ชั่วคราว นอกจากนี้ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สมควรให้อำนาจกรรมการ เลขาธิการรองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานในการตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ๆ มีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ให้คณะกรรมการประจำศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพวินิจฉัยผลการตรวจพิสูจน์

3.1 หากผลการตรวจพิสูจน์ปรากฏว่าผู้ต้องหานั้นติดยาเสพติด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้นั้นเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้วรายงานให้พนักงานสอบสวนทราบ

3.2 หากผลการตรวจพิสูจน์ไม่ปรากฏว่าผู้นั้นติดยาเสพติด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้นั้นคืนให้พนักงานสอบสวนและรายงานผลการตรวจพิสูจน์

4. ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพจะต้องอยู่รับการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นเวลาไม่เกิน 6 เดือน แต่อาจขยายเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพได้ครั้งละไม่เกิน 6 เดือน ซึ่งรวมแล้วต้องไม่เกิน 3 ปี

5. ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพอาจได้รับการพิจารณาฟื้นฟูนอกศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพได้ โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด รวมทั้งอาจได้รับอนุญาตให้ย้ายตนไปรับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพแห่งอื่น

ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ

1. เมื่อผู้ต้องหาได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพจนพ้นจากกรณีเป็นผู้ติดยาเสพติดแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากความผิด โดยจะได้รับการปล่อยตัวไปและงดการดำเนินคดี

2. หากผลการฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ แม้ครบกำหนดเวลาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้นั้นกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อพิจารณาว่าสมควรดำเนินคดีหรือไม่

การบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

ขณะนี้พระราชบัญญัตินี้ยังไม่เริ่มใช้บังคับ เนื่องจากมติชุดที่ร่างสร้างของหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการ ซึ่งเดิมกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม เป็นผู้รับผิดชอบ แต่ปัจจุบันสำนักงานคุมประพฤติได้แยกออกจากสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ โดยปรับโครงสร้างใหม่เป็นกรมคุมประพฤติ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้กรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบแทนสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ และขณะนี้กรมคุมประพฤติกำลังพิจารณายกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2534

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้

โดยที่ปรากฏว่าในปัจจุบันมีผู้ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก อันเป็นปัญหาสำคัญของประเทศซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศตลอดมาดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการให้ผู้ติดยาเสพติดที่ตกเป็นผู้ต้องหาพ้นจากการติดยาเสพติดด้วยวิธีการบังคับรักษา

คำนิยามที่ควรทราบ

"ติดยาเสพติด" หมายความว่า เลพยาเสพติดเป็นประจำติดต่อกันและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดนั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นว่านี้ได้ตามหลักวิชาการ

"ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ" หมายความว่า ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและตรวจพิสูจน์การติดยาเสพติด

"การฟื้นฟูสมรรถภาพ" หมายความว่า การกระทำใดๆ เพื่อบำบัดการติดยาเสพติดและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสพติดให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

ประเภทของบุคคลผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ

1. จะต้องเป็นผู้ต้องหาคดีในความผิดฐานเสพหรือมีไว้ในครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ประเภท 2 หรือประเภท 5 ซึ่งมีปริมาณยาเสพติดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
2. ผู้ต้องหานั้นจะต้องไม่ถูกตั้งข้อหาหรือถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นการคิดที่มีโทษจำคุกหรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก

ขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

1. ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหานั้นไปยังศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพเมื่อตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้ติดยาเสพติดหรือไม่
2. เมื่อได้รับตัวผู้ต้องหาแล้ว ให้ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 จัดทำบันทึกประวัติของผู้ต้องหา
 - 2.2 ตรวจพิสูจน์ว่าผู้นั้นติดยาเสพติดหรือไม่
 - 2.3 รายงานผลการตรวจพิสูจน์และบันทึกประวัติต่อคณะกรรมการประจำศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ

สมรรถภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคาร

มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ

พ.ศ. 2521

วัตถุประสงค์

เพื่อให้อาคารที่ทำการของทางราชการอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน และมีราคาก่อสร้างต่อเนื้อที่ที่ใช้สอยของอาคารแต่ละชั้น เฉลี่ยตารางเมตรละไม่เกินจำนวนที่สำนักงานประมาณกำหนดทั้งในกรณีที่การตอกเสาเข็มและไม่มีการตอกเสาเข็ม จึงได้กำหนดข้อแนะนำ และแนวปฏิบัติในการออกแบบและกำหนดรายการก่อสร้างไว้ ดังนี้

1. การออกแบบ

ให้พยายามใช้ระบบการประสานทางพิกัด (Modular Coordination) ตามมาตรฐานของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย

2. ลักษณะอาคาร

2.1 เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณเนื้อที่ทั้งหมดของอาคาร ให้คำนวณเนื้อที่ที่ใช้สอยของอาคารแต่ละส่วน โดยเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์การจัดตัวสำนักงาน (office lay-out) ดังนี้

2.1.1 เนื้อที่ทำงานของรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และปลัดทบวง (รวมห้องน้ำ-ล้าง) 40 ตารางเมตร/คน

2.1.2 เนื้อที่ทำงานของรองปลัดกระทรวง รองปลัดทบวง อธิบดี และรองอธิบดี (รวมห้องน้ำ-ล้าง) 30 ตารางเมตร/คน

2.1.3 เนื้อที่ทำงานของผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง 16 ตารางเมตร/คน

2.1.4 เนื้อที่ทำงานของตำแหน่งอื่นๆ ที่ไม่ต่ำกว่าข้าราชการระดับ 6 12 ตารางเมตร/คน

2.1.5 เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการ และพนักงาน 4.5 ตารางเมตร/คน เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ 6 ตารางเมตร/คน

2.1.6 เนื้อที่ห้องประชุมตามจำนวนผู้เข้าประชุม 2 ตารางเมตร/คน

2.1.7 เนื้อที่พักรอ 1 ตารางเมตร/คน

2.1.8 เนื้อที่ห้องน้ำ - ล้าง 0.5 ตารางเมตร/คน โดยมีโถล้างมือ 1 โถ ที่บัสสาธารณะ 1

ที่อ่างล้างมือ 1 อ่าง ต่อจำนวนคน 25 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.9 เนื้อที่สำหรับเก็บพัสดุ หรือเพื่อการอื่น ให้พิจารณาตามความจำเป็นของ
แต่ละหน่วยงาน เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องรับแขก ฯลฯ

2.1.10 เนื้อที่ส่วนบริการ ได้แก่ ทางเดินเชื่อมห้องโถงและบันไดมีเนื้อที่ประมาณ
1/3 ของเนื้อที่ตามเกณฑ์ข้างบนเนื้อที่ทั้งหมดรวมกัน

2.1.11 อาคารสูงตั้งแต่ 4 ชั้น ต้องมีบันไดหนีไฟ

หมายเหตุ ที่จอดรถ ให้คำนวณถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ หากมีความจำเป็นต้องทำที่
จอดรถไว้ในอาคาร ต้องทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณก่อนเป็นกรณีพิเศษ

2.2 โครงสร้าง พื้น และบันได เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กหรือวัสดุทนไฟ โดยออกแบบ
แบบในหลักประหยัด พื้นชั้นล่างเป็นพื้นที่มีความรองรับ เข้ม ให้ใช้เสาเข็มคอนกรีตเสริม
เหล็กหรือคอนกรีตอัดแรง

2.3 โครงหลังคาเป็นไม้หรือเหล็ก หรือคอนกรีตเสริมเหล็ก ตามความเหมาะสม
และประหยัด

2.4 ความกว้างระหว่างช่วงเสาตามความยาวของอาคาร ไม่ควรเกิน 4.20 เมตร
ความกว้างระหว่างช่วงเสาด้านกว้างของอาคาร ไม่ควรเกิน 8.50 เมตร

2.5 ความสูงของอาคารพินถึงพื้น

2.5.1 ชั้นล่างไม่ควรสูงเกิน 4 เมตร

2.5.2 ชั้นอื่น ไม่ควรสูงเกิน 3.60 เมตร

2.6 ฝ้าเพดาน ไม้มีเท่าที่จำเป็น เช่น ชั้นหลังคา ห้องน้ำและห้องประชุม

2.7 ทางเดินติดต่อทั่วไป ไม่ควรกว้างเกิน 2.70 เมตร ยกเว้นช่องทางออกฉุกเฉิน
อาจกว้างได้กว่านี้

2.8 ชายคาและกันสาด ไม่ควรยื่นเกิน 2.10 เมตร

2.9 แผงกันแดด ไม้มีได้เท่าที่จำเป็นและอย่างประหยัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ร่าง)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2541)

ออกตามความสนพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 สถานพยาบาลที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนแบ่งได้ดังนี้

1. สถานพยาบาลเวชกรรมทั่วไประดับต้น
2. สถานพยาบาลเวชกรรมทั่วไประดับกลาง
3. สถานพยาบาลเวชกรรมทั่วไประดับสูง
4. สถานพยาบาลเวชกรรมทั่วไปเฉพาะสาขา/ทาง
5. สถานพยาบาลทันตกรรม
6. สถานพยาบาลแผนโบราณทั่วไป
7. สถานพยาบาลแผนโบราณแบบประยุกต์
8. สถานพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุ

ข้อ 2 สถานพยาบาลตามข้อ 1 มีลักษณะการให้บริการดังต่อไปนี้

(1) สถานพยาบาลเวชกรรมทั่วไประดับต้น เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อการบริการผู้ป่วยทั่วไป การศึกษาพยาบาลเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการบริการที่กำหนดไว้ สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยให้ปลอดภัย และสามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลระดับสูงกว่าได้

(2) สถานพยาบาลเวชกรรมทั่วไประดับกลาง เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้บริการรักษาผู้ป่วยทั่วไป ตั้งแต่ระดับต้น จนถึงการให้บริการที่มีขั้นตอนการรักษาพยาบาลที่ยากและต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางสำหรับให้บริการผู้ป่วยที่มาขอรับบริการอย่างน้อยสี่สาขาหลักขึ้นไป (สูติกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรม และกุมารเวชกรรม) สามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยให้ปลอดภัย และสามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลระดับสูงกว่าได้ รวมทั้งมีการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) สถานพยาบาลเวชกรรมทั่วไประดับสูง เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการผู้ป่วยทั่วไป ตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูงซึ่งมีขั้นตอนการรักษาที่ยากมาก ต้องใช้วิทยาการที่ยุ่งยากซับซ้อน มีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะทาง / สาขา สำหรับให้บริการผู้ป่วยอย่างน้องลิบเอ็ดสาขาขึ้นไป มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีเทคโนโลยีระดับสูง สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยให้ปลอดภัยและสามารถรับและให้การรักษายาบาลผู้ป่วยจากสถานพยาบาลอื่นๆ ได้ รวมทั้งมีการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสภาพ

(4) สถานพยาบาลเวชกรรมเฉพาะทาง / สาขา เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเฉพาะทาง / สาขาหนึ่งสาขาใด ซึ่งอาจให้บริการตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูง มีขั้นตอนการรักษาพยาบาลที่ยากมาก ต้องใช้วิทยาการที่ยุ่งยากซับซ้อน มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีระดับสูง เน้นให้บริการเฉพาะสาขาใด สาขาหนึ่งไม่เกินสองสาขาในสถานที่เดียวกัน โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง / สาขา ในสาขานั้นๆ ตามที่ได้รับอนุญาต

(5) สถานพยาบาลทันตกรรม เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเฉพาะด้านทันตกรรม ให้บริการโดยผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม

(6) สถานพยาบาลแผนโบราณทั่วไป

(6.1) สถานพยาบาลเวชกรรมแผนโบราณ เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยทั่วไป โดยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณทั่วไป สาขาเวชกรรม

(6.2) สถานพยาบาลผดุงครรภ์ แผนโบราณ เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการด้านสูติกรรม เฉพาะรายที่ครรภ์ปกติและคลอดอย่างปกติ ตลอดดกอดพยาบาลมารดาและทารกโดยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ สาขาการผดุงครรภ์

(7) สถานพยาบาลแผนโบราณแบบประยุกต์ เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการรักษาผู้ป่วยทางเวชกรรม เภสัชกรรม และสูติกรรมเฉพาะรายที่มีครรภ์ปกติและคลอดอย่างปกติ ตลอดจนการพยาบาลมารดาและทารก โดยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณแบบประยุกต์

(8) สถานพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุ เป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการด้านการพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือและเพื่อบรรเทาอาการของโรค การลุกลามของโรค การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรค โดยผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

ข้อ 3 สถานพยาบาลที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) สถานที่ตั้งและโครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้างอาคารสิ่งก่อสร้างให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โดยต้องมีหนังสืออนุญาตในการใช้อาคารเป็นสถานพยาบาลด้วย

(2) สถานพยาบาลตามข้อ (1) และข้อ (4)-ข้อ (8) ที่มีเตียงยี่สิบเตียงขึ้นไป สถานพยาบาล เวชกรรมทั่วไประดับกลาง และสถานเวชกรรมทั่วไประดับสูง ต้องเป็นอาคารเอกเทศ ผนังของอาคารโดยรอบจะต้องไม่ติดกับอาคารอื่นอย่างน้อย 4.00 เมตร และไม่มีสิ่งกีดขวาง

(3) ทำเลที่ตั้ง

(3.1) ระบบจราจร

(3.1.1) ทางเข้าออกสถานพยาบาลเหมาะสม สะดวก ปลอดภัย และต้องมีความกว้างเพียงพอ สามารถให้รถดับเพลิงทำการดับเพลิงโดยรอบอาคารอย่างสะดวก

(3.1.2) ทางเข้าออกสถานพยาบาลต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์การจราจรที่ชัดเจน

(3.1.3) การขนส่งภายในสถานพยาบาลกับภายนอกบริเวณสถานพยาบาลต้องปลอดภัยซึ่งกันและกัน

(3.2) สิ่งแวดล้อม

(3.2.1) ไม่ก่อสร้างติดกับสถานที่หรือในสถานที่ซึ่งสภาพแวดล้อมมีมลภาวะด้านต่างๆ ซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่ผู้ป่วยและผู้ที่ใช้สอยอาคารที่นั้น

(3.2.2) ไม่ก่อสร้างใกล้ทำเลที่อาจมีอันตรายจากธรรมชาติหรือการประกอบการอื่น

(3.2.3) ไม่ก่อสร้างในพื้นที่ต่ำกักตมหรือกระทบต่อภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อม

(3.2.4) ต้องมีหนังสือรับรองการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(3.2.5) มีการระบายลม และแสงแดดเข้าถึงภายนอกอาคาร

(4) อาคารสถานพยาบาล

(4.1) อาคารบริการควรมีความสูงไม่เกิน 20 ชั้น

(4.2) การสัญจรทางเข้า

(4.2.1) ทางเข้าออกอาคารควรมีอย่างน้อยสามเส้นทางแยกจากกันอย่างชัดเจน สำหรับผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยฉุกเฉิน ส่วนบริการและผู้มาเยี่ยมญาติ เจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4.2.2) ทางเข้าออกอาคารต้องสอดคล้องกับจราจรภายนอกอาคาร มีความกว้างเพียงพอและเป็นลักษณะเดินทางเดียว

(4.2.3) สถานพยาบาลที่มีหลายอาคารในพื้นที่เดียวกัน จะต้องมีการเดินเชื่อมระหว่างอาคาร และต้องมีความสะดวกปลอดภัย

(4.2.4) กรณีมีทางลาดสำหรับผู้พิการหรือรถเข็น ต้องมีความชันไม่เกิน 15 องศา โดยมีความกว้างอย่างน้อย 1.20 เมตร

(4.2.5) อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 2 ชั้นขึ้นไป จะต้องมียุทธรูปหรือบันไดสำหรับผู้พิการอย่างน้อย 1 ตัว หากอาคารสูงตั้งแต่ 3 ชั้นขึ้นไป จะต้องมียุทธรูปหรือบันไดสำหรับผู้พิการอย่างน้อย 1 ตัวต่อ 50 เดียง และถ้าเกิน 100 เดียง ให้เพิ่มลิฟท์อย่างน้อย 2 ตัวต่อ 100 เดียง ไม่ใช้บันไดเลื่อน

(4.3) ภายในอาคาร

(4.3.1) ห้องทำงานได้คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละห้อง

(4.3.2) การสัญจรภายในแยกเป็นสัดส่วนระหว่างผู้ป่วย ญาติ ผู้ปฏิบัติงาน และการขนส่งสิ่งของและสิ่งสกปรก

(4.3.3) ทางสัญจรรวม มีขนาดความกว้างอย่างน้อย 2.5 เมตร มีแสงสว่างเพียงพอและมีป้ายบอกเส้นทางออกฉุกเฉิน

(4.3.4) มีทางลาดเอียง 15 องศา ในที่ระดับพื้นไม่เท่ากัน

(4.3.5) มีอุปกรณ์ดับเพลิงและทางหนีไฟตามมาตรฐาน

(4.3.6) พื้นอาคารไม่ใช้วัสดุไวไฟ ไม่ลื่น สามารถทำความสะอาดและฆ่าเชื้อตามมาตรฐาน

(4.3.7) ผนังที่อยู่ในบริเวณทางสัญจรควรทำด้วยวัสดุที่มีผิวเรียบ และต้องไม่มีสิ่งที่ยื่นออกมาที่ขวางการสัญจร ซึ่งอาจทำให้ทางสัญจรควรทำด้วยวัสดุที่มีผิวเรียบ และต้องไม่มีสิ่งที่ยื่นออกมาที่ขวางการสัญจร ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้ที่สัญจรในบริเวณนั้นได้

(4.3.8) อุปกรณ์และวัสดุก่อสร้างบางอย่าง เช่น ท่อต่างๆ สายไฟ เป็นต้น จะต้องติดตั้งให้เรียบร้อย ไม่เกะกะกีดขวางการจราจร

(4.3.9) สัดส่วนบริการเหมาะสมและสอดคล้องกัน ได้แก่

(1) ถ้ามีร้านอาหาร ร้านสินค้าเบ็ดเตล็ดและบริการอื่นๆ ต้องแยกจากส่วนบริการทางการแพทย์

(2) ส่วนบริการทางการแพทย์ต้องแยกจากส่วนบริการสนับสนุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (3) แผนกผู้ป่วยนอก แยกจากแผนกผู้ป่วยฉุกเฉิน
- (4) ส่วนสนับสนุนบริการผู้ป่วยนอกระหว่างแผนกห้องเภสัชกรรม ห้องชันสูตร ห้องเวชระเบียน ห้องเอกซเรย์ อยู่บริเวณเดียวกันและสามารถติดต่อได้สะดวก
- (5) แผนกผู้ป่วยในแยกจากแผนกผู้ป่วยนอกและแผนกบำบัดต่างๆ แยกจากกัน เป็นสัดส่วน

(6) ส่วนต่างๆ ของสถานพยาบาลอันได้แก่ ส่วนผู้ป่วยนอก ส่วนผู้ป่วยฉุกเฉิน ส่วนผู้ป่วยใน ส่วนวินิจฉัย-บำบัดรักษา ตลอดจนส่วนสำหรับการสนับสนุนจะต้องมีที่ตั้งที่เหมาะสม และจะต้องมีระบบสัญญาณทั้งภายในส่วนนั้นๆ และระหว่างส่วนต่างๆ ที่สะดวกและไม่ซับซ้อน

(7) หน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินนั้นต้องมีสถานที่เป็นสัดส่วนชัดเจนไม่ซ้อนทับกับหน่วยบริการอื่นๆ ได้แยกทางเข้า-ออกให้มีความอิสระเพื่อความเหมาะสมสะดวกแก่การช่วยเหลือผู้ป่วยในกรณีอุบัติเหตุและฉุกเฉินได้ทันที

(4.3.10) การใช้วัสดุกันไฟต้องมีความหนาแข็งแรง มีเครื่องหมายแสดงให้ทราบและต้องไม่กั้นในบริเวณที่ทะเลาะไปแล้วเป็นอันตราย

(4.3.11) อาคารความสูงชั้นที่ 2 ขึ้นไป ต้องมีอุปกรณ์ป้องกันการพลัดตกจากที่สูง

(4.3.12) สถานที่หน่วยงานบริการ จัดให้มีสัดส่วนด้านการวิชาการ (ห้องประชุม ห้องสมุด) เหมาะสมและเพียงพอ

(4.3.13) มีสถานที่สำหรับพักผ่อนของพนักงานโรงพยาบาล

(4.3.14) มีห้องสุราสำหรับผู้ป่วยนอกและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลนับรวมกันแล้ว ไม่น้อยกว่า 10:1 (ผู้ป่วยนอก = จำนวนเตียงโรงพยาบาล) และห้องแยกเพศชาย / หญิง

4.4 สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

(4.4.1) สถานที่จอดรถเป็นของสถานพยาบาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารก่อสร้าง พ.ศ. 2521

(4.4.2) มีร้านอาหารสำหรับญาติ เจ้าหน้าที่

(4.4.3) มีสถานที่พักผ่อนสำหรับญาติ ผู้มาเยี่ยม

(4.4.4) มีโทรศัพท์สาธารณะ 1 เครื่องต่อผู้ป่วย 10 เตียง

(4.4.5) การบริการข่าวสารสาธารณะและข้อมูลเชิงวิชาการทางด้านสาธารณสุข

(4.4.6) มีระบบโทรศัพท์ภายใน

(4.4.7) มีบริการส่งต่อผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4.4.8) มีสถานที่เก็บรักษาศพชั่วคราว

(4.4.9) ต้องมีรถพยาบาลพร้อมเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยชีวิตอย่างน้อย 1 คัน

ข้อ 5 ลักษณะของห้องบริการการรักษายาบาลที่สำคัญ

5.1 ห้องตรวจโรคผู้ป่วยทั่วไป

(5.1.1) มีขนาดไม่น้อยกว่า 2.5 x 3.00 เมตร ต่อ 1 ห้อง ความสูงของห้องไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร

(5.1.2) มีระบบหมุนเวียนอากาศที่เหมาะสม

(5.1.3) ห้องหรือส่วนที่ตรวจต้องมิดชิดไม่ประเจิดประเจ้อ

(5.1.4) ประตูสามารถให้รถเข็นนอน เข้าออกได้โดยสะดวก

(5.1.5) มีการบันทึกการตรวจโรค การวินิจฉัย และการรักษาโรคลงในบัตรตรวจโรคโดยแพทย์

5.2 โรงรถตรวจผู้ป่วยทั่วไป

(5.2.1) มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 9 ตารางเมตร ต่อห้องตรวจ 4 ห้อง

(5.2.2) มีที่นั่งพักคอย ซึ่งไม่กีดขวางทางสัญจร

(5.2.3) เพดานมีความสูงไม่ต่ำกว่า 2.50 เมตร

(5.2.4) มีระบบระบายอากาศ และแสงสว่างที่ดี

(5.2.5) ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก

(5.2.6) มีพนักงานผู้ช่วยหรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้การช่วยเหลือ แนะนำ

5.3 ห้องเวชระเบียนผู้ป่วยภายนอก

(5.3.1) มีสถานที่ที่บริการเป็นสัดส่วนและควรอยู่ส่วนหน้าของสถานพยาบาลที่สามารถมองเห็นได้ง่าย

(5.3.2) มีสถานที่เก็บเวชระเบียนเป็นสัดส่วน สะอาด เหมาะสมและปลอดภัยจากสัตว์รบกวน

(5.3.3) มีพื้นที่เพียงพอที่จะเก็บเวชระเบียนได้อย่างน้อย 5 ปี

(5.3.4) มีสถานที่หรือโต๊ะให้ประชาชนมาติดต่อได้สะดวก

(5.3.5) เก็บบัตรตรวจโรงเรียงลำดับเรียบร้อย และสามารถค้นหาบัตรได้ง่ายเพื่อบริการผู้ป่วยได้ตลอด 24 ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(5.3.6) มีการวางแผนและจัดระบบเวชระเบียนที่เหมาะสม และสามารถใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

(5.4.3) ให้มีทางเข้าออกอย่างน้อยสองทาง ติดต่อกับภายนอกอาคาร กับภายในอาคารโดยประตูห้องมีความกว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร สามารถเปิดเข้าออกได้สะดวก

(5.4.4) กรณีไม่มีห้องผ่าตัดเล็ก ต้องสามารถให้การผ่าตัด ทำคลอดหรือชุดมดลูกฉุกเฉินได้

(5.4.5) ไม่มีอุปกรณ์เครื่องตกแต่งที่ไม่ได้ใช้งานไว้ในห้อง พื้นผนังเรียบโล่ง

(5.4.6) มีสถานที่เก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน หรือเป็นห้องแยกเฉพาะ

(5.4.7) มีแสงสว่างและการระบายอากาศพอเพียง

(5.4.8) มีอ่างล้างมือชนิดไม่ใช้มือเปิดปิด พร้อมอุปกรณ์

(5.4.9) มีที่เทียบรถรับส่งผู้ป่วย

(5.4.10) มีบริเวณจอดรถนั่งและเปลี่ยนรองเท้าผู้ป่วยเป็นสัดส่วน

(5.4.11) มีพื้นที่สำหรับการช่วยฟื้นคืนชีพ

(5.4.12) มีส่วนพื้นที่ล้างตัวผู้ป่วย

(5.4.13) มีพื้นที่สำหรับห้องปฏิบัติการพยาบาล

5.8 ห้องเภสัชกรรม

50 เตียง

(5.8.1) มีพื้นที่เพียงพอตามระดับของการให้บริการอย่างน้อย 12 ตารางเมตรต่อ

(5.8.2) มีการแยกสัดส่วนบริการ

(5.8.3) มีการควบคุมอุณหภูมิห้องเก็บยา ห้องจ่ายยาอย่างเหมาะสมต่อการเก็บเวช

ภัณฑ์

(5.8.4) มีระบบแยก การเก็บเงิน, รับใบสั่งยา และให้ผู้ป่วยรับยา

(5.8.5) มีช่องให้ผู้ป่วยรับยา สามารถฟังคำแนะนำอธิบายการใช้ยาห้ามและอันตรายจากยาโดยเภสัชกรได้อย่างเหมาะสม

5.11 ห้อง X-ray

(5.11.1) ลักษณะห้องและอุปกรณ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานการป้องกันอันตรายจากรังสี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

(5.11.2) การจัดระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์เป็นระเบียบ มิดชิด ปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(5.11.3) สถานที่ตั้ง เป็นศูนย์กลางติดต่อไปห้องฉุกเฉิน ตึกผู้ป่วยนอก ตึกผู้ป่วยใน และตึกนำบัตรได้โดยสะดวก

(5.11.4) มีระบบสื่อสารเพื่อขอความช่วยเหลือ กรณีผู้ป่วยเกิดภาวะฉุกเฉินได้สะดวก

(5.11.5) มีผู้ช่วยเหลือในขณะให้บริการผู้ป่วย

(5.11.6) มีห้องเฉพาะเปลี่ยนเสื้อผ้ามิดชิด แยกหญิงและชาย

(5.11.7) มีส่วนพักคอยตรวจที่เหมาะสม และมีผู้คอยดูแล

(5.11.8) มีสัญญาณไฟแดงติดหน้าห้อง x-ray เตือนขณะเครื่องทำงาน

(5.11.9) มีป้ายเตือนหญิงมีครรภ์ก่อนเข้าห้อง x-ray

5.16 หอผู้ป่วยใน

(5.16.1) ห้องผู้ป่วยรวม

(5.16.1.1) มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 15 เตียงต่อห้อง

(5.16.1.2) มีห้องนั่งและห้องสุขา ไม่น้อยกว่า 1 ห้องต่อ 5 เตียง

(5.16.1.3) มีแสงสว่างจากภายนอกเข้าถึง

(5.16.1.4) มีการระบายอากาศที่ดี

(5.16.1.5) ระยะระหว่างเตียงไม่น้อยกว่า 1 เมตร และขีดผนังได้ไม่เกิน

1 ด้าน

(5.16.1.6) ทางเดินปลายเตียงมีความกว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร

(5.16.1.7) ประตูทางเข้ามีความกว้างอย่างน้อย 1.20 เมตร ช่องประตู

ไม่ปิดทึบ

(5.16.1.8) มีวัสดุกันชั่วคราวเป็นรายเตียงได้

(5.16.1.9) มีสัญญาณเรียกเจ้าหน้าที่ประจำทุกเตียงและภายในห้องน้ำ

(5.16.1.10) ห้องน้ำมีทางลาดส่วนต่างระดับ มีราวจับสำหรับลุกยืน พื้นปู

ด้วยวัสดุไม่ลื่น มีระบบล๊อคภายใน และเปิดจากภายนอกได้

(5.16.1.11) มีระบบแสงสว่างฉุกเฉิน

(5.16.2) ห้องผู้ป่วยเดี่ยว

(5.16.2.1) มีขนาดห้องอย่างน้อย 12 ตารางเมตร ไม่รวมห้องน้ำขนาด

ความสูงไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร มีหน้าต่างรับแสงภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(5.16.2.2) มีห้องน้ำ 1 ห้องต่อห้องผู้ป่วย 1 ห้อง และมีมาตรฐานเช่นเดียวกับห้องผู้ป่วยรวม

(5.16.2.3) มีสัญญาณเรียกเจ้าหน้าที่จากเตียงและภายในห้องน้ำ

(5.16.2.4) มีอุปกรณ์เพื่อใช้กับเครื่องมือแพทย์ เช่น ปลั๊กไฟเพียงพอ

(5.16.2.5) ประตูทางเข้ามีความกว้างอย่างน้อย 1.20 เมตร มีระบบล็อกภายในและเปิดจากภายนอกได้

(5.16.2.6) โถงทางเดินหน้าห้องมีขนาดความกว้างอย่างน้อย 2.5 เมตร และมีแสงส่องสว่างตลอด

(5.16.3) ห้องปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยใน

(5.16.3.1) ตั้งอยู่ในศูนย์กลางที่เข้าถึงผู้ป่วยทุกเตียงได้สะดวก

(5.16.3.2) มีส่วนบริการติดต่อกับผู้ป่วยหรือญาติที่เห็นได้ชัดเจน

(5.16.3.3) รับผิดชอบผู้ป่วยไม่เกิน 30 เตียงต่อ 1 หน่วย

(5.16.3.4) มีห้องน้ำเจ้าหน้าที่ ห้องวัสดุอุปกรณ์สะอาด ห้องพักสิ่งสกปรกและผ้าเปื้อน ห้องซักล้างและอุปกรณ์ซักล้างแยกเป็นสัดส่วน

(5.16.3.5) มีอุปกรณ์สื่อสารกับหน่วยงานภายในโรงพยาบาล

(5.16.3.6) มีอุปกรณ์ดับเพลิงเคมีอย่างน้อย 1 ชุด

(5.16.3.7) มีทางเดินฉุกเฉินหนีไฟพร้อมป้ายแสดงเส้นทาง

5.17 ห้องกายภาพบำบัด

(5.17.1) มีขนาดพื้นที่สำหรับเตียงผู้ป่วยอย่างน้อย 2x2 เมตรต่อเตียง และต้องมีสถานที่เพียงพอสำหรับการติดตั้งอุปกรณ์ในการบำบัด แต่ทั้งนี้ต้องมีพื้นที่โดยรวมไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร ความสูงไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร

(5.17.2) มีแสงสว่างและระบบการหมุนเวียนอากาศที่ดี

(5.17.3) ผับนึ่งและพื้นห้องผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย ไม่มีพื้นต่างระดับ

(5.17.4) ทางเดินภายในระหว่างอุปกรณ์กว้างสามารถพาผู้ป่วยรถเข็นนั่งนอนเข้าถึงได้สะดวก

ข้อ 6 ลักษณะเฉพาะของระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นจะต้องมี ดังนี้

(6.1) ระบบไฟฟ้าสำรอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(6.1.1) โรงพยาบาลระดับต้นอย่างน้อยต้องมีกระแสไฟฟ้าสำรอง เพื่อให้แสงสว่างบางจุดที่สำคัญและสามารถใช้กับอุปกรณ์ช่วยชีวิตได้

(6.1.2) โรงพยาบาลระดับกลางหรือมีบริเวณคลอดและผ่าตัด ให้มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าระบบอัตโนมัติได้เองภายในไม่เกิน 5 วินาที มีกำลังสำรองไม่น้อยกว่า 20% ของปริมาณการใช้ไฟของโรงพยาบาลและส่งกำลังถึงจุดสำคัญได้ทุกจุด

(6.1.3) มีช่างไฟฟ้า และสามารถเรียกตัวได้ตลอดเวลา

(6.1.4) สถานที่ตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสามารถเก็บเสียงและการสั่นสะเทือนได้

(6.2) ระบบน้ำสำรอง ให้โรงพยาบาลมีระบบสำรองน้ำอย่างน้อย 0.5 ลูกบาศก์เมตรต่อ 1 เตียงผู้ป่วยหรือไม่น้อยกว่า 50 ลูกบาศก์เมตร โดยตั้งอยู่ในสถานที่ป้องกันการปนเปื้อน และมีระบบจ่ายน้ำที่เหมาะสม

(6.3) ระบบบำบัดน้ำเสีย

ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(6.4) ระบบจัดเก็บขยะ

(6.4.1) ให้มีเตาเผาขยะติดเชื้อของโรงพยาบาล โดยมีสถานที่ที่เหมาะสม ไม่ส่งกลิ่นรบกวนผู้ป่วย และอาคารข้างเคียงโรงพยาบาล หรือมีแหล่งกำจัดขยะติดเชื้อหรือระบบขนส่งที่เหมาะสม

(6.4.2) ให้มีการแยกขยะอย่างน้อยแยกเป็นขยะติดเชื้อและขยะทั่วไป โรงพยาบาล 100 เตียงขึ้นไปให้แยกขยะเป็น

(6.4.2.1) ขยะติดเชื้อ

(6.4.2.2) ขยะอันตราย เศษแก้ว ของมีคม หลอดยาที่ใช้แล้ว ฯลฯ

(6.4.2.3) ขยะทั่วไป เศษอาหาร

(6.4.3) ให้มีถังขยะ

(6.4.3.1) ประจำห้อง / เตียง

(6.4.3.2) ประจำแผนกหรือหออภิบาลผู้ป่วย

(6.4.3.3) ถังพักรวมของโรงพยาบาล

(6.4.4) ถังพักรวมของโรงพยาบาลอยู่ในที่มิดชิดไม่ส่งกลิ่นรบกวน และอยู่นอกอาคารผู้ป่วย

(6.4.4) มีพนักงานเพื่อการดูแลรวบรวมขยะ

6.5 ระบบแก๊สทางการแพทย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(6.5.1) สถานพยาบาล ให้มีระบบส่งแก๊สที่ใช้งานประจำเกี่ยวกับชีวิตของผู้ป่วย

(6.5.2) สถานที่ตั้งเก็บให้มีมิดชิด มีการระบายอากาศในที่เก็บดี ปลอดภัยจากไฟฟ้าสถิตย์ การขนส่งเข้าถึงได้สะดวก ไม่ส่งเสียงรบกวน และไม่เป็นอันตรายต่ออาคารบริการเมื่อเกิดเหตุสุดวิสัยหรืออุบัติเหตุ

6.6 ระบบปรับอากาศรวม

ต้องติดตั้งในบริเวณที่ไม่ส่งเสียงหรือก่อเหตุรำคาญผู้ป่วยและอาคารข้างเคียง มีระบบการหมุนเวียนอากาศที่ดี

ข้อ 7 ลักษณะเฉพาะของหน่วยงานอื่นๆ ที่สนับสนุนการบริการ

7.1 หน่วยซักฟอก

(7.1.1) มีสถานที่แยกเป็นสัดส่วน มีทางเข้าผ้าสกปรก/ผ้าที่ซักแล้ว แยกคนละทาง

(7.1.2) พื้นอาคารทำด้วยวัสดุที่ทำให้ความสะอาดได้ง่าย และระบายน้ำได้ดี

(7.1.3) มีระบบกรองสิ่งสกปรกไขมันก่อนลงท่อบำบัดน้ำเสียของโรงพยาบาล

(7.1.4) มีการแยกผ้าเปื้อนติดเชื้อมีผ้าเปื้อนทั่วไป

(7.1.5) มีระบบน้ำเชื้อที่เหมาะสม

(7.1.6) จัดพื้นที่เป็นสัดส่วน ที่เก็บผ้าเปื้อน ที่คัดกรอง ที่ซักล้าง ที่รีด ที่พักเก็บ

ผ้าสะอาด ที่เก็บวัสดุซักฟอก

(7.1.7) มีระบบการป้องกันการติดเชื้อเจ้าหน้าที่ และการป้องกันอันตรายจากการ

ปฏิบัติงาน

7.2 โรงครัว

(7.2.1) มีสถานที่แยกเป็นสัดส่วน

(7.2.1.1) สะอาด เป็นระเบียบ มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่อยู่ใกล้กับที่พัก

ขยะหรือบริเวณบำบัดน้ำเสีย

(7.2.1.2) พื้นผนัง ทำด้วยวัสดุถาวร แข็ง เรียบ มีสภาพดีสะอาด

(7.2.1.3) มีการป้องกันแมลงวัน เช่น กรงด้วยมุ้งลวด หรือเป็นห้องปรับ

อากาศ

(7.2.1.4) มีการระบายอากาศรวมทั้งกลิ่น และควัน จากการทำอาหาร

ได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(7.2.1.5) อาหารที่ปรุงสำเร็จแล้ว เก็บในภาชนะที่สะอาด มีการปกปิด วางสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 ซม. และการลำเลียงอาหารที่ปรุงสำเร็จแล้งไปยังที่ต่างๆ ต้องมีการปกปิดให้มิดชิด

(7.2.1.6) มีท่อหรือรางระบายน้ำ ที่มีสภาพดี ไม่แตกรั่ว ระบายน้ำ จากห้องครัวและภาชนะอุปกรณ์ ลงสู่ท่อระบาย หรือแหล่งบำบัดได้ดี และต้องไม่ระบายน้ำเสียลงสู่ แหล่งน้ำสาธารณะโดยตรง

(7.2.1.7) มีปอดักเศษอาหาร และดักไขมันที่ใช้งานได้ดี ก่อนปล่อยลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

(7.2.1.8) ห้องน้ำห้องส้วม ต้องสะอาด ประตูไม่เปิดสู่บริเวณเตรียม-ปรุงอาหาร ที่ล้าง-เก็บอาหาร และต้องมีอ่างล้างมือที่ใช้งานได้ ในบริเวณห้องส้วม

(7.2.1.9) มีระบบแยกรับคิ่งและจัดอาหารตามสั่งได้ตรงกับผู้ป่วย

(7.2.1.10) มีเจ้าหน้าที่มีวามเกี่ยวกับโภชนาการควบคุมและจัดอาหารตรงตามสั่งได้ตรงกับโรคของผู้ป่วย

(7.2.1.11) ผู้ปรุงอาหารแต่งกายสะอาดต้องผูกผ้ากันเปื้อนสีขาว และสวมหมวกสีขาวและผู้เสิร์ฟอาหารแต่งกายสะอาด

7.3 ลักษณะการบริการของหน่วยจ่ายกลาง

(7.3.1) โครงสร้าง อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัย สะดวกในการให้บริการ เช่นทางลาดเชื่อมระหว่างหน่วยงาน

(7.3.1.1) มีอาคารหรือหน่วยงานแยกเฉพาะเป็นสัดส่วน มีสัญลักษณ์บอกตำแหน่งสถานที่ตั้งของหน่วยงานชัดเจน

(7.3.1.2) สภาพอาคารคงทนถาวร สะอาดเป็นระเบียบทั้งภายในและภายนอก อาคารไม่มีสัตว์พาหะนำโรค

(7.3.1.3) มีทางสัญจรภายในอาคารเป็นระบบทางเดียว (One Way Traffic)

(7.3.1.4) มีแสงสว่าง ระดับอุณหภูมิและการระบายอากาศเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

(7.3.2) จัดพื้นที่ใช้สอยในหน่วยงานเป็นสัดส่วน ถูกต้องตามหลักป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล

(7.3.2.1) จัดแบ่งสัดส่วนบริเวณเขตสะอาดและเขตสกปรกชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (7.3.2.2) มีห้องหรือบริเวณทำงานของหัวหน้าหน่วยงาน
- (7.3.2.3) มีห้องหรือบริเวณที่เปลี่ยนเสื้อผ้าเจ้าหน้าที่ มีรางแขวนหรือตู้เสื้อผ้า ชั้นวางรองเท้า ซึ่งแยกรองเท้าภายนอกออกจากรองเท้าภายใน มีอ่างล้างมือพร้อมอุปกรณ์ล้างมือ, ห้องน้ำ, ห้องส้วม
- (7.3.2.4) มีอุปกรณ์ดับเพลิงประจำหน่วยงาน
- (7.3.3) มีคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานเพียงพอและอยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะใช้งาน
- (7.3.4) มีร่องของสะอาดแยกต่างหากจากรถรับของสกปรก
- (7.3.5) มีอุปกรณ์ป้องกันเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- (7.3.6) การทำให้เครื่องมือปราศจากเชื้อถูกต้องตามหลักเทคนิค
- (7.3.6.1) มีห้องบริเวณล้างและนึ่งเครื่องมือ
- (7.3.6.2) ล้างทำความสะอาดเครื่องมือ การจัดห่อเครื่องมือถูกต้องตามหลักเทคนิค
- (7.3.6.3) ปิดห่อเครื่องมือด้วยเทปขาวใส Sterile tape ที่ห่อเครื่องมือทุกห่อ
- (7.3.6.4) มีห้องหรือบริเวณเตรียมเครื่องมือทำให้ปราศจากเชื้อ มีผู้เก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ล้างรอง ชั้น หรือตู้วางเครื่องมือ เครื่องใช้รอส่งนึ่ง
- (7.3.6.5) มีห้องหรือบริเวณทำเครื่องมือให้ปราศจากเชื้อ แยกโต๊ะวางเครื่องมือรอส่งนึ่งและของปลอดเชื้อที่นึ่งแล้วแยกจากกัน
- (7.3.6.6) มีห้องหรือบริเวณเก็บของปลอดเชื้อ มีตู้หรือชั้นเก็บปลอดเชื้อมีโต๊ะจ่ายของปลอดเชื้อ จัดวางเครื่องมือแยกเป็นหมวดหมู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕"

- มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

๒๕๒๑

(๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.

๒๕๒๒

- มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"สิ่งแวดล้อม" หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

"คุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า คุณภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และ

ทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนและความสมบูรณ์สืบไปของมนุษยชาติ

"มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ เสียง และสภาวะอื่น ๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนสิ่งแวดล้อม

"มลพิษ" หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่น ๆ รวมทั้งกาก ตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

"ภาวะมลพิษ" หมายความว่า สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ มลพิษในดิน

"แหล่งกำเนิดมลพิษ" หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใด ๆ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ

"ของเสีย" หมายความว่า ของมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลวหรือก๊าซ

"น้ำเสีย" หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมลสารที่ปะปน หรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น

"อากาศเสีย" หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสีย กลิ่นควัน ก๊าซ เขม่า ฝุ่นละออง เถ้าถ่าน หรือมลสารอื่นที่มีสภาพละเอียดบางเบาจนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้

"วัตถุอันตราย" หมายความว่า วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ และ วัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม

"เหตุรำคาญ" หมายความว่า เหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

"โรงงานอุตสาหกรรม" หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

"อาคาร" หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

"ยานพาหนะ" หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เรือ ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎหมายว่าด้วยเรือไทยและอากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

"ผู้ควบคุม" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการควบคุม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการควบคุม บำบัด หรือกำจัดมลพิษอื่นใด ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษจัดสร้างให้มีขึ้น เพื่อการบำบัดน้ำเสีย กำจัดของเสียหรือมลพิษอื่นใดด้วยการลงทุนและเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง

"ผู้รับจ้างให้บริการ" หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างทำการบำบัด น้ำเสีย หรือ กำจัดของเสีย หรือตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

"เขตอนุรักษ์" หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และพื้นที่เขตคุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า

- (๑) นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล
- (๒) ประธานสภาภิบาล สำหรับในเขตสภาภิบาล
- (๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นอย่างอื่น นอกเหนือจาก (๑) ถึง (๕) ข้างต้น

ที่ได้รับการประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น "เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

- มาตรา ๕ ในกรณีที่บทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้อ้างถึงจังหวัดหรือกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร หรือให้อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณีด้วย
- มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการร่วมกันส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชาติ

บุคคลอาจมีสิทธิและหน้าที่ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (๑) การได้รับข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ หรือเป็นความลับเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน หรือสิทธิในทางการค้า หรือกิจการของบุคคลใดที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย
- (๒) การได้รับخذใช้ค่าเสียหาย หรือค่าทดแทนจากรัฐ ในกรณีที่ได้รับ ความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือโครงการใดที่ริเริ่ม สนับสนุนหรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๓) การร้องเรียนกล่าวโทษผู้กระทำผิดต่อเจ้าพนักงานในกรณีที่ได้พบเห็นการ กระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิด หรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- (๔) การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ ตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยการนี้บัญญัติไว้

- มาตรา ๗ เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้องค์กรเอกชนซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย หรือ กฎหมายต่างประเทศที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและมิได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง หรือมุ่งค้าหากำไรจากกิจกรรมดังกล่าว มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
- มาตรา ๘ องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗ แล้วอาจได้รับการช่วยเหลือหรือได้รับการสนับสนุนจากทางราชการในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลหรือข่าวสาร เพื่อสร้างจิตสำนึกของสาธารณชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- (๓) การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ริเริ่มโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๔) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
เสนอแนะความคิดเห็นต่อรัฐบาลหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๕) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนผู้ได้รับอันตรายหรือความเสียหาย
จากภาวะมลพิษอันเกิดจากการรั่วไหล

หรือแพร่กระจายของมลพิษ รวมทั้งเป็นผู้แทนในคดีที่มีการฟ้องร้องต่อศาล เพื่อเรียกร้อง
ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายนั้นด้วย
ในกรณีที่ยังคงกระเอกชนที่ได้จดทะเบียนประสพปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการ
ตามวรรคหนึ่ง และร้องขอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติช่วยเหลือให้นายกรัฐมนตรี
โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือตาม
ความเหมาะสม หรือสั่งให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือหรือ
อำนวยความสะดวกต่อไป

คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจ
พิจารณาจัดสรรเงินทุนอุดหนุน หรือเงินกู้ให้แก่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนแล้ว เพื่อ
สนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนแล้วอาจเสนอชื่อผู้แทนภาคเอกชน เพื่อให้คณะรัฐมนตรี
พิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้

(๕) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด

ในกรณีที่ยังคงกระเอกชนใดที่ได้จดทะเบียนแล้วดำเนินกิจการโดยก่อความวุ่นวายหรือขัดต่อ
ความสงบเรียบร้อยหรือไม่เหมาะสม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของ
องค์กรเอกชนนั้นได้

- มาตรา ๙ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายต่อสาธารณชน อันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ
หรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่าง
ร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของ
ประชาชนหรือของรัฐเป็นอันมาก ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควรให้ส่วนราชการรัฐ
วิสาหกิจหรือบุคคลใด ๆ รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตรายหรือความเสียหายดังกล่าว
กระทำหรือร่วมกันกระทำการใด อันจะมีผลเป็นการควบคุม ระวังหรือบรรเทาผลร้ายจากอันตราย
และความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันที่ ในกรณีที่ทราบว่าคุณคนใดเป็นผู้ก่อให้เกิดภาวะมล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิชดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งบุคคลนั้นไม่ให้กระทำการใดอันจะมีผลเป็นการเพิ่มความรุนแรงแก่ภาวะมลพิษในระหว่างที่มีเหตุยกย่นตรายดังกล่าวด้วย

อำนาจในการสั่งตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการภายในเขตจังหวัดแทนนายกรัฐมนตรีได้ โดยให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคสองแล้ว ให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมีชั้กช้ำ

- มาตรา ๑๐ เพื่อเป็นการป้องกันแก้ไข ระวังหรือบรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุ ภัยอันตรายจากภาวะมลพิษตามมาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีกำหนดมาตรการป้องกันและจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า
- มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๓

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

- มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกอบด้วย

นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ผู้อำนวยการสำนักงานประมง

และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่เกินแปดคนซึ่ง คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็น
กรรมการ ในจำนวนนี้จะต้องมีผู้แทนภาคเอกชนร่วมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

และปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ
การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้พิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ
ชำนาญมีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- มาตรา ๑๓ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๒

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รัฐมนตรีเสนอ
ตามมาตรา ๓๕

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๗

(๕) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากรและการส่งเสริมการ
ลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบาย และแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม
และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอัน
เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ หรือภาวะมลพิษที่คณะกรรมการควบคุมมล
พิษเสนอตามมาตรา ๕๓ (๑)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๘) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๕๕

(๙) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศ ระเบียบและคำสั่งที่จำเป็น เพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีความเป็นระบบโดยสมบูรณ์

(๑๐) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่น่าปรากฏว่า ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอันอาจทำให้เกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรง

(๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๑๒) กำกับการสั่งการและบริหารเงินกองทุน

(๑๓) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

- มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีแต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้เป็นระยะเวลา ติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว
- มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้ขึ้นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

- มาตรา ๑๖ ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ถ้าประธาน กรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานคนหนึ่งไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุมถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ทั้งสองคน ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
- มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด
- มาตรา ๑๘ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจะมอบหมายก็ได้ การประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
- มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจและบุคคลอื่นส่งเอกสาร การสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือบุคคลนั้นมาพิจารณาในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยหากเห็นว่าโครงการและแผนงาน ได้อาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรง ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีที่เอกสารหรือข้อมูลที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเรียกให้ส่งตามวรรคหนึ่ง เป็นเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับความลับอันมีลักษณะเป็นสิทธิบัตรซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้เอกสาร หรือข้อมูลเหล่านั้นถูกเผยแพร่สู่บุคคลอื่นใด นอกจากนี้จะต้องใช้เอกสารหรือข้อมูลนั้นเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้เท่านั้น

- มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะ
 - มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ อาจมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษหรือกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไปได้
- หมวด ๒
กองทุนสิ่งแวดล้อม
- มาตรา ๒๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนสิ่งแวดล้อม" ในกระทรวงการคลังประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้
 - (๑) เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด
 - (๒) เงินที่โอนมาจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๕
 - (๓) เงินค่าบริการและค่าปรับที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๔) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราว ๆ
 - (๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ
 - (๖) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้
 - (๗) เงินอื่น ๆ ที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการกองทุนนี้

ให้กรมบัญชีกลางกระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนสิ่งแวดล้อมและ ดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัตินี้
 - มาตรา ๒๓ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๑) ให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงาน และบำรุงรักษาระบบดังกล่าวด้วย

(๒) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจกู้ยืมเพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสียระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะในกิจการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) ให้เอกชนกู้ยืมในกรณีที่บุคคลนั้น มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มี ระบบบำบัดอากาศเสีย หรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใดเพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินงานกิจการของตนเอง หรือบุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) เป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุน เห็นสมควรและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๕) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

- มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวง ศึกษา ศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ
ให้นำความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้
ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

- มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - (๑) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓
 - (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบและวิธีการขอจัดสรรหรือขอยืมเงินกองทุน
 - (๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานของผู้จัดการกองทุน ตาม
มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ตลอดจนวิธีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน
กรมบัญชีกลางและผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐
 - (๔) วางระเบียบการรับเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุน
 - (๕) กำหนดระยะเวลาชำระหนี้ที่ยืมจากกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) รวมทั้ง
อัตราดอกเบี้ยและหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสม
 - (๖) กำหนดอัตราส่วนและหลักเกณฑ์สำหรับการหักเงินค่าบริการและค่าปรับส่งเข้ากองทุน
ตามมาตรา ๑๙๓
 - (๗) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด
 - (๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดระเบียบตาม (๒) (๓) หรือ (๔) และการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อ
ปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) หรือ (๕) ของคณะกรรมการกองทุนจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและปฏิบัติการอย่างหนึ่ง
อย่างใดตามที่ คณะกรรมการกองทุนจะมอบหมายก็ได้
- มาตรา ๒๖ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการ
ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้ง
โดยอนุโลม
- มาตรา ๒๗ ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๑) ให้คณะกรรมการกอง
ทุนพิจารณาคำขอจัดสรรในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับ
จังหวัดตามมาตรา ๓๙ เพื่อทำการก่อสร้างหรือดำเนินการให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบกักจัดของเสีย ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินตามมาตรา ๓๙ ให้แล้วส่วนหนึ่ง หรือราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดสรรเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นสมทบด้วยแล้ว เป็นลำดับแรก

สัดส่วนระหว่างเงินงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นกับเงินกองทุนที่คณะกรรมการกองทุนจะพิจารณาอนุมัติจัดสรรให้ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

- มาตรา ๒๘ การจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือ เอกชน ทำการกู้ยืมตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนรายหนึ่งรายได้กู้ยืมเงินกองทุนได้ โดยมีกำหนดระยะยาวเป็นพิเศษ และจะกำหนดให้ลดอัตราดอกเบี้ยหรือยกเว้นดอกเบี้ยตามที่เห็นสมควรก็ได้

- มาตรา ๒๙ ให้อธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นผู้จัดการกองทุนใน เงินกองทุนส่วนที่จัดสรรให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกักจัดของเสียรวมตามมาตรา ๒๓ (๑) และ เงินกองทุนในส่วนอื่นที่คณะกรรมการกองทุนจัดสรรนอกเหนือจากมาตรา ๒๓ (๒) และ (๓)

- มาตรา ๓๐ คณะกรรมการกองทุนอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินของรัฐที่เห็น สมควร หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนกู้ยืมตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) ได้ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จัดการกองทุนมีหน้าที่วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในด้านการลงทุนและด้านวิชาการ และให้มีอำนาจทำสัญญาให้กู้ยืมแทนคณะกรรมการกองทุน ในฐานะผู้ให้กู้เก็บรักษาและจ่ายเงินกองทุนส่วนนี้ให้ผู้กู้ตามเงื่อนไขในสัญญากู้ยืม รวมทั้งติดตามทวงถามและรับเงินที่ผู้กู้ชำระคืนพร้อมทั้งดอกเบี้ยส่งเข้ากองทุนและให้มีอำนาจกำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการในการให้กู้ยืมเงินได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัญญากู้ยืมตามวรรคสองจะต้องมีเงื่อนไข ซึ่งเป็นสาระสำคัญของสัญญากำหนดให้ผู้กู้มีหน้าที่ต้องใช้จ่ายเงินที่กู้ยืมไป เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของผู้กู้ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

- มาตรา ๓๑ เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เก็บรักษา ไว้ตาม มาตรา ๒๒ ให้กรมบัญชีกลางนำไปหาดอกผลโดยการฝากออมทรัพย์หรือฝากประจำกับสถาบันการเงินที่เป็นของรัฐ

เงินรายได้ของกองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๒ ให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในกิจการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

หมวดที่ ๓
การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
ส่วนที่ ๑
มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศใช้ราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่อไปนี้

(๑) มาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ในแผ่นดิน โดยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำในแต่ละพื้นที่

(๒) มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรวมทั้งบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ

(๓) มาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาล

(๔) มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

(๕) มาตรฐานระดับเสียงและความสั่นสะเทือนโดยทั่วไป

(๖) มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่น ๆ

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่งจะต้องอาศัยหลักวิชาการกฎเกณฑ์และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็น พื้นฐานและจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรา ๓๓ ในกรณีที่เห็นสมควรให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สูงกว่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดตาม มาตรา ๓๒ เป็นพิเศษ สำหรับในเขตอนุรักษ์หรือเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตพื้นที่ตามมาตรา ๔๕ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๗
- มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสม ตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

-
- มาตรา ๓๕ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า "แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม" เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๑) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น
 - มาตรา ๓๖ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๕ อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลางหรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงานและแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (๑) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๒) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๓) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๔) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๕) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

และระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๖) การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็นสำหรับ การดำเนินงานตามแผน

(๗) การตรวจสอบติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- มาตรา ๓๗ เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในระดับจังหวัดเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ

สิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้งให้จังหวัด นั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แต่ถ้ามิได้เหตุอันสมควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมใน

เขตจังหวัดของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้น อาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ได้

- มาตรา ๓๘ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการที่เสนอระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาและเงื่อนไขต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้น และควรจะต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๒) แผนการจัดหาและให้ได้มาซึ่งที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง

ดัดแปลงซ่อมแซมบำรุงรักษาและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของส่วนราชการหรือ

ราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) แผนการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพื่อการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือ

ระบบการกำจัดของเสียรวมตาม (๒)

(๔) แผนการตรวจวัด ติดตาม และควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำเสียและของเสียอย่างอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

(๕) แผนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการละเมิด และฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติ หรือทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม

- มาตรา ๓๙ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ในลำดับแรก จะต้องเสนอประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนสำหรับการก่อสร้างดำเนินการเพื่อให้มี

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมตามมาตรา ๓๘(๒) ด้วยในกรณีที่

จังหวัดใดยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเพื่อ

ให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมอาจเสนอแผนการส่งเสริมให้เอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนลงทุนก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัด

น้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย เพื่อให้บริการในเขตจังหวัดนั้นแทน

การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งจะต้องมีแบบแปลนรายการละเอียดและประมาณการราคาของโครงการก่อสร้าง ติดตั้ง

ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษา รวมทั้งกระบวนการและวิธีดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัด ของเสียรวมที่เสนอขอจัดสรรเงินงบประมาณและเงินกองทุนดังกล่าวประกอบคำขอด้วย

เพื่อประโยชน์ในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดซึ่งจะต้องมี

คำขอจัดสรรเงินงบประมาณแนบสืบตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการรวบรวม และวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อกรณีโดยเฉพาะ

- มาตรา ๔๐ ในกรณีที่การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการในพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ของสองจังหวัด ขึ้นไปเนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์หรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติของพื้นที่นั้นหรือเพื่อประโยชน์ในการจัดการอย่างเป็นระบบตมหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗
- มาตรา ๔๑ ในกรณีที่จังหวัดใดซึ่งมีหนึ่งที่ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗ ไม่จัดทำหรือไม่สามารถจัดทำได้หรือจัดทำแล้วแต่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้นว่ามีความรุนแรงถึงขนาดที่จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ หากเห็นว่าจำเป็นให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อออกคำสั่งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับจังหวัดนั้นแทน

หมวดที่ ๓

การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ ๓
เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

- มาตรา ๔๒ การคุ้มครองและจัดการพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๕ และตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- มาตรา ๔๓ ในกรณีที่น่าปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่ายหรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศ กำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด ให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- มาตรา ๔๔ ในกรณีกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ในกฎกระทรวงด้วย
 - (๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ หรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
 - (๒) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติหรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
 - (๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้นให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 - (๔) กำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้นรวมทั้งการกำหนดขอบเขต หน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น
 - (๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรา ๔๕ ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤตซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยทันทีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนินการเพื่อใช้มาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตามมาตรา ๔๔ ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่ รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองและกำหนดระยะเวลาที่ใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าวในพื้นที่นั้น

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสองให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวดที่ ๓

การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๔

การรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน

ที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

ในการประกาศตามวรรคหนึ่งให้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการระเบียบปฏิบัติแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

สิ่งแวดล้อมตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องเสนอพร้อมกับรายงานการวิเคราะห์ผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการ

แต่ละประเภทและแต่ละขนาดด้วย

ในกรณีที่โครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดใดหรือที่จะจัดตั้งขึ้นในพื้นที่ใดมีการ

วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว และเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้กับโครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดเดียวกันหรือในพื้นที่ลักษณะเดียวกันได้ รัฐมนตรีโดย

ความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้โครงการหรือกิจการในทำนอง

เดียวกันได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้ แต่ทั้งนี้ โครงการหรือกิจการนั้นจะต้อง

แสดงความยินยอมปฏิบัติตามมาตราต่างๆ ที่กำหนดไว้ในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

- มาตรา ๘๗ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๘๖ เป็นโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
- ตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระยะเวลาที่การศึกษาความเหมาะสมของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อเสนอขอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขอให้

บุคคลหรือสถาบันใด ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทำการศึกษาและเสนอความเห็น

เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๘๖ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเสนอขอรับความเห็นชอบ

จากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การ หรือกิจการนั้น จัดทำรายงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

- มาตรา ๔๘ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๖ เป็นโครงการ

หรือกิจการซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการให้บุคคลผู้ขออนุญาตเสนอ

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ในการเสนอรายงานดังกล่าวอาจจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดตาม

มาตรา ๔๖ วรรคสอง ก็ได้

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายออกคำสั่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่งไว้ก่อนจนกว่าจะ

ทราบผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๙ จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสาร

ที่เกี่ยวข้องที่เสนอมา หากเห็นว่ารายงานที่เสนอมามีได้จัดทำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๖ วรรคสอง

หรือมีเอกสารข้อมูลไม่ครบถ้วนให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแจ้งให้บุคคลผู้ขออนุญาตที่เสนอรายงานทราบภายในกำหนด

เวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น

ในกรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเห็นว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสาร

ที่เกี่ยวข้องที่เสนอมามีถูกต้องและมีข้อมูลครบถ้วนหรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามวรรคสามแล้วให้สำนักงาน

นโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสิบวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป

การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

กำหนดซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้องและจะต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาต

ตามกฎหมาย สำหรับโครงการหรือกิจการนั้น หรือผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย

- มาตรา ๔๙ การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามมาตรา ๔๘ ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่
 - ได้รับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณา
 - ให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการเห็นชอบแล้ว
 - ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบหรือในกรณีที่ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ
 - แล้วให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายส่งอนุญาตแก่บุคคลซึ่งขออนุญาตได้
 - ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่รอการส่งอนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตไว้ก่อนจนกว่า
 - บุคคลดังกล่าวจะเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการสั่งให้ทำการแก้ไขเพิ่มเติม
 - หรือจัดทำใหม่ทั้งฉบับ ตามแนวทางหรือรายละเอียดที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการกำหนด
 - เมื่อบุคคลดังกล่าวได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่ทั้งฉบับแล้ว
 - ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานดังกล่าว
 - แต่ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว
 - ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการเห็นชอบ
 - และให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวส่งอนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตได้
 - ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร รัฐมนตรีจะประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้โครงการหรือกิจการตามประเภทและขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๖ ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการขอต่ออายุใบอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการนั้นตามวิธีการเช่นเดียวกับการขออนุญาตด้วยก็ได้

- **มาตรา ๕๐** เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ให้กรรมการ

ผู้ชำนาญการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการมีอำนาจตรวจสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้ง

ของโครงการหรือกิจการที่เสนอขอรับความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ตามความเหมาะสม

เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการได้ให้ความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๙ แล้ว

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณาสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตนำมาตรการตามที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์

ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาต หรือต่อใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนด

ตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

- **มาตรา ๕๑** เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

อาจกำหนดให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ ต้องจัดทำหรือได้รับการรับรองจากบุคคลซึ่งได้

รับอนุญาตให้เป็นผู้ชำนาญการศึกษผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้

การขอและการออกใบอนุญาตคุณสมบัติของผู้ชำนาญการศึกษผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ จะมีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์

ผลกระทบสิ่งแวดล้อมการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต และการเสียค่าธรรมเนียมการขอและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ ๑
คณะกรรมการควบคุมมลพิษ

- มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า

"คณะกรรมการควบคุมมลพิษ" ประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ

อธิบดีกรมการปกครอง

อธิบดีกรมตำรวจ

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

อธิบดีกรมเจ้าท่า

อธิบดีกรมโยธาธิการ

อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

อธิบดีกรมอนามัย

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคนซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการและอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขาธิการ

ให้นำความใน มาตรา ๑๔ และ มาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ในคณะกรรมการควบคุมมลพิษโดยอนุโลม

- มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือ

ภาวะมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๒) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ

การควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านภาษีอากร และการลงทุนของเอกชนเกี่ยวกับ

การควบคุมมลพิษและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๔) เสนอแนะการกำหนดอัตราค่าบริการสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม

ของทางราชการต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตามมาตรา ๕๕

(๖) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙

(๗) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของเสียอันตราย ตามมาตรา ๗๙

(๘) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษ

(๙) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ปีละหนึ่งครั้ง

(๑๐) พิจารณาวินิจฉัยการคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ

คณะกรรมการควบคุมมลพิษ

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย

คณะกรรมการควบคุมมลพิษอาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษจะมอบหมายก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรา ๕๔ ให้นำความใน มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๒๐ มาใช้บังคับ การปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการควบคุมมลพิษและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษแต่งตั้ง โดยอนุโลม

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

- มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้ มาตรฐาน คุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- มาตรา ๕๖ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และ มาตรฐานดังกล่าว ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตาม มาตรา ๕๕ ให้มาตรฐาน ดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น แต่ถ้ามาตรฐานดังกล่าวต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตาม มาตรา ๕๕ ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจตามกฎหมายนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่ง ในกรณีที่มีอุปสรรคไม่อาจดำเนินการเช่นว่านั้นได้ให้

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นผู้ชี้ขาด เมื่อมีคำชี้ขาดเป็นประการใดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ดำเนินการตามคำชี้ขาดนั้น

- มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นบัญญัติให้อำนาจส่วนราชการใดกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเรื่องใดไว้ แต่ส่วนราชการนั้นไม่ใช้อำนาจตามกฎหมายกำหนดมาตรฐานดังกล่าวให้รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเรื่องนั้นได้ และให้ถือว่า เป็นมาตรฐานตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย
- มาตรา ๕๘ ในกรณีที่เห็นสมควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดสูงกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตาม มาตรา ๕๕ หรือ มาตรฐานซึ่งกำหนดตามกฎหมายอื่นและมีผลใช้บังคับตาม มาตรา ๕๖ เป็นพิเศษ สำหรับในเขตควบคุมมลพิษตาม มาตรา ๕๔

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๓

เขตควบคุมมลพิษ

- มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีปัญหามลพิษซึ่งมีแนวโน้มที่ร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

อนามัยของประชาชนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นชอบหรือเห็นว่าการคัดลอก
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมมลพิษเพื่อ
ดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษได้

- มาตรา ๖๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมใน
ระดับจังหวัด

ตาม มาตรา ๓๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุม
มลพิษตาม มาตรา ๕๙

จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นเสนอต่อผู้ว่าราชการ
จังหวัด เพื่อรวมไว้ใน

แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด การจัดทำแผนปฏิบัติ
การเพื่อลดและขจัดมลพิษ

ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่อยู่ในเขตควบคุมมลพิษ
นั้น

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่ได้
ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (๑)

(๓) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ภาพมลพิษ รวมทั้งขอขเขตความรุนแรงของ
สภาพปัญหา

และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการ
การลดและ

ขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง
และวรรคสอง

ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

- มาตรา ๖๑ แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๖๐
ต้องเสนอประมาณการ
และค่าของจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนสำหรับก่อสร้างหรือดำเนินการ
เพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่จำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นด้วย

- มาตรา ๖๒ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดหาที่ดินสำหรับใช้เป็นที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมสำหรับเขตควบคุมมลพิษใด แต่ไม่สามารถจัดหาที่ดินของรัฐได้ ให้ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนเพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นที่ตั้ง ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายให้เสนอประมาณการและคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนในแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด
- ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ ให้กำหนดที่ดินที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีให้ดำเนินการเวนคืนต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
- มาตรา ๖๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๖๐
- ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ดำเนินการภายในเวลาอันสมควร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจดำเนินการแทน
- เมื่อได้แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบแล้ว

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๔

มลพิษทางอากาศและเสียง

- มาตรา ๖๔ ยานพาหนะที่จะนำมาใช้จะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษเกินกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษ
- จากแหล่งกำเนิดตาม มาตรา ๕๕
- มาตรา ๖๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าได้มีการใช้ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาดหรือจนกว่าจะ
ได้มีการแก้ไขปรับปรุง

ให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตาม มาตรา ๕๕

- มาตรา ๖๖ ในการออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะตาม มาตรา ๖๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้
ออกคำสั่ง
ทำเครื่องหมายให้เห็นปรากฏเด่นชัดเป็นตัวอักษรที่มีข้อความว่า "ห้ามใช้เด็ดขาด" หรือ "
ห้ามใช้ชั่วคราว" หรือ
เครื่องหมายอื่นใดซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปว่ามีความหมายอย่างเดียวก
ันไว้ ณ
ส่วนใดส่วนหนึ่งของยานพาหนะนั้นด้วย
การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง หรือการใช้ยานพาหนะในขณะที่มี
เครื่องหมาย
ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
- มาตรา ๖๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๖๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้
ยานพาหนะหยุด
เพื่อตรวจสอบหรือเข้าไปในยานพาหนะหรือกระทำการใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อตรวจสอบเครื่อง
ยนต์และอุปกรณ์
ของยานพาหนะนั้นได้
- มาตรา ๖๘ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม การปล่อยอากาศเสีย รั้วสี หรือ
มลพิษอื่นใด
ที่อยู่ในสภาพเป็นควัน ไอ ก๊าซ เขม่า ฝุ่น ละออง เถ้าถ่าน หรือมลพิษอากาศในรูปแบบใด
ออกสู่บรรยากาศ
ไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตาม มาตรา ๕๕ หรือมาตรฐาน
ที่ส่วนราชการใดกำหนด
โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตาม มาตรา ๕๖ หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐาน

ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตาม มาตรา ๕๔

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องติดตั้ง หรือ จัดให้มี

ระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใดสำหรับการควบคุม กำจัด ลด หรือขจัด มลพิษซึ่งอาจมี

ผลกระทบต่อคุณภาพอากาศตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เว้นแต่จะได้มี

ระบบ อุปกรณ์หรือเครื่องมือ

ดังกล่าวซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ทำการตรวจสอบ และทดลองแล้วว่ายังใช้การได้ อยู่แล้ว เพื่อการนี้

เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้มีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ

ดังกล่าวด้วยก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ปล่อยหรือก่อให้เกิด ฝุ่นละอองหรือ

ความชื้นละอองเกินกว่าระดับมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตาม มาตรา ๕๕

หรือมาตรฐานที่สภามหาชนได้กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้น ยังมีผลใช้บังคับตาม

มาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตาม

มาตรา ๕๔ ด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๕

มลพิษทางน้ำ

- มาตรา ๖๙ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้ง

แหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือ มาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดย

อาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือ มาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษ

สำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

- มาตรา ๗๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๕๘ มีหน้าที่ต้องก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดเพื่อการนี้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่กำหนดให้ทำการก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้นนั้นด้วยก็ได้ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษใดมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้วก่อนวันที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๕๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบหากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่มีอยู่แล้วยังไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าหน้าที่พนักงานควบคุมมลพิษกำหนด

- มาตรา ๗๑ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้วให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่งซึ่งยังมิได้ทำการก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดหรือไม่ประสงค์ที่จะทำการก่อสร้างหรือจัดให้มีระบบ

บำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดมีหน้าที่ต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผูกพันไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียที่เกิดจาก

การดำเนินกิจการของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบ
กำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุม
มลพิษหรือเขตท้องที่นั้นและมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราช
บัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

- มาตรา ๗๒ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัด
น้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม
ไว้แล้วให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทเว้นแต่เจ้าของหรือผู้
ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนด
ตามมาตรา ๗๐ มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษของตน
ไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัด
น้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น
และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามที่กำหนด
โดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเว้นแต่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นมีระบบ
บำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของ
ตนเองอยู่แล้วและสามารถทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียได้ตามมาตรฐานที่
กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้
- มาตรา ๗๓ ห้ามมิให้ผู้ได้รับแจ้งเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัด
ของเสียเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจาก
เจ้าพนักงานท้องถิ่นการขอและการออกใบอนุญาตคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตการ
ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับอนุญาตการ
ต่ออายุใบอนุญาตการออกใบแทนใบอนุญาตการสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาตและ
การเสียค่าธรรมเนียมการขอและการออกใบ
อนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ถือว่าผู้ได้
รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างให้บริการ
เป็นผู้รับใบอนุญาตให้ควบคุมด้วยในการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย
ของผู้รับจ้างให้บริการตามวรรคหนึ่งจะเรียก
เก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงมิได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรา ๗๔ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือในเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมแต่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้นให้

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา๗๑และมาตรา๗๒จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดของตนไปให้

ผู้รับจ้างให้บริการทำการบำบัดหรือกำจัดตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ
- มาตรา ๗๕ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือในเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมและไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจกำหนดวิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา๗๑และมาตรา๗๒ได้ตามที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีการก่อสร้างติดตั้งและเปิดดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้นวิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการเก็บรวบรวมการขนส่งหรือการจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียด้วยวิธีการใดๆที่เหมาะสมไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่อยู่ในเขตอื่นหรืออนุญาตให้ผู้ใดได้รับอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งรับจ้างให้บริการอยู่ในเขตอื่นเข้ามาเปิดดำเนินการรับจ้างให้บริการในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้นเป็นการชั่วคราวหรืออนุญาตให้ผู้ใดได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการนั้นทำการเก็บรวบรวมน้ำเสียหรือของเสียเพื่อนำขนเคลื่อนย้ายไปทำการบำบัดหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบ

กำจัดของเสียของผู้ที่นั้นซึ่งอยู่ในเขตท้องที่อื่นนอกเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น

- มาตรา ๗๖ น้ำเสียที่ได้รับการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมของทางราชการหรือระบบบำบัดน้ำเสียของผู้ได้รับใบอนุญาต
รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียจะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตาม
มาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการได้กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและ
มาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตาม
มาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษ
ตามมาตรา ๕๘
- มาตรา ๗๗ ให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย
รวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมโดยให้
เงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นและเงินกองทุนตามพระราช
บัญญัตินี้มีหน้าที่ดำเนินงานและควบคุม
การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่ส่วนราชการนั้นหรือ
ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจัดให้มีขึ้นในกรณี
เช่นว่าในส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นจะจ้างผู้ที่ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการ
บำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามพระราช
บัญญัตินี้เป็นผู้ดำเนินงานและควบคุมการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบ
กำจัดของเสียรวมก็ได้หลักเกณฑ์และวิธีการ
สำหรับการจัดส่งเก็บรวบรวมและขนส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษมาสู่
ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสีย
ของทางราชการรวมทั้งข้อกำหนดข้อห้ามข้อจำกัดและเงื่อนไขต่างๆ สำหรับการปล่อยทิ้ง
และการระบายน้ำเสียหรือของเสียจาก
โรงงานอุตสาหกรรมและแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอื่นตามมาตรา ๗๒ ลงสู่ระบบบำบัด
น้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม
ของทางราชการให้กำหนดในกฎกระทรวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๖

มลพิษอื่นและของเสียอันตราย

- มาตรา ๗๘ การเก็บรวบรวมการขนส่งและการจัดการด้วยประการใดๆเพื่อบำบัดและขจัดขยะมูลฝอยและของเสียอื่นที่อยู่ในสภาพเป็นของแข็งการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการทำเหมืองแร่ ทั้งบนบกและในทะเลการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจาก การสำรวจและขุดเจาะน้ำมันก๊าซธรรมชาติและสารไฮโดรคาร์บอนทุกชนิดทั้งบนบกและในทะเลหรือการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจาก การปล่อยทิ้งน้ำมันและการทิ้งของเสียและวัตถุอื่น ๆ จากเรือเดินทะเลเรือบรรทุกน้ำมันและเรือประเภทอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายโดยบัญญัติไว้โดยเฉพาะให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตการใช้สารเคมีหรือวัตถุอันตรายในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมเกษตรกรรมการสาธารณสุขและกิจการอย่างอื่นให้อยู่ความควบคุมในการนี้ให้กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานและวิธีการเพื่อควบคุมการเก็บรวบรวมการรักษาความปลอดภัยการขนส่งเคลื่อนย้ายการนำเข้ามาในราชอาณาจักรการส่งออกป็นออกราชอาณาจักรและการจัดการบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าวด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๗

การตรวจสอบและควบคุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรา ๘๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับควบคุมการปล่อยทิ้ง อากาศเสียหรือมลพิษอื่นระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามมาตรา๖๕หรือ มาตรา๗๐เป็นของตนเองมีหน้าที่ต้องเก็บสถิติ และข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดเป็นหลักฐาน ไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นและจะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของ ระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวเสนอ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง การเก็บสถิติข้อมูลการจัดทำบันทึก รายละเอียดและรายงานให้ทำตามหลักเกณฑ์วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ระบบบำบัดอากาศเสียระบบบำบัด น้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวในวรรคหนึ่งจะต้องมีผู้ ควบคุมตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ กำหนดให้ผู้ควบคุมมีหน้าที่ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งแทนเจ้าของหรือผู้ ครอบครองให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้ บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียมีหน้าที่ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับเจ้าของหรือผู้ ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามวรรคหนึ่ง
- มาตรา ๘๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมรายงานที่ได้รับตามมาตรา๘๐ส่งไปให้เจ้า พนักงานควบคุมมลพิษซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขต ท้องถิ่นนั้นเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งและจะทำความเข้าใจเพื่อประกอบการ พิจารณาของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเสนอ ไปพร้อมกับรายงานที่รวบรวมส่งไปนั้นด้วยก็ได้
- มาตรา ๘๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ มีอำนาจดังต่อไปนี้

 - (๑) เข้าไปในอาคารสถานที่และเขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมหรือแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือเขตที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือระบบกำจัดของเสียบุคคลใดๆในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือ
ในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจ

สภาพการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียระบบบำบัดอากาศเสีย
หรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ

เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่นรวมทั้งตรวจบันทึกรายละเอียดสถิติหรือ
ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของ

ระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวหรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองผู้ควบคุมหรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับ
จ้างให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือ

กำจัดของเสียจัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดอากาศเสียระบบ
กำจัดน้ำเสียหรือระบบบำบัดของเสีย

หรืออุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆเพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่นแต่ถ้า
แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงาน

อุตสาหกรรมให้แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
ที่ต่อไปหากเจ้าพนักงานตามกฎหมาย

ว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมี
อำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ใน

พระราชบัญญัตินี้ได้

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมิใช่โรง
งานอุตสาหกรรมตามมาตรา๙๐

มาตรา๙๑หรือมาตรา๙๒ในกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรมให้มี
หนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานตามกฎหมาย

ว่าด้วยโรงงานให้ออกคำสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรมนั้นโดยให้ถือ
ว่าเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วย

โรงงานเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้หากเจ้าพนักงานตาม
กฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการออกคำสั่ง

ปรับภายในระยะเวลาอันสมควรให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจออกคำสั่งปรับเจ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

ที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมนั้นได้

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียหยุดหรือปิดการดำเนินการ

ให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

หรือกำจัดของเสียนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กฎ

กระทรวงข้อบัญญัติท้องถิ่นระเบียบประกาศ

หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตาม

พระราชบัญญัตินี้

(๕) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมตามมาตรา๖๘หรือมาตรา๗๐ใน

กรณีที่ผู้ควบคุมนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวงข้อบัญญัติท้องถิ่นระเบียบประกาศหรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความใน

พระราชบัญญัตินี้หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

- มาตรา ๘๓ ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการสั่งปิดหรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใดๆเกี่ยวกับ

แหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา๖๘มาตรา๖๙หรือมาตรา๗๘ที่จิตใจไม่ทำการบำบัดอากาศเสียน้ำเสียหรือของเสียอย่างอื่นและ

ลักลอบปล่อยทิ้งอากาศเสียน้ำเสียหรือของเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ

ต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตามกฎหมาย

(๒) เสนอแนะให้มีการดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา๗๑หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

ที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมนั้นได้

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียหยุดหรือปิดการดำเนินการ

ให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย

หรือกำจัดของเสียนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กฎ

กระทรวงข้อบัญญัติท้องถิ่นระเบียบประกาศ

หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งตั้งตาม

พระราชบัญญัตินี้

(๕) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมตามมาตรา๘หรือมาตรา๗๐ใน

กรณีที่ผู้ควบคุมนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวงข้อบัญญัติท้องถิ่นระเบียบประกาศหรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความใน

พระราชบัญญัตินี้หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

- มาตรา ๘๓ ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเจ้าพนักงาน

ควบคุมมลพิษอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการสั่งปิดหรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใดๆเกี่ยวกับ

แหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา๘มาตรา๙หรือมาตรา๘๘ที่จงใจไม่ทำการบำบัดอากาศเสียน้ำเสียหรือของเสียอย่างอื่นและ

ลักลอบปล่อยทิ้งอากาศเสียน้ำเสียหรือของเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ

ต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตามกฎหมาย

(๒) เสนอแนะให้มีการดำเนินการตามกฎหมายเพื่อบังคับให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา๘๑หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา๒๒จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดหรือกำจัดตามพระราชบัญญัตินี้ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย

รวมระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือส่วนราชการนั้น

- มาตรา ๘๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต้องแสดงบัตรประจำตัว

เมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

- มาตรา ๘๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

อำนวยความสะดวกสะดวกแก่กรมและให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเป็นเจ้าพนักงานประมวลตามกฎหมายอาญา

- มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๐วรรคหนึ่งหรือมาตรา ๖๕ และการปฏิบัติหน้าที่ของ

เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒(๑)ให้ทำต่อหน้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ได้

ให้ทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน

- มาตรา ๘๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ควบคุม

หรือบุคคลอื่นใดซึ่งไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒(๒)(๓)(๔) หรือ(๕)มีสิทธิร้องคัดค้าน

คำสั่งนั้นต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษถ้าผู้ร้อง

คัดค้านไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมมลพิษให้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่

ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมมลพิษคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๔

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๘

ค่าบริการและค่าปรับ

- มาตรา ๘๘ ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ใดซึ่งได้จัดให้มีการก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการโดยเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นและเงินกองทุนซึ่งจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณา กำหนดอัตราค่าบริการที่จะประกาศใช้ใหม่แต่ละเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมดังกล่าวการกำหนดอัตราค่าบริการตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- มาตรา ๘๙ อัตราค่าบริการที่กำหนดตามมาตรา ๘๘ สำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ อาจกำหนดให้มีอัตราแตกต่างกันได้ตามความเหมาะสมเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๒ ประเภทบ้านเรือนที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นผู้ใช้รายย่อยมีสิทธิได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าบริการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ
- มาตรา ๙๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของราชการตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ และลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียนั้นออกสู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือจัด
ส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดโดย
ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการแต่ไม่ยอมชำระค่า
บริการที่กำหนดโดยไม่มีสิทธิได้รับยกเว้นตาม
มาตรา ๘๙ พรรคสองจะต้องเสียค่าปรับสี่เท่าของอัตราค่าบริการที่กำหนดตามมาตรา
๘๘จนกว่าจะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง
พระราชบัญญัตินี้

- มาตรา ๙๑ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบ
กำจัดของเสียตามมาตรา ๗๐ ผู้ใดลักลอบ
ปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของ
ทางราชการจะต้องเสียค่าปรับรายวันในอัตรา
สี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวันสำหรับการเปิดเดินเครื่องทำงานระบบบำบัดน้ำ
เสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนตลอดเวลา
ที่ดำเนินการเช่นว่านั้นและมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายหากการปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของ
เสียนั้นก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายหรือ
ความบกพร่องแก่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการด้วย
ประการใด ๆ
- มาตรา ๙๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๕ หรือมาตรา ๗๐
ผู้ใดละเว้นไม่ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือของตน
ที่มีอยู่สำหรับการควบคุมมลพิษอากาศเสียงและความสั่นเทือนหรือละเว้นไม่ทำการบำบัด
น้ำเสียหรือกำจัดของเสียโดยใช้ระบบบำบัด
น้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนที่มีอยู่และลักลอบปล่อยทิ้งมลพิษน้ำเสียหรือของ
เสียดังกล่าวออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขต
แหล่งกำเนิดมลพิษของตนจะต้องเสียค่าปรับรายวันในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่าย
ประจำวันสำหรับการเปิดเดินเครื่องทำงาน
ของอุปกรณ์เครื่องมือหรือระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนตลอดเวลาที่
ดำเนินการเช่นที่วานั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรา ๔๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการมีอำนาจหน้าที่จัดเก็บค่าบริการค่าปรับและเรียกองค์ค่าเสียหายตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่ราชการส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการนั้นจัดให้มีขึ้น

ค่าบริการและค่าปรับที่จัดเก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลังเป็นงบประมาณแผ่นดินโดยให้นำมาหักส่งเข้า

กองทุนตามอัตราส่วนที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดสำหรับส่วนที่เหลือให้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการและบำรุงรักษา ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของราชการส่วนท้องถิ่นหรือของส่วนราชการที่ได้เก็บค่าบริการและค่าปรับนั้น

หมวด ๕
มาตรการส่งเสริม

- มาตรา ๕๔ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดซึ่งมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอย่างอื่น รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นสำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น หรือผู้รับจ้างให้บริการซึ่งได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิขอรับการส่งเสริม และช่วยเหลือจากทางราชการได้ดังต่อไปนี้

(๑) การขอรับความช่วยเหลือด้านอาคารเข้าสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือวัสดุที่จำเป็นซึ่งไม่สามารถจัดหาได้ภายในราชอาณาจักร

(๒) การขอรับอนุญาตนำผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ติดตั้ง ควบคุม หรือดำเนินงาน

ระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียในกรณีที่ไม่สามารถจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาและว่าจ้างบุคคลที่มีคุณสมบัติที่จะเป็น

ผู้ควบคุมเครื่องจักรอุปกรณ์เครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรตาม(๑)ได้
ภายในราชอาณาจักรรวมทั้งขอยกเว้นภาษีเงิน
ได้ของบุคคลนั้นที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ควบคุมในราชอาณาจักรด้วย

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวในวรรค
หนึ่งแต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีระบบ อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องใช้ของตนเอง เพื่อทำการ
บำบัดอากาศเสีย น้ำเสีย หรือของเสียอย่างอื่นที่เกิดจากกิจการ หรือการดำเนินกิจการของ
ตน มีสิทธิที่จะขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามวรรคหนึ่งได้ มาตรการ
ส่งเสริมมาตรา ๙๕ ค่าขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามมาตรา ๙๔ ให้
ยื่นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎ
กระทรวง

ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา ค่าขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตาม
วรรคหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความจำเป็นในทางเศรษฐกิจการเงินและการลง
ทุนของผู้ยื่นคำขอแต่ละรายและในกรณีที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
เห็นสมควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นคำขอ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแนะนำ
ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม
อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้น เพื่อให้การส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นคำขอ
ต่อไป

หมวด ๒
ความรับผิดชอบทางแพ่ง

- มาตรา ๙๖ แหล่งกำเนิดมลพิษใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่
กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่
ชีวิตร่างกายหรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วย
ประการใด ๆ เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
แหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อ
การนั้น ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือแพร่กระจาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่ามลพิษเช่นนั้นเกิดจาก

(๑) เหตุสุดวิสัยหรือการสงคราม

(๒) การกระทำตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ

(๓) การกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายเองหรือของบุคคลอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ

โดยตรงหรือโดยอ้อม ในการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษนั้น

ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงในการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นนั้นด้วย

- มาตรา ๙๗ ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่

ทรัพย์สินสาธารณะชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่า

ทั้งหมดของทรัพย์สินสาธารณะชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

- มาตรา ๙๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๙ หรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษ

จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวหรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าวเป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายจากภาวะมลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- มาตรา ๙๙ ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าไปกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลาย

ทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพย์สินสาธารณะชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์

หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๔ หรือตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษใดโดยมีเจตนาที่จะทำลายชื่อเสียงหรือความไว้วางใจของสาธารณชนต่อการดำเนินกิจการโดยชอบด้วยกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากการแพร่หรือไขข่าวตามวรรคหนึ่งกระทำโดยการประกาศโฆษณาหรือออกข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอย่างอื่น ผู้กระทำผิดดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท
- มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๐๔ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๒ หรือข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๐๕ ผู้ได้รับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสน หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๐๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุม หรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่จัดเก็บสถิติ, ข้อมูลหรือไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- มาตรา ๑๐๗ ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานใดที่ตนมีหน้าที่ต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๐๙ ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือของเสียผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้หยุดหรือปิดการดำเนินกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียตามมาตรา ๘๒ (๔) หรือผู้ควบคุมผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้เพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒ (๕) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษหรือฝ่าฝืนดำเนินกิจการต่อไปต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา ๑๑๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดจ้างบุคคลที่ถูกเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมแล้ว ให้ควบคุมการทำงานของระบบบำบัดอากาศเสียระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย ซึ่งตนมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
- มาตรา ๑๑๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลกรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

หมวด ๗

บทเฉพาะกาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรา ๑๑๒ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการที่ได้แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่
- มาตรา ๑๑๓ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้คงใช้บังคับต่อไปได้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือ คำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้
- มาตรา ๑๑๔ ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้ที่มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่ารัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้ใดมาดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้
- มาตรา ๑๑๕ บรรดารายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการใดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ โดยให้อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการพิจารณาดำเนินการดังกล่าว เป็นอำนาจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ อาเนงท์
 ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
 ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"พลังงาน" หมายความว่า ความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งที้อาจใช้งานได้
ได้แก่ พลังงานหมุนเวียน และพลังงานสิ้นเปลือง

และให้หมายความรวมถึงสิ่งที้อาจใช้งานได้ เช่น เชื้อเพลิง ความร้อนและไฟฟ้า เป็นต้น

"พลังงานหมุนเวียน" หมายความว่ารวมถึง พลังงานที่ได้จากไม้ ฟืน แกลบ กากอ้อย ชีวมวล
น้ำ แสงอาทิตย์ ความร้อนใต้พิภพ ลม และคลื่น เป็นต้น

"พลังงานสิ้นเปลือง" หมายความว่ารวมถึง พลังงานที่ได้จากถ่านหิน หินน้ำมัน ทรายน้ำมัน
น้ำมันดิบ น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ และนิวเคลียร์ เป็นต้น

"เชื้อเพลิง" หมายความว่ารวมถึง ถ่านหิน หินน้ำมัน ทรายน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง

ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงสังเคราะห์ ฟืน ไม้ แกลบ กากอ้อย

ขยะและสิ่งอื่น

ตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"น้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า ก๊าซ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิง

สำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่คล้ายกับน้ำมันที่ได้ออกชื่อมาแล้วและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่น

ตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"ก๊าซ" หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ใช้เป็นก๊าซหุงต้ม

หรือก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลว ซึ่งได้แก่ โพรเพน โพรพิลีน นอร์มัลบิวเทน ไอโซ-บิวเทน

หรือบิวทีลีนส์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออย่างรวมกันเป็นส่วนใหญ่

"โรงกลั่น" หมายความว่า โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง

สถานที่ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

และหมายความรวมถึงโรงแยกก๊าซและโรงงานอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียมและสารละลายด้วย

"คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ" หมายความว่า

คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

"อนุรักษ์พลังงาน" หมายความว่า ผลิตและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

"ตรวจสอบ" หมายความว่า ตรวจสอบ ตรวจวัด และเก็บข้อมูล

"โรงงาน" หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

"เจ้าของโรงงาน" หมายความว่า รวมถึง ผู้รับผิดชอบในการบริหารโรงงานด้วย

"อาคาร" หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

"เจ้าของอาคาร" หมายความว่า บุคคลอื่นซึ่งครอบครองอาคารด้วย

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

"คณะกรรมการกองทุน" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า

ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"อธิบดี" หมายความว่า

อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมอบหมาย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอนโยบาย เป้าหมาย หรือมาตรการเกี่ยวกับกิจการอนุรักษ์พลังงานต่อคณะรัฐมนตรี
- (๒) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๘
- (๓) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามกฎหมายมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๓
- (๔) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงินกองทุนตามกฎหมายมาตรา ๒๕ (๑)
- (๕) กำหนดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๕ (๕)
- (๖) กำหนดอัตราการส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗
- (๗) ให้ความเห็นชอบอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา ๔๓
- (๘) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการให้การส่งเสริมและช่วยเหลือแก่โรงงาน อาคาร ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง และผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงานพลังงานตามมาตรา ๔๐
- (๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๕) และ (๖) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา ๕

หนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าหน้าที่นำส่งในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

หรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ในกรณีที่ไม่สามารถจะส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วยเหตุใดๆ

ให้ส่งโดยวิธีปิดหนังสือหรือคำสั่งไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ สำนักงาน

หรือบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรครั้งสุดท้าย

หรือจะโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้นก็ได้

เมื่อได้ส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปเจ็ดวันแล้ว

ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งนั้นแล้ว

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

กับออกกฎกระทรวงและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวด ๑

การอนุรักษ์พลังงานในโรงงาน

มาตรา ๗ การอนุรักษ์พลังงานในโรงงานได้แก่การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การปรับปรุงประสิทธิภาพของการเผาไหม้เชื้อเพลิง

(๒) การป้องกันการสูญเสียพลังงาน

(๓) การนำพลังงานที่เหลือจากการใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

(๔) การเปลี่ยนไปใช้พลังงานอีกประเภทหนึ่ง

(๕) การปรับปรุงการใช้ไฟฟ้าด้วยวิธีปรับปรุงตั้งประกอบกำลังไฟฟ้า

การลดความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุดในช่วงความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดของระบบการใช้
อุปกรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับภาระและวิธีการอื่น

(๖)

การใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตลอดจนระบบควบคุมการทำงานและวัสดุ
ที่ช่วยในการอนุรักษ์พลังงาน

(๗) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ การกำหนดโรงงานประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน

หรือวิธีการใช้พลังงานอย่างใดให้เป็นโรงงานควบคุม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

เจ้าของโรงงานควบคุมแห่งใดใช้พลังงานต่ำกว่าขนาดหรือปริมาณที่กำหนดในพระราช

กฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และจะใช้พลังงานในระดับดังกล่าวต่อไปเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือน

เจ้าของโรงงานควบคุมแห่งนั้นอาจแจ้งรายละเอียดพร้อมด้วยเหตุผล

และมีคำขอให้อธิบดีผ่อนผันการที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตลอดเวลาดังกล่าวได้

ในกรณีที่มีคำขอดังกล่าว ให้อธิบดีพิจารณาผ่อนผัน

หรือไม่ผ่อนผันและมีหนังสือแจ้งผลให้เจ้าของโรงงานควบคุมทราบโดยเร็ว

มาตรา ๙

เจ้าของโรงงานควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงานตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในโรงงานของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน

หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่รัฐมนตรีออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร

อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายใดแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อตรวจสอบให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นไปตามมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา

๙

และให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายนั้นปฏิบัติตามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๑ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๑๐

ให้เจ้าของโรงงานควบคุมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ อย่างน้อยหนึ่งคน

ประจำที่โรงงานควบคุมแต่ละแห่ง

(๒) ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต

การใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงานให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามแบบและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) จัดให้มีการบันทึกข้อมูลการใช้พลังงาน การติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่มีผลต่อการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔)

กำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานของโรงงานควบคุมและสั่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานตามหลักเกณฑ์

วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) ตรวจสอบและวิเคราะห์การปฏิบัติตามเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้

ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามมาตรา ๓๒ ให้รัฐมนตรีออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

มาตรา ๑๒

เจ้าของโรงงานควบคุมต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานและแจ้งให้อธิบดีทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดโรงงานควบคุมตามมาตรา

๔ ใช้บังคับ ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๔

ใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่ เป็นโรงงานควบคุม

ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมในหรือหลังวันที่พระราชกฤษฎีกาที่ออก ตามมาตรา ๔

ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและมีประสบการณ์การทำงานในโรงงานอย่างน้อยสามปี

โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม

(๒) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์หรือทางวิทยาศาสตร์

โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม

(๓)

เป็นผู้สำเร็จการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันที่กระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงานจัดขึ้นหรือให้ความเห็นชอบ

การรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุมตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๕ ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑)

บำรุงรักษาและตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานเป็นระยะๆ

(๒) ปรับปรุงวิธีการใช้พลังงานให้เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์พลังงาน

(๓)

รับรองข้อมูลที่เจ้าของโรงงานควบคุมส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานตามมาตรา ๑๑

(๒)

(๔) ควบคุมดูแลการบันทึกข้อมูลตามมาตรา ๑๑ (๓)

เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้และรับรองความถูกต้องของการบันทึกดังกล่าว

(๕)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยเจ้าของโรงงานควบคุมในการกำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานของโรงงานควบคุมตามมาตรา

๑๑ (๔)

(๖) รับผิดชอบต่อผลการตรวจสอบหรือวิเคราะห์ตามมาตรา ๑๑ (๕)

(๗) ช่วยเจ้าของโรงงานควบคุมปฏิบัติตามคำแนะนำของอธิบดีตามมาตรา ๑๖

มาตรา ๑๕ เจ้าของโรงงานควบคุมต้องเก็บรักษาบันทึกข้อมูลตามมาตรา ๑๑ (๓) ไว้ประจำ ณ

โรงงานควบคุมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

เพื่อประโยชน์ในการใช้งานและในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๖ เป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๑๑ (๔)

ที่เจ้าของโรงงานควบคุมต้องส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน

ให้มีรายละเอียดแสดงถึงแผนการดำเนินการของโรงงานควบคุมที่จะให้การอนุรักษ์พลังงานในโรงงานบรรลุสู่มาตรฐาน

หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙

ถ้าอธิบดีเห็นว่าเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานดังกล่าวไม่ถูกต้อง

ให้อธิบดีมีหน้าที่ให้คำแนะนำเพื่อให้เจ้าของโรงงานควบคุมแก้ไขให้ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง

รวมทั้งติดตามและเร่งรัดให้เจ้าของโรงงานควบคุมดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนการอนุรักษ์พลังงานที่ได้แก้ไขแล้ว

หมวด ๒

การอนุรักษ์พลังงานในอาคาร

มาตรา ๑๗ การอนุรักษ์พลังงานในอาคารได้แก่การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๑) การลดความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่เข้ามาในอาคาร

(๒) การปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ

รวมทั้งการรักษาอุณหภูมิภายในอาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

(๓) การใช้วัสดุก่อนสร้างอาคารที่จะช่วยอนุรักษ์พลังงาน

ตลอดจนการแสดงความงามของวัสดุก่อสร้างนั้นๆ

(๔) การใช้แสงสว่างในอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) การใช้และการติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์

และวัสดุที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร

(๖) การใช้ระบบควบคุมการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์

(๗) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ การกำหนดอาคารประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน

และวิธีการใช้พลังงานอย่างไรให้เป็นอาคารควบคุมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้นำมาตรา ๔ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอาคารควบคุม

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคารและการใช้พลังงานในอาคาร

(๒) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการประเมินค่าการถ่ายเทความร้อน

ของวัสดุก่อสร้างอาคาร ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคาร และการใช้พลังงานในอาคาร

(๓) มาตรฐานการปรับอากาศ การทำน้ำร้อนและการให้ความร้อนในอาคาร

มาตรา ๒๐ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าคณะกรรมการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะนำมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วยแล้ว

ให้ถือว่ากฎกระทรวงดังกล่าวมีผลมีผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘

แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

และให้บรรดาผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีหน้าที่ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว

และในกรณีเช่นว่านี้

แม้ว่าอาคารที่เข้าลักษณะเป็นอาคารควบคุมจะอยู่ในท้องที่ที่ยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกาใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารก็ตาม

ให้ถือว่าอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย ทั้งนี้

เฉพาะในขอบเขตที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ เจ้าของอาคารควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงาน

ตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในอาคารของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน

หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙

ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุมโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖

มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุม และให้นำมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔

มาใช้บังคับแก่ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

หมวด ๓

การอนุรักษ์พลังงานในเครื่องจักร อุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และส่งเสริมการใช้วัสดุเพื่ออนุรักษ์พลังงาน

มาตรา ๒๓

เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในเครื่องจักรหรืออุปกรณ์และส่งเสริมการใช้วัสดุเพื่ออนุรักษ์พลังงาน

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ตามประเภท ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน

อัตราการสิ้นเปลืองพลังงาน และประสิทธิภาพการใช้พลังงานอย่างใด

เป็นเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง

(๒) กำหนดวัสดุตามประเภท คุณภาพและมาตรฐานอย่างใด

เป็นวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน

ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงานตามวรรคหนึ่งมีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา

๔๐ ได้

หมวด ๔

กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า

"กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน" ในกระทรวงการคลัง

เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรืออุดหนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑)

เงินที่โอนจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(๒) เงินที่ส่งตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗

(๓) เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่จัดเก็บตามมาตรา ๔๒

(๔) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราวๆ

(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ
รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๖) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใดๆ

ที่เกิดจากกองทุนนี้ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนและดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ เงินกองทุนให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับการลงทุน

และดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน
ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ

หรือเงินอุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือเพื่อการ
แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(๓) เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา
หรือองค์กรเอกชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) โครงการทางด้านอนุรักษ์พลังงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรรมนำไปใช้

และแก้ไขปัญหาล้างแวล้ออมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(ข) การค้นคว้า วิจัย การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน

การป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้ออมจากการอนุรักษ์พลังงานและเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนพลังงาน

(ค) โครงการสาธิต หรือโครงการริเริ่มที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกัน

และแก้ไขปัญหาล้างแวล้ออมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(ง) การศึกษา การฝึกอบรม และการประชุมเกี่ยวกับพลังงาน

(จ) การโฆษณา การเผยแพร่ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนา

การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

และการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้ออมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(ฉ)

เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ องค์การเอกชนที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนตามมาตรา ๒๕ (๓)

ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้ออมจากการอนุรักษ์พลังงาน

และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย

รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน อธิบดีกรมโยธาธิการ

อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

นายกวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินเจ็ดคน
ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

และเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง

ให้พิจารณาจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญมีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์

การเงิน วิทยาการพลังงานและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข

และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงินกองทุนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕
ต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๒) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ ทั้งนี้

ตามแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข

และลำดับความสำคัญที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๔ (๔)

(๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ

หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๔)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสนออัตราการลงทุนเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๕)

เสนอชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๗) ยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษ

(๘) พิจารณาอนุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา ๔๐ (๒) ตามแนวทางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๔ (๘)

(๙)

กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา ๔๑

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๓) (๗) และ (๙) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๙

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๑

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง

ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งใหม่ขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม

ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๓๒

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๓๓

การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม

ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๔

ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ตลอดจนเชิญบุคคลใด ๆ มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นได้

ให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ให้ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ

โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง

ให้ส่งแก่กรมสรรพสามิตพร้อมกับภาษีอากรสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ถ้ามี

ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมสรรพสามิตกำหนด

มาตรา ๓๖

ให้ผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง

ให้ส่งแก่กรมศุลกากรพร้อมกับการชำระค่าภาษีอากรสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ถ้ามี

ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนด

มาตรา ๓๗

ให้ผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จาก การแยกก๊าซธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง

ให้ส่งแก่กรมทรัพยากรธรณีพร้อมกับการชำระค่าภาคหลวงสำหรับก๊าซ ถ้ามี ทั้งนี้

ตามระเบียบที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือ มาตรา

๓๗

ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งให้กรมสรรพสามิต
สำหรับผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง

ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร

กรมศุลกากรสำหรับผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

หรือกรมทรัพยากรธรณีสำหรับผู้ที่ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วย
การปิโตรเลียมซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ

แล้วแต่กรณีเป็นผู้ดำเนินการให้มีกาดำเนินการคดีตามมาตรา ๕๕ โดยเร็ว

ในกรณีที่มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตมวรรคหนึ่งหรือส่งภายหลังระยะเวลา
เวลาที่กำหนด

นอกจากจะมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสามต่อเดือนของจำนวนเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ครบกำหนดส่ง
และให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้เป็นเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุนด้วย

ในการคำนวณระยะเวลาตามวรรคสอง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๙ เงินที่ส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗

ให้ถือเป็นรายจ่ายตามประมวลรัษฎากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวด ๕

มาตรการส่งเสริมและช่วยเหลือ

มาตรา ๔๐ โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่จะต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงาน

รวมทั้งมีเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

และวัสดุที่จำเป็นเพื่อการนี้ฯ

หรือผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน

มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือได้ดังต่อไปนี้

(๑) ขอรับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ขอรับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนจากกองทุนตามมาตรา ๒๕

เจ้าของโรงงานหรืออาคาร ส่วนราชการ

หรือรัฐวิสาหกิจที่ไม่มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงานตามวรรคหนึ่ง

แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ

เครื่องใช้หรือระบบควบคุมกรทำงานของตนเองเพื่อทำการอนุรักษ์พลังงานให้มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๔๑ ค่าขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา ๔๐

ให้ยื่นต่อคณะกรรมการกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ในการพิจารณาอนุมัติตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการกองทุนอาจจ้างบุคคลหรือสถาบันใด

ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญทำการศึกษาและรายงานหรือให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามแนวทางหลัก
เกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา

๔ (๘)

และแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการกองทุนในการส่งเสริมหรือ
ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือต่อไป

ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมีหน้าที่ติดตามให้ผู้ได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือปฏิบัติ
การให้เป็นไปตามวรรคสาม

และรายงานให้คณะกรรมการกองทุนทราบ

หมวด ๖

ค่าธรรมเนียมพิเศษ

มาตรา ๔๒ เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๙

ใช้บังคับ

ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมก่อนวันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙

หรือมาตรา ๑๙ ใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่ เป็นโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุม

ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมในหรือหลังวันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๙

ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของโรงงานควบคุม

หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวเจ้าของโรงงาน
ควบคุม

หรือเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องมีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามหมวดนี้

ค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามวรรคหนึ่งจะเรียกเก็บจากโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมตามปริมาณไฟฟ้าที่ซื้อหรือได้มาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

โดยให้ถือว่ามิผลบังคับเช่นเดียวกับการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

กฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้านครหลวง หรือกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี มาตรา ๔๓

ให้คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า

ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามวรรคหนึ่ง

ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างอัตราค่าไฟฟ้าที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมชำระให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้านครหลวง

หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกับต้นทุนรวมในการผลิตและจ่ายไฟฟ้าจำนวนดังกล่าวให้แก่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุม

ต้นทุนรวมตามวรรคสองหมายความว่า ค่าลงทุนในระบบผลิตและระบบจ่ายไฟฟ้า

ค่าใช้จ่ายในการจัดหาเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา

ค่าใช้จ่ายในการบริหารความสูญเสียในระบบไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ในการประกอบกิจการไฟฟ้าและให้รวมถึงผลกระทบต่อสถานะแวดล้อมหรือประชาชนอันเกิดจากการผลิตและจ่ายไฟฟ้านั้นที่ไม่เป็นภาระโดยตรงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคด้วย

มาตรา ๔๔ เมื่อมีกรณีที่ต้องดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนิยามพิเศษ

การใช้ไฟฟ้าตามมาตรา ๔๒

ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุมที่จะต้องชำระค่าธรรมเนียนิยามพิเศษการใช้ไฟฟ้าทราบ

และให้ภาระการชำระค่าธรรมเนียนิยามพิเศษการใช้ไฟฟ้าเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนถัดไป นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอธิบดี

ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง

หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียนิยามพิเศษการใช้ไฟฟ้าจากโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ชื่อหรือได้ไปจากตน

พร้อมกับการจัดเก็บค่าไฟฟ้าปกติประจำเดือน

และนำส่งกองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับค่าธรรมเนียนิยามพิเศษการใช้ไฟฟ้า

มาตรา ๔๕

ในระหว่างที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมต้องชำระค่าธรรมเนียนิยามพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามหมวดนี้

ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาระดับสิทธิการขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือแก่โรงงานควบคุม

หรืออาคารควบคุมนั้นเป็นการชั่วคราวได้ หรือให้ระงับ

หรือลดการให้การส่งเสริมหรือช่วยเหลือเป็นการชั่วคราวในกรณีที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมดังกล่าวได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออยู่แล้ว

ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา

๙ หรือมาตรา ๑๙ แล้ว ให้แจ้งให้อธิบดีทราบ

เมื่ออธิบดีได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว

ให้อธิบดีพิจารณาภายในสามสิบวันว่าโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมดังกล่าว

ได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๙

หรือไม่ในกรณีที่ได้มีการปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว

ให้อธิบดีมีคำสั่งยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าและมีหนังสือแจ้งให้โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมทราบ

การยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า

ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนถัดไป

หมวด ๗

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๗ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑)

มีหนังสือเรียกเจ้าของโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง

หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดๆ เพื่อตรวจสอบ

หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้าไปในโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารบันทึกสภาพโรงงาน อาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์

และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานและอาคารรวมถึงการปฏิบัติงานของบุคคลใดๆ

ในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจตรวจสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์

หรือนำวัสดุปริมาณพอสมควรเท่าที่เป็นไปได้ไปเป็นตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบได้

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ (๒)

ให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุม

ตลอดจนบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องหรืออยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

การอุทธรณ์

มาตรา ๕๐ ผู้ได้รับหนังสือแจ้งผลตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ผู้ใดไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้ง

ดังกล่าว ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีเช่นว่านี้

ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานรอการดำเนินการไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ยื่นคำร้องทราบแล้ว

มาตรา ๕๑ ผู้ได้รับหนังสือแจ้งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง

ผู้ใดไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามกฎหมาย

เว้นแต่รัฐมนตรีจะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับตามกฎหมายนั้นไว้ชั่วคราว

มาตรา ๕๒ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ เจ้าของโรงงานควบคุมแห่งใดแจ้งรายละเอียดหรือเหตุผลตามมาตรา ๔๔ วรรคสาม

อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตามมาตรา ๑๐

หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตามมาตรา ๑๐

ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๕ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๑)

หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๑)

ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๕๖ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

เนื่องจากความต้องการใช้พลังงานเพื่อตอบสนองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง

อันเป็นภาระแก่ประเทศในการลงทุนเพื่อจัดหาพลังงานทั้งในและนอกประเทศไว้ใช้ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวและปัจจุบัน

การดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้มีการผลิตและการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

ตลอดจนก่อให้เกิดการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์พลังงานขึ้นภายในประเทศ

นั้นยังไม่สามารถเร่งรัดดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สมควรกำหนดมาตรการในการกำกับ

ดูแล ส่งเสริม และช่วยเหลือเกี่ยวกับภาคใช้พลังงาน

โดยมีการกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงาน

เป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน การตรวจสอบและวิเคราะห์การอนุรักษ์พลังงาน

วิธีปฏิบัติในการอนุรักษ์พลังงาน การกำหนดระดับการใช้พลังงานในเครื่องจักรและอุปกรณ์

การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้การอุดหนุน

ช่วยเหลือในการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงาน

ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพลังงาน

และกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พลังงาน

หรือผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน

จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือมาตรา ๑๕ หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๒) (๓) (๔) หรือ

(๕) หรือมาตรา ๑๕ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๗ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ได้รับรองผลด้านการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๑๓ (๑)

หรือ (๒) อันเป็นเท็จ

หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ได้รับรองผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือ

(๒) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒ อันเป็นเท็จ

หรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของโรงงานควบคุมผู้ได้รับรองข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๔ (๓)

(๔) หรือ (๖) อันเป็นเท็จ

หรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของอาคารควบคุมผู้ได้รับรองข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๔ (๓)

(๔) หรือ (๖) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒ อันเป็นเท็จ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘

ผู้ใดไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งตามมาตรา

๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี

หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙

ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา

๔๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลกรรมการ

หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น

หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้
สำหรับความผิดนั้นๆ

ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

มาตรา ๖๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิใน
ทางกฎหมายสามคนมีอำนาจเปรียบเทียบได้

และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ได้เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะ
กรรมการเปรียบเทียบคดีกำหนดแล้ว

ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการสอบสวนถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้และ
บุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ

ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับ
แต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๓๓ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้